

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

CİLT: 12

27'nci Birleşim
29 Kasım 2023 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	8
II.- GELEN KÂĞITLAR	13
III.- YOKLAMALAR	51,54
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	18
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>18:21</i>
1.- İstanbul Milletvekili Hasan Turan'ın, 29 Kasım Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması	18:19
2.- Ankara Milletvekili Aylin Yaman'ın, toplum sağlığının korunması, geliştirilmesi ve tedavi hizmetlerinde hemşireliğin rolüne ilişkin gündem dışı konuşması	19:20
3.- Elâzığ Milletvekili Semih Işıkver'in, Türk ve Türkiye Yüzyılı'nda Elâzığ'a ilişkin gündem dışı konuşması	20:21

V.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Halit Yerebakan'ın, 29 Kasım Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Günü'ne ilişkin açıklaması	21:22
2.- İzmir Milletvekili Şebnem Bursalı'nın, hafta sonu İzmir'de yaşanan su baskınlarına ilişkin açıklaması	22
3.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, okullardaki güvenlik görevlisi istihdamı ihtiyacına ilişkin açıklaması	22
4.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, KYK yurtlarındaki misafir depremzede öğrencilerden talep edilen yemek ücretine ilişkin açıklaması	22
5.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, 29 Kasım Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Günü'ne ilişkin açıklaması	22:23
6.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'da yargı hizmetlerinde yaşanan sorunlara ilişkin açıklaması	23
7.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, 2024 yılı için uygulanacak yeniden değerlendirme oranına ilişkin açıklaması	23
8.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, yedi yıl önce Adana Aladağ'da yaşanan yurt yangınına ve eğitim sistemindeki sorunlara ilişkin açıklaması	23:24
9.- Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir'in, Urfa'daki Özak Tekstil işçilerinin direnişine ilişkin açıklaması	24
10.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, anestezi teknisyenlerinin atama ve görev tanımı sorunlarına ilişkin açıklaması	24
11.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, siyasi mahkûmların kanunlara uyulması talebiyle başlattıkları açık grevine ilişkin açıklaması	24
12.- Afyonkarahisar Milletvekili Hasan Arslan'ın, 29 Kasım Tıbbi Sekreterler Günü'ne ilişkin açıklaması	24:25
13.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, ücretli öğretmenlerin ve usta öğreticilerin sorunlarına ilişkin açıklaması	25
14.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, köylerin statüsünün değişmesiyle oluşan mağduriyete ilişkin açıklaması	25
15.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, Yunanistan'ın Dışişleri Bakanı Georgios Gerapetritis'in Zürafa Adası'yla ilgili açıklamasına ilişkin açıklaması	25:26
16.- Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu'nun, deprem illerindeki beton üreticisi firmaların fahiş fiyat taleplerine ilişkin açıklaması	26
17.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, çalışan emeklilere de 5 bin liralık ikramiye verilmesine ve emeklilerin taleplerine ilişkin açıklaması	26
18.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Kayseri'nin Pınarbaşı ilçesine yapılmak istenen patlayıcı fabrikasına ilişkin açıklaması	26
19.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, 29 Kasım Tıbbi Sekreterler Günü'ne ve AKP iktidarının devlet ile vakıf üniversitesi internleri arasında ayrımcılık yaptığına ilişkin açıklaması	26:27
20.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin köylerinin sorunlarına ilişkin açıklaması	27

- 21.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Günü'ne, Tıbbi Sekreterler Günü'ne, EYT meselesine, çalışan emeklilere de 5 bin liralık ikramiyenin verilmesine ve Saadet Partisi Grubu olarak yoklama taleplerinde bulunma nedenlerine ilişkin açıklaması 27:29
- 22.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, kötü hava şartları nedeniyle yurdun dört bir köşesinde yaşananlara ve İzmir'in altyapı yetersizliklerine, yapılacak yerel seçimlere; uluslararası basında çıkan, Rus tanklarının İsrail'in işgalindeki Golan Tepeleri'ne yaklaştığı haberlerine ve Bakırköy Zihinsel Engellileri Eğitim Derneğinin İYİ Parti Grubunu ziyaretine ilişkin açıklaması 29:30
- 23.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Günü'ne, Türk Devletleri Teşkilatına ve Avrupa Adalet Divanının Avrupa Birliği bünyesindeki kamu kurumlarının başörtüsünü yasaklayabileceğine dair verdiği karara ilişkin açıklaması 30:32
- 24.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Emine Şenyaşar'a, Urfa'daki Özak Tekstil işçilerinin direnişine; Opera Sanatçısı Pervin Chakar'a yönelik ırkçılık kampanyasının bitmediğine, cezaevindeki İmdat Bingöl ile Aydın Genç'e, Şahintepe Barınma Hakkı Meclisinin ziyaretine, AFAD'ın tapu devrini bahane ederek depremzede ailelere gerekli yardım ve hibeyi yapmadığına ilişkin açıklaması 32:33
- 25.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Sivas İmranlı Belediye Başkanı Murat Açıl'ın ölüm yıl dönümüne; AKP Genel Başkanının grup toplantısında, CHP Genel Başkanı Özgür Özel'in Opera Sanatçısı Pervin Chakar'a reveransı ile ilgili yaptığı açıklamasına; İzmir Milletvekili Şebnem Bursalı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer hakkında açılan soruşturmayla; çalışan emeklilere de 5 bin liralık ikramiyenin verilmesine ve Tıbbi Sekreterler Günü'ne ilişkin açıklaması 34:35
- 26.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, 29 Kasım Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Günü'ne, 7 Ekim'den bu yana Gazze'de yaşananlara, AK PARTİ'nin Kürtlerin dostu olduğuna ve kayyum atamalarına, Aile ve Gençlik Fonuna ilişkin açıklaması 35:37
- 27.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 37:38
- 28.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 38
- 29.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ile Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 39

- 30.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Adana Milletvekili Ahmet Zenbici'nin CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 65
- 31.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Batman Belediye Eş Başkanı Mehmet Demir hakkında Cumhurbaşkanına hakaretten verilen hapis cezası ile Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'na yöneltilen tehditle ilgili verilen takipsizlik kararına ilişkin açıklaması 65:66
- 32.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 66:69
- 33.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, yaptığı açıklaması sırasında niye sinirlendiğine ilişkin açıklaması 69
- 34.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 69:70
- 35.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Antalya Milletvekili Uğur Poyraz'ın 29 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde İYİ Parti Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 74
- 36.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın 29 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde HEDEP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 76:77
- 37.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Eş Başkanı Selçuk Mızraklı hakkında yapılan yargılamaya ilişkin açıklaması 90
- 38.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 90

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI 39

A) DUYURULAR 39

- 1.- Başkanlığın, 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin Genel Kurulda görüşülme takvimine ve bütçe üzerinde şahıslar adına söz almak isteyen üyelerin söz kayıt işlemlerine ilişkin duyurusu 39

VII.- ÖNERİLER 39,54,69

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ 39:51,54:65,69

- 1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, gündüz kuşağı programlarının aile kurumuna olumsuz etkilerinin araştırılması, aile ve milletin değerleriyle uyumlu programların desteklenmesi amacıyla 29/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Kasım 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 39:45

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından, 6360 sayılı Kanun'la birlikte köylerin mahalleye dönüştürülmesi ve yine 7254 sayılı Kanun'la büyükşehir sınırları içinde mahalleye dönüştürülen köylere “kırsal mahalle” veya “kırsal yerleşik alan” statüsünün verilmesiyle köy halkının yaşadığı sorunlar ve mağduriyetler dikkate alınarak ortaya çıkan sosyal, kültürel, ekonomik ve insani sonuçların tespit edilmesi, özellikle, mülkiyet hakkı elinden alınan köylünün haklarının korunması, hayvancılığın ve tarımsal üretimin devamlılığının sağlanması amacıyla 28/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Kasım 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

46:51,54

3.- HEDEP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş ve Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Türkiye'nin İsrail'e karşı yaptırım uygulayamamasının nedenlerinin araştırılması amacıyla 29/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Kasım 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

54:60

4.- CHP Grubunun, Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar ve arkadaşları tarafından, emeklilerin yaşadığı sorunların incelenerek yaşam koşullarının iyileştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla 14/7/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Kasım 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

60:65,69

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

70,74,78,90,114

A) KANUN TEKLİFLERİ

70:74,74:76,78:89,90:113,
114:133

1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Burkina Faso Hükümeti Arasında Havacılık Hizmetleri Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/46) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 29)

70:74,74:76,78:89,90:108,
111,114:133

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/48) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 30)

108:109,112,114:133

3.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/71) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 31)

109:110,112,114:133

4.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un 30 Eylül 1957 Tarihli Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının (ADR) Başlığında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/81) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 32)

110:111,114:133

5.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/63) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 41)

112

6.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değişimine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/64) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 42)

113

IX.- OYLAMALAR

114

1.- (S. Sayısı: 32) 30 Eylül 1957 Tarihli Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının (ADR) Başlığında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

114:133

2.- (S. Sayısı: 29) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Burkina Faso Hükümeti Arasında Havacılık Hizmetleri Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

114:133

3.- (S. Sayısı: 30) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

114:133

4.- (S. Sayısı: 31) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

114:133

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

134

1.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, evi hasarlı olduğu için eşyalarını alamayan depremzedelere verilecek eşya yardımına dair çeşitli verilere ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın cevabı (7/5490)

134:135

2.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Diyarbakır'ın Çermik ilçesine bağlı Kuşlukçayır köyünde yaşanan su sorununa ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın cevabı (7/6073)

136:137

3.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Şavşat ilçesindeki köylerin bazı sorunlarına ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın cevabı (7/6077)

138:139

4.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, Bursa'da başlatılan Çataltepe Esnaf Sanayi Sitesi Projesi'nin akıbetine ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/6106)

140:141

5.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl ili Kiğı-Bilice yolunda yeniden yapım çalışması başlamasına ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın cevabı (7/6184)

142:143

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.02’de açılarak üç oturum yaptı.

Ankara Milletvekili Osman Gökçek, yerel yönetim değerlendirmelerine,

Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül, Erzincan’ın sorunlarına,

Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz, Mersin’in sorunlarına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, Ankara Milletvekili Osman Gökçek’in yaptığı gündem dışı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal, Ankara Milletvekili Osman Gökçek’in yaptığı gündem dışı konuşması sırasında şahsına,

Ankara Milletvekili Osman Gökçek, Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, Ankara Milletvekili Osman Gökçek’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında CHP Genel Başkanına ve Cumhuriyet Halk Partisine,

Sataşması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Ankara Milletvekili Osman Gökçek, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, Ankara Milletvekili Osman Gökçek’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş, Ankara Milletvekili Osman Gökçek’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı, Portekiz’de düzenlenen Kick Boks Dünya Şampiyonası’nda madalya kazanan milli sporculara,

Adana Milletvekili Ayhan Barut, 11 Eylül 2014 tarihinde yürürlüğe giren 6552 sayılı Kanun’a,

Kastamonu Milletvekili Fatma Serap Ekmekci, yaşanan fırtınanın Kastamonu’nun sahil bandındaki 5 ilçesinde yol açtığı deniz taşmasına,

Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman, Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül’ün yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelere ve Pençe-Kilit Operasyonu bölgesinde şehit olan Piyade Sözleşmeli Er Emrah Gündüz’e,

İstanbul Milletvekili Ümmügülşen Öztürk, elektronik ve ısıtılmış sigaralarla mücadelede daha etkili adımlar atılması gerektiğine,

Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız, EYS kapsamında çalıştırılan antrenörlerin kadro sorununa ve Tahir Elçi’nin ölüm yıl dönümüne,

Uşak Milletvekili Ali Karaoba, Uşakspor Futbol Takımı’na ve Aşigolara,

Kütahya Milletvekili Mehmet Demir, İsrail-Filistin savaşında yaşananlara,

Mersin Milletvekili Gülcan Kış, Genel Kurulu ziyaret eden Türkiye İnşaat Malzemesi Sanayicileri Derneği yöneticilerine “Hoş geldiniz.” dediğine ve işçi cinayetlerine,

Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı, Kütahya’ya eğitim alanında yapılan yatırımlara ve Kendin Yap Atölyeleri Projesi’ne,

Osmaniye Milletvekili Asu Kaya, deprem bölgesindeki barınma krizine,

Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı, pancar çiftçisinin ürününü teslim etmek için çektiği çileye,

Burdur Milletvekili İzzet Akbulut, Burdur'daki süt üreticilerinin taleplerine,

Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap, sağlıkta şiddete,

Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, İzmir Harmandalı Geri Gönderme Merkezi'nde kalan Suriyeli ve Filistinlilerin kötü muamele gördüğüne,

Batman Milletvekili Serkan Ramanlı, şehit olan Filistin Yasama Konseyi Başkanı Ahmed Bahr'a ve X platformunda İsrail'in katliamlarına destek veren hesaplara,

Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin, Tahir Elçi'nin katledilişinin 8'inci yılına ve Çukurovalı çiftçilerin sorunlarına,

Sivas Milletvekili Hakan Aksu, Devlet Su İşlerinin Sivas'taki yatırımlarına,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, Niğde'nin köylerinin sorunlarına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal, cumhuriyet rejimini yıkmak isteyen bölücü siyasete,

İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin, çalışan emeklilere 5 bin TL ikramiye verilmesinin Cumhurbaşkanı tarafından "müjde" olarak açıklanmasına ve emeklilerin asgari ücretin altında maaş almaması gerektiğine, EYT'li vatandaşların mağduriyetinin hâlâ devam ettiğine, mülakatlara, Cumhurbaşkanının ortaya attığı yüzde 50+1 tartışmasına ve Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin ortaya çıkardığı sorunlara, gençlere verilen telefon teşvikinden yararlanmak isteyen vatandaşların yaşadığı soruna ve kara para aklanması konusuna,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, Pençe-Kilit Harekâtı bölgesinde şehit olan Piyade Astsubay Üstçavuş Necdet Çalış, Piyade Sözleşmeli Erler Emrah Gündüz ile Fevzi Kızıltaş'a, Katar'ın ara buluculuk çalışmaları sonucunda Gazze Şeridi'ndeki insani ateşkesin iki gün daha uzatılmasına ve Gazze'de yaşananlarla ilgili Birleşmiş Milletlerin içine düştüğü âcizliğe, atama bekleyen öğretmenlere ve İYİ Parti olarak öğretmenlerin hak ettikleri itibara kavuşuncaya kadar konuyu gündemde tutmaya devam edebileceklerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Pençe-Kilit Operasyonu bölgesinde şehit olan Astsubay Üstçavuş Necdet Çalış, Sözleşmeli Erler Emrah Gündüz ile Fevzi Kızıltaş'a, bölgede İsrail'in ABD'nin desteğiyle uygulamaya çalıştığı projeyle ilgili gelişmelere ve Türk milletinin varlığını kıyamete kadar sürdürmeye devam edeceğine, İsrail ve Hamas arasında ateşkes ortamının oluşmasına, ateşkes süresinin uzatılmasına ve İsrail'in soykırım suçundan dolayı Uluslararası Adalet Divanında hesap vereceği günleri beklediklerine,

Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş, Tahir Elçi'nin katledilmesinin 8'inci yıl dönümüne, cezaevlerinde açlık grevlerinin başladığına, bu sabah yaşanan gözaltılara, grupta ekokırım yasa kampanyasını yürüten çok sayıda yurttaşla yaptıkları görüşmeye ve uluslararası küresel araştırmaların Türkiye'nin en tehlikeli ve en mutsuz ülke olduğunu ortaya koyduğuna,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, Tahir Elçi'nin katledilişinin 8'inci yılına, Yeniden Refah Partili Yusuf Aktaş'ın Sözcü TV sunucusu Damla Doğan'ın kadına yönelik şiddete ilişkin yapmış olduğu haber görüntülerini buzlayarak yayınlamasına, 50+1 tartışmasına ve ekonomik krize, adı "Fatih Terim fonu" olarak geçen vurguna ve İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Pençe-Kilit Operasyonu'nda şehit olan 3 Mehmetçik'e, devlet-millet kaynaşmasıyla terörün her çeşidiyle sonuna kadar mücadele edebileceklerine ve Türkiye barışını gerçekleştireceklerine, Türkiye Cumhuriyeti devletinin bir hukuk devleti olduğuna,

Filistin’de büyük bir insanlık dramı ve soykırım yaşandığına ve Türkiye’nin Gazze için yaptıklarına, bütün emeklilerin 5 bin liralık ikramiye almasıyla ilgili yasal düzenlemeye ve 2024 bütçesinin Plan ve Bütçe Komisyonundan geçtiğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Saadet Partisi Grubunun, 28/11/2023 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, EYT’li vatandaşların sorun ve taleplerini çözüme kavuşturmak amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

İYİ Parti Grubunun, 23/11/2023 tarihinde Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun ve 19 milletvekili tarafından, üniversite mezunu nüfusun işsizlik sorununa çözüm getirilmesi ve istihdamda yer alabilmeleri için gereken önlemlerin alınması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

HEDEP Grubunun, 28/11/2023 tarihinde Grup Başkan Vekili Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Tahir Elçi cinayetinin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 28/11/2023 tarihinde Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever ve arkadaşları tarafından, kadına yönelik her türlü şiddet ve ayrımcılığın araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergenin önüne alınarak,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 28 Kasım 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş;

Cezaevindeki Ramazan Taşkıran ile Resul Baltacı’ya,

Tokat Milletvekili Mustafa Arslan’ın HEDEP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal;

Tahir Elçi’yle ilgili Meclis araştırması komisyonu kurulmasına niçin “hayır” denildiğini anlayamadığına,

Tekirdağ Milletvekili Çiğdem Koncagül’ün CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Tokat Milletvekili Mustafa Arslan, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına,

Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş, Tokat Milletvekili Mustafa Arslan’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisine,

İstanbul Milletvekili Muhammed Ali Fatih Erbakan, Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Yeniden Refah Partisine,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, İstanbul Milletvekili Muhammed Ali Fatih Erbakan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Sataşması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Danışma Kurulunun, 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin Türkiye Büyük Millet Meclisinin 11 Aralık 2023 Pazartesi günü gündeminin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmının 1'inci ve 2'nci sıralarında yer almasına; 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifinin Genel Kurulda görüşme usul ve takvimi ile konuşma sürelerine; kamu idarelerinin bütçeleri üzerindeki görüşmelerin 10 turda tamamlanmasına, turların bitiminden sonra bütçe ve kesin hesap kanunu tekliflerinin maddelerinin oylanmasına ilişkin önerisi kabul edildi.

Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, (2/638) esas numaralı Katma Değer Vergisi Kanununda ve Özel Tüketim Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş, İstanbul Milletvekili Muhammed Ali Fatih Erbakan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Suat Pamukçu, Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundu.

AK PARTİ Grubuna ait olup boş bulunan Dilekçe Komisyonu üyeliğine Eskişehir Milletvekili İdris Nebi Hatipoğlu seçildi.

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/40) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S.Sayısı:24),

2'nci sırasında yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/42) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 25),

3'üncü sırasında yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Palau Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/43) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 26),

4'üncü sırasında yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lesotho Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/44) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S.Sayısı:27),

5'inci sırasında yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/45) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 28),

Görüşmeleri tamamlanarak yapılan açık oylamalarından sonra kabul edildi.

6'ncı sırasında yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Burkina Faso Hükümeti Arasında Havacılık Hizmetleri Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/46) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S.Sayısı:29),

7'nci sırasında yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/48) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S.Sayısı:30),

Görüşmeleri Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Ankara Milletvekili Umut Akdoğan'ın 24 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal,

Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştas;

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun 24 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştas'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, çalışma ortamını rahatlatmak için söz aldığına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Ankara Milletvekili Umut Akdoğan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ, Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın (2/638) esas numaralı Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Alınan karar gereğince, 29 Kasım 2023 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşime 23.37'de son verildi.

Bekir BOZDAĞ

Başkan Vekili

Adil BİÇER

Kütahya

Kâtip Üye

Yasin ÖZTÜRK

Denizli

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 41

**29.11.2023 Çarşamba
Milletvekili Teklifleri**

1.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun; 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1823) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:27.11.2023)

2.- Yalova Milletvekili Tahsin Becan'ın; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1824) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:28.11.2023)

3.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın; 6328 Sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1825) (Plan ve Bütçe; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Anayasa Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:28.11.2023)

4.- Manisa Milletvekili Selma Aliye Kavaf'ın; 3194 Sayılı İmar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1826) (İçişleri; Plan ve Bütçe ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:28.11.2023)

5.- Manisa Milletvekili Selma Aliye Kavaf'ın; İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1827) (Plan ve Bütçe ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:28.11.2023)

6.- Manisa Milletvekili Selma Aliye Kavaf'ın; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1828) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:28.11.2023)

7.- Yeniden Refah Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Muhammed Ali Fatih Erbakan ve 4 Milletvekilinin; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1829) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:28.11.2023)

**Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri
Cumhurbaşkanı Yardımcısı (Cevdet YILMAZ)**

1.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, kadrolu din görevlisi bulunmayan camilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6013)

Adalet Bakanlığı

2.- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın, İŞİD tarafından kaçırıldığı tespit edilip Ankara'da bulunan bir kız çocuğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/6016)

3.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır 4 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6017)

4.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Sincan 1 Nolu Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6018)

5.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, cezaevlerinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6019)

6.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, cezaevlerinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6020)

7.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tokat T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6021)

8.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Edirne L Tipi Kapalı Cezaevinde annesiyle bulunan bir bebeğin aşılınmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6022)

9.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun infaz erteleme talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6023)

10.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Antalya'da dolandırıcılık suçundan devam eden yargılamaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/6024)

11.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, kamu avukatlarının sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6025)

12.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan hasta bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6026)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

13.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, IŞİD tarafından kaçırıldığı tespit edilip Ankara'da bulunan bir kız çocuğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/6027)

14.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, Tunceli 1. Ağır Ceza Mahkemesinde görülmekte olan bir davaya ve çocuk istismarının engellenmesi için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6028)

15.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, IŞİD tarafından kaçırıldığı tespit edilip Ankara'da bulunan bir kız çocuğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/6029)

16.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, çocuk istismarının önlenmesine yönelik yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6030)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

17.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, engelli bir vatandaşın sağlık güvencesinden yararlanamadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6031)

18.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in, Malatya'da sendikal haklarını kullanan işçilerin gözetl altına alındığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6032)

19.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, 696 sayılı KHK kapsamında belediye şirketlerinin kadrolarına geçen işçilerin yaşadığı sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6033)

20.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'de açılan meslek edindirme kursu ile ilgili bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6034)

21.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, toplum yararına çalışma programları ile ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6035)

22.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, ülke genelinde meslek hastalıklarına dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6036)

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

23.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Denizli'nin Honaz ilçesine bağlı Aşağıdere Mahallesi'ndeki kalker ocağının çevreye etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6037)

24.- İstanbul Milletvekili Gökan Zeybek'in, askeri statüsü kaldırılıp Vakıflar Genel Müdürlüğünün mülkiyetine geçirilen arazilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6038)

25.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 2002 yılından önergenin yanıtlandığı tarihe kadar Akçakale Belediyesi tarafından tahsil edilen otopark bedellerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6039)

26.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 2002 yılından önergenin yanıtlandığı tarihe kadar Harran Belediyesi tarafından tahsil edilen otopark bedellerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6040)

27.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 2002 yılından önergenin yanıtlandığı tarihe kadar Ceylanpınar Belediyesi tarafından tahsil edilen otopark bedellerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6041)

28.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 2002 yılından önergenin yanıtlandığı tarihe kadar Suruç Belediyesi tarafından tahsil edilen otopark bedellerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6042)

29.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 2002 yılından önergenin yanıtlandığı tarihe kadar Bozova Belediyesi tarafından tahsil edilen otopark bedellerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6043)

30.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 2002 yılından önergenin yanıtlandığı tarihe kadar Birecik Belediyesi tarafından tahsil edilen otopark bedellerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6044)

31.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 2002 yılından önergenin yanıtlandığı tarihe kadar Halfeti Belediyesi tarafından tahsil edilen otopark bedellerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6045)

32.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 2002 yılından önergenin yanıtlandığı tarihe kadar Siverek Belediyesi tarafından tahsil edilen otopark bedellerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6046)

33.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 2002 yılından önergenin yanıtlandığı tarihe kadar Hilvan Belediyesi tarafından tahsil edilen otopark bedellerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6047)

34.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 2002 yılından önergenin yanıtladığı tarihe kadar Eyyübiye Belediyesi tarafından tahsil edilen otopark bedellerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6048)

35.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 2002 yılından önergenin yanıtladığı tarihe kadar Haliliye Belediyesi tarafından tahsil edilen otopark bedellerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6049)

36.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 2002 yılından önergenin yanıtladığı tarihe kadar Karaköprü Belediyesi tarafından tahsil edilen otopark bedellerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6050)

37.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 2002 yılından önergenin yanıtladığı tarihe kadar Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi tarafından tahsil edilen otopark bedellerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6051)

38.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 2002 yılından önergenin yanıtladığı tarihe kadar Viranşehir Belediyesi tarafından tahsil edilen otopark bedellerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6052)

39.- Edirne Milletvekili Ediz Ün'ün, Edirne'deki Üç Nehir Bir Şehir Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6053)

40.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'de depreme dayanıksızlığı nedeniyle boşaltılan PTT binasının yıkılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6054)

41.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'in, Çanakyayla GES Projesi'nin çevreye etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6055)

Dışişleri Bakanlığı

42.- Kocaeli Milletvekili Hasan Bitmez'in, ülkemizde bulunan NATO'ya veya yabancı ülkelere ait askeri üslere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6056)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

43.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, Van ilindeki elektrik kesintilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6058)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

44.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, Aydın'da bulunan bir KYK yurdundaki asansör kazasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6059)

45.- Balıkesir Milletvekili Burak Dalgın'ın, Aydın'da bulunan bir KYK yurdundaki asansör kazasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6060)

46.- Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş'ın, Siirt'te bulunan KYK yurtlarının denetimlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6061)

47.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, KYK yurtlarındaki fiziki yetersizliklerin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6062)

48.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Görele 13 Şubat Stadının zemininin yenilenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6063)

49.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Yenimahalle Anadolu KYK Kız Öğrenci Yurdu binasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6064)

50.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, KYK burslarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6065)

51.- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, Düzce'de bulunan KYK yurtlarının denetimlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6066)

52.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, Gaziantep'teki spor tesislerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6067)

53.- İzmir Milletvekili Gökçe Gökçen'in, İzmir'de bulunan Bayraklı KYK Kız Öğrenci Yurduyla ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6068)

54.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, KYK yurtlarında yaşanan asansör sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6069)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

55.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Ekim 2023 tarihi itibarıyla Merkez Bankasının altın ve döviz rezervine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6070)

İçişleri Bakanlığı

56.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde gözaltına alınan kişilerin kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6071)

57.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin pasaportundaki tahdidin kaldırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6072)

58.- İstanbul Milletvekili Medeni Yılmaz'ın, yasa dışı bahis sitelerine yönelik alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6075)

59.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, İl Göç İdaresi Müdürlüklerinin Desteklenmesi Projesi kapsamında çalışan kişilerin kadroya alınması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6076)

60.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ın Arpaçay ilçesinde bulunan Kütük Ev'de çıkan yangına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6078)

61.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, Cumartesi Anneleri'nin eylemlerinin engellendiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6079)

Milli Eğitim Bakanlığı

62.- Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir'in, bir okul müdür yardımcısının açıklamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6080)

63.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar ili Emirdağ ilçesindeki bir okulun müdürü ile ilgili bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6081)

64.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir'de bulunan bir lisede işlendiği iddia edilen bir suça ilişkin yazılı soru önergesi (7/6082)

65.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'de açılan meslek edindirme kursu ile ilgili bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6083)

66.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar'da bulunan bir lisede yedikleri yemekten zehirlenen öğrencilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6084)

Milli Savunma Bakanlığı

67.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, TSK bünyesinde yabancı hekim olup olmadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6085)

68.- Kocaeli Milletvekili Hasan Bitmez'in, ülkemizde bulunan NATO'ya veya yabancı ülkelere ait askeri üslere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6086)

Sağlık Bakanlığı

69.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, TSK bünyesinde yabancı hekim olup olmadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6087)

70.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli Şehir Hastanesinde tedavi gören bir kişinin iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6088)

71.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, SMA hastalığıyla mücadeleyle ilişkin yazılı soru önergesi (7/6089)

72.- İzmir Milletvekili Ümit Özlale'nin, İzmir Bayraklı Şehir Hastanesinin sorunlarına ve alınabilecek önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6090)

73.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, deprem bölgesindeki asbest tehlikesine karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6091)

74.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Libya'daki sel felaketi için görevlendirilen UMKE personeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/6092)

75.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'de onkoloji hastanesi açılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6093)

76.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, 2023 Eylül'den bu yana görülen Covid-19 ve grip vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6094)

77.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, 6 Şubat 2023 tarihli depremlerden etkilenen bölgelerde görülen uyuz vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6095)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

78.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, KYK yurtlarında yaşanan asansör sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6096)

Tarım ve Orman Bakanlığı

79.- Denizli Milletvekili Şeref Arpacı'nın, Denizli ilinde bulunan Buldan Süleymanlı Gölü'nün temizliğiyle ilgili bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6097)

80.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'ın, İstanbul'daki barajların doluluk oranlarına ve şehre su sağlanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6098)

81.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'ın, 2023 yılında kimyasal kalıntı barındırması dolayısıyla ithalatçı ülke tarafından iade edilen tarım ürünlerinin miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6099)

82.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, fındık üreticisine yapılan tarımsal destek ödemelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6100)

83.- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, Melen Çayı'nda yaşanan renk değişimine ve kötü kokuya ilişkin yazılı soru önergesi (7/6101)

84.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin ilinde kırmızı pullu alabalık sayısının azalmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6102)

85.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun'da 23 Haziran ve 10 Temmuz 2023 tarihlerinde meydana gelen sel felaketlerinin tarım ve hayvancılığa verdiği zarara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6103)

86.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'in, Çanakyayla GES Projesi'nin çevreye etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6104)

87.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, Ağrı'da hayvanlarda görülen şap hastalığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6105)

Ticaret Bakanlığı

88.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, ithal edilen veya menşei kazandırılarak ülkeye sokulan kumaş ürünlerinin tekstil sektörüne etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6107)

89.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'nin kalkındırılması ve 7. Yatırım Teşvik Bölgesi kapsamına alınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6108)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

90.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, 2020 yılında Giresun'da gerçekleşen sel felaketi sonrası zarar gören köprü ve yolların onarımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6109)

29 Kasım 2023 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.06

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Adil BİÇER (Kütahya)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27’nci Birleşimini açıyorum. Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, 29 Kasım Uluslararası Filistin Halkıyla Dayanışma Günü münasebetiyle söz isteyen İstanbul Milletvekili Hasan Turan’a aittir.

Buyurun Sayın Turan.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- İstanbul Milletvekili Hasan Turan’ın, 29 Kasım Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Günü’ne ilişkin gündem dışı konuşması

HASAN TURAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Günü dolayısıyla gündem dışı söz almış bulunuyorum. Sözlerime başlarken ekranları başında bizleri takip eden aziz milletimizi ve yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

29 Kasım günü Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun 29 Kasım 1977’deki oturumunda Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Günü ilan edilmiştir. Birleşmiş Milletlerin mazlum Filistin halkına destek olunması amacıyla 1977’de aldığı karar ne yazık ki alınan diğer 63 karar gibi kâğıt üzerinde kalmıştır. Bu durum hem Birleşmiş Milletlerin gücünü ve sözünü zayıflatmış hem de bölgedeki halkların güvenini yitirmesine neden olmuştur. Topyekûn bir halkın yok edilmesini hedefleyen, 6.500’ü çocuk ve bebek, 4 bini kadın, 15 binden fazla mazlumin canına mal olan İsrail’in saldırıları karşısında sessizliğe bürünen ve caydırıcı hiçbir adım atmayan, atamayan Birleşmiş Milletler ilke ve fonksiyonlarının aslında hiç olmadığını ve “dünya barışı” gibi süslü laflarının da anlamsız olduğunu bir kez daha açıkça ortaya koymuştur.

Değerli milletvekilleri, Türkiye olarak, Filistin halkıyla geçmişte olduğu gibi bugün de tarihî ve kültürel bağlarımızın bize yüklemiş olduğu sorumluluk duygusu içinde Meclisimizle, Hükümetimizle, sivil toplum kuruluşlarımız başta olmak üzere bütün milletimizle bir dayanışma içerisindeyiz. Türkiye’nin, Filistin halkı ve haklı davasına desteği tamdır. Bu destek, 2002’den bu yana her alanda gelişerek devam etmiştir.

Sayın Cumhurbaşkanımızın yıllardır hassasiyetle üzerinde durduğu Filistin ve Mescid-i Aksa konusundaki duyarlılık, sivil toplum örgütlerimiz tarafından da gündemde tutularak siyasetüstü bir hâle gelmiştir. Türkiye’nin Filistin’i yalnız bırakması hiçbir zaman söz konusu olmamış ve bundan sonra da olmayacaktır. Milletimiz, Filistin halkıyla dayanışmasını her vesileyle dile getirmiş, ortaya koymuştur. Bu vesileyle Filistin halkıyla olan dayanışmamızı Gazi Meclisimizden tekraren teyit ediyor, Dayanışma Günü’nün Filistin halkı için yeni bir umut ve özgürlüğüne kavuşmasının miladı olmasını diliyorum. Annesinin, babasının, çocuğunun parçalanmış bedeni karşısında sadece Allah’a yakaran, onca acıya rağmen hamdını unutmayan ve gözlerinden yaşlar akarken feryatları göğü inleyen Filistinli kardeşlerimizi, Gazze’nin mazlum ve mağrur insanlarını en kalbî muhabbetlerimle Türkiye Büyük Millet Meclisi kürsüsünden tekraren selamlıyorum. Buradan Kudüs’e, Kudüs’ün murabıtlarına, Kudüs’ün muhafızlarına, Kudüs’ü ve salihlerin yurdu olan Filistin topraklarını korumak için kanından ve canından vazgeçen, evladını yitiren, annesini babasını kaybeden bütün Filistin halkına tekraren selamlarımı iletıyorum.

Türkiye olarak her zaman hem milletimizle hem devletimizle Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, Filistin halkıyla dayanışmamızı sürdüreceğiz. 7 Ekimde başlayan katliamların sınırlı ateşkesle tekraren devam sürecine girmemesini diliyoruz. Artık çocuklar ölmesin, artık kadınlar ölmesin, artık siviller ölmesin, artık Filistin halkı katledilmesin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Turan, lütfen tamamlayın.

HASAN TURAN (Devamla) – Artık buna hep birlikte duyarlı insanlar, dini, dili, ırkı ne olursa olsun yüreğinde özgürlük ateşi taşıyan, özgürlük aşkı taşıyan bütün insanlar olarak “Dur!” dememiz gerekiyor. Artık, katliam şebekesine, vahşi İsrail yönetimine “Dur!” dememiz gerekiyor. İsrail’in ve onun başında bulunanların işlemiş oldukları bu suçlardan dolayı uluslararası mahkemeler önünde yargılanmaları ve cezalandırılmaları gerekmektedir. Eğer zalimi cezalandırmazsanız mazluma zulmetmiş ve zalimin tekrar zulüm işlemesine neden olmuşsunuz demektir. O yüzden, hep birlikte sesimizi Filistin davası konusunda daha gür çıkararak Filistin davasını zaafa uğratacak, Filistin halkına dayanışma duygumuza zarar verecek söylem ve eylemlerden uzak tutarak Filistin halkıyla dayanışmaya devam etmeliyiz ve devam edeceğiz.

Tekrar aynı duygularla Filistinli kardeşlerimizi buradan destekliyor, selamlarımı iletiyor, Dayanışma Günlerinin “kurtuluş günü” olarak kutlanmasını diliyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ, MHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Turan, teşekkür ediyorum.

Gündem dışı ikinci söz, toplum sağlığının korunması, geliştirilmesi ve tedavi hizmetlerinde hemşireliğin rolü hakkında söz isteyen Ankara Milletvekili Aylin Yaman’a aittir.

Buyurun Sayın Yaman. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Ankara Milletvekili Aylin Yaman’ın, toplum sağlığının korunması, geliştirilmesi ve tedavi hizmetlerinde hemşireliğin rolüne ilişkin gündem dışı konuşması

AYLİN YAMAN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Hemşirelik hizmetleri, bireyin, ailenin, toplumun sağlığının korunması, geliştirilmesi, hastalık durumunda iyileştirilmesi ve yaşam kalitesinin artırılması amacıyla bakım verme, hekimin hazırladığı tanı ve tedavi planını kanıta dayalı olarak oluşturma hasta ve çalışan güvenliğini gözeterek uygulama, hasta üzerindeki etkileri izleme, istenmeyen durumda hekimi bilgilendirme ve hasta ve yakınlarının eğitim anlamında ve tüm kayıtları tutma anlamında rolleri üstlenir. Bu genel rollere ek olarak hemşirenin çalıştığı birime göre değişen, yoğun bakım hemşireliği gibi, acil servis hemşireliği gibi diyaliz hemşireliği gibi, onkoloji hemşireliği gibi ek rolleri vardır. Bunları anlatmamdaki temel neden şu: Hemşireliğin icrasında maalesef ciddi sorunlar yaşanmakta, hemşireler, mevzuata aykırı olarak hemşirelik dışı görevlerde çalıştırılmaktadır. Hemşire, lisans düzeyinde hemşirelik eğitimi üstüne ciddi sertifika programlarıyla hak kazanılan özel dal hemşireliği alanları iki yıllık tekniker düzeyde eğitim almış sağlık çalışanlarına emanet edilmekte, bu durum nitelikli bakım ve hasta güvenliği açısından ciddi riskler taşımaktadır. Hemşirelerin görev, yetki ve sorumluluklarının diğer sağlık çalışanlarına devrine izin veren uygulamalar derhâl son verilmelidir. Sağlık meslek gruplarının görev tanımları ve sınırları uluslararası standartlara göre tanımlanmalı ve hızla yayınlanmalıdır.

Diğer bir hemşirelik icra sorunu yönetsel sorundur. Hemşirelik Yasası’nda yer almasına rağmen hemşireliğin yönetiminden sorumlu olan başhemşirelik sistemi bakım hizmetleri müdürlüğü modeline geçirilmiş, yönetsel kargaşa kaçınılmaz olmuştur. Liyakatten uzak siyasi atamalar, hemşire olmayan yöneticilerin atanması, ciddi bir halk sağlığı sorunu ve hasta güvenliği tehdididir.

Gelelim en önemli konuya; özlük hakları ve ekonomik koşullara. Emekliliğe yansımayan ek ödemeler, sabit ek ödeme, teşvik ve benzeri uygulamalar iş barışını bozmakta; çalışanları ve emeklileri açlık sınırına itmektedir. Emekliliğe yansıtacak tek kalemde maaş uygulaması şarttır. Teşvik uygulamaları iş barışını bozmanın ötesinde hasta güvenliğini tehdit etmekte, çalışanları ise tüketmektedir. Hafta sonu ve gece çalışmaları mutlaka yüksek ücretlendirilmeli ve fiili hizmete yansıtılmalıdır. Hemşirelik yirmi dört saat prensibine göre çalışan bir meslek grubudur. Personel eksikliği yasal sınırların çok üzerinde çalışmaya neden olmakta; hemşire açığına, fazla çalışmaya rağmen diğer sağlık meslek gruplarındaki

açıklar da hemşirelikle kapatılmaya çalışılmaktadır. Hemşireler görev tanımlarında olmayan çok sayıda hizmeti eş zamanlı olarak vermekte ve tükenmektedirler. Derhâl atama bekleyen 100 binden fazla hemşirenin ataması yapılmalıdır. Hemşire ve diğer sağlık çalışanlarının görev tanımları dışında çalıştırılmasına son verilmelidir. Yoğun bakımlar gibi kritik alanlarda hemşire sayıları ve nitelikleri uluslararası standartlara göre belirlenmelidir.

Son olarak, giderek ülkemizde ikinci plana atılan fakat düzgün bir sağlık sistemi kurgusunda güçlendirilmesi gereken halk sağlığı hemşireliğine bir vurgu yapmak isterim. Evde bakım, ana çocuk sağlığı, toplum ruh sağlığı, iş sağlığı, okul sağlığı, tutukevi hemşireliği gibi alt grupları içeren bu hemşirelik sistemi giderek zayıflamakta; oysa toplum sağlığının güçlendirilmesi, sağlıklı hâlde kalmanın güçlendirilmesi ve sağlık ekonomisinin güçlendirilmesi demektir.

Konuşmamı bitirirken Türkiye’de 100 bin kişiye düşen hemşire sayısının 343 olduğunu, benzer yapıdaki Almanya’da bu sayının tam 4 katı olduğunu vurgulamak isterim. Dahası, hastalık yükümüz Almanya’dan çok daha yüksektir. Hayat koşullarının ağırlığıyla, yoksulluğun giderek derinleşmesiyle, yetersiz beslenme ve çevresel etkenlerle hastalık yükümüz artmıştır. Yoksulluk artık bir halk sağlığı sorunudur. Son yirmi yılda yaşlı nüfusun artışı, tarama programlarıyla saptanabilecek kanserlerin tırmanması, kötü beslenme ve hareketsizliğin yarattığı obezite, 20-80 yaş arası nüfusun yüzde 15’inin diyabetik olması hastalık yükünü artıran temel faktörlerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN YAMAN (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Yaman, lütfen tamamlayalım.

AYLİN YAMAN (Devamla) – Yıllık hekime müracaat sayısı OECD ülkelerinin yaklaşık 2 katıdır.

Kısacası, toplum giderek daha fazla hasta olmakta ve giderek daha fazla sağlık kurumunu ziyaret etmektedir. Hâl böyleyken nitelik ve nicelik olarak güçlendirilmesi gereken hemşirelerin sorunları göz ardı edilmekte ve bunun riskini hepimiz taşımaktayız.

Teşekkürler dinlediğiniz için. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yaman.

Şimdi, gündem dışı üçüncü söz, Türk ve Türkiye Yüzyılı’nda Elâzığ hakkında söz isteyen Elâzığ Milletvekili Semih Işıkver’e aittir.

Sayın Işıkver, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

3.- Elâzığ Milletvekili Semih Işıkver’in, Türk ve Türkiye Yüzyılı’nda Elâzığ’a ilişkin gündem dışı konuşması

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Türk ve Türkiye Yüzyılı’nda Elâzığ’la ilgili Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen yüce Türk milletini saygılarımla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, Elâzığ-Pertek yolu Türkiye’nin kuzey-güney istikametindeki en önemli kara yolu bağlantılarından biridir. Ancak Keban Baraj Gölü’nün faaliyete geçmesiyle beraber Pertek civarındaki Murat Nehri’nin üstünden geçen Cumhuriyet Dönemi köprülerinden Kemer Köprü sular altında kaldığı için şu an ulaşım kısıtlı saatlerde ve kısıtlı sayıda feribotla yapılmak durumunda kalmıştır; doğal olarak yoğun trafiği olan bu yolda feribot seferleri yetersiz kalmaktadır. Pertek Köprüsü’nün yapımıyla kuzey illerimizden gelen trafiğin güney illerimize olan bağlantısının yaklaşık 70-80 kilometre daha kısa olacağı, bakım hizmetleri, yakıt ve zaman açısından bölge ve ülke ekonomisine büyük katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu yüzden, köprüyle ilgili çalışmaların ivedilikle yapılması büyük önem arz etmektedir. Bu hususta Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ve Karayolları Genel Müdürlüğüyle gerekli görüşmelerimizi gerçekleştirdik ancak maalesef, henüz bir ilerleme sağlanamadı. Depremlerin etkisiyle 11 şehirdeki imar faaliyetlerinin ortaya çıkardığı yüksek maliyetler de göz önünde bulundurularak bahse konu bu köprünün sadece devletimizin öz kaynaklarıyla değil, sonuca daha hızlı ulaşabilmek amacıyla yap-işlet-devret yöntemiyle de yapılması düşünülebilir.

Değerli milletvekilleri, üç tarafı sularla çevrili şehrimizde yaklaşık otuz yıldır suyla buluşmadığı için çoraklaşmış tarlalarımız vardır. Uluova ve Kuzova Projeleri yeniden açılacak olan sulama alanlarının oluşması adına elzemdir. Uluova’da 32, Kuzova’da 48 köyü sulayacak olan projelerin bir an evvel gerçekleştirilmesinin hem bölgede ve şehrimizde yaşayan insanımıza fayda sağlaması açısından hem de millî ekonomiye sağlayacağı katkı sebebiyle çok önemli olduğu düşüncesiyle, bahse konu sulama projelerinin tamamlanmasının önemini bir kez daha Gazi Meclisimizde dile getirmek istiyorum.

Bununla beraber, Elâzığ bölgesindeki Uluova, Kuzova, Kovancılar, Karakoçan ve Serince Sulama Projelerinin hayat bulmasıyla şeker pancarı üretiminin yaklaşık 8-10 katına çıkacağı ve çiftçilerimizin şeker pancarına olan talebinin artarak devam edeceği herkesin malumudur. Mevcut rekoltenin yaklaşık 10 katına çıkacak olmasından hareketle, 1925 yılında kurulan Elâzığ Şeker Fabrikasının bugünkü kapasitesiyle yetersiz kalacağı gerçeğiyle bir kez daha yüzleşmiş olacağız. Bu itibarla, şeker fabrikasının kapasitesinin artırılması noktasında da gerekli çalışmaların bir an evvel başlatılmasının bölgemiz ve şehrimiz adına çok büyük önem arz ettiğini bir kez daha vurgulamak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, malumunuz olduğu üzere, 24 Ocak 2020 tarihinde Elâzığ merkezli meydana gelen 6,8 şiddetindeki deprem felaketi sonrasında AFAD verilerine göre Elâzığ ilimizde toplam 41 bin adet bağımsız bölümde hasar tespit edilmiştir. Devletimiz tarafından yapılan imar faaliyetleri sonucunda 21.700 hak sahibinin işlemleri tamamlanmış, 2.700 hak sahibinin işlemleri de bitmek üzeredir. Üzerine meydana gelen 6 Şubat tarihli Maraş merkezli depremlerde AFAD verilerine göre ilimizde ağır hasarlı bölüm sayısı 21.500’dir; bunların 12.500’ü konut hak sahibidir, 2.500 civarı imalatı devam eden ve tamamlanmış konut vardır, 10 bin civarı hak sahibimiz ihale ve imalat sürecini beklemektedir.

Bu kadar büyük boyutları olan felaketler sonrasında sosyokültürel ve ekonomik olarak hayat da doğal olarak ciddi manada etkilenmiştir. Elâzığ ilimizde TOKİ kanalıyla şehrin il merkezi dışında yapılan 30 bin konut, güvenli barınma alanları oluşturulmuştur fakat bununla birlikte yüzyıllık yerleşim yerleri olan 16 mahallemizde henüz herhangi bir dönüşüm sağlanamamıştır. Bu 16 mahallemizin kat sınırlaması sebebiyle, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının Yerinde Dönüşüm Projesi’ne rağmen dönüşemeyecek olması hemşehrilerimizi zor durumda bırakmaktadır. Yaklaşık 100 bin insanımızı olumsuz etkileyen bu durumun ortadan kaldırılması gerekmektedir. Bu hususta gerek Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığımızdan gerekse Sayın Cumhurbaşkanımızdan yardım talep etmekteyiz.

Gazi Meclisimizi saygılarımla selamlarım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Işıkver.

Değerli milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

İlk söz İstanbul Milletvekili Halit Yerebakan’a aittir.

Sayın Yerebakan, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Halit Yerebakan’ın, 29 Kasım Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Günü’ne ilişkin açıklaması

HALİT YEREBAKAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, Birleşmiş Milletlerin Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Günü olarak belirlediği tarihî ve anlamı derin bir gün.

1947’de Filistin’in bölünmesine ilişkin alınan karar yalnızca bir coğrafyanın değil, milyonlarca insanın kaderini derinden etkilemiştir. Filistin halkının maruz kaldığı adaletsizlikler ve insan hakları ihlalleri tüm dünyanın gözleri önünde hâlâ cereyan etmektedir. Gazze’deki çocukların çığlıkları, annelerin feryatları, yıkılan evler ve kırılan hayatlar tüm insanlığa dünyanın her köşesinde barış ve adalet için mücadele etme görevini hatırlatmaktadır.

Buradan Filistin halkını yalnız bırakan tüm uluslararası toplum üyelerine sesleniyorum: Adalet, barış ve insanlık onuru sadece kelimelerden ibaret değildir; somut eylemlerle desteklenmeli, korunmalı ve yaşatılmalıdır.

Yüce Meclisimiz tarihin en zorlu anlarında dahi insanlık onurunu korumak için sesini yükseltmiştir. Bizler Filistin halkının sesini dünya sahnesine taşımaya devam edeceğiz.

Saygılarımla.

BAŞKAN – İzmir Milletvekili Şebnem Bursalı...

2.- İzmir Milletvekili Şebnem Bursalı'nın, hafta sonu İzmir'de yaşanan su baskınlarına ilişkin açıklaması

ŞEBNEM BURSALI (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Hafta sonunda İzmir'i etkisi altına alan sağanak yağış ve deniz suyunun yükselmesi sonrasında yaşanan su baskınları pek çok esnafımızı ve vatandaşımızı mağdur etti. Bu vesileyle bütün mağdur olan esnafımıza ve İzmirliilere, İzmirli hemşehrilerimize geçmiş olsun demek istiyorum.

Kordon, Güzelbahçe ve Mavişehir sular altındayken, caddelerde vatandaşlar kanolarla gezerken dört buçuk yıldır İzmir'in altyapısı için tek bir çivi bile çıkmayan İzmir Büyükşehir Belediye Başkanını bir ara objektiflere poz verirken gördük. Kırmızı yağmurluklu Başkanın verdiği bu kurmaca pozun hikmeti ise dün ortaya çıktı; meğer Sayın Soyer İzmirliileri ve İzmir'i kendi hâline bırakıp Polonya'ya gitmiş yani felaket anında şehri ilk terk eden o olmuş.

İzmir'de artık Sayın Soyer devri kapanmıştır, sıra 31 Martta CHP devrinin kapanmasına geldi; Allah'ın izniyle İzmir'imize gerçek baharı AK PARTİ belediyeceliği getirecektir.

BAŞKAN – Konya Milletvekili Barış Bektaş...

3.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, okullardaki güvenlik görevlisi istihdamı ihtiyacına ilişkin açıklaması

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin geleceğini belirleyecek olan çocuklarımız eğitim aldıkları okulların çevresinde öbeklenen başta uyuşturucu tacirleri olmak üzere, suç unsurları tarafından âdeti tehdit edilmektedir. Her ne kadar Emniyet Genel Müdürlüğüne bağlı birimler okul çevrelerinde görev yapıyor olsa da bu güvenlik tedbirlerine ek olarak okullarda güvenlik görevlisi istihdamı sağlanması önem arz etmektedir. Bu istihdam ihtiyacına rağmen, Güvenli Okul Projesi kapsamında çalıştırılan özel güvenlik görevlileri 30 Haziran 2020 tarihinde işten çıkarılmıştır. Mağduriyet yaşayan özel güvenlik görevlilerimiz başta olmak üzere, okullardaki güvenlik görevlisi eksikliğini kapatmak hem öğrencilerimizin güvenliğini hem de velilerimizin huzurunu temin etmemiz gerekmektedir.

Meclisimizin dikkatine saygıyla sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul...

4.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, KYK yurtlarındaki misafir depremzede öğrencilerden talep edilen yemek ücretine ilişkin açıklaması

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; KYK yurtlarında depremde etkilenen illerden gelen depremzede öğrencilere hiçbir şart aranmaksızın öncelik sağlanacağı Bakanlık tarafından duyurulmuştu. Ancak, bugün, Çaycuma KYK Erkek Yurdunda misafir öğrenci olarak kalan depremzede bir öğrencimizden aldığımız bilgiye göre misafir depremzede öğrencilerden günlük 120 lira yemek ücreti talep edilmekte. Bunun gibi birçok ilin KYK yurtlarında da aynı uygulamanın olduğu bilgisine ulaştık. Öğrenciler seslerini duyurmak için CİMER'e yazıyorlar ancak cevap yok, yurt yönetimine başvuruyorlar yönetim Bakanlıktan yazı beklediğini söyleyip geçiştiriyor. Depremin üzerinden sadece sekiz ay geçti; yaralar sarılmadı, neredeyse her şeylerini kaybetmiş öğrencilerimizin böyle bir uygulamayla karşı karşıya bırakılması artık eğitim haklarını engellemektir. Bu konuya çözüm bulun, bu uygulamadan vazgeçin.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı...

5.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, 29 Kasım Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Günü'ne ilişkin açıklaması

CEVAHİR ASUMAN YAZMACI (Şanlıurfa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

İsrail'in Gazze'de Filistinli kardeşlerimize yaşattıkları tam anlamıyla savaş ve insanlığa karşı işlenen suçtur. İsrail Gazze'de hiçe saydığı insan haklarının, hayattan kopardıkları Filistinli kardeşlerimizin hesabını elbette ki bir gün ödeyecektir. Çok acıdır ki modern dünya Filistin'de yaşananlara gözlerini kapatıyor. Çatışmalara verilen aranın kesin ve kalıcı ateşkese dönüşmesi ve akan kanın durdurulmasını temenni ediyorum. Zulmün sona ermesi ve bölgede barışın sağlanması için artık Filistin bağımsız devletinin kurulma zamanı gelmiştir. Filistin davasına verdiğimiz destek ve Filistin halkıyla dayanışmamız kararlılıkla sürdürülecektir.

29 Kasım Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Günü'nü kutluyor, Genel Kurula saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Antalya Milletvekili Aykut Kaya...

6.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'da yargı hizmetlerinde yaşanan sorunlara ilişkin açıklaması

AYKUT KAYA (Antalya) – Antalya'nın doğusunda bulunan ilçelerimizde yaşayan vatandaşlarımız ticari davalarını Alanya ilçemizde, batı tarafındaki vatandaşlarımız ise Antalya merkezde açmak zorundalar. Vatandaşlarımız dava açmak için yol ve masraf yapma mecburiyetinde bırakılmamalıdır ve yargı hizmeti yerinde verilmelidir.

Antalya'mızda bölge idare mahkemesi bulunmamaktadır, idari davaların itiraz mercisi Konya Bölge İdare Mahkemesidir. Şu anda Antalya'da bölge adliye mahkemesi var iken bölge idare mahkemesinin eksikliği büyük bir sorundur.

Hem merkez hem de ilçe adliyeleri fiziken yetersizdir. Bu nedenle eski adliyelerin yenilenmesi ve ilave adliye binaları yapılması gerekmektedir.

Adliye çevresinde bulunan arzuhâlcilerin hatalı dilekçeleri ve yanlış bilgileri nedeniyle vatandaşlarımız usuli hatalarla hak kaybına uğramaktadır. Bu sebeple, adliye yanındaki arzuhâlciler engellenmeli, vatandaşların zarar görmemesi için hakları avukatla savunmaya yönlendirilmelidir.

BAŞKAN – Adana Milletvekili Orhan Sümer...

7.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, 2024 yılı için uygulanacak yeniden değerlendirme oranına ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

2024 için uygulanacak yeniden değerlendirme oranı yüzde 58,46 olarak gerçekleşti. Yeni yılda vergi, harç, MTV, araç muayene ücreti, emlak vergisi gibi çeşitli vergiler, trafik cezaları bahsedilen yeniden değerlendirme oranında artacak. Buna göre, 2024'te emniyet kemeri takmamak ve park yasağını ihlal 691 TL, kış lastiği takmamak 4.015 TL olacak. Buradan sormak istiyorum: Vatandaş kış lastiği takmadığı için kesilen bu cezayı nasıl ödeyecek?

Yine, gençlerin telefonları, bilgisayarları vergisi olacaktı. Seçim öncesi gençlere "müjde" diye verilen haberlerin hepsinin içi boş çıktı. Yurt dışından getirilen telefonlar için alınan harç 7 Temmuz 2023'te yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararıyla 6.091 TL'den 20 bin TL'ye yükselmişti, 2024'te ise bu oran 31.692 lira olacak. Tam yirmi bir yıldır yetki ve karar kendisinde olan Sayın Cumhurbaşkanlığı, her alanda diyor ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin...

8.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, yedi yıl önce Adana Aladağ'da yaşanan yurt yanğının ve eğitim sistemindeki sorunlara ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Adana'mızın Aladağ ilçesinde 10'u kız öğrenci 12 kişinin yaşamını yitirdiği, çok sayıda öğrencinin yaralandığı yurt yangının üzerinden yedi yıl geçti. Yürekllerimiz yandı ama tüm ihmallere rağmen adalet hâlâ sağlanamadı, yangından gerekli dersler çıkarılamadı. Köy okullarının kapatılması, bu tür köylülerin çocuklarını yurtlara ve ilçelere göndermesinin ve bu kazaların önünü açmaya devam ediyor. Eğitim sistemindeki çarpıklık her geçen gün artıyor, devlet yurtlarında çocuklarımız ölmeye devam

ediyor, asansör facialarının önüne geçilemiyor, öğrencilere bir öğün yemek dahi temin edilemiyor, verilen yemekler de oldukça yetersiz ve yenmeyecek durumda. Eğitim sistemi dip yapmış durumda.

Halkımızın bu kara düzeni hep birlikte değiştireceğine inanıyorum, teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir...

9.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, Urfa'daki Özak Tekstil işçilerinin direnişine ilişkin açıklaması

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Urfa’da teşvik üstüne teşvik verilerek büyütülen Özak Tekstil patronu işçilerin sendika tercihinin tanımasını, sarı sendika ÖZ İPLİK-İŞ’le el ele verip işçilere tehdit ve hakaretle, işten atma korkutmasıyla baskı kuruyor. 500 Özak işçisi Birleşik Tekstil Dokuma ve Deri İşçileri Sendikasına (BİRTEK-SEN) üyeliklerinin tanınması için üç gündür direnişte. Patron, işçiler direnişe katılmasını diye fabrika içinde terör estiriyor; direnişteki işçilere mesajla, telefon ederek tehditler savuruyor; kadın işçilerin ailelerini arayarak kışkırtıyor.

Dün işçilerle birlikteydik, işçiler AKP’li vekilleri arayıp destek istediklerinde telefonların yüzlerine kapandığını anlattılar. Anayasa’yı, İş Kanunu’nu tanımayan patronun arkasına diziliyor patron partisi AKP. Çalışma Bakanını uyarıyoruz: Sendikal örgütlenme hakkını mafyatik yöntemlerle engelleyen Özak patronuna “Dur!” demezseniz siz de bu suçun ortağısınız.

BAŞKAN – Uşak Milletvekili Ali Karaoba...

10.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, anestezi teknisyenlerinin atama ve görev tanımı sorunlarına ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Hastanede en ağır işleri yapan ve maalesef göze en az çarpan meslek gruplarından biri de anestezi teknisyenliğidir. 2023’te anestezi teknisyenlerinin mesleki bilgi ve görev tanımları dışında çalıştırılması idari mahkeme kararıyla iptal edilmiştir. Bu karara rağmen bazı yöneticilerin anestezi teknisyen ve teknikerlerini görev tanımları dışında çalıştırmaya devam etmesi kabul edilemez. Sağlık Bakanlığının bir an önce bu hukuksuzluğa müdahale edip hastanelerimizdeki emekçilerin görev tanımları dışında çalıştırılmasına son vermesi gerekmektedir. Seçim öncesi verilen sözleri bir an önce tutun, anestezi teknisyenlerinin atama ve görev tanımı sorunlarını bir an önce çözün.

Sağlıkta taşeron ölüm demektir, ihanet demektir. 80 binden fazla mezunu olan anestezi teknisyenleri hak ettikleri atama sayılarını ve özlük haklarını alana kadar mücadelemiz devam edecektir. Sağlıkçılar hakkını alacak. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan...

11.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, siyasi mahkûmların kanunlara uyulması talebiyle başlatıkları açlık grevine ilişkin açıklaması

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bilindiği üzere, siyasi mahkûmlar açlık grevine başladılar ve talepleri esasında kanunlara uyulmasına ilişkindir. Türkiye’nin infaz mevzuatında mahpusların aileleri ve avukatlarıyla görüştürülmesinin uzun süreli olarak yasaklanmasına dair bir hüküm bulunmamaktadır ancak İmralı Cezaevi’nde Sayın Abdullah Öcalan, Sayın Ömer Hayri Konar, Sayın Hamili Yıldırım ve Sayın Veysi Aktaş hiçbir şekilde aileleri ve avukatlarıyla görüştürülmemektedir. Bu durum, infaz kanununa, infaz tüzüğüne ve infaz yönetmeliğine açıkça aykırıdır.

Adalet Bakanlığı bir an önce bu kanunsuz uygulamayı sona erdirerek İmralı Cezaevi’ndeki mahpuslara haklarını kullandırmalıdır. Bu vesileyle, siyasi tutsaklara selam ve sevgilerimi iletiyorum.

BAŞKAN - Afyonkarahisar Milletvekili Hasan Arslan...

12.- Afyonkarahisar Milletvekili Hasan Arslan'ın, 29 Kasım Tıbbi Sekreterler Günü'ne ilişkin açıklaması

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, Dünya 29 Kasım Tıbbi Sekreterler Günü vesilesiyle söz almış bulunuyorum.

1965 yılından itibaren her yıl 29 Kasım, Tıbbi Sekreterler Günü olarak kutlanmaktadır. Sağlık camiamızın ayrılmaz bir parçası olan tıbbi sekreterlerimiz hastanelerde, kliniklerde ve diğer sağlık kuruluşlarında kaliteli sağlık hizmetinin sunumu için gecesini gündüzüne katarak sağlık hizmetlerinin düzenli ve etkili bir şekilde yürütülmesine önemli katkı sağlamaktadır. Onların bu çabalarını ve profesyonelliklerini gören bir hekim olarak kendilerini takdir ve tebrik ediyorum. Bu kapsamda, Hükümetimiz tıbbi sekreterlerin vazgeçilmez hizmet gerekliliğini göz önünde bulundurarak 2022 yılında 15.537, 2023 yılında 16.663 olmak üzere son iki yılda 32.230 tıbbi sekreteri istihdam etmiş ve sağlık camiasına taze kan sağlamıştır.

Bu vesileyle, tıbbi sekreterlerimizin gününü kutlar, görevlerinde başarılar dilerim.

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya...

13.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, ücretli öğretmenlerin ve usta öğreticilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

MUSTAFA KAYA (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Millî Eğitim Bakanlığında çalışan ücretli öğretmenlerin, halk eğitim merkezlerinde çalışan, sayıları 100 bini bulan usta öğreticilerin resmî tatillerde maaş ve sigorta kesintileri ile yıllık izin haklarının düzeltilmesi şarttır. Yine, Tarım ve Orman Bakanlığı el sanatları merkezinde çalışan ücretli usta öğreticilerin günlük altı saat olan çalışma süresinin sekiz saate çıkarılması, yarım gün olan sigorta ücretlerinin tam gün olarak düzenlenmesi ve kendilerine kadro verilmesi gibi insancıl ve haklı talepleri vardır. Daha önceki dönemlerde gerek sağlıkta ebe, vekil ebe olarak çalışanlara, gerekse diğer kurumlarda çeşitli ünvan altında çalışan taşeron işçilere kadro verilmişti. Bu insanlarımız da unutulmamalıdır, çalıştıkları kurumlarda kadro tahsisıyla mağduriyetlerine son verilmelidir diyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Burdur Milletvekili İzzet Akbulut...

14.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, köylerin statüsünün değişmesiyle oluşan mağduriyete ilişkin açıklaması

İZZET AKBULUT (Burdur) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; köylerin büyükşehir statüsünde mahalleye geçmesiyle önceden köylere yapılan evlere asli ceza davaları sebebiyle yıkım kararları ve ağır para cezaları verilmektedir. Maddi durumu zayıf olan birçok yurttaşımız mağdur edilmektedir. Bu yapıların birçoğu ya barınma amaçlı yapılmış tek katlı evler ya da hayvancılık yapmak için kullandıkları ahır statüsündedir. Buraların yıkımı birçok yurttaşımızı intiharın eşğine getirmiş, canına kıyanlar bile olmuştur. Çevre şehircilik müdürlükleri ve belediyeler tarafından bu yapılar incelenmeli, yapı sağlamsa yapı kayıt belgeleri verilerek bu mağduriyet sonlandırılmalıdır. Bu talep müteahhitlerden değil, hayatını kıt kanaat geçiren vatandaşlarımızdan gelmektedir. Bu bir rant değil, bu yapılar da gökdelen değil, saray değil.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşla...

15.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşla'nın, Yunanistan'ın Dışişleri Bakanı Georgios Gerapetritis'in Zürafa Adası'yla ilgili açıklamasına ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ege Denizi'nde 2004'ten bu yana irili ufaklı 20 adamızı fiilî olarak işgal eden Yunanistan'ın Dışişleri Bakanı Georgios Gerapetritis'in: "Zürafa kaya adacığının egemenliğinden gerekçeli bile olsa şüphe edilemez. Zürafa Adası konusu bir egemenlik meselesidir. Bu ada Yunan egemenliğinde ve Yunan toprağıdır." ifadesi tek kelimeyle haddi aşan bir ifadedir.

Zürafa Adası, sahip olduğu 6 millik kara suları ve köyleriyle birlikte Gemlik ilçesi büyüklüğünde, egemenliği Türkiye'ye ait olan bir toprak parçasıdır. Bu kaya adasının diğer 20 ada gibi oldubittiye getirilmesi kabul edilebilir bir durum değildir çünkü bu adanın aynı zamanda Amerika'nın güçlü bir şekilde silah yığınağı yaptığı Dedeagaç'ın hemen yanında yer almasının, Ege Denizi'nin seyrüseferin en stratejik noktasında bulunmasının Türkiye için jeostratejik açıdan çok büyük önemi haiz olduğunu

belirtmek istiyorum. Avrupa'nın yaramaz çocuğu Yunanistan'a da bir an evvel haddinin bildirilmesini hatırlatıyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu...

16.- Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu'nun, deprem illerindeki beton üreticisi firmaların fahiş fiyat taleplerine ilişkin açıklaması

İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, Kahramanmaraş başta olmak üzere tüm deprem illerinde kış gelmeden evlerindeki ve iş yerindeki hasarı tamir edip normal hayata geçmeye çalışan vatandaşlar beton üreticisi firmaların fahiş fiyat talepleriyle karşılaşmaktadır. Kahramanmaraş'ta beton üreticisi firmalar çevre illerde 1.400-1.500 TL olan betonun metreküp fiyatını 2.200-2.300 TL'ye satmaktadır. Daha önce çimentoyu yüksek fiyattan sattığı için bakanlıkça cezaya çarptırılan bir firma ve beraberinde diğer 2 firma, toplam 3 firma depremi fırsata çevirme adına vatandaş mağdur etmektedir. Ticaret Bakanlığını özellikle Kahramanmaraş başta olmak üzere tüm deprem illerinde beton üretici firmalar üzerinde gereken denetimi yapmaya çağırıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel...

17.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, çalışan emeklilere de 5 bin liralık ikramiye verilmesine ve emeklilerin taleplerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Hükûmet nihayet emeklilere 5 bin lira ikramiye konusunda insafa geldi, çalışan-çalışmayan emeklilerin eşitliği sağlanacak. Bir defa daha muhalefet yüklendi ve bir hatadan dönüldü.

Peki, emeklilerin başka talepleri yok mu? EYT'de 8 Eylül 1999 sonrası için olağanüstü adaletsizlik durumunun düzeltilmesi için ve tüm emeklilerin maaş miktarlarındaki haksızlıkların düzeltilmesi için talepleri var. Bu yüzden, gelin, 5 bin lira ikramiye konusunda getirilecek teklife ek yaparak ilgili konuları birlikte çözelim; böylece, hem bizi yormazsınız hem de önce reddedip sonra kabul ederek zor durumda kalmazsınız. Ayrıca, yaklaşan seçimler öncesi bu düzenlemeler sizi vatandaşın, emeklinin elinden kurtarmaz ama en azından belki ağır bir hezimetten kurtarabilir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Kayseri Milletvekili Aşkın Genç...

18.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Kayseri'nin Pınarbaşı ilçesine yapılmak istenen patlayıcı fabrikasına ilişkin açıklaması

AŞKIN GENÇ (Kayseri) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Kayseri'ye bağlı Pınarbaşı ilçemiz, Aşağıbeyçayırı ve Eğrisöğüt köylerinin bulunduğu bölgeye yapılmak istenen patlayıcı fabrikası nedeniyle tehdit altında. Daha önce ÇED sürecinde geri çekilen proje birkaç revizenin ardından yeniden gündeme gelmiş ve “ÇED Gerekli Değildir” raporuyla hayata geçirilmek istenmektedir. Tesisin yerleşim yerlerine uzaklığı 950 metre, köy içme suyu kaynağına uzaklığı ise 200 metredir. Orman köyü olan 2 köyümüzde de yirmi yıl önce arazilerin ağaçlandırılması için devlete verilmiş tek mera alanı kalmıştır. Şimdi o mera alanına patlayıcı fabrikası kurulmak istenmektedir. Ayrıca, planlanan tesis tarlaların hemen yanında olup tarımı bitirecek zehirli tahıl imalatına neden olacaktır. Yöre halkının, sivil toplum kuruluşlarının karşı olduğu, bölgede tarım ve hayvancılığa büyük zarar verecek bu proje bir an önce iptal edilmelidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı.

19.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, 29 Kasım Tıbbi Sekreterler Günü'ne ve AKP iktidarının devlet ile vakıf üniversitesi internleri arasında ayrımcılık yaptığına ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) – Sayın Başkan, bugün 29 Kasım Tıbbi Sekreterler Günü. AKP iktidarı tıbbi sekreter olan lise mezunu gençlerimize geçen yıl verdiği atama sözünü tutmadığı gibi, branş mezunu olanlardan değil, ne yazık ki taşeron şirketler üzerinden istihdam sağlıyor. Bu yetmezmiş gibi KPSS'de başarılı olan mezunların hakları da ellerinden alınıyor ya da çok az kontenjan veriliyor.

Adaletsizlikte sınır tanımayan, verdiği sözleri tutmayan AKP iktidarı, devlet üniversitesi ile vakıf üniversitesi internleri arasında da ayrımcılık yaparak bir başka adaletsizliğe yol açıyor. Devlet üniversitesi intern hekimleri asgari ücretin ve açlık sınırının altında kalan ücret alırken vakıf üniversitesi intern hekimleri bunun beşte 1'ini alıyor. Gençlerimiz arasında yapılan bu ayrımcılık kabul edilemez.

İktidara sesleniyorum: Bu adaletsizlik ve haksızlıkları düzeltmek AKP iktidarının sorumluluğundadır. Yaratdığı mağduriyetlerin ve adaletsizliklerin sonu gelmiyor. Gençlerimizin isyanına kulak verin ve bu sorunları bir an önce çözün.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan? Yok.

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer...

20.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin köylerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Niğde Gösterli köyünde toplulaştırmayla ilgili sorunlar çözüm beklemektedir. Yetkililere başvuru girişimlerine rağmen bir sonuç alamamışlardır. Köyde anlaşmazlıklar ve bir dizi olumsuzluğa yol açan sorunları iktidar çözmelidir.

Hacıbeyli köyünde de köy içinde kalan mera alanlarında sorunlar oluşmaktadır. Köy içi mera alanlarında sorunlar oluşmaktadır. Köy içi mera alanları durumlarına da köklü çözüm üretilmelidir. Hacıbeyli köyü kapalı sistem sulama için iki yıl önce yapılan başvuruya karşın hâlen bir sonuç alınamamıştır. Toplulaştırma sorunu Hacıbeyli köyünde de çözüm beklemektedir.

Yeşilburç köyü, turizm potansiyeli yüksek tarihî bir köyümüzdür. Köy altyapı sorunu vardır. Turizm köyü olması için Bakanlığa başvurulara hâlen bir yanıt gelmemiştir. Yeşilburç köyünün turizme yönelik talepleri karşılanmalı ve tanıtımı gereği gibi yapılmalıdır diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Saygıdeğer milletvekilleri, şimdi grup başkan vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, Saadet Partisi Grubu adına Grup Başkanı Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'a aittir.

Sayın Özdağ, buyurun.

21.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Günü'ne, Tıbbi Sekreterler Günü'ne, EYT meselesine, çalışan emeklilere de 5 bin liralık ikramiye verilmesine ve Saadet Partisi Grubu olarak yoklama taleplerinde bulunma nedenlerine ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İlk olarak, Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Günü bugün, tam kırk beş yıldır bu gün kutlanıyor ama acıları her geçen gün katlanarak... Bu insanlar bugün ise daha büyük acılarla, dramlarla, trajedilerle karşılaştılar. İnşallah bir gün gelecek İsrail 1967 sınırlarına çekilecek ve Doğu Kudüs de bir gün Filistin devletinin başkenti olacak. Nasıl ki Birleşmiş Milletlerde bayrağı dalgalanıyorsa bir gün de aynı şekilde sınırlarını yine Birleşmiş Milletlerle beraber Filistin halkının belirlediği, İsrail'in belirlemediği bir devlet orada temayüz edecek ve birlikte yaşamının, iki devletin beraber yaşamasının günü gelecek diyerek değerlendiriyor ve düşünüyor.

Edward Said'a da atıfta bulunuyorum, Edward Said bir Filistinliydi, Arap'tı ve aynı zamanda da Columbia Üniversitesinde çok seçkin bir profesördü. İntifada başladığı zaman yani küçük küçük taşlarla "İsrail'e karşı artık silahı bıraktık, böyle mücadele edeceğiz." dedikleri zamanda çıktı Filistin'e geldi, İsrail'e doğru bir nohut tanesi büyüklüğünde taş atarak orada bütün dünyaya intifadayı tanıtmıştı, Filistin'in mazlumiyetini tanıtmıştı. Kendisini de saygıyla anıyorum.

İkinci olarak, Tıbbi Sekreterler Günü bugün biraz önce konuşmacılar söylediler, iktidarın vaatlerini yerine getirmesini bekliyoruz. Tıbbi Sekreterler Günü münasebetiyle vermiş oldukları sözlerden bir tanesi kadro alacaklar -kadro sayısı olarak- bunu yerine getirmemişlerdir. Taşeron üzerinden yaparak bu noktada verdikleri sözü tutamış gibi yapmışlardır, tutamamışlardır.

Önemli bir konu da burada EYT meselesidir. Dün burada Adalet ve Kalkınma Partili konuşmacı EYT'yi gündeme getirmişti ve "Bizim hiçbir zaman seçim gündemimizde veyahut da

seçim propagandamızda EYT gündeminde değildi.” ifadesini kullandı. EYT gündeminizdeydi, niye gündeminizdeydi söyleyeyim ben size: “EYT 99 yılında çıktı yani bizim iktidarımızda çıkmadı.” Diyorsunuz. Daha önceki iktidarlarda çok fazla kanun çıktı, bu kanunları beğenmediğiniz için, zaman zaman “vesayetçilerin kanunları” dediğiniz için bunları değiştirdiniz. Şimdi, 1999 yılında çıkan bu EYT kanununu da isteseydiniz değiştirebilirdiniz, bugüne kadar beklemezsiniz ama şöyle söyledi Sayın Recep Tayyip Erdoğan: “Bu benim iktidarına mâni olsa bile asla böyle bir kanun çıkmayacak, EYT kanunu değiştirilmeyecek.” dedi. Demek ki mevcut 1999 yılında çıkan EYT kanunu mefhumumuhalifinden beğeniyorsunuz, onu tatbik ediyorsunuz demektir, etmeye devam ediyorsunuz, zaten ettiniz. Aynı zamanda “İskandinav ülkeleri de bu nedenle battı.” ifadesini kullanmıştı. Hangi İskandinav ülkesi batmıştı ki acaba Finlandiya mı battı, İsveç mi battı, Norveç mi battı, Danimarka mı battı diyerek merak etmişim. Peki, gündeminizde yoktu niye 2022 yılının Mart ayında bu kanunu geçirdiniz, bu kanunu kabul etmek zorunda kaldınız?

Yaptığınız hemen hemen her işte olduğu gibi özellikle son yedi yıl içerisinde 2017 yılındaki referandumdan sonra, 2018’den sonra Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçtikten sonra her kanununuz mutlaka ya Anayasa Mahkemesinden dönüyor veya altı ay sonra siz tekrar yeniden bu Meclisi meşgul ederek “Doğru kanun yapmadık, şimdi kanunda değişiklikler yapacağız.” diye gündeme getiriyorsunuz.

Şimdi, yine aynı şekilde bu kanunu eksik çıkarttınız; 5000 iş gününü tamamlayan tüm EYT’liler, memurlar burada çok rahat bir şekilde emekliye ayrılabilirlerdi. Yine, aynı şekilde ipe un serdiniz, bunları emekliye ayırmadınız. 3600 prim gününü tamamlayanlara kısmi emeklilik veriliyordu, bunları da hak gasbına uğrattınız, bu insanları da mağdur ettiniz. O nedenle burada da yine aynı şekilde kısmi emeklilik gelmelidir.

Dün buradaki konuşmacı şunu söyledi: “Biz asla emekliye ayrılanları, EYT’den emekliye ayrılanları mağdur etmiyoruz, maaşları günün gününe bağlanıyor.” ve 450 bin kişiye bir yıl içerisinde maaş bağlıyoruz.” ifadesini kullandı ve İstanbul, Ankara ve İzmir’deyse bu maaşların bağlanamadığını kabul etti. Bir iktidar düşünün yani Türkiye’de 200 bin kişinin bu kanun çıktığı andan itibaren -yaklaşık dokuz on ay olmuş- bu insanları maaşlarını bağlamıyorsunuz. Bu insanlar buna bel bağlamışlar, kredi çekmişler, faizlere bulaşmışlar ama maaşları geç yatırıldığı için veya yatırılmadığı için onları mağdur etmeye devam ediyorsunuz.

Burada memurlar... Çok fazla memur var devlette, yaklaşık 4,5 milyon kişi çalışıyor. Burada insanları istihdam edebilirsiniz, görev değişikliği yapabilirsiniz, bu insanları çok hızlı bir şekilde emekliye ayrılabilirsiniz. 400 bin kişinin de akıbeti meçhul; emekliye ayrılmak için müracaat etmişler, acaba hak ettiler mi hak etmediler mi? Burada da hantal bürokrasiyle karşı karşıyayız. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde siz şöyle söylüyordunuz: “Artık bundan böyle oligarşik bürokrasi olmayacak, bürokrasi çok hızlı çalışacak, Parlamento çok hızlı bir şekilde görevini yapacak.” diyordunuz. Ya, oligarşik bürokrasiyi arıyoruz, o hantal bürokrasiyi arıyoruz; hiç olmazsa o zaman insanlar doğru bir şekilde emekliye ayrılıyorlardı. Bunu da bir an önce yapmanız gerekiyor yani sizin seçim vaadinizde olmaması, sizin yapmayacağınız manasına gelmez. Bu sefer bu kanunu tam yapın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özdağ, lütfen tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Geldiğimiz noktada bizim söylediklerimizi dinleyin. Evet, görüyoruz, bizim burada söylediklerimize asla kulak vermiyorsunuz; grup önerilerimizi, araştırma komisyonu kurulması taleplerimizi reddediyorsunuz; kanun tekliflerimiz komisyonlardan reddediliyor veya arkadaşlarımızın buradaki yapmış olduğu teklifleri asla kale almıyorsunuz ama gördüğüm şu ki EYT’yle ilgili yapmış olduğumuz konular gündeme geldi, yarım yamalak da olsa yaptınız; 5 bin lirayla ilgili olarak da söyledik, söyledik, söyledik “Çalışanlara verin ve ek göstergesi yüksek olanlara vermeyin.” dedik. Şimdi, ÇKS’si olanlara vermediniz, ardından odalara -ziraat odalarına veya esnaf odalarına- bağimli olanlar yeyahut da oraya üye olanlar vergiden düşmedikleri için yeyahut da yine bürokrasi görevini yapmadığı için bu insanları da yine aynı şekilde mağdur ettiniz.

Geldiğimiz noktada Sayın Cumhurbaşkanını en sonunda geldi... Ben sizlerden özür diliyorum, demek ki sözümüzü dinliyormuşsunuz, sağ olun, teşekkür ederiz, Sayın Cumhurbaşkanını da kulak veriyormuş, bizi dikkatli takip ediyormuş. Ama sizlere de tavsiye ediyorum ki lütfen bu Parlamentaoya gelin, ara sıra yoklama istediğimiz zaman da burada olun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özdağ, lütfen tamamlayalım.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Son cümlelerimi tamamlayayım efendim.

Evet, burada bunları tamamlayın ve de gelin burada, Sayın Cumhurbaşkanının “Size hakkımı helal etmem.” dediğini ihmal etmeyin. Ara sıra da bize diyorsunuz ki: “Yoklama istemeyin.” İç Tüzük’te yoklama istemek vardır, karar yeter sayısı istemek vardır, bu, İç Tüzük’ün bize vermiş olduğu haklardır; 200 kişi burada olacak ve burada bu Meclisi çalıştıracaksınız. Bu Meclisi çalıştırmanın yolu da burada olmaktan geçer ve kalkıp Ankara sokaklarında gezmekten veya bakanlık koridorlarında gezmekten geçmez. Size bir görev verilmiş, iktidar partisi olarak buraya geleceksiniz, buraya getirmiş olduğunuz tüm kanunları el çokluğuyla... Ne zaman geliyorsunuz? Tam kanun geçerken, grup önerisi geçerken geliyorsunuz. Ama ne olur? Burada her zaman olun yoksa, aksi takdirde bir gün sizin grup öneriniz değil, çok rahat bir şekilde bizim grup önerimiz kabul edilebilir veya bir kanun teklifini daha önce yapıldığı gibi de reddedebiliriz. Ve buradan bir daha da Mustafa Şentop çıkar mı bilmiyorum, çıkmaz diye düşünüyorum, inşallah çıkmaz ve burada bütün kanun tekliflerimize, grup önerilerimize dikkatli bir şekilde kulak vermenizi salık veriyorum sizlere ve Meclisimizin de çalışmalarında başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özdağ.

Şimdi, İYİ Parti Grubu adına İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu’na söz veriyorum.

Sayın Dervişoğlu, buyurun.

22.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu’nun, kötü hava şartları nedeniyle yurdun dört bir köşesinde yaşananlara ve İzmir’in altyapı yetersizliklerine, yapılacak yerel seçimlere; uluslararası basında çıkan, Rus tanklarının İsrail’in işgalindeki Golan Tepeleri’ne yaklaştığı haberlerine ve Bakırköy Zihinsel Engellileri Eğitim Derneğinin İYİ Parti Grubunu ziyaretine ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Yaklaşık bir haftadır kötü hava şartları, sağanak yağışlar ve deniz taşkınları nedeniyle yurdun dört bir köşesinden üzücü haberler alıyoruz. Bilindiği gibi Trabzon ve Rize’de can kayıpları da yaşandı; hayatlarını kaybeden evlatlarımıza Allah’tan rahmet, ailelerine sabır diliyorum ve tüm bu afetten nasibini almış olan illerdeki vatandaşlarımıza da geçmiş olsun dileklerini iletiyorum.

Olumsuz hava koşulları ve hizmet yetersizlikleri seçim çevrem olan İzmir’de de kendini göstermiştir. İzmir’de hafta sonu etkili olan sağanak yağış ve fırtınayla birlikte Alsancak, Karşıyaka sahili, Bostanlı ve Mavişehir maalesef sular altında kalmıştır. Alsancak’ta birçok ev ve iş yerinde meydana gelen milyonlarca liralık zararın ve vatandaşlarımızın mağduriyetlerinin tazmin edilmesi, aynı zamanda İzmir’in kronik sorunu olan bu altyapı yetersizliğinin bir an önce çözülmesi gerekmektedir.

İzmir’in refahı, gerek altyapıda gerekse üstyapıda yeniden inşası için belediye hizmetlerinde yeni bir dönemin de başlaması gerekmektedir. İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı adayımız ve Milletvekilimiz Profesör Doktor Ümit Özle öncülüğünde güzel İzmir’imizle iyi belediyeçilik anlayışımızı buluşturma gayreti içinde olacağız. Bu noktada, İYİ Parti, dünyadaki tüm modern belediyelerde olduğu gibi, İzmir Büyükşehir Belediyesinin de toplam gelirinin en az yüzde 50’sinin kendi kaynaklarından temin edildiği büyük projeleri İzmir’imizle buluşturacaktır.

Önümüzdeki yerel seçimler tüm şehirlerimizi hem altyapı sorunlarından hem de yetersiz belediyeçilik hizmetlerinden kurtarmak için büyük bir fırsata dönüşecektir. İşte biz İYİ Parti olarak memleketin her bir köşesinde bu göreve talip olacağımızı zaten milletimize ilan ettik. İyi belediyeçilik vizyonumuzla, vatandaşlarımıza yaşayan ve yaşatan şehirler inşa etmeye gayret sarf edeceğiz. Can ve mal güvenliğini esas alan şehirçilik anlayışımızla, afet risklerini önceden alınmış tedbirlerle yönetebilen, afetlere dirençli kentler inşa edeceğiz.

Yakın tarihimizde de pek çok defa acı bir şekilde gördük ki vatandaşlarımızın canına ve malına kasteden felaketler değil, tedbirsizliklerdir. İşte, bu noktadan hareketle; deprem, su baskını, sel, orman yangınları gibi tüm afetlerde milletimizin sağlık ve refahını güvence altına alacağız; bu, aziz milletimize taahhüdümüzdür.

Saygıdeğer milletvekilleri, uluslararası basında çıkan haberlere göre Rus tanklarının İsrail'in işgali altında bulunan Golan Tepeleri'ne yaklaştığı ve namlularını da bu istikamete çevirdiği ifade edilmektedir. İsrail-Filistin arasındaki çatışmalar başladığı günden beri dikkat çekmek istediğimiz bir husus vardı, o da bu çatışmalara ABD ve Rusya'nın dâhil olmasıyla birlikte uzun süre sona ermeyecek kanlı bir vekâlet savaşına dönüşme ihtimali ve tehlikesiydi. Çatışmaların daha 4'üncü gününde Suriye-İsrail sınır hattında bulunan ve hâlihazırda İsrail'in işgali altında olan Golan Tepeleri üzerinden bu çatışma ortamının Suriye-Irak eksenine doğru yayılma ihtimalini Meclis kürsüsünde de yaptığım konuşmalarda dile getirmiştım. Türkiye Cumhuriyeti devleti, bölgede yakın zamanda ortaya çıkabilecek çok aktörlü ve çok katmanlı bir vekâlet savaşına karşı hazırlıklı olmalıdır. Özellikle Irak'ın ve Suriye'nin kuzeyinde kurulmak istenen birleşik terör devleti projesine zemin hazırlayabilecek her türlü gelişmeyi önceden görmek ve daha gerçekleştirmeden akamete uğratmak zorundayız.

Bugün, Bakırköy Zihinsel Engellileri Eğitim Derneği Başkanı ve yönetim kurulu üyeleri özel gereksinimli çocuklarımızla birlikte grubumuzu ziyaret ederek Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener Hanımefendi'yle görüşmüşlerdir. Görüşmede ailelerin ortak talepleri olarak kendilerinden sonra çocuklarının nasıl bakılacağı hususundaki korkuları dile getirilmiştir. Engelli ailelerin yaşadıkları bu korku en temel ve en haklı tereddüttür. Sosyal devlet anlayışı gereği, ailesi vefat eden bakıma muhtaç engelliler yüksek standartlı bakımevlerinde hayatlarını idame ettirebilmelidirler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Dervişoğlu, lütfen tamamlayalım.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Devlet, bakıma muhtaç engelli vatandaşlarımızı sahiplenmeli, aileler yaşarken bakımevlerini ziyaret etmeli ve gözleri arkada kalmayacak şekilde vidadanları rahatlatmalıdır.

Diğer bir sorun ise ailelerin gün içerisinde çocuklarını bırakabilecek bakımevi ya da aile yaşam merkezinin bulunmamasıdır. Bakımevleri çocukları saatlik almamakta, aile yaşam merkezlerinde ise bilhassa zihinsel engelli vatandaşlarımızın bakımını sağlayacak öğretmen kadrosu bulunmamaktadır.

Ayrıca, engelli aylığından her engelli vatandaşımız yararlanmamaktadır. Ailenin maddi durumuna bakılmaksızın engelli aylığı ailesinde engelli bulunan herkese verilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Dervişoğlu, lütfen tamamlayalım.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) - Gelişmiş toplumlar ve muasır medeniyetler seviyesine ulaşmış devletler dezavantajlı vatandaşlarına verdikleri değer ve onlara sundukları imkânlar doğrultusunda büyüklükleriyle ölçülürler. Hükûmeti hem vicdanen hem de Anayasa'nın sosyal devlet ilkesi gereği bu konuya fevkalade dikkatli yaklaşmasını talep ediyor, ailelerin haklı tereddütlerini ortadan kaldırmak için ivedilikle çalışma başlatması gerektiğine inanıyoruz ve bu hususta Hükûmeti sürekli bilgilendirmeye devam edeceğimizi de ilan ediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum, zatîalınızı de tabii ki efendim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Dervişoğlu.

Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'e söz veriyorum.

Sayın Bülbul, buyurun.

23.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün, Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Günü'ne, Türk Devletleri Teşkilatına ve Avrupa Adalet Divanının Avrupa Birliği bünyesindeki kamu kurumlarının başörtüsünü yasaklayabileceğine dair verdiği karara ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, bugün Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Günü'dür. 29 Kasım 1978'de Birleşmiş Milletler Genel Kurulu kararıyla kabul edilen Dayanışma Günü, 2023 yılında ne yazık ki

Filistin halkının soykırma uğradığı, uluslararası sistemin çöktüğü, insan hakları ve insancıl hukukun ayaklar altına alındığı günlere rast gelmiştir. Evet, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak Filistinli kardeşlerimizle bu süreçte tam bir dayanışma içerisinde olduğumuzu, yaşanan hukuksuzluk ve katliamların son bulması için başkenti Doğu Kudüs olan Filistin devletinin kurulmasıyla birlikte iki devletli çözümün kalıcı barışın teminatı olacağının altını çiziyor, yaşanan acıların çok kısa bir süre içerisinde son bulmasını yeniden temenni ediyorum.

Sayın Başkan, dünya tarihine bakıldığında millî kimlik ve kültürünü muhafaza ederek birlik ve beraberliğini sağlayabilen milletler maziden atıye varlıklarını sürdürebilmişlerdir. Yüz yıl evvel tüm imkânsızlıklara rağmen “Dilde, fikirde, işte birlik.” diyerek kutlu bir ülkünün parolasını veren büyük düşünür İsmail Gaspıralı, birleşmiş bir Türk dünyasının tasavvurunu ortaya koyduğunda bunu ham bir hayal olarak görenler, bugün bu hayallerin somut adımlarla hayat bulduğuna şahit olmaktadır.

Türk Konseyi, adını 2021 tarihinde Türk Devletleri Teşkilatı olarak almış ve kurumsallaşma aşaması hız kesmeden başlamıştır. Türkiye, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan ve Özbekistan’ın üye, Macaristan, Türkmenistan ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin de gözlemci üye olduğu Türk Devletleri Teşkilatı 160 milyonu aşkın nüfus gücü, 4 milyon kilometreyi aşkın yüz ölçümü, kişi başı ortalama 9 bin doları aşan geliriyle birlikte, özellikle KKTC’nin de yakın gelecekte tam üye olarak katılmasıyla, Asya, Akdeniz ve Avrupa’da dünyanın yükselen gücü olarak siyasette kritik ve majör bir etkiye sahip olacaktır.

2020 yılında ikinci Karabağ Savaşı’nda Azerbaycan’ın işgal edilen topraklarını geri alarak Zengezur Koridoru’nun açılacak olmasıyla birlikte Türk dünyası arasında kesintisiz kara ve demir yolu bağlantısının tesis edilmesi jeopolitik ve jeostratejik açıdan son derece önemli bir gelişme olacaktır. Yaşanan bu gelişmeler, şüpheşiz, 300 milyonluk bir pazara, 1,5 trilyon dolarlık ekonomiye, 500 milyar doları aşan ticaret hacmine sahip olan Türk Devletleri Teşkilatı arasında çok boyutlu iş birliğini artıracak, refah seviyesini de yükseltecektir.

Türk Devletleri Teşkilatı arasında siyasi, kültürel, ekonomik, ticari alanlar başta olmak üzere, Türk Dünyası 2040 Vizyonu kabul edilmiş ve bu doğrultuda önemli kararlar alınmıştır. Türk Devletleri Teşkilatınca bu yolda Ortak Alfabe Komisyonu kurulmasına karar verilmiş, bununla birlikte, şimdiye kadar Türk Yatırım Fonu, Türk Devletleri Yüksek Mahkemeler Birliği, Türk Haber Ajansları Birliği, Türk Dünyası Noterler Birliği, Türk Dünyası Sendikalar Birliği gibi yeni fon ve birlikler oluşturulmuştur. Başbuğ’umuz Alparslan Türkeş, “Türk birliği” ülküsünü şöyle ifade etmiştir: “‘Türk birliği’ ülküsü yeryüzündeki bütün Türklerin bir millet ve devlet hâlinde bir bayrak altında toplanması ülküsüdür. Bunun tahakkuku bazı kimselere ilk bakışta imkânsız gibi görünebilir, birçok kimse bunu zararlı bir hayal olarak da vasıflandırabilirler fakat unutmamak lazımdır ki her hakikat önce hayalle başlar. Yine hatırlatmak gerekir ki 1919 yılında hür ve müstakil bir Türkiye kurmak için Anadolu’da dünyanın galiplerine karşı savaşa girişmek de ‘çılgınlık’ ve ‘hayal’ diye adlandırılmıştı fakat inanmış ve kendilerini bu ülkeye adanmış olanlar, yurdu kurtarmaya ve müstakil bir Türkiye meydana getirmeye muvaffak oldular. Türk birliği de sistemli çalışmak, fırsat kollamak ve her şeyden önce Türkiye’yi korumak ve yükseltmeye çalışmak suretiyle bir gün elbet hakikat olacaktır.”

Bugün, o günleri idrak etmekteyiz; bugün, bu birlikteliğin adı Türk Devletleri Teşkilatıdır, altında bulunduğumuz bayrak da Türk Devletleri Teşkilatının bayrağıdır. Bu noktada, Türkiye’nin belirleyici gücü, inşallah, bu Devletler Teşkilatının, Türk birliğinin daha da güçlenmesine vesile olacaktır diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bülül, lütfen tamamlayalım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, Avrupa Adalet Divanı, Avrupa Birliği bünyesindeki kamu kurumlarının, başörtüsünü yasaklayabileceğine dair bir karar vermiş ve bu karar kamuoyuna yansımıştır. Belçika’da bir belediyede çalışan bir işçinin başörtüsü takmasıyla alakalı olarak işten çıkarılması sonrasında başlayan süreç nihai olarak Avrupa Adalet Divanına intikal etmiş, Avrupa Adalet Divanı vermiş olduğu kararda kamu kurumlarının bu dinî inanç sembollerinin yasaklanması veya serbest bırakılmasıyla ilgili olarak karar verme özgürlüğünün, hakkının bu kamu kurum ve kuruluşlarında olduğunu ifade etmiştir. İnsan haklarının temelini, temel hak ve hürriyetlerin

temelini teşkil eden din ve vicdan özgürlüğü konusunda dünyaya örnek olduğunu ve bu temel hakların kaynağı olduğunu iddia eden Avrupa, Müslümanlara karşı çifte standartlı bir politikayla bugün -yargı makamları da dâhil olacak şekilde- bu hususta İslam karşıtlığına, Müslüman karşıtlığına, yabancı düşmanlığının da bir parçası olarak yargı kararlarıyla da tevessül etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bülbul, lütfen tamamlayalım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu karar, Batı’nın çifte standardını, Batı’nın ikiye bölünmüşlüğüne bir defa daha ortaya koymuştur. Bugün, Avrupa Birliği içerisinde azımsanmayacak bir nüfusa sahip olan Müslümanların bu hak ve hürriyetlerinden mahrum kalması, insan hakları ve hukuku açısından kabul edilemezdir. Bu noktada Türkiye olarak da gerekli teşebbüsleri yapacağımız ve bu noktada dünyada gerçek manada din ve vicdan hürriyeti anlamında örnek ülke olarak gerekli mesajları vereceğimize inanıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bülbul.

Şimdi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş’a söz veriyorum.

Sayın Daniş Beştaş, buyurun.

24.- Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, Emine Şenyaşar’a, Urfa’daki Özak Tekstil işçilerinin direnişine; Opera Sanatçısı Pervin Chakar’a yönelik ırkçılık kampanyasının bitmediğine, cezaevindeki İmdat Bingöl ile Aydın Genç’e, Şahintepe Barınma Hakkı Meclisinin ziyaretine, AFAD’ın tapu devrini bahane ederek depremzede ailelere gerekli yardım ve hibeyi yapmadığına ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

“Emine Şenyaşar” adını hepimiz biliyoruz, oğlu Ferit Şenyaşar da partimizden Urfa Milletvekili ve adalet mücadelesini yarıtsız bırakan, katilleri korumaya devam eden iktidar, maalesef, Emine Şenyaşar’ın ceza alması için dava üzerine dava açtırmaya devam ediyor. Şimdi de aylardır, yıllardır adalet mücadelesi veren Emine Şenyaşar’la ilgili, evladının katillerine hakaretten hapis cezası talep edildi. Hakikaten, eşi ve çocukları hastanede linç edilerek katledilen; yıllarca kar, soğuk, kış demeden adalet mücadelesi yürüten Emine anneye reva görülen bu uygulamayı şiddetle kınıyoruz, reddediyoruz ve sadece insaf ve vicdana davet ediyoruz iktidarı, iktidar partisini ve karar vericilerini. Bir canı kaldı, cezaevinde Elâziğ’da oğlu Fadıl Şenyaşar, onun da annesinin de canını mı almak istiyorsunuz, cezaevinde katletmek mi istiyorsunuz; bunu soruyorum?

Sayın Başkan, yine Urfa’dan bir haber, Urfa OSB’de bulunan Özak Tekstil işçileri bir direniş başlattılar. Sebebi de kadın işçilerin özel hayatları üzerinden mobbing ve ailelerine ispiyonlama dönemi başlamış, bunun sona erdirilmesini istiyorlar bu direnişle. Çoğunluğun seçtiği sendikanın, kendilerinin seçtiği sendikanın tanınmasını talep ediyorlar. Yine, iş yerinde patron tarafından ÖZ İPLİK-İŞ’ten üyelikleri başka sendikaya sebebiyle ciddi bir mobbing var, buna karşı direnişe geçtiler, “İşten atılan arkadaşlarımız geri alınsın.” diyorlar. Biraz önce yeni bir haber düştü, her zaman olduğu gibi, Urfa Valisi de Özak patronunun emriyle eylem yasağı başlatmış, direnen işçilerin eylemlerini kırmak için Vali devrede ve özel rica olduğu yönünde ciddi haberlerimiz var, bunun üzerine... Fabrikadaki tehdit, sendika değiştirme baskısı ve işten atmalara karşı Özak işçilerinin direnişini kıramayacaklar, direnişlerinin yanındayız demek istiyorum ve buradan selamlıyorum.

Sayın Başkan, iki haftadır bir opera tartışmasıdır almış başını gidiyor, Kürt opera sanatçısı Soprano Pervin Chakar’a yönelik ırkçı kampanya maalesef bitmedi ve devam ediyor. Havuz medyasında günlerdir hedef gösteriliyor ama şimdi yeni bir haber var, TRT arşivlerinde bulunan haber video kayıtlarının silindiğine dair medyaya yansıyan haberler var ve iktidara yakın medya organlarında geçmişte Pervin Chakar’la ilgili olarak yayınlanan övgü dolu haberlerin şimdi kayıtlardan silindiğini

yine öğrenmiş oluyoruz. Görülüyor ki yandaş medya, sahiplerine yalakalık yapmak için bir yarış içindeler. Ben, buradan bu ırkçılığı yapanlara sesleniyorum: Pervin Chakar'ın haberlerini arşivlerden silebilirsiniz ama sizin ırkçılığınız, Kürt düşmanlığınız, Kürtçe düşmanlığınız hiçbir zaman bu arşivlerden, hafızalardan ve kayıtlardan silinmeyecektir; tarih de silmeyecektir. Bu utancınızla baş başa kalmaya devam edeceksiniz.

Sayın Başkan, cezaevi haberleri bitmiyor, bir iki tane daha söylemek istiyorum: İmdat Bingöl yirmi sekiz yıldır cezaevinde, Trabzon'dan Erzurum Dumluyaz'a getirildi ve çıplak arama dayatılıyor, tek kişilik hücrede kalıyor, ciddi hastalıkları var ve ağız araması da yeni başlatıldı.

Yine, Aydın Genç; Giresun Espiye Cezaevinde, şartlı tahliye süresi dolmuş, bugün kurula çıkacak ve Espiye Cezaevi benzer uygulamalardan altı ay erteliyor. Ağır böbrek hastası, hastaneye gitmiyor. Neden? Ağız içi arama dayatılıyor, bu onursuzluk dayatılıyor son dönemlerde. Bu uygulamalara son verilsin talebimizi bir kez daha yineliyoruz.

Yine, dün İstanbul'dan ziyaretçilerimiz vardı. Başakşehir'de kentsel dönüşümüne karşı barınma hakkına sahip çıkan Şahintepe Barınma Hakkı Meclisiyle, Eş Genel Başkanımız Tuncer Bakırhan'la birlikte görüştük. Onlara sorulmadan ilan edilen rezerv alanı kararının ve imar uygulamaların geri alınmasını talep ediyorlar. Şahintepe halkının dönüşümüne karşı olmadığını ancak yapılanın kentsel dönüşüm değil, rantsal dönüşüm olduğunu ayrıntılı bir şekilde bize anlattılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Danış Beştaş, lütfen tamamlayalım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bir dönüşüm yapılacaksa da bu mahallenin kendi gerçekleriyle özdeşleşen, bölge halkının içinde olduğu ve karar verdiği; Mimarlar Odasının, Şehir Plancıları Odasının, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odasının ve halkın avukatlarının içinde olduğu, masabasında değil, halkın tüm bileşenleriyle birlikte karar vereceği bir dönüşüm istediklerini söylediler. Şahintepe'de rant odaklı değil, insan odaklı planlama ve parselasyon istiyorlar. Bu taleplerini sonuna kadar destekliyoruz ve ayrıca insanların, ağaçların, müşterek kamusal alanların, kent hayvanlarının da korunduğu planlar görmek istediklerini; Sulukuleliler gibi, Ayazmalılar gibi yerlerinden, yurtlarından sürülmek istemediklerini söylediler. Ve maalesef onlarla görüşme hâlindeyken AKP'li bir belediye bölgede sembol hâline gelmiş yerde yıkım başlattı ve görüşme sırasında bunu öğrendik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Danış Beştaş, lütfen tamamlayalım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bitiriyorum.

Biz, Şahintepelilerin mücadelesini desteklediğimiz gibi, davanın takipçisi olacağız ve dayanışma göstereceğiz.

Son olarak, deprem mağdurları her gün geliyor. Diyarbakır odaklı -diğer illerde de var- ciddi bir sorun var; AFAD'la ne sorun yaşıyorlar? Deprem sonrası evleri yıkılmış, ağır hasarlı ve birçok ölüm meydana gelmişti. Tapu devri talep edilmiş, bunu yapmışlar; 3 bin aile var. AFAD ise tapu devrini bahane ederek ailelere gerekli yardım ve hibeyi yapmıyor. Oysa ortada mücbir bir sebep var. Koskoca bir deprem ve yıkım meydana geldi ve şu anda AFAD depremden zarar gören tüm konutlar için bir bütçe ayırmamış mıydı? Peki, neden bu bütçeyi zarar gören ailelere vermiyor? Sırf tapu kaydı mıdır bahane? Ev yıkılmış mı? Yıkılmış. Neyin hesabı yapılıyor da 3 bin aile mağdur ediliyor? Bu konudaki taleplere olumlu yanıt verilsin diyorum ve teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Danış Beştaş.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'a söz veriyorum.

Sayın Köksal, buyurun.

25.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Sivas İmranlı Belediye Başkanı Murat Açıl'ın ölüm yıl dönümüne; AKP Genel Başkanının grup toplantısında, CHP Genel Başkanı Özgür Özel'in Opera Sanatçısı Pervin Chakar'a reveransıya ilgili yaptığı açıklamasına; İzmir Milletvekili Şebnem Bursalı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer hakkında açılan soruşturmaya; çalışan emeklilere de 5 bin liralık ikramiyesinin verilmesine ve Tıbbi Sekreterler Günü'ne ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iki yıl önce geçirdiği trafik kazasında hayatını kaybeden Sivas İmranlı Belediye Başkanımız Murat Açıl'ı ölüm yıl dönümünde saygıyla rahmetle ve özlemlerle anıyor, ailesine, partimize ve Sivaslı hemşehrilerine sabırlar diliyorum.

Sayın Başkan, bugün, AKP Genel Başkanı, grup toplantısında Genel Başkanımız Sayın Özgür Özel'in Pervin Chakar'a reveransından rahatsız olmuş ve terörle bağlantı kurmaya çalışmış. Dünyaca ünlü opera sanatçısı, Soprano Pervin Chakar'ı Genel Başkanımız izlemiş, sonunda performansını tebrik etmiş ve sahnede bir beyefendiye yaraşır şekilde nezaketten elini öpmüştür. Şimdi, bugün Pervin Chakar'ı terörle suçlayanlar, AKP'li Beyoğlu Belediyesi ile KÜSAV'ın birlikte gerçekleştirdiği Donizetti Klasik Müzik Ödüllerinde Pervin Chakar'ın 2013 yılında soprano olarak en iyi opera sanatçısı seçildiğini unutmamalıdır. Yine, bugün Pervin Chakar'ı bu yönden hedef alanlar, yandaş medya organlarında bile daha önce Pervin Chakar'la ilgili birçok övgü dolu haber ve yazının yayınlandığını unutmamalıdır; Anadolu Ajansında bile “Soprano Pervin Chakar, Avrupa'nın en prestijli ödülleri arasında birine sahip oldu.” diye haber çıktı. Her ne hikmetse, TRT arşivlerinden silmeye kalktılar haberlerini; o da ayrı bir konu. Şimdi, onlar bunu unuttu ama biz bir şeyleri unutmadık; mesela, İstanbul seçiminde Cumhuriyet İttifakı adayı Binali Yıldırım'a oy istemek için TRT'ye kırmızı bültenle aranan terörist Osman Öcalan canlı yayına çıkarılırken sesini çıkarmayanların, bugün “Sanatımla gündeme gelmek istiyorum.” diyen dünyaca ünlü bir opera sanatçısı üzerinden siyaset yapmaya çalıştıklarını unutmuyoruz. Siyasetinizi lütfen sanattan uzak tutun yoksa böyle batırmaya çalıştığımız çuvaldız elinizde kalır. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Sayın Başkan; yine, son zamanlarda İzmir Büyükşehir Belediye Başkanımız Tunç Soyer ve partimiz çokça hedef alınmaya başlandı; biraz önce de bir AKP'li hatip, Tunç Soyer'in, İzmir sular altındayken Polonya'ya gittiğini yani orada hiçbir görev yapmadığını iddia etti. Şimdi, İzmir sular altındayken Tunç Soyer görevinin başındaydı, bir kere ona açıklık getirelim. Saat üçe kadar görev dağılımı yapıp orada hasar tespiti çalışmalarında bizzat bulunmuş bir Büyükşehir Belediye Başkanıdır ve aralık ayında da mağdur olan herkesin ödemesini yapıp mağduriyetini de giderecektir, buradan bunu bir kez daha ilan edelim. O gün, İzmir sular altındayken Valilik ortada yok, AFAD yok, bakanlık yok ama İzmir Büyükşehir Belediyesi, Başkanından personeline kadar vatandaşın yanında, hasar tespiti çalışmalarında, herkes görevinin başında. Fakat ertesi gün Polonya'da 2026 Avrupa Gençlik Başkenti finali var ve Türkiye'den bu finale kalan ilk kent İzmir. Tunç Soyer'in böyle de bir başarısı var İzmir'de, ilk kez Türkiye'den bir kent Gençlik Başkenti finaline kalıyor. Finalde 5 kent yarışacak ve final oylaması için gece üçe kadar görevinin başında olup görev dağılımını, hasar tespitini yapan Tunç Soyer, denizin çekilmesiyle ve çalışmaların rayına oturmasıyla beraber gece üçte yola çıkıp Polonya'ya gidiyor, oylamalarda bulunuyor ve oylamalar biter bitmez tekrar İzmir'e dönüyor. Yani gezmeye gitmemiş, tatile gitmemiş, İzmir'de görevini yapıp yine İzmir için, İzmir'i bir dünya kenti hâline getirmek için, Gençlik Başkenti final oylaması için, Türkiye'de ilk kez başarılı bir başarı için gidiyor ve görevini yapıp geliyor.

Yine, Tunç Soyer üzerinden hırsızlığını bulamıyorsunuz, yolsuzluğunu bulamıyorsunuz, hiçbir şeyini bulamıyorsunuz Nutuk'taki sözler üzerinden yapmış olduğu konuşmadan soruşturma açıyorsunuz; böyle yalan yanlış algılar yönetmeyin. Atatürk ve silah arkadaşlarının canlarını ortaya koyarak kurduğu bu devletin makamında oturup da Atatürk'ün Nutuk'ta söylediği ifadelerle soruşturma

açamazsınız. Siz bu soruşturmayla neyi hedefliyorsunuz? Amaç, Tunç Soyer üstünden cumhuriyetimizi kuran Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü mü hedef almak? Buradan bir kez daha soruyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Köksal, lütfen tamamlayalım.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, TÜRK-İŞ'e göre aylık sınırı 14.025 liraya, yoksulluk sınırı ise 45.686 liraya dayandı. Bu ne demek? Yani 4 asgari ücretli bir araya gelince yoksul, 2 emekli bir araya gelince aç bile olamıyor ya da dakikada 23 bin lira harcayan sarayın dakikalık harcaması 2 asgari ücretlinin veya 3 emeklinin maaşından fazla. Emekli neredeyse asgari ücretin yarısı kadar bir aylıkla geçinmeye çalışıyor. “5 bin liralık emekli ikramiyesi vereceğiz.” dediniz ama çalışan emekliye vermediniz. ÇKS'ye, Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı çiftçilere, ziraat odasına kayıtlı çiftçilere de bu 5 bin liralık ikramiye verilmedi, tamamen bir ayrımcılık yapıldı. Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi olarak vermiş olduğumuz tepkilerden, uyarılardan ve emeklilerin size göstermiş olduğu tepkilerden de çekindiğiniz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Köksal, lütfen tamamlayalım.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – ...için “Çalışan emeklilere de 5 bin lira vereceğiz.” diyorsunuz. Niye en başında vermediniz? Niye bizi dinlemediniz, niye emeklileri dinlemediniz?

Bir insan emekli olduktan sonra niye çalışır? Geçinemediği için çalışır, maddi sıkıntıdan dolayı çalışır, borcundan dolayı çalışır. O zaman geçim sıkıntısı çeken, borç ödeyen bir emekliye niçin en başında ikramiye verilmez? Bu 5 bin liralık ikramiyenin bir sefer verilmesi de yetmez; bir kere, her ay emeklilere 5 bin liralık ikramiye verilmesi ve bu ikramiyenin de kök ücrete eklenmesi gerekiyor. Yine, en düşük emekli maaşının da asgari ücret düzeyine çıkarılması lazım. Gelin, bu Mecliste, bu düzenlemeyi yılbaşından önce yapalım, emeklilerin yüzünü güldürelim, emeklileri bir nebze olsun rahatlatalım.

Bugün Tıbbi Sekreterler Günü. Hastalara umut aşılayan, koordinasyonu sağlayan bütün tıbbi sekreterlerin gününü kutluyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Tamamlayacağım, çok az...

BAŞKAN – Sayın Köksal, lütfen son sözünüzü alalım. Lütfen...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Tıbbi sekreterlerin haklarının iyileştirildiği ve tıbbi sekreterliği bitirenlerin atamalarının yapıldığı bir Türkiye diliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Köksal, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'na söz veriyorum.

Sayın Akbaşıoğlu, buyurun.

26.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, 29 Kasım Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Günü'ne, 7 Ekim'den bu yana Gazze'de yaşananlara, AK PARTİ'nin Kürtlerin dostu olduğuna ve kayyum atamalarına, Aile ve Gençlik Fonuna ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, hepinizi hürmetle, muhabbetle selamlıyorum.

Bugün 29 Kasım Çarşamba, Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Günü. Gerçekten yüreğimiz yanıyor. Bu manada duyguları en güzel şekilde ifade eden şairlerdir, yedi güzel adamdan biri olan merhum Erdem Bayazıt'ın ifadeleriyle: “Müslüman yürekler bilirim daha/Kızdı mı cehennem kesilir sevdi mi cennet/eller bilirim haşin hoyrat mert/Alınlar görmüşüm ki vatanımın coğrafyasıdır/Her kırışığı sorulacak bir hesabı/Her çizgisi tarihten bir yaprağı anlatır” Evet, alınlarındaki her kırışık zalimlerden sorulacak bir hesabı anlatan Filistinli kardeşlerimi, Gazze'nin mazlum ve mağrur insanlarını en kalbi muhabbetlerimle Türkiye Büyük Millet Meclisinden selamlıyorum.

Gazzeli kardeşlerimiz 7 Ekimden beri insanlık tarihinin en kalfe, en menfur saldırılarına maruz kaldılar. Camileri bombalandı, kiliseleri bombalandı, okulları harabeye çevrildi, hastaneleri yerle yeksan edildi, sığındıkları mülteci kampları bilinçli şekilde hedef alındı, göç eden sivillerin üzerlerine yollarda bomba yağdırıldı, analarının öpüp koklamaya kıyamadığı sabiler hunharca katledildi. Babalara gözü gibi sakındıkları yavrularının parçalarını toplattılar. Gıdasını, yakıtını, ilacını, ekmeğini, elektrliğini, suyunu, iletişimini kesip 360 kilometrekarelik açık hava hapishanesine sıkıştırdıkları 2,3 milyon insana âdeta soykırım uyguladılar. Tüm dünyanın gözü önünde elli gün boyunca Gazze’yi yaktılar, yıktılar. İnsanlık tarihine kara birer leke olarak geçen her türlü zulmü yaptılar. Gazze’deki İsrail zulmüne maruz kalanların 7 Ekimden beri yaşadıkları tam bir cehennemdi; bu ifadeyle tarif ediyor şair. Yüzde 70’den fazlası kadın ve çocuk olmak üzere yaklaşık 16 bin Gazzeli kardeşimiz İsrail’in saldırıları sonucunda şehit oldu, 35 binin üzerinde Filistinli kardeşimiz yaralandı; şehitlerin her birini rahmetle yâd ediyor, yaralıları Allah’tan acil şifalar diliyoruz.

Sayın Cumhurbaşkanımızın ifadeleriyle; Gazze’deki binaların üçte 2’si yıkıldı veya tahrip oldu ya da kullanılamaz hâle geldi, Gazze’deki sağlık ve eğitim altyapısı tamamen çökmüş durumda. Gazze’de son asrın en büyük mezalimlerinden birini yapan Netanyahu adını tarihe şimdiden “Gazze kasabı” olarak yazdırmıştır. Bu kara leke, sadece Netanyahu’nun değil ona koşulsuz destek veren herkesin alnına yapışmıştır. Bu utanç lekesi hiçbir zaman temizlenmeyecektir. Gazze’de yaşanan insanlık ve savaş suçlarını da bir ikisi hariç Batılı ülkelerin tepkisizliğini de asla unutmayacağız. İsrail yönetiminin insanlık vicdanı yanında uluslararası hukuk önünde de hesap vermesi için tüm yolları mutlaka deneyeceğiz. Türkiye olarak tarih boyunca olduğu gibi bugün de tüm imkânlarımızla Gazzeli kardeşlerimizin yanındayız ve yanında olmaya devam edeceğiz. Herkes sussa da biz hakkı haykıracağız, hakkı haykırmaya devam edeceğiz.

Şunu ifade etmek isterim ki çeşitli değerlendirmeler yapıldı. Bu manada, kimi Genel Başkanlar “Kürtlerin seçtiği belediyelere kayyum atanıyor, Kürtler daha az eşittir.” diyor, kimi Genel Başkanlar da “AK PARTİ, Kürt karşıtıdır.” diyor. Bu, AK PARTİ’ye, milletimize, devletimize bir hakarettir.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Akbaşıoğlu, kayyum atanıyor musunuz?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – AK PARTİ olarak biz bu manada Kürtlerin dostuyuz. Kürtler, Türkler, Araplar, Aleviler, Sünniler ve 85 milyon insan kardeşiz. Bu manada, HEDEP ve CHP arasındaki senkronizasyonun ve ardı ardına aynı şekilde bir gündemi takip etmelerinin bir manası, anlamı olsa gerek.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Sizinle senkronize olmadık diye mi? Herkes sizinle mi senkronize olacak?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu konuda bunları ifade ettiğimizde de HEDEP ve CHP arasındaki senkronizasyonu ifade ettiğimizde de bunu inkâr etmeye ve bu konudaki eleştirileri yansıtmaya dönük yaklaşımları bu manada reddediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, lütfen tamamlayalım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şunu ifade etmek isterim ki asla ve kata Kürtlerin seçtiği belediyelere kayyum atanmıyor. Kürt kardeşlerimizin verdiği tertemiz oylarla başa gelip Kürt vatandaşlarımıza, Kürt kökenli vatandaşlarımıza, insanımıza, Türk’e, Kürt’e, Arap’a, Alevi’ye, Sünni’ye değil de PKK’nın kirli operasyonlarına hizmet eden belediyelere kayyum atanıyor.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Kürtler de sizin gibi kandırılıyor demek ki.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ve Anayasa’nın 127’nci maddesinin çok açık ve seçik bir şekilde dördüncü fıkrası buna İçişleri Bakanlığını yetkili ve görevli kılıyor. Dolayısıyla, bu manada, hukuk önünde bu hususlar bağımsız ve tarafsız yargıyla neticeleninceye kadar da bu noktada cari hukuk sistemi geçerli oluyor. Bunun dışında, başka belediyelerle ilgili de herhangi bir yolsuzluk, teröre destek, bir farklı durum söz konusu olduğu zaman bu mahallî idarelerin organları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – AKP belediyeleri niye yerinde duruyor o zaman?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Ya, yolsuzluk sizin işiniz, sizin! Paçanızdan akıyor!

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, lütfen tamamlayalım.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Yolsuzluk sizin işiniz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...bu manada işten el çektilerilerek mevzuatın, Anayasa'nın ve kanunların gereği yerine getiriliyor. Bunu apaçık bir şekilde ifade etmek ve bu konudaki iftiraları, yalanları reddetmek durumunda bu açıklamayı yapıyorum.

Bugün itibarıyla Aile ve Gençlik Fonu, Resmî Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi. İnşallah, bu Fonla, ilk etapta deprem bölgesinde hayata geçecek olan bu yapılanmayla gençlerimize iki yıl geri ödemesiz, kırk sekiz ay vadeli 150 bin liralık evlilik kredisi imkânı sunacağız. Kredi kullanan gençlerimiz aynı zamanda iki yıl boyunca aile danışmanlık hizmetinden de faydalanacak. Fon gelirlerimiz arttıkça kapsamını ülkemiz geneline yaygınlaştıracacağız. Seçim vaatlerimizden biri olan Aile ve Gençlik Fonunun hayata geçmesini tebrik ediyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, lütfen son sözünüzü alalım. Son sözünüz, lütfen...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Seçim vaatlerimizden olan Aile ve Gençlik Fonunun hayata geçmesinden dolayı emeği geçenlere teşekkürlerimi sunuyor; bu Fonun gençlerimize, ailelerimize hayırlı olmasını diliyor; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun, niçin söz istediniz?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Konuşmasında birkaç defa, Sayın Başkan, partimizin adını vererek satışmada bulundu.

BAŞKAN – Buyurun.

27.- *Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Sayın Akbaşıoğlu, bu konuları çok tartıştık biz sizinle, tartışmaya devam edeceğiz elbette ki. Kürtlerin seçtiği belediyelere kayyum atamıyormuşsunuz öyle mi? El insaf! Yıl 2019, 31 Mart'ta seçim yapılmış; 1 Nisan 2019'da Diyarbakır, Van ve Mardin Büyükşehir Belediyelerine kayyum atanmasıyla ilgili valilikler İçişleri Bakanlığına yazı göndermiş. Bak, seçimden bir gün sonra, daha belediye eş başkanları mazbatalarını almamışlar, ortada hiçbir şey yokken 1 Nisanda yazı göndermişler. Neden? Bunun nedenini sizin geçmiş dönem İçişleri Bakanınız, hani şimdi mahkeme de dedi ya “Suç işleri bakanı” denebilir ona, suç değil bu.” diye...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Oluç, lütfen tamamlayalım.

Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Daha yeni başladım Sayın Başkan.

Şimdi, o İçişleri Bakanınız, seçim döneminde bu kayyumların nasıl atandığını anlattı, dedi ki: “Beyefendi beni çağırdı. ‘HDP’nin bu belediyeleri kazanmış olmasından dolayı rahatsızım. Bu belediyeler için bir şey yap.’ dedi.” O da “Körün istediği bir göz, beyefendi verdi bana iki göz. Hemen birkaç gün içinde hallettim meseleleri.” diye anlattı. Yani siz seçim yoluyla, sandık yoluyla kazanmadığınız belediyeleri kayyum atayarak ele geçirdiniz; seçim hukukunu, sandık hukukunu çiğnediniz; halkın, Kürt halkının iradesini gasbettiniz. Bir de diyorsunuz ki: “Kürtlerin seçtiği belediyelere kayyum atamıyoruz.” Ya, ne yapıyorsunuz? Belediyelerimizin hepsine kayyum atadınız. Üstelik de bu atanmış olan kayyumlar yolsuzluk yaptı, hırsızlık yaptı. Bak, Mardin Büyükşehir Belediyesine atadığınız Mardin Valisi -kayyum olan Mardin Valisi- ya yolsuzluk...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Oluç, lütfen son sözünüzü alalım.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Toparlıyorum efendim.

Mardin Valisi Mustafa Yaman o zaman hırsızlıkların başı çıktı. Bütün bölge müdürlükleri hakkında davalar açıldı; ortada Sayıştay raporları var, ortada sizin İçişleri Bakanlığı müfettişlerinizin hazırlamış olduğu yolsuzluk, hırsızlık raporları var. Siz bir de diyorsunuz ki: “Böyle olmadı.” Daha ne olacak?

Ya, bir de “Kürt kökenli” diyorsunuz ya ikide bir; ya, bizde Kürt’e “Kürt” deniyor, Türk’e “Türk” deniyor, Arap’a “Arap” deniyor; kökeni mökene yok bu işin, Kürt’e “Kürt” denir. Onu da bir kez daha söylemiş olayım.

Şimdi, bir tane ortada açılmış dava, bir tane yazılmış iddianame yok ki belediye eş başkanları usulsüz harcama yapmış olsunlar ve bundan dolayı yargılsınlar.

Başka bir şey söyleyeceğim -son cümlem efendim- Ergani Belediye Başkanı Ahmet Kaya yargılandı, kayyum atandıktan sonra beraat etti. Niye göreve iade etmediniz? Çünkü meseleniz o değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Son cümlem efendim, bitiriyorum.

BAŞKAN – Evet, bakalım, son cümle inşallah.

Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Teşekkür ederim.

Ahmet Türk, Mardin Büyükşehir Belediye Başkanı yargılandı, beraat etti. Niye göreve iade etmediniz? Çünkü meseleniz o değil. Tekrar söylüyorum: Meseleniz, seçim yoluyla, sandık yoluyla kazanamadığınız belediyeleri kayyumlar, atanmış kayyumlar, vali ve kaymakamlar yoluyla ele geçirmek; talan, yolsuzluk, hırsızlık yapmak, halkın iradesini gasbetmek ve Kürt halkına düşmanlık yapmaktır. İşte, bunun için yapıyorsunuz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Oluç, teşekkür ediyorum.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Köksal, buyurun.

28.- *Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal’ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, “Cumhuriyet Halk Partisi herkes için vardır.” derken bunu bir slogan cümlesi olarak söylemiyoruz. Bu ülkede yaşayan 85 milyonun hakkını, hukukunu korumak için varız ve bu hakkı, hukuku da sonuna kadar korumak adına elimizden gelen mücadeleyi göstereceğiz. Nerede bir haksızlık, hukuksuzluk varsa Cumhuriyet Halk Partisi oradadır. Cumhuriyet Halk Partisi ne diyor? Hani siz hep “millî irade” diyorsunuz ya, “İşte o millî iradeye saygı gösterin.” diyor. “Türkiye’nin 81 ilinde seçilmiş belediye başkanlarını kabullenin.” diyor ama siz ne yapıyorsunuz? Halk tarafından seçilmiş belediye başkanlarını alıp yerine kayyum atıyorsunuz, kayyum atamakta mahirsiniz. Siz sadece Doğu ve Güneydoğu’daki belediye başkanlarının yerine kayyum atamadınız, siz halk tarafından seçilmiş kendi belediye başkanlarınızın yerine de kayyum atadınız. Mesela, Ankara’da Melih Gökçek’i alıp yerine kayyum atadınız, İstanbul’da yaptınız, Balıkesir’de yaptınız; siz kayyum atamakta mahirsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Köksal, lütfen tamamlayalım.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Halk tarafından seçilmiş belediye başkanlarını kabullenemiyorsunuz. Sizin en büyük yaptığınız iş, seçilmiş belediye başkanları hoşunuza gitmezse değiştirmek. Ha, HDP’den seçilip de size geçen belediye başkanlarına dokunmuyorsunuz. “Benden olan, benim dediğimi yapan, istediğim gibi giden kalsın ama karşımdaysa veya istediğimi yapmıyorsa gitsin.” Mantığınız bu. Siz, seçilmiş iradeye saygı göstermiyorsunuz.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

29.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ile Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teşekkürlerimi sunuyorum.

Biraz evvel zaten söylemem gerekenleri söyledim, kendileri de açıklamalarını yaptılar. Şunu ifade etmek isterim: Bu konuda, vatandaşlık hukuku bakımından, biz bu açıklamaları yaparken kökeni ne olursa olsun bu ülkeye vatandaşlık bağıyla bağlı olan herkesin hukuk önünde eşit olduğunu ifade ediyoruz, bizim bakış açımızın da bu olduğunu ifade ediyoruz. Dolayısıyla bu iftiralara reddettiğimizi ifade ediyoruz ve bizim gündemimiz, sadece ülkeye, milletimize, Türk, Kürt, Arap, Alevi, Sünni, bütün 85 milyon insanımıza ve bütün insanlığa hizmettir diyoruz.

Yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkürlerimi sunuyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, gündeme geçiyorum.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Bütçe görüşmelerine ilişkin Başkanlığın bir duyurusu vardır.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) DUYURULAR

1.- Başkanlığın, 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin Genel Kurulda görüşülme takvimine ve bütçe üzerinde şahıslar adına söz almak isteyen üyelerin söz kayıt işlemlerine ilişkin duyurusu

BAŞKAN – 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin Genel Kurulda görüşme takvimine ilişkin Danışma Kurulu önerisi dünkü birleşimde kabul edildi. Bütçe Kanunu Teklifi ile Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin Genel Kuruldaki görüşme programı Türkiye Büyük Millet Meclisi internet sayfasında yayınlanacak ve bastırılarak sayın üyelerimize dağıtılacaktır.

Bütçe üzerinde şahsı adına söz almak isteyen sayın üyelerin söz kayıt işlemleri 4 Aralık 2023 Pazartesi günü 11.30 ile 12.00 saatleri arasında büyük grup toplantı salonunda Başkanlık Divanı Kâtip Üyelerince yapılacaktır. Söz kaydını her üyenin bizzat yaptırması gerekmektedir, başkası adına söz kaydı yapılmayacaktır. Belirtilen saatlerden sonra söz kayıtları Kanunlar ve Kararlar Başkanlığınca yapılacaktır.

Saygıdeğer milletvekillerimize duyurulur.

Değerli milletvekilleri, Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Şimdi öneriyi okutuyorum:

VII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, gündüz kuşağı programlarının aile kurumuna olumsuz etkilerinin araştırılması, aile ve milletin değerleriyle uyumlu programların desteklenmesi amacıyla 29/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Kasım 2023 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

29/11/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 29/11/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

İsa Mesih Şahin

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili İsa Mesih Şahin tarafından, gündüz kuşağı programlarının aile kurumumuza olumsuz etkilerinin araştırılması, aile ve milletimizin değerleriyle uyumlu programların desteklenmesi amacıyla 29/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerinin önüne alınarak görüşmelerinin 29/11/2023 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Saadet Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Denizli Milletvekili Selma Silkin Ün'e söz veriyorum.

Sayın Silkin, buyurun.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; televizyonların “off prime” zaman dilimine denk gelen gündüz kuşağında akademik ifadeyle kriminal konuları çözüme kavuşturan, halk tabiriyle gündüz kuşağı ama aslında skandallar kuşağı olarak ifade edilen programların bireye ve topluma verdiği zararların araştırılmasına dair önergemi paylaşmak üzere Gelecek ve Saadet Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım.

RTÜK'ün aldığı yoğun şikâyetler üzerine özel hayat, kişilik hakları, ihlal ve toplumsal ahlak dürtülü müdahalesiyle geçtiğimiz yıllarda evlilik programlarına son verilmişti. Bu yeni formatı yani kriminal sorunları çözüme kavuşturma formatını diğerinden daha masum görüyorsanız kendinizi aldatmaktan başka bir şey yapmıyorsunuz. Tamamen özel hayatlar üzerine kurulu bu programlar ne yapıyor? Yargı dağıtıyor. İzleyiciler karşısında suçları eleştiriyor, soruşturmayı yürütüyor ve hatta bulup cezasına karar veriyor. Masum insanlar bile fotoğraflarıyla, isimleriyle suçlanıyor, toplumun içine çıkamayacak hâle getiriliyor. Gerçek mahkeme sonuçlanıp beraat ettiklerinde ise o programı izleyen milyonların haberi dahi olmuyor. Lekelenmeme hakkının ihlali ilkesine atıf yapmak ise verilen tahribatın karşısında hafif kalıyor. Bu garabet değil mi? Mahkemelerin düzgün işlemediği, yargıyı görevini yapmaya zorladıkları ima ediliyor. Hukuk işlerse, yasalar etkin kullanılırsa kimse adaleti televizyon ekranlarından aramak zorunda kalmaz mesajı veriliyor. Bir TV programı soruşturma bürosu ya da ceza mahkemesi yerine geçiyor. Yasa uygulayıcıları, program sunucularını kahraman ilan eden bu çarpık düzenden hicap duymuyorlar mı?

Bu programlar başka ne yapıyor? Toplumun hayret eşğini yükseltiyor. İnsanlarda “Bu da olabiliyormuş, normalmiş demek ki.” diyerek kabullenme, içselleştirme eğilimi yaşıyor. Sosyal normlar yok oluyor, toplumsal yozlaşma hızlanıyor. Bu programlar, hastalık belirtilerini beş on yıl içerisinde gördüğünüz, o vakte kadar vücudu saran mikrobun farkına bile varamadığınız virüs gibi, AIDS virüsü gibi âdeta. Ortaya çıktığı zaman ise iş işten çoktan geçmiş oluyor. Bu sosyal virüs, köttücul duyguları zemirli balla uyandırıyor. Girdiği büneyi yavaş yavaş tahrip ediyor. Bu programlar şiddeti artırıyor, normalleştiriyor. Şiddeti tüm detaylarıyla vererek, failleri karşımıza çıkarıp bahaneleri anlattırarak hatta sunucusu tarafından kadın cinayetlerine dair yapılan yorumlarla şiddete meşruiyet kazandırıyor.

Yüce Meclisimizin Dilekçe Komisyonunun yıllardır bu programlara yönelik şikâyetlerle dolu olduğunu ama o malum kanalın meşhur programına değerlerimize darbe vurma pahasına söz söyleme cesareti gösterilemediğini hepimiz biliyoruz.

Değerli milletvekilleri, bugün ısrarla kendini yerlilik ve millilik kavramları üzerinden anlamlandıran, hatta neredeyse kutsayan bir iktidarla karşı karşıyayız. Sayın Cumhurbaşkanımız her fırsatta aile kavramının öneminden bahsediyor, elhak doğru da söylüyor. Aile kurumumuzun varlığı,

bizim bu topraklardaki varlığımızın kıyamete değin sürmesinin yegâne güvencesidir. Vatandaşlarımız da tam bu sebeple, her türlü ekonomik sıkıntıyı görmezden gelerek, sizin millî ve manevî değerlerimizi koruyacağınıza inanarak “Biz gerekirse aç kalırız.” dercesine oylarını verdiler size.

Allah rızası için sizlere sormak istiyorum: Bu programlarda her gün televizyon ekranlarında sahnelenen rezaletler sizlerin kanınızı dondurmuyor mu? Sizler ailenizle, evlatlarınızla birlikte oturup bu programları izleyebiliyor musunuz? Bu programların devam ettirilmesinde vebaliniz olduğunu düşünmüyor musunuz? Böyle mi sahip çıkacaksınız, koruyacaksınız aileyi; böyle mi olacak yerli ve millî iktidarın yerli ve millî medya politikası? Şimdi, çok merak ediyorum “Medya özel sektördür.” mü diyeceksiniz? Diyecekseniz eğer o özel sektörün içinde çok özel yeri olan o malum kanala oluk oluk reklam parası akıtılıyor. Kamu bankalarının reklamlarından aslan payını alırken ki hâllerleriyle pek de özel görünmüyorlar. Hadi diyelim çiftçiye verilmesi gereken krediyi tüpçüye verip aldırıldığınız ve bir kuruş kredisini hâlâ geri ödemeyen medya kuruluşuna sözünüz geçmemiştî vaktiyle, öyle olduğunu varsayalım; peki, Sayın -damat- Bakanının ağabeyinin başında olduğu medya kuruluşuna da mı sözünüz geçmiyor? Birçok kanal, ceza korkusundan bu program formatına geçememiş ama bu kanal, bu programları hız kesmeden çiftler çiftler devam ettiriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) – Toparlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Silkin Ün, lütfen tamamlayalım.

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) - O kanalda “gündüz kuşağı” adı altında yayınlanan ifsat edici içerikler sizi rahatsız etmiyor mu? Yerli ve millî medya maskesi altında aile kurumumuzun ta içine kadar girmiş bu yapıya, biliyorum ve anlıyorum, kudretiniz yetmiyor. Bu vebalden beri olmayı Allah’tan dilemeye de mi cesaretiniz yok? Bunu ikrar etmeye de mi cesaretiniz yok?

Sayın milletvekilleri, Ziya Paşa’nın Terkîb-i Bend’inde sizlerin bu ahvalinizi, içinde bulunduğunuz durumu anlatan bir beyit bulunur: “Onlar ki verir lâf ile dünyâya nizâmât/Bin türlü teseyyüb bulunur hanelerinde.”

Allah’tan sizleri bu yaman çelişkinizden en kısa zamanda kurtarmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Şimdi, İYİ Parti Grubu adına Edirne Milletvekili Mehmet Akalın’a söz veriyorum.

Sayın Akalın, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET AKALIN (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisine, gündemine aldığı bu grup önerisinden dolayı teşekkür ediyorum ve öneriyi peşinen destekleyeceğimi beyan ediyorum.

Bu konu, toplumumuzun dokusunu tehdit eden, özellikle çocuklarımızın ve gençlerimizin psikolojik gelişimini olumsuz etkileyen bir konudur. Televizyonlarda sabah saatlerinde yayımlanan gündüz kuşağı programları ve akşam saatlerinde yayımlanan yerli drama dizileri maalesef aile yapımıza aykırı, yıkıcı ve yıpratıcı etkilerle, içeriklerle doludur. Bu programlar şiddeti, aile içi huzursuzlukları ve sağlıksız ilişkileri normalleştirmekle kalmıyor, genç zihinlerimiz üzerinde derin ve kalıcı hasarlar bırakıyor. Pandemi dönemiyle birlikte bu sorun daha da büyüdüğüne şahit olduk. Çocuklarımız ve gençlerimiz evlerde geçirdikleri uzun saatler boyunca bu zararlı içeriklere maruz kaldılar. Yanlış rol modeller ve gerçek dışı senaryolarla beslenen bu programlar, aile içi ilişkilerin ve sosyal etkileşimlerin yanlış algılanmasına yol açtı ve açmaya da devam ediyor. Dizilerden ve televizyon programlarından alınan yanlış örneklerle işlenen şiddet olaylarına hemen hemen her gün şahit oluyoruz. Bu meseleyi sadece bireysel bir mesele olarak düşünmek çok yanlış olacaktır. Bu mesele tam olarak toplumsal bir meseledir. Peki, çözüm yok mu? Tabii ki var. Bu programların denetimini artırmak, yayın saatlerini ve içeriklerini düzenlemek bizim elimizde. Gerekli yasal düzenlemeleri yaparak, bu programların sosyal ve pedagojik incelemelerden geçirilmesini sağlayarak sorumluluklarımızı yerine getirebiliriz. Türk aile yapısını kurtarmak istiyorsak elimizin altındaki RTÜK’ü kullanalım. RTÜK kurumunu bir sopa gibi görüp muhalif medya ve kanalları cezalandırmak yerine Türk aile yapısını bozan saçma dizileri, onca seviyesizliği eğlence diye sunan sabah programlarını cezalandıralım, onları düzenleyelim.

Saygıdeğer milletvekilleri, gelecek nesillerimizin sağlığını korumak bizim elimizde; atacağımız adımlar, geleceğimizin teminatı olan çocuklarımızın sağlıklı bir toplumda büyümesine katkıda bulunacaktır. Sonuç olarak medya içeriklerinin toplumumuzun ruh sağlığını ve aile yapısını koruyacak şekilde düzenlenmesi elzemdir. Bu konuda gerekli adımları atmak ve toplumumuzun ruh sağlığını önceliklerimiz arasına almak üzere İYİ Parti Grubu olarak hazır olduğumuzu ifade ediyor, yüce kurulumuza ve milletimize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akalın, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'e söz veriyorum.

Sayın Kılıç Koçyiğit, buyurun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, bugün, 29 Kasım ve Filistin'de Dayanışma Günü. 29 Kasım 1978'den beri bugün Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Günü olarak kutlanmakta. Ben de bu vesileyle bir kez daha Filistin halkına bütün selamlarımızı göndermek istediğimi ifade etmek istiyorum. Mazlum Filistin halkının yanında olduğumuzun, haklı davalarını savunduğumuzun altını çizmek istiyorum ve bu vesileyle, bir kez daha, yaşanan katliamlardan ve acılardan dolayı duyduğumuz üzüntüyü ve yaşanan katliamları kınadığımızı da ifade etmek istiyorum.

Şimdi, verilen önerge aslında kritik bir önerge ama önergeye yönelik bir eleştirimi ifade etmek isterim. Bütün önergenin gerekçesi bir aile mefhumu üzerine kurulmuş ve ailenin korunması, ailenin yapısının bozulması üzerine ifade edilmiş. Bu aile meselesinin kendisinin bu ülkede aslında ne kadar çok kadının yaşamına mal olduğunu çok iyi biliyoruz değerli arkadaşlar, özellikle de biz kadınlar çok iyi biliyoruz. O “Kol kırılır, yen içinde kalır.” diye, “Ailedir, sırrı dışarıda verilmez.” diye, “özel alandır” diye nasıl kadınların aile içi şiddete maruz kaldığını, nasıl aile içerisinde işkence çektiklerini en iyi bilenleriz. Onun için bu aileyi koruma meselesini bir kenara bırakarak bu gündüz kuşağı programlarının içeriklerine yönelik eleştirilerimizi ifade etmek istiyorum.

Şimdi, birincisi, bu programlarda özel hayatın ifşa edildiğini ifade edelim. Yani özel hayat aslında bir ticari metaya dönüştürülüyor, çok açık ve net bir şekilde bir ticari meta olarak alınıp satılan, reyting uğruna alınıp satılan bir meseleye dönüştürülüyor ve oralarda insanların özel hayatları ifşa ediliyor, gerçekten masumiyet karinesi yok ediliyor ve daha kötüsü, çoğu zaman mağdur olan insanlar aslında oralarda ötekileştiriliyorlar; o stüdyolarda kendilerini yeniden aslında mağdur edecek ifadeler kullanılıyor. Çoğu zaman ne oluyor biliyor musunuz? Kendilerinden bir performans sergilemeleri bekleniyor ve bu performansı sergilemedikleri zaman da yeniden sunucunun ve orada bulunanların duygusal şiddetine, psikolojik şiddetine maruz kalıyorlar. Bunu ifade edelim.

Diğer bir mesele: Bu programlar ne işe yarıyor? Cinayet çözüyor. Evet, yanlış duymadınız, cinayet çözüyor. Peki, bu ülkedeki polis ne yapıyor, Cinayet Büro ne yapıyor? Muhtemelen şöyle oluyordur: “Aa, Müge Anlı'nın program saati geldi, hele biz de alalım çekirdeklerimizi, izleyelim.” diyorlar diye aklımıza geliyor. Gerçekten sormak istiyorum: Eğer cinayetleri Müge Anlı ile Esra Erol çözüyorsa polis ne yapıyor, polis ne yapıyor, ne işle meşgul? Bu soruyu sormak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen sözlerinizi tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Diğer bir mesele: Geçenlerde Müge Anlı programında şöyle bir söz ifade etti, dedi ki: “Ben olsam o kadını öldürürdüm; kıskanırdım ve öldürürdüm.” Bakın, bu ülkede erkekler hep bu gerekçeyle kadınları öldürüyor, “Kıskandım, öldürdüm.” diyor. Bu, ülkedeki kadın cinayetlerinin en temel sebebi ve bu, bir gündüz kuşağında, bu ülkede milyonlarca insanın izlediği televizyonda bir sunucu tarafından ifade edildi.

Peki, bizim RTÜK'ümüz ne yapıyor? RTÜK muhalif kanallara sabah akşam ceza yazmakla meşgul. Müge Anlı'nın programına nasıl bir yaptırım uyguladı? Örneğin “Bu program toplum sağlığı

için zararlıdır.” dedi mi? “Kadına yönelik şiddeti teşvik ediyor.” dedi mi? “Toplumsal cinsiyet rollerini pekiştiriyor.” dedi mi? “Cinayete teşvik var.” dedi mi? Demedi. Ne yaptı? Seyirci kaldı, izlemeye devam etti. O zaman, bu programların gerçekten kadınlar için zararlı programlar olduğunun, bu içeriklerle asla yayınlanmaması gerektiğinin altını çiziyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Tamamlayayım, selamlayayım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, çok sağ olun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Peki.

Genel Kurulu selamlıyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Aliye Coşar’a söz veriyorum.

Sayın Coşar, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİYE COŞAR (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Saadet Partisi grup önerisi hakkında söz almış bulunmaktayım.

Gündüz kuşağı programlarının yer aldığı bu önergede bahse konu olan gündüz kuşağı programlarına öncelikle değinmek istiyorum. Bu programlar toplumsal bir mesaj içermediği gibi tamamen reyting için yapılan, nefret ve şiddet sözleri içeren programlardır. Hedef kitlesi çoğunlukla kadınlar olan bu programlar kimi zaman ülke gündemini uzun süre meşgul etmektedir. Bu programlarda değinilen konular toplumun birçok kesiminde rahatsızlık yaratmakta ve RTÜK’e şikâyet edilmektedir. Genel olarak RTÜK’e gelen 100 şikâyetten 80’ini bu programlar oluşturmaktadır. RTÜK, gelen binlerce şikâyete rağmen bu programlar hakkında ne rapor hazırlamış ne de ciddi yaptırımlar uygulamıştır. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Üyemiz İlhan Taşcı bir gündüz kuşağı programı sunucusunun yayında “Benim üzerime kuma gelen kadını öldürmek için an kollarım.” sözlerini RTÜK’e şikâyet etmiştir. Kadın cinayetini meşrulaştıracak bu söylemin bir kadın tarafından dile getirilmesi bir başka sorundur. Bu ve buna benzer kadına yönelik nefret söylemleri, özellikle kadın cinayetlerinin kol gezdiği ülkemizde kim tarafından gelirse gelsin kabul edilemez. Mevcut program yandaş kanallarda olunca göstermelik para cezalarıyla geçiştirilmiştir ancak Halk TV ve Tele1 gibi muhalif kanallara ise ceza üstüne ceza kesilmektedir. Anayasa Mahkemesince sansüre yol verilmesinin ardından RTÜK, Hükûmeti eleştiren, halkın haber alma hakkı için mücadele eden basın emekçilerimize, yayıncılara ağır cezalar vereceğine, mesleğini yapan gazetecilerin siyasi davalarla tutuklanmasına sessiz kalacağına her türlü şiddet ve nefret söylemlerinin yer aldığı, binlerce şikâyetin bulunduğu bu ve benzeri programlara ciddi yaptırımlar uygulanmalıdır. RTÜK bu tür programlara neden sessiz kalmaktadır?

Değerli milletvekilleri, AKP’nin kadını yok sayan zihniyette olması ve yanlış politikaları nedeniyle kadına şiddet her geçen gün artmaktadır. Görüyoruz ki bu tür gündüz kuşağı programlarında şiddet dili ve nefret söylemleri eksik değildir. Kadın cinayeti işleyen adliyede iyi hâlden affederseniz, kadına şiddet uygulayanı karakolda telkinle gönderirseniz, bir gecede hukuksuz bir şekilde İstanbul Sözleşmesi’nden çıkarsanız, 6284’ü tartışmaya açarsanız kadına karşı şiddetle mücadelede samimi değilsinizdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen, tamamlayalım.

ALİYE COŞAR (Devamla) – Her defasında aileye önemden bahsediyorsunuz. Eğer samimiyseniz aile yapısını korumak için kadına şiddeti özendiren bu tür programlara karşı hassasiyet gösterin. Bu tür programlar yerine toplumsal mesaj içeren programlar yapılmalıdır.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey’e söz veriyorum.

Sayın Canbey, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; güçlü bir millet güçlü bir aileden oluşur. Bu bakımdan aile, toplumun çelik çekirdeği, özü,

nüvesi ve güç kaynağıdır. Dil ailede öğrenilir, ahlak ailede kuşanılır, inanç ailede yerleşir; merhamet, şefkat, hürmet, sevgi ailede edinilir; karakter burada şekillenir. Çocukları çağın marazlarından koruyan kalkan yine ailedir.

Devletimizin vazifelerinin başında da aile kurumunun muhafazası gelir. Anayasa'mızın 41'inci maddesi çok açık ve nettir: "Aile, Türk toplumunun temelidir." Bu anlayışla, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde AK PARTİ olarak son yirmi bir yılda aile kurumunu güçlendirmek için çok önemli çalışmalar gerçekleştirdik. 2011'de ilk kez Aile Bakanlığını hayata geçirdik. Doğum yardımı uygulamasını başlattık. Gençlerde evliliğin teşvik edilmesi amacıyla 2016'da Çeyiz Hesabı uygulamasını başlattık. Aile Eğitim Programı'yla ülkemiz genelinde 924 eğiticiyle 3,5 milyon kişiye aile eğitimi verdik. Evlilik öncesi eğitim programları hazırladık. Aile danışmanlığı hizmeti başlattık, ülkemiz genelinde 100 bin başvuruya ücretsiz danışmanlık hizmeti sunduk. Aile ve Gençlik Fonunu geçtiğimiz hafta birlikte çıkardık ve yine, Aile ve Gençlik Fonu aracılığıyla önümüzdeki dönemde hem aileyi hem de gençleri desteklemeyi sürdüreceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; medya yoluyla aile kurumumuza zarar veren yayınlarla da mücadele içerisindeyiz, bu mücadeleyi sürdürüyoruz. Ailenin korunması ilkesine aykırı yayınlar yapan evlilik programlarına RTÜK aracılığıyla son verildi. Yine, ayrıca yaptığımız kanuni değişikliklerle medya hizmet sağlayıcılarına birçok kez idari para cezası, program durdurma ve lisans iptali müeyyidesi uygulandı ve uygulanmaya devam ediyor yani hiçbir şey yapılmıyor gibi bir şey söylemek doğru değil değerli arkadaşlar. Ancak 6112 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesi hükmü uyarınca yayın kuruluşlarının ne tür yayınları, hangi şekilde yapacakları konusu editöryal bağımsızlık kapsamında olup RTÜK'ün -Üst Kurulun- programlara yayınlanmadan önce herhangi bir şekilde müdahale etme yetkisi bulunmamaktadır. Ancak bu programlar RTÜK uzmanlarınca incelenmekte ve denetlenmektedir arkadaşlar. Bu raporlar da değerlendirilerek aynı kanunun 32'nci maddesi gereğince uyarı, idari para cezası, program durdurma, geçici yayın durdurma ve yayın lisansı iptali cezası şeklinde müeyyideler hukuki sürecin tamamlanmasıyla birlikte uygulanmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Canbey, lütfen tamamlayalım.

MUSTAFA CANBEY (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şunu çok iyi biliyoruz ki Türkiye Yüzyılı vizyonuna ulaşabilmek ancak güçlü bir aile yapısıyla mümkün olacaktır. Diğer toplumlardan bizleri ayıran en önemli gücümüz de güçlü aile yapımızdır. Bunu korumak ve daha da güçlendirmek için çok çalışacağız.

Sözlerime son verirken Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla ve hürmetle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Canbey.

Şimdi Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayımız fazla Başkanım.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, "kabul" daha fazla.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Kabul Başkanım.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayımız fazla Başkanım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Kabul edilmemiştir.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – "Kabul" ağırlıklı Sayın Başkan.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – "Kabul" ağırlıklı Sayın Başkan.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Elektronik oylama Sayın Başkan.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Elektronik oylama Başkanım.

BAŞKAN – Efendim, burada çok gözüküyor. Sayı çoğunlukta...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Kâtip Üyelere soralım.

BAŞKAN – Sıkıntı yok, Kâtip Üyelerde de sıkıntı yok.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Hayır efendim, saydık, sayı fazla.

BAŞKAN – Sorun, belli; saydık da biz sayıları.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – “Kabul” daha fazla.

BAŞKAN – Öneri kabul edilmemiştir.

Birleşime on beş...

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Efendim, sayımız fazla. Dağınık görünüyor olabilir Sayın Başkanım, sayımız fazla; tek tek saydık.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, niye elektronik oylama yapmıyorsunuz?

BAŞKAN – Efendim...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Elektronik oylama yani.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Neden yapmıyorsunuz, niye korkuyorsunuz Sayın Başkan?

BAŞKAN – Arkadaşlar, ben oylamayı yaptım ve bitirdim, itiraz olmadı Kâtip Üyelerden.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Ama itiraz ediyoruz efendim.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Var, nasıl yok Başkanım, bizim itirazımızı nasıl saymıyorsunuz?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Muhalefet daha fazla şu anda, “kabul” daha fazla.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Milletın vekilinin itirazını saymıyorsunuz Sayın Başkanım, olur mu böyle bir şey?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – “Kabul” daha fazla Sayın Başkan.

BAŞKAN – Efendim, karar yeter sayısı talebiniz olsaydı ayrıca da bakardık ama herhangi bir şey olmadı. Daha sonradan da...

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – CHP’den kimse yok Başkanım, daha niye öyle diyorsunuz ya?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hayır canım, olur mu? Baksana, burası dolu yani.

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Arkası bomboş Başkanım ya!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sen gözlük tak, gözlük!

BAŞKAN – Öneri reddedilmiştir.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Böyle bir usul yok Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.59

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.23

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Adil BİÇER (Kütahya)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27’nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Gündeme kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Şimdi, İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, öneriyi okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından, 6360 sayılı Kanun’la birlikte köylerin mahalleye dönüştürülmesi ve yine 7254 sayılı Kanun’la büyükşehir sınırları içinde mahalleye dönüştürülen köylere “kırsal mahalle” veya “kırsal yerleşik alan” statüsünün verilmesiyle köy halkının yaşadığı sorunlar ve mağduriyetler dikkate alınarak ortaya çıkan sosyal, kültürel, ekonomik ve insani sonuçların tespit edilmesi, özellikle, mülkiyet hakkı elinden alınan köylünün haklarının korunması, hayvancılığın ve tarımsal üretimin devamlılığının sağlanması amacıyla 28/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Kasım 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

29/11/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 29/11/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İzmir Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından, 6360 sayılı Kanun’la birlikte köylerin mahalleye dönüştürülmesi ve yine 7254 sayılı Kanun’la büyükşehir sınırları içinde mahalleye dönüştürülen köylere kırsal mahalle veya kırsal yerleşik alan statüsünün verilmesiyle köy halkının yaşadığı sorunlar ve mağduriyetler dikkate alınarak ortaya çıkan sosyal, kültürel, ekonomik ve insani sonuçların tespit edilmesi, özellikle mülkiyet hakkı elinden alınan köylünün haklarının korunması, hayvancılığın ve tarımsal üretimin devamlılığının sağlanması amacıyla 28/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 29/11/2023 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Ankara Milletvekili Yüksel Arslan’a söz veriyorum.

Sayın Arslan, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL ARSLAN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

İYİ Parti Grubu olarak köylerin mahalleye dönüştürülmesiyle birlikte ortaya çıkan sorunlara ilişkin vermiş olduğumuz araştırma önergesi hakkında söz almış bulunmaktayım.

1924 yılından beri yürürlükte olan 442 sayılı Köy Kanunu günün şartlarına uyarlanmak yerine yürürlükten kaldırıldı, oysa bu kanuna göre köy hayatı ve tarımsal üretiminin sürekliliği garanti altına alınmıştı. Şöyle ki: Köyde yeni yetişen nesil ya da o köy nüfusuna kayıtlı olup atası, dedesi, mezarı o köyde bulunan kişiler köylerinin civarındaki “köy gelişim alanı” denilen araziler için muhtardan talepte bulunabiliyordu, yapılan parsellere beş yıl içinde temel atıp ev yapan köylüler mülk sahibi oluyordu. Parsellerin tapusu çok cüzi fiyatlarla muhtarlardan satın alınıyordu. Köy muhtarı ise köy tüzel kişiliği kasasına giren bu parayla, köyün ihtiyacı olan bazı işleri hiçbir kuruma ihtiyaç duymadan çözebiliyordu. Ancak 12 Kasım 2012 tarihi itibarıyla büyükşehir yasa tasarısı Meclis Genel Kurulunda kabul edilerek 6360 sayılı Kanun yasalaştıktan sonra 18 bin ila 22 bin köyümüz tüzel kişiliğini kaybederek mahalleye dönüştürüldü. Kırsal alanları yakından ilgilendiren bu düzenlemeyle köy muhtarlarının ve azaların hiçbir yetkisi kalmadı, yerel düzeyde merkezileşme arttı. Aynı zamanda, kentte yaşamının gerektirdiği mali yükümlülükler köyler için de geçerli oldu. Hayvancılık ve tarımsal üretim olumsuz yönde etkilendi. 6360 sayılı Kanun’un kırsal alanlarda meydana getirdiği sorunlar, büyükşehirlerde mahallelerin kırsal ve kentsel olarak yapılandırılmasını zorunlu kıldı. Buna istinaden mahalleye dönüştürülen köylere 7254 sayılı Kanun’la birlikte “kırsal mahalle” ve “kırsal yerleşik alan” statüsü verilmesinin önu açıldı ancak bu kanun da ilave sorunlara neden oldu. Değerli milletvekilleri, köy yerleşim alanı ve köy gelişim alanındaki araziler dışarıya açık ihalelerle üretimden, çiftçilikten anlamayan zenginlerin, rantçıların oyuncağı hâline geldi. Zira, yapılacak iş tarımsal bir faaliyetken satın alınacak arsa ya da arazi, şehirdeki arsa fiyatlarına eşitlendi. Köylülerin yıllardır ekip biçtiği otlakıye, Maliye yeri, mera yeri, köy tüzel kişiliğine ait araziler açık ihaleler ve internet üzerinden yapılan satışlarla tanımadıkları kişiler tarafından alındı; köylerdeki sosyal doku ve komşuluk ilişkileri bozuldu.

Yine, başka bir hususa değinecek olursak mahalle statüsüne geçilmesinden sonra ilçe belediyeleri tarafından imar getirilen köylerde belediye, köylünün avlusuna, bahçesine hissedar oldu; en büyük tehlike de burada. Zira, belediyeler bu hisselerini umuma açık ihalelerle satışa sundu. Böylece köylü, avlusunun hissedarı olan yabancıların insafına terk edildi. Hepimiz farkındayız ki günümüz piyasa koşullarında hayvancılık ve tarımsal üretimde sürekliliğin sağlanması, köylünün köyünde huzurlu olmasına bağlıdır yani toprak köylünün olursa ekilir. Büyükşehirlerde mahalleye dönüştürülen köylerde bir diğer sıkıntı da köylü yıllardır ecimisi bedelini ödediği tarlasını açık ihaleler yüzünden alamıyor. Söz konusu tarla, sadece kredi teminatı için ihaleye giren yabancılar satılıyor.

Değerli milletvekilleri, sıkıntılar bununla da sınırlı değil: Köy yerleşim alanları ve köy gelişim alanları belediyeler ve Millî Emlak tarafından parsellenerek yine tarım amacı taşımayan kişilere “kirevi” ya da “hobi bahçesi” adı altında satılmaktadır. Buralarda bu şekilde parsel edilen kişiler, köylerdeki hayvanlardan rahatsızlıklarını belirterek dilekçe veriyorlar. Dolayısıyla bu şikâyet üzerine hayvan barınakları mühürleniyor, bu ve benzeri nedenlerle köylünün faaliyetleri engelleniyor.

Yine son zamanlarda, köylerin gelişim alanlarında tarım yapılırken sessiz sedasız TOKİ’ye devredilen 389 arsa satışa çıkarılmıştır. Örnek verecek olursak UNESCO Dünya Mirası Listesi’ne dâhil edilen ve Antik Dönem’in öne çıkan alanlarından biri olan Gordion’un bulunması nedeniyle bir hayli önem arz etmektedir. Ankara Polatlı’daki Yassıhöyük köyü ile çevre köylerinde ve Beypazarı’nın İncepelit köyü başta olmak üzere çok sayıda köyde araziler satışa çıkarıldı. Bu rekabetten köylüler ekonomik nedenlerle arsalarını alamadı ve yabancı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Arslan, lütfen tamamlayalım.

YÜKSEL ARSLAN (Devamlı) – Bitiriyorum efendim.

Yaşayan, nefes alan, üreten köylüler için bu rezalete müsaade edilmemelidir. Değerli milletvekilleri, “Köylü milletin efendisidir.” diyen Atatürk gibi, milleti süpürge tohumu ekmeği yerken vesikayla evine aynı ekmeği alan Talat Paşa gibi devlet adamlarının yüzü suyu hürmetine bugünlere geldik. Toprağını, suyunu, ağacını ve bu ülkenin insanlarını düşünerek dertlenen köylünün toprağına göz dikmek bugüne ve yarına ihanet etmektir.

Sonuç olarak, tarım ve hayvancılığa darbe vuran, köy arazilerini rant ve imara kurban eden uygulamalara son verilmesi gerekmektedir. Tarım ve hayvancılık konusunda hassasiyeti olan, gelecek nesillere karşı sorumluluk duygusuyla hareket eden, köy arazilerinde yapılan satışların ortaya çıkardığı sonuçları millî güvenlik sorunu olarak kabul etmek lazım.

Tüm milletvekillerimizin bu önergeye destek vereceğini düşünüyor, hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Arslan.

Şimdi, Saadet Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç’a söz veriyorum.

Sayın Kılıç, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu önerisi üzerinde grubumuz adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, son günlerde başta Antalya, İzmir ve Karadeniz kıyı illerimizde meydana gelen taşkınlardan etkilenen, bugün Bursa ve İstanbul’daki lodostan etkilenen tüm vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum. Rabb’imden her türlü kazadan, beladan, musibetten, afattan muhafaza etmesi için dua ediyorum.

Değerli milletvekilleri, Saadet ve Gelecek Grubu olarak tarım ve hayvancılığın bir millî güvenlik meselesi olduğunu defaatle ifade ediyoruz. “Tarım” dediğimiz gıdadır, gıda ise insanın yaşamını sürdürebilmesi için gereksinim duyduğu en temel ihtiyaçtır. Dolayısıyla müreffeh bir ülke en başta tarımsal üretimde kendi kendine yetebilen bir ülkedir. İklim koşulları ve verimli arazileri dolayısıyla Türkiye’imiz tarımda, hayvancılıkta ve orman varlığı açısından kendine fazlasıyla yetebilecek potansiyeli bünyesinde barındırmaktadır. Ancak şu bir gerçek ki potansiyel ne kadar yüksek olursa olsun, doğru politikalar uygulanmadığı sürece istenilen sonuçlara ulaşılamaz. Nitekim, ülkemiz bir zamanlar tarımda kendi kendine yetebilen bir ülkeyken bugün birçok temel ürün dışarıdan ithal eder duruma gelmiştir.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde tarım ve hayvancılık kan kaybederken bugün üretim yapmaya çalışan çiftçilerimiz birçok sorunla karşı karşıya kalmaktadır. Nitekim, şu an üzerinde konuştuğumuz grup önerisinin konusuna baktığımızda meselenin hangi boyutlara ulaştığı açıkça ortadadır. Büyükşehir yasasıyla tüzel kişiliği ortadan kalkan köylerin etrafındaki gelişim alanları sessiz sedasız TOKİ’ye devredilirken TOKİ köylülere ait olan bu arazileri satılığa çıkarıyor. Sadece TOKİ değil, köy toprakları çeşitli oyunlarla Millî Emlak ve belediyeler eliyle de satışa çıkarılıyor. Bugünkü tabloya baktığımızda köy arazilerinin satışa çıkarılması artık tuzun dahi koktuğunun, denizi bırakın kumun dahi tükendiğinin açık göstergesidir. Bu ülkenin değerlerini sata sata bitiremediniz; şeker fabrikaları başta olmak üzere üretim yapan fabrikaları sattınız, TELEKOM, PETKİM, gübre işletmelerini sattınız, limanları sattınız; sattıklarınızı saymaya çalışsak inanın ki sürem yetmeyecektir. Son yirmi yıldır bu ülkenin değerlerini istikrarlı bir şekilde satıyorsunuz. Şimdi sıra köylünün toprağına mı geldi? Yeter artık, bari köylülerimizin toprağına dokunmayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kılıç, lütfen tamamlayın.

ŞERAFETTİN KILIÇ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, köylerin boşalması yetmiyormuş gibi şimdi de gelişim alanlarının sessiz sedasız TOKİ’ye devredilerek satışa çıkarılması asla kabul edilemez. Daha önce meradan hazineye çevrilen arazilerin TOKİ tarafından satışa çıkarılması hem o köydeki tarımsal üretime büyük bir darbe vuracak hem de köyler tamamen emlakçıların rant alanı hâline gelecektir. Zaten köy nüfusunun azalmasından dolayı tarımsal üretimi büyük bir yara alan köylerde üretim tamamen duracak. Köyleri rant alanına çevirecek bu satışlar derhâl durdurulmalıdır. Tarihi sorumluluğunun gereği olarak hepimizi bu toprakların satışına engel olmaya davet ediyorum.

Bu vesileyle köy topraklarının satışlarının araştırılması ve engellenmesine ilişkin İYİ Partinin grup önerisini önemli buluyor ve destekliyorum, grup olarak destekliyoruz.

Genel Kurulu da saygıyla, hürmetle, muhabbetle selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kılıç, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'e söz veriyorum.

Sayın Sakik, buyurun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA SIRRI SAKİK (Ağrı) - Sayın Başkan, sevgili arkadaşlar; bu önergenin çok haklı bir önerge olduğunu söyleyeyim. Yani zaten bu yasayla köylerin nasıl talan edildiğini hepimiz biliyoruz. Bütün köylülere yani bu yasaya tabi olanlara, olmayanlara -yani halkın iradesinin dışında- onlara dayatılan bir haksızlık ve hukuksuzluk... Onun için bu önergeye grup olarak destek sunduğumuzu belirtmek istiyorum.

Ama asıl bizim konumuz, Akbaşoğlu biraz önce yine kayyumlarla ilgili birçok şey söyledi. Bakın, dün de burada, çok açık, net, yüksek sesle seslendirdim; 2014 yılında Ağrı'ya gittiğimizde, bir şehir bağıryordu: "Bu şehirde hırsız var! AKP'li Belediye Başkanı ve oradaki yöneticiler hırsız!" Bağıryorlardı ve sonra Kürtçe bağıryorlardı: "...)(*)" "Hırsız var!" diyorlardı. 2 kez üst üste seçim aldık; hani İstanbul'da seçimler 2 kez yeniden yapıldı ya, Ağrı'da da... Hatta o dönem Binali Yıldırım kente geldiğinde, bir kent ayaklandı ve gittiler, dediler ki: "Ya, siz niye geldiniz, burada hırsız var; siz hırsızları kollama koruma adına mı geldiniz?" Ben göğsümü siper ede ede gittim, Binali Bey'i ezaneden, oradan alıp geldik.

Sonra, 2 seçimi üst üste aldık. Kent boğazına kadar borçluydu, bütün borçlar ödendi. Eski para birimiyle söylüyorum: 150 trilyon borç ödedik, 150 trilyon yatırım yaptık ve sonrasında kayyum atandığında Ankara'da toplantılar yapıldı. Toplantıda Başbakan var, İçişleri Bakanı var ve İçişleri Bakanı "Sayın Sakik'i görevden alacağız." diyor. Başbakan diyor ki: "Ya, bir kent bundan memnun." Bakın, borç yok harç yok. Diyorsunuz ya: "Hendek var, dağa bayıra para gitti." Orada maaş almıyor Bu Belediye başkanı. Sizin Ağrı Milletvekiliniz Cesim Gökçe toplantıda şunu söylüyor: "Siz eğer Sakik'i görevden alırsanız biz o şehre gidemeyiz. Bir şehir dualarla bunu kolluyor, koruyor." Ama ne oldu biliyor musunuz? Benim yerime kayyum atadınız. Ne oldu biliyor musunuz? Hani para pul ilişkisi... Ya bir adam maaş bile almıyorsa ne parası ne pulu. Benim, bütün arkadaşlarımın da yargılanan bütün arkadaşlarımızın da akçeli işlerle ilişkimiz yok. Bunu gidip arayacaksanız kendi cenahınızda arayın, gidin kayyumların neler yaptığını... Gidin onları görün, ne hırsızlıklar yaptığını... Gidin onları görün.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Sakik, lütfen tamamlayalım.

SIRRI SAKİK (Devamla) - Gelin hep beraber... Dün de söyledik bugün de söylüyoruz: Şu Parlamento gelsin bir komisyon oluştursun, gidelim bire bir bunları araştıralım. İki de bir bize dönüp "Yok efendim şunu yaptılar, bunu yaptılar..." Yani çok fazla kamuoyunu yanıltacak bir bilgi birikiminiz yok. Size teşekkür ediyorum; bize her gün bu kayyumlarla gelin, size okkalı cevaplar verelim. Vallahi bizim bir tek arkadaşımızın para pulla işi yok; bunun altını çizerek söylüyoruz. Siz bu geleneği, bu mücadeleyi tanıımıyorsunuz. İnancı olmayan insanların para pulla ilişkisi olur, biz vallahi iliklerimize kadar inançlıyız ve bir mücadelenin ürünüyüz, onun için bedel ödüyoruz diyor, hepinize teşekkür ediyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Sakik, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın söz veriyorum.

Sayın Kış, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA GÜLCAN KIŞ (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2012 yılında siyasi partilerin, sivil toplum kuruluşlarının ve vatandaşlarımızın tüm eleştirilerine rağmen AKP Hükûmeti tarafından çıkarılan 6360 sayılı Büyükşehir Yasası'yla yaşanan mağduriyetler ve sıkıntılar devam etmektedir. Yeterince tartışılmadan, ilgili meslek örgütlerinin görüşleri alınmadan ve incelenmeden yasalaştırılan bu düzenleme sonrası köylerin tüzel kişiliğini kaybetmesiyle yüz binlerce vatandaşımız mağduriyet yaşamaktadırlar. AKP iktidarı, yirmi bir yıldır izlediği politikalarla ortak akıldan ve diyalogdan uzak bir şekilde yerel yönetim yasalarını yapboz tahtasına çevirmiştir.

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Her şeyden önce, bu değişiklik bölgelerde tarımsal üretime de ciddi zararlar vermiştir. Hatırlarsanız dönemin Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, Türkiye Büyük Millet Meclisinde Bakanlığın 2021 bütçesinin görüşüldüğü toplantıda Büyükşehir Yasası'yla köylerin mahalleye dönüştürülmesinin tarıma verdiği zararı da itiraf etmişti.

Değerli milletvekilleri, seçim bölgem Mersin'de mevcut 506 köy bu yasa gereğince mahalle statüsüne alınarak tüzel kişilikleri ortadan kaldırılmıştır. Bu nedenle, daha önce bütçe imkânları bulunan, varlıklara sahip olan köyler, mahalle statüsü gereğince, bu imkânlardan yoksun kalmışlardır. Dolayısıyla gelir kaynakları tamamen ortadan kalkmıştır. 442 sayılı Köy Kanunu'nun ortadan kalkmasıyla köylerde katılımcılık anlayışı yok denecek seviyelere düşmüştür. Geçmiş dönemlerdeki, köylülerin özellikle altyapıyla ilgili imece uygulamaları, köy desteği hemen hemen kalkmış durumdadır.

Mersin ölçeğindeki köylerin mahalleye dönüşmesinde karşılaşılan sorunlardan biri tarımsal sulamayla ilgilidir. 6360 sayılı Kanun'la sulamayla ilgili konuların devredildiği kurum ve kuruluşların açıkça belirlenmemesi nedeniyle uygulamada ciddi sorunlarla da karşılaşmıştır. Mersin, tarım ve tarıma dayalı sanayi sektörünün önde gelen illerinin başında gelmektedir. İlimizde 329.312 hektar tarım arazisi bulunmaktadır ancak bu düzenlemeden sonra sadece 150 bin hektar sulamadan faydalanabilmektedir. Dolayısıyla sulamaya yönelik projelere ağırlıklı olarak ihtiyaç duyulmaktadır arkadaşlar. Maalesef AKP iktidarının yaratmış olduğu bu mağduriyeti yine Cumhuriyet Halk Partili belediyelerimiz gidermeye çalışmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kış, lütfen tamamlayalım.

GÜLCAN KIŞ (Devamla) – Mersin Büyükşehir Belediyemiz başta olmak üzere, bu konuda mevzuatın zorladığı şartları aşarak köylerde sulama kooperatifleri kurdukmak suretiyle tüzel kişiliğe sahip sulama kooperatiflerine başta sulama borusu olmak üzere, ekipman desteği sağlayarak yeni sulu tarım alanları oluşturmaktadırlar. Mersin Büyükşehir Belediyemiz bu amaçla son dört yılda sulama kooperatiflerine 137.730 metrelik çelik boru, 254.342 metre hdpe boru yardımıyla bulunmuştur; bu desteklerini vermeye de devam etmektedir.

Değerli milletvekilleri, bugüne kadar uygulanan yeni büyükşehir modeli uygulamasının sonuçları değerlendirildiğinde; köy yerleşim alanları ranta dönüştürülmüştür, köylünün mülkiyetine sahip çıkılamaz iken tarım, hayvancılık ve üretime de darbe vurulmuştur. Bu bağlamda, yaşanan tüm bu mağduriyetlerin giderilmesi için verilen Meclis araştırması önergesini desteklediğimizi belirtiyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kış, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'a söz veriyorum.

Sayın Ok, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL OK (Balıkesir) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; 6360 sayılı Kanun'la birlikte köy halkının yaşadığı sorunlar ve mağduriyetler dikkate alınarak, ortaya çıkan sosyal, kültürel, ekonomik ve insani sonuçların tespit edilmesi adına verilmiş olan araştırma önergesi üzerinde AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Verilen enerjiyle, kırsal hayatın zorlaştırıldığı, tarım ve hayvancılığın bitirildiği ve desteklemelerin azaldığı iddia edilse de Büyükşehir Yasası'ndan sonra, kırsalda yaşayan vatandaşlarımız, belediye bünyesinde kurulan Kırsal Hizmetler Dairesi Başkanlığıyla desteklenmiş, üretimin önü açılmış, yapılan teşviklerle üreticilerimizin azmi kırsal alanda en üst seviyelere taşınmıştır. Yaşanılan durumun seçim bölgem Balıkesir'den örneklerle anlatılmasının faydalı olacağını düşünüyorum. Balıkesir ilinin Büyükşehir Belediyesi olmasından sonra kendi bünyesinde kurmuş olduğu Kırsal Hizmetler Dairesi Başkanlığıyla küçükbaş ve büyükbaş hayvancılıktan arıcılığa, arıcılıktan zeytinciliğe, zeytincilikten seracılığa kadar şehrin dört bir yanına Tarım Bakanlığı hizmet götürmüş ve Büyükşehir de Tarım Bakanlığıyla birlikte bütün üreticilerimize bahsettiğim konularda her türlü desteği vermiştir. Sadece son beş yılda Balıkesir Büyükşehir Belediyemizin Kırsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı eliyle 50 adet süt soğutma tankı desteği, toplam 43 adet selektör makinesi; yine, 50 adet salça makinesi desteği

yapılmıştır. Bu destekler birlikler ve kooperatifler aracılığıyla yapılarak binlerce küçük çiftçimizin üretiminin artırılması adına önemli destekler yapılmıştır. Ayrıca, arıcılıkta 51 bin adet ana arı desteği ve bin adet arı kovanı desteği, sadece damızlık küçükbaş hayvanda ise dişi ve erkek olmak üzere 3 bin adet damızlık hayvan desteği yapılmıştır. Bunun yanında, kırsal mahallelerimizin yoğun olduğu 6 ilçemizde damızlık koyun üretim tesisi kurularak canlı hayvan destekleri sürekli hâle getirilmiştir. Bu şekilde yerli ırkların korunması ve üretimin artırılması da sağlanmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ok, lütfen tamamlayalım.

İSMAİL OK (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Bu hizmetler, toprak analiz desteğinden tutun da mera ıslah çalışmalarına, ıslah çalışmalarından “drone”la ilaçlama desteğine; yine; fide, fidan, tohum desteğinden kantar desteğine, soğuk hava deposundan tarla yollarının düzeltilmesine kadar birçok hizmetle devam etmiştir. Konuşma süresi de göz önüne alındığında daha birçok, sayamayacağım kadar desteklemeler Balıkesir Büyükşehir Belediyesi tarafından üretimin zenginleştirilmesi adına yapılmıştır. Yani anlaşılacağı üzere, Büyükşehir Kanunu’yla kırsal hayat yok edilmemiş bilakis desteklemeleri artırılmış, üretimin ve tarımın daha bilimsel yöntemlerle yapılmasının önü açılmış; kırsal bölge ve tarım daha görünür hâle getirilmiştir. Kısacası, at binenin, kılıç kuşanandır.

Bu duygu ve düşüncelerle yüce Meclisi ve büyük Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ok, teşekkür ediyorum.

Şimdi, İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesinin...

III.- YOKLAMA

(Saadet Partisi ve HEDEP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Yoklama talebinde bulunuyoruz efendim.

BAŞKAN – Ne talebi?

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla)– Yoklama talebinde bulunuyoruz, toplantı yeter sayısını istiyoruz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Efendim, aynı anda kalkmadılar, aynı anda kalkmaları lazım, aynı anda kalkmadılar. Usule uygun değil, usule uygun değil efendim.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Biz aynı anda kalktık, ayaktaız.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ve oylamaya geçiyorsunuz.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – “Oylamaya geçiyoruz.” dedi, geçmedi.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Tam oylamaya geçeceği sırada olur zaten.

BAŞKAN – Yoklama talebinde bulunan arkadaşlarımızın isimlerini tespit edeceğim: Sayın Özdağ, Sayın Şahin, Sayın Silkin Ün, Sayın Kaya, Sayın Ekici, Sayın Arıkan, Sayın Kılıç, Sayın Karaman, Sayın Bitmez, Sayın Esen, Sayın Kani Torun, Sayın Yamalı, Sayın Avşar, Sayın Gergerlioğlu...

Arkada el kaldıran arkadaşlarımız var. Kusura bakmayın, tabii, isimlerin hepsini birden tanıma imkânı yok.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Olmaz, sonradan geldi.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Oldu , oldu. Önceden kalkmış.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Olmaz Başkan, kalkmadı.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Kim, kim? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Yahu, bir dakika Başkanım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, bakın... Sayın Başkanım...

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Akbaşoğlu, kim?

BAŞKAN – Ya, kaydediyorum ben kimler istiyor diye. Bir bekleyin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, yalnız şöyle: Bu usul hukuku, şekil hukukudur aynı zamanda. Şekil hukukuna göre, usul hukukuna göre aynı anda 20 kişinin...

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Kim ama kim? Kimi kastediyorsunuz?

BAŞKAN – Tamam işte ayakta olanları sayıyoruz biz de, aynı anda ayağa kalkan...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sonradan dâhil olanlar olamaz yani, sonradan ayağa kalkanlar olamaz. Usule uygun olarak yapacaksınız isteğinizi. Sonradan ayağa kalkanlar olamaz.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Başkan bir karar versin, itiraz edersiniz.

BAŞKAN – Sayın Başkan...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Ben de varım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Özdağ, Sayın Şahin, Sayın Silkin Ün, Sayın Kaya, Sayın Ekici, Sayın Arıkan, Sayın Kılıç, Sayın Bitmez, Sayın Esen, Sayın Torun, Sayın Yamalı... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HAYDAR ALTINTAŞ (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Görüyorum ben sizi, isminizi söyleyin.

HAYDAR ALTINTAŞ (İzmir) – Haydar Altıntaş...

BAŞKAN – Haydar Altıntaş...

MEHMET ATMACA (Bursa) – Mehmet Atmaca...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sonradan geldi efendim, arkadan sonradan geldi.

BAŞKAN – Dışarıdan gelenler yapmasın, bak, sonra arkadaşım...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sonradan geldi, bakın, sonradan geldi.

BAŞKAN – Ya, gördüm arkadaşlar, benim de gözüm var, hatta dört tane gözüm var, görüyorum.

Sayın Aşar, Sayın Rızvanoğlu, Sayın Kâya Ösen... Sayın Karatutlu...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Efendim, artık yoklamaya geçelim.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, ben de destek oluyorum.

BAŞKAN – Gergerlioğlu, tamam. Ama siz kalkmadınız Sayın Gergerlioğlu.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Efendim, ilk görüştüğüm vekillerden birisidir, ayaktaydı.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hayır, Gergerlioğlu kalkmadı, sonradan kalktı. Efendim, usule uygun değil, usule uygun değil, sonradan kalktı.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Efendim, ilk ayağa kalkan vekillerden biriydi kendisi.

BAŞKAN – Peki, anlaşıldı, Gergerlioğlu'nu da koyduk ama toplantı yeter sayısı için 20 kişi lazım.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – 20 kişiyiz efendim. Kimi saymadınız? Biz de sayıyoruz.

BAŞKAN – Şu anda sayı yok arkadaşlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bravo.

Oylamaya geçelim İç Tüzük gereğince.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Biz bütün isimleri aldık burada.

Bakın, isimleri okuyorum, lütfen dinleyin ama.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Tamam, okuyun, teyit edelim.

BAŞKAN – Sayın Özdağ, Sayın Şahin, Sayın Silkin Ün, Sayın Kaya, Sayın Ekici, Sayın Arıkan, Sayın Kılıç, Sayın Bitmez, Sayın Esen, Sayın Torun, Sayın Yamalı, Sayın Altıntaş, Sayın Atmaca, Sayın Aşar, Sayın Rızvanoğlu...

(Saadet Partisi sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Ya, arkadaşlar bir bitsin elimdeki. Görüyor musunuz elimde ne olduğunu?

...Sayın Doğan, Sayın Karatutlu, Sayın Gergerlioğlu...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Gergerlioğlu sonradan kattı, Gergerlioğlu sonradan kalktı.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Mehmet Karaman'ı yazmadınız ki efendim, Mehmet Karaman var.

BAŞKAN – Arkadaşlar, yazacağım ya, müsaade buyurun, kavga etmiyoruz ya. Ben meramınızı alıyorum, kayda geçireceğim.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Başkanım, 20 kişiyi mi sayamayacaksınız ya?

BAŞKAN – Ama sabır; böyle olmaz ki.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Zaman kazandırmaya gerek yok. Zaman kazandırmaya gerek yok Başkanım.

BAŞKAN – ...Sayın Karaman...

BÜLENT KAYA – Süre kazandırmak gibi bir niyet varsa o başka bir şey Sayın Başkan ama 20 kişinin olduğu belli.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bir dahakine, bir dahakine...

BAŞKAN – ...Sayın Ösen...

Yoklama için sayıyı tamamladınız.

Şimdi yoklama için beş dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.59

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.39****BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ****KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Adil BİÇER (Kütahya)**

BAŞKAN – Saygıdeğer milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27’nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisinin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için beş dakika veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayımız vardır ve görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

VII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından, 6360 sayılı Kanun’la birlikte köylerin mahalleye dönüştürülmesi ve yine 7254 sayılı Kanun’la büyükşehir sınırları içinde mahalleye dönüştürülen köylere “kırsal mahalle” veya “kırsal yerleşik alan” statüsünün verilmesiyle köy halkının yaşadığı sorunlar ve mağduriyetler dikkate alınarak ortaya çıkan sosyal, kültürel, ekonomik ve insani sonuçların tespit edilmesi, özellikle, mülkiyet hakkı elinden alınan köylünün haklarının korunması, hayvancılığın ve tarımsal üretimin devamlılığının sağlanması amacıyla 28/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Kasım 2023 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Şimdi İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... İYİ Parti grup önerisi kabul edilmemiştir.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

3.- HEDEP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Türkiye’nin İsrail’e karşı yaptırım uygulayamamasının nedenlerinin araştırılması amacıyla 29/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Kasım 2023 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

29/11/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 29/11/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Beştaş

Erzurum

Grup Başkan Vekili

Öneri:

29 Kasım 2023 tarihinde Erzurum Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve Antalya Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından (3113 grup numaralı) Türkiye'nin İsrail'e karşı yaptırım uygulayamamasının nedenlerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerinin önüne alınarak görüşmelerin 29/11/2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere İzmir Milletvekili İbrahim Akın'a söz veriyorum.

Sayın Akın, buyurun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA İBRAHİM AKIN (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İsrail'in Gazze'ye yönelik saldırısı karşısında Türkiye'nin neden gerekli yaptırımları yapmadığına yönelik araştırma önergemiz hakkında Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım.

Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Günü'nün vesile olması sebebiyle Filistin'de kaybettiğimiz bütün canları buradan saygıyla anıyorum ve Meclisteki konuşmaların değerli olduğunu düşünüyorum. Umarım, bu değerli konuşmaların sonrası bizim önergemizi destekleme konusunda kararlı olursunuz.

(Uğultular)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, çok gürültü var.

BAŞKAN – Saygıdeğer milletvekilleri, lütfen hatibi dinleyelim.

İBRAHİM AKIN (Devamla) - Sevgili milletvekilleri, İsrail'in Gazze'ye yönelik saldırılarının olduğu günden beri tam 365 gemi Türkiye'den İsrail'e sevk yaptı. Bu 365 gemi 3 milyon tondan fazla yük gönderdi; bunun resmi gazetelerde, ticari gazetelerde açıkça beyanı var. Gazeteciler ortaya çıkardı; meğer İsrail, Gazze'de hastane bombalarken içlerinde Cumhurbaşkanı'nın oğlu Burak Erdoğan'ın ortağı olduğu şirketlerin de bulunduğu şirketler İsrail'e tonlarca malzeme gönderdi. Bir yandan İsrail'e “terör devleti” diyeceksiniz, “barbarlar” diyeceksiniz, “katil” diyeceksiniz, diğer yandan Türkiye limanlarından İsrail'e yük taşıyan yüzlerce gemiyi görmezden geçeceksiniz! Bu Hükümet Gazze'de katliam sürerken Filistin'e sözde dua gönderiyor, İsrail'e gemilerle malzeme gönderilmesine sessiz kalıyor. Bu, samimiyetsizlik, bu, ikiyüzlülüktür. Erdoğan bir yandan “İsrail'e borçlu olan ülkeler konuşmuyor.” diyor, aynı anda İsrail'le ticareti sürdürme konusunda sonuna kadar devam ediyor.

TÜİK'in verilerine göre Türkiye'nin İsrail'le olan ticaret hacmi AKP Hükümeti döneminde yani 2002 yılında 1,41'ten 2022 yılında 8,91 seviyesine çıkmıştır. Bu katlanma o günden bu yana tam 662 kata ulaşmıştır. Hani, nerede kaldı “one minute”? Nerede kaldı İsrail'in teröristliği? “Terörist” dediğiniz İsrail Türkiye'nin ihracatında 10'uncu sırada, Türkiye ise İsrail'in en çok ithalat yaptığı 4'üncü ülke durumunda. İsrail'in ihtiyacı olan çeliğin yüzde 65'i Türkiye'den gönderiliyor. İsrail Gazze'yi yerle bir ederken, binlerce insanı katlederken AKP Hükümeti İsrail'le ticareti sürdürmekte sakınca görmüyor. Türkiye'nin İsrail'e yönelik attığı adımlar; kınama mesajları yayınlamak, büyükelçiyi Ankara'ya çağırarak, göstermelik olarak birçok İsrail malını boykot etmek, Türkiye Büyük Millet Meclisinde Nescafe'yi ve kolayı yasaklamakla sınırlı kalmıştır. Vatandaşın duygularını ve hassasiyetini sömürüp yerlere Coca-Cola atarak bu mesele çözilemeyecektir. Ticaretinizi eğer devam ettirmekte kararlıysanız o zaman dönüp bakmanız gerekir. Neden gerçek bir yaptırım uygulamıyorsunuz? İsrail kendinde hâlâ Gazze'yi yakıp yıkmaya, her gün onlarca insanı katletme cüreti ve gücü buluyorsa bunda sürdürdüğü dış ticaretin, yaptığı ihracat ve ithalatın, bunun sonunda elde ettiği paranın çok büyük bir katkısı vardır.

İsrail, Gazze'de son bir ayda 15 bine yakın insanı katletti, hayatta kalanlar açlıkla boğuşuyor. Filistinliler ihtiyacı olan temel gıdanın ancak yüzde 7'sine sahip olabiliyorlar. Siz limanlarımızdan gönderdiğiniz yüzlerce gemiyle, açlıkla boğuşan Filistinlileri öldüren İsrail'e lojistik destek sağlamış olmuyor musunuz? Duayla ya da hamasetle Gazze'ye yardım edemeyeceğinizi en çok sizler biliyorsunuz ama umurunuzda bile değil. Üstelik “terör devleti” dediğiniz İsrail'le özellikle askerî iş birliği anlaşmalarını ise gizlilik içerisinde devam ettiriyorsunuz. İsrail'e sağladığınız her askerî avantaj

Gazzelilerin evlerine, hastanelerine, vatanlarına bombalara dönüşüyor. Bu mu sizin Filistin halkıyla dayanışma gününde gösterdiğiniziz...

AKP vekilleri ve iktidarın bütün destekçilerine sesleniyorum: “Sivillerin üzerine mermi yağdırmanın adı barbarlık, eşkiyalık ve devlet terörüdür.” diyorsanız, eğer İsrail’e dönük bu sert sözlerinize samimiyseniz gelin bu konuyu araştıralım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akın, lütfen tamamlayın.

İBRAHİM AKIN (Devamla) – Tamam.

Erdoğan Birleşmiş Milletleri de göreve çağırmıştı, biz de Türkiye Büyük Millet Meclisini göreve çağırıyoruz. Biz, Türkiye’de İsrail’e karşı neden gereği gibi net tutum olmadığının burada araştırılmasını istiyoruz, gördüğümüz tüm Türkiye halklarına bunun açıkça ilan edilmesini istiyoruz. Buradan açıkça ilan ediyoruz ki bu Meclis araştırmasına “hayır” diyen kim olursa demek ki onun bu konuda gizlemek istediği bir şeyler var demektir. Meclisin onurunu korumak için “evet” demeye çağırıyoruz.

Genel Kurulu partim ve şahsım adına saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akın.

Şimdi, Saadet Partisi Grubu Adına İstanbul Milletvekili Bülent Kaya’ya söz veriyorum.

Buyurun Sayın Kaya. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yetmiş beş yıldır süren bir işgal, on yedi yıldır Gazze’ye uygulanan bir ambargo ve elli dört günden bu yana son aşaması devam eden kanlı bir vahşeti yaşadığımız günlerden geçiyoruz.

Özellikle, bu son elli dört günlük İsrail terör devletinin sergilediği vahşet, insanlığın Filistin meselesiyle ilgili duyarlılığını da artırmıştır. Her ülkede iktidarların acziyetine rağmen milletler, halklar meydanlara akmış, boykot çağrılarıyla Filistin’in yanında İsrail’e karşı saf tuttuklarını ifade etmeye başlamışlardır.

Bizim, bugün, bu Mecliste konuştuğumuz konu milletlerin, halkların ne yapması gerektiği değildir. Bizim, bugün, bu Mecliste konuştuğumuz konu sivil toplumun ne yapması gerektiği değildir. Bizim, bugün, bu Mecliste konuştuğumuz şey kendileri de insan olması hasebiyle iktidar sahiplerinin zalimlere karşı şifahi olarak okuduğu meydan okumalar ya da sözler değildir. Bizim, bugün, tam da konuştuğumuz şey iktidar sahiplerinin iktidar olmanın gereği olarak yapması gereken işleri yapıp yapmadığı, yapmıyorsa bunun sebeplerini araştırma konusudur. Dolayısıyla hiç kimse “Ortada kuyu var, yandan geç.” muamelesi yapmasın; bugün burada hepimiz iktidarın yapması gerekenleri ve yapamadıklarını konuşarak bu konuyu değerlendirmek durumundayız.

Seçimlerden hemen sonra “İsrail’le normalleşme” adı altında bir süreç iktidar tarafından başlatıldı. Temmuzdaki Körfez turunun, eylüldeki Birleşmiş Milletlerin tek bir konusu vardı: “En sağlıklı yol Türkiye, Avrupa’yı biz gazlayacağız, Berat Bey döneminde ilk adım atılmıştı, şimdi Netanyahu’yla başlayacağız.” İsrail’in işgal ettiği topraklardaki doğal gazı Türkiye Cumhuriyeti olarak İsrail’le birlikte Avrupa’ya pazarlayacaktık. Ekim ayına kadar -açın iktidara yakın medyanın gündemini- herkes bunun ne kadar büyük bir proje olduğundan, ülkemize neler kazandıracığından bahsediyordu ve bu stratejik adımları övüyordu, oysa bu gaz kan bulaşmış bir gazdır, bu gaz Filistinlilerin ana sütü kadar hakkı olan bir gazdır ama İsrail devleti tarafından el konulmuş bir gazdır. Şayet bu gazı siz İsrail’le beraber Avrupa’ya dolar karşılığında pazarlama gibi bir gaffete girerseniz emin olun, zalimlerle bir arada olursunuz.

Hani meşhur İstanbul ulemasının verdiği bir fetva vardır; Haçlı orduları Anadolu’yu işgal ederken o askerlerin elbiselerine düğme diken kişinin sorduğu soruya bir fetva var, der ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaya, lütfen tamamlayın.

BÜLENT KAYA (Devamla) – Toparlıyorum.

“Ben o üniformaların düğmelerini dikiyorum, acaba zalim ilan ettiğiniz bu Haçlıların zulmüne ortak olur muyum?” diye. Fetvayı veren şahıs der ki: “Hayır, sen ortak olmazsın. Sana iğne ve ipliği

satan o zulmün ortağı olur ama sen onların bu düğmelerini dikiğin için bizzat zalimin ta kendisi olursun.” Dolayısıyla bugün eğer İsrail buradan giden akaryakıtla kendi uçaklarının akaryakıtını dolduruyorsa, buradan giden demir çelikleri bomba ve silah yapımında kullanıyorsa, buradan giden gemilerle Filistinlileri katletmeye, şehit etmeye, öldürmeye devam ediyorsa, emin olun, bunu yapan ister özel bir şirket olsun ister bunları limanlarından kaldıran liman sahipleri olsun isterse buna cevaz veren devleti yöneten iktidar sahipleri olsun, zalimdir, zalimdir, zalimdir! (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, Sayın Kaya, teşekkür ediyorum.

Şimdi, İYİ Parti Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu’na söz veriyorum.

Sayın Hamşioğlu, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA SELCAN HAMŞIOĞLU (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; katliamın ilk anından itibaren burada verilebilecek bütün sözel tepkileri verdik aslında. “Savaş suçlusu”ndan “soykırmıcı”ya kadar Netanyahu’nun boynuna asılabilecek bütün yaftaları astık, yine da asarız. Keza, iktidarın “dava” saydığı Filistin konusunda özü ile sözü arasındaki uçurumu defaatle ortaya koyduk.

Gazze’deki çocukları kahve, kola öldürmüyor, kameraların karşısında deterjan, kola boykotu yaparken kamera arkasında Türkiye’den İsrail limanına yanaşan ve sayısı her hafta katlanan gemilerin vebalini ödeyemezsiniz. Katliamla suçladığınız bir ülkeye çelik taşımak ne demek, barut taşımak, yakıt taşımak ne demek? Gazze ambargo altındayken Gazzeli çocuklar bir yudum suya, ekmeğe, muhtaçken İsrail’e gıda taşımak ne demek! Vebalini ödeyemezsiniz. Eğer samimiyseniz davanızda Güneydoğu ve Konya Ovası’nda minik minik Tel Aviv’ler kurulmasına yol açan arazi satış yasalarını iptal edin, aynı tuzakla bugün karşı karşıya olan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ni uyarın, İsrail’in güvenliği uğruna kapatmadığınız Kürecik’i kapatın, İncirlik’i kapatın. Bunların hepsini defalarca söyledik, yine de söyleriz. Ancak dış politika kamuoyunun duygularını okşamaktan daha fazlasıdır, seçmen konsolide etmekten daha büyük ve millî hedefler gerektirir. Dolayısıyla keşke bizim meselemiz sadece iktidarın 2008’de yine hastaneler bombalanırken, 2009’da “one minute”ten sonra alçak koltuk krizi akabinde, 2010’da Mavi Marmara saldırısı akabinde, hatta daha fragmanda, Yahudi Cesaret Madalyası kabulünde de tanık olduğumuz tutarsız İsrail ilişkilerinden ibaret olsaydı ama meselemiz tezahürlerini Irak’ta Kerkük’ün demografisi değiştirilirken de gördüğümüz, Süleymaniye’de kafamıza geçirilen çuvalı sineye çekerken de gördüğümüz, Obama beyzbol sopası gösterir, Trump hakaretimiz mektuplar yazarken de gördüğümüz, İsrail ile Suriye arasında ara buluculuk yapıp Suriye’yle ara bulucuya muhtaç hâle gelirken de, Ege’de Türk adalarının fiilen işgalini izlerken de gördüğümüz hariciye geleneğimizin topyekûn bertarafı meselesidir. Daha büyük meselemiz siyasi riyakârlıktır. İsrail sadece Gazze’de mi terör failidir? Sadece Gazze’de mi katildir ve tehdittir? İsrail, göç etmiş Yahudilerin ellerindeki tapulara dayanarak Irak’ın kuzeyinde toprak edinmeye çalışırken, Barzani peşmergelerini eğitirken, Türkiye’nin Suriye’de operasyon düzenlediği alanlarda YPG terör örgütünü desteklediklerini ilan ederken, Grup Başkan Vekilimizin az önce dikkat çektiği birleşik terör devletinin tuğlaları taşınırken tehdit değil miydi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Hamşioğlu, lütfen tamamlayın.

SELCAN HAMŞIOĞLU (Devamla) – İsrail’in Türkiye için tehdit oluşturduğu alanlarda kör, sağır, dilsiz kalıp da ideolojik, etnik, dinî seçicilik temelinde yükselen tepkiler de en az iktidarın tavrı kadar hükümsüz, geçersiz ve meşruiyet sorunludur diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Hamşioğlu.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer’e söz veriyorum.

Sayın Çakırözer, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Filistin Halkıyla Dayanışma Günü olan bugün İsrail’in elli gündür Gazze’de kadın, çocuk demeden 16 bin Filistinli kardeşimizi katleden saldırılarını lanetliyoruz.

Yine, kınadığımız Hamas’ın masum sivilleri hedef alan 7 Ekim terör saldırısı İsrail’in masum sivillere yönelik katliamlarını asla meşru kılamaz, kılmayacaktır. İsrail ile Hamas arasında 5’inci günü dolan ateşkesin uzatılması, tüm rehinelere serbest bırakılması ve bir an önce kalıcı barışın sağlanması temel dileğimizdir.

Görüştüğümüz önerge konusuna gelince, bakıyoruz, Erdoğan ve sözcüleri İsrail ve Netanyahu yönetimini en ağır biçimde eleştiriyor. “Terör devleti”, “barbarlık”, “eşkıyalık” ve daha niceleri; doğrudur, İsrail yaptıklarıyla hepsini hak ediyor. Peki, ama siz ne yapıyorsunuz? Lafa gelince mangalda kül bırakmıyorsunuz ama iş İsrail’i caydırmaya, yaptırımlara gelince ortada yoksunuz, hamaset dışında tek bir icraat yok. NATO’nun İsrail’le askeri iş birliğine geçit veren bu AK PARTİ iktidarıdır. Peki, bugün NATO toplantısı vardı Brüksel’de, Dışişleri Bakanınız çıkıp “İsrail’le ilişkiyi askıya alalım.” diyebildi mi? Diyemedi, söyleyemezsiniz. Peki, ya ne söylemiş Hakan Fidan, İsveç Dışişleri Bakanına müjde vermiş “Birkaç hafta içinde üyeliğiniz onaylanacak.” demiş. Değerli milletvekilleri bu İsveç’in üyelik protokolü şu anda nerede? Burada, Mecliste değil mi, Mecliste hatta geçen hafta anlaşılmaz bir biçimde kendiniz Komisyondan geri çektiniz. Hâl böyleyken atanmış bir isim olan Dışişleri Bakanınız yabancılara nasıl takvim açıklayabiliyor? Soruyorum: Hangi hak, hukuk ve yetkiyle yüce Meclisimizin iradesine ipotek koymaya kalkıyor? Sayın Fidanın Meclisi yok sayan bu tutumunu kınıyor, derhâl düzeltilmesini talep ediyoruz.

Önergeye dönersek; İslam İşbirliği Teşkilatından, Türk Devletleri Teşkilatından hangi yaptırımları çıkartabildiniz? Koca bir hiç; toplandınız, konuştunuz, dağıldınız. Peki, hadi onlar yapmıyor, yapamıyor; siz ne yaptınız? Bu işler Coca-Cola ve Nescafe boykotuyla çözülür mü sanıyorsunuz? İşte, rakamlar; İsrail’in ihtiyaçlarının karşılanmasında Türkiye 3’üncü sırada, İsrail Türkiye’nin ihracat yaptığı ülkeler arasında 13’üncü sıradaki ayda 500-600 milyon dolar, yılda 5-6 milyar dolar mal satıyoruz. Sadece on ayda 800 milyon dolar çelik, 500 milyon dolar petrol ürünü Türkiye’den gitmiş. Petrolü, yakıtını sizin gemileriniz taşıyor. Bir yandan nutuk at, öbür yandan ortada bir katliam yokuşu gibi ticarete devam et. Bir de üstüne yaptıklarınızı belgeleriyle ortaya koyan Metin Cihan gibi gazetecileri soruşturma ve davalarla susturmaya, cezalandırmaya kalkıyorsunuz. Neresinden baksanız tutarsızlık, neresinden baksanız ikiyüzlülük. Bitmedi, işin bir başka üzücü, bir başka vahim boyutu da var, o da Filistinlilerin acılarını siyasete alet etme çabalarınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çakırözer, lütfen tamamlayın.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Neymiş, dört ay sonraki belediye seçimlerinde Netanyahu oylanacakmış. Ayıptır, ayıp! Hiç ders almadınız, almıyorsunuz. Bir önceki seçimde de Sisi’yi oylatmıştınız bu millete ama iradesiyle dalga geçtiğiniz bu millet size öyle bir sille attı ki hâlâ kendinize gelemediniz, Sisi’nin verdiği derslere ise girmiyorum bile.

Yol yakinken uyarıyoruz: Filistinli kardeşlerimizin acıları üzerinden oy devşirmeye kalkmayın, kalkarsanız da bu millet size çok daha ağır bir ders verecektir. Şu anda yapmamız gereken, Genel Başkanımız Sayın Özgür Özel’in dün açık biçimde söylediği gibi, tüm partilerin ortak bir biçimde, kol kola, barışa katkı sağlaması, Filistin’le dayanışmasıdır.

Filistinli kardeşlerimizle gerçek dayanışma için atılması gereken adımları ulusal ve uluslararası birlikteliklerle hayata geçirmek için Meclisimizde komisyon kurulması önerisini destekliyor, yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Çakırözer, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Cüneyt Yüksel’e söz veriyorum.

Sayın Yüksel, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aziz milletimizi ve sizlerin nezdinde, 7 Ekimden beri insanlık tarihinin en menfur saldırılarına maruz kalan Filistinli kardeşlerimizi saygıyla selamlıyorum.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda alınan bir kararla, 1978’den bu yana her yıl 29 Kasım günü Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Günü olarak kutlanmaktadır. Buna rağmen 7 Ekimden bu yana Gazze topraklarında işlenen soykırım, insanlığa karşı suçlar ve savaş suçları sonucunda yüzde 70’den fazlası kadın ve çocuk olmak üzere yaklaşık 16 bin Gazzeli kardeşimiz İsrail’in saldırıları sonunda şehit oldu, 35 binin üzerinde Filistinli kardeşimiz yaralandı. Şehitlerin her birini rahmetle anıyor, yaralılara Cenab-ı Allah’tan acil şifalar diliyorum.

Sayın Cumhurbaşkanımızın bugün ifade ettiği gibi, Netanyahu adını tarihe şimdiden “Gazze kasabı” olarak yazdırmıştır; bu kara leke sadece ona değil, ona destek veren herkesin alınına yapışmıştır. Bu süreçte Gazze’de işlenen insanlık ve savaş suçlarına Batılı ülkelerin duyarsızlığını ve tepkisizliğini de asla unutmayacağız. Ayrım gözetmeksizin öldürme, tam kuşatma altında su, gıda, elektrik ve yakıttan mahrum bırakılan milyonlarca sivilin toplu olarak cezalandırılması, zorla yerlerinden edilme, Filistinlilere karşı insanlık dışı söylem ve işgal altındaki Filistin halkını yok etme niyeti uluslararası hukukun en vahim ihlallerini teşkil ediyor. Bu suçları işlemenin hiçbir haklı gerekçesi olamaz ve bunlar derhâl durdurulmalıdır, failler hesap vermelidir, adalet ve hesap verebilirlik sağlanmalıdır.

Türkiye, Gazze’deki uluslararası hukuk ihlallerine karşı sesini yükseltmeye devam edecektir. Tüm uluslararası mekanizmalar nezdinde bu suçların hesabını soracağız. Bu yönde girişimler yapılmakta ve yapılmaya devam edilmektedir. Bütün platformlarda failer hakkında bir an evvel yakalama kararı çıkartılması, sorumluların işledikleri savaş suçları, insanlığa karşı suçlar ve soykırım suçları kapsamında en şedit biçimde cezalandırılması ve mağdurlara tazminat ödenmesi amacıyla sürecin hızlı bir biçimde yürütülmesinin takipçisi olacağız. Bölgede kalıcı ateşkes sağlanması, Filistinlilere yönelik saldırıların durdurulması için İsrail’e karşı daha sert tutum alınması ve uluslararası toplumun daha etkili şekilde harekete geçmesi yönünde her platformda yaptığımız girişimlere devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son günlerde Gazze’deki çatışmalara kısa süreliğine insani ara verilmesi, akan kanın ve sivillerin acılarının bir nebze olsun hafifletilmesi bakımından olumlu bir adım teşkil etmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yüksel, lütfen tamamlayalım.

CÜNEYT YÜKSEL (Devamla) – Ümit ediyoruz ki sadece geçici olarak insani yardımların ulaştırılması değil, Gazze’nin yeniden imarının gerçekleşmesi de mümkün olsun. Buna mukabil asıl beklentimiz, çatışmaların tamamen sona ermesi ve iki devletli çözüm temelinde Filistin’de adil ve kalıcı barışa yönelik bir sürecin gecikmeksizin başlatılmasıdır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Keşke öneriye cevap verseydiniz.

CÜNEYT YÜKSEL (Devamla) – Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Günü nedeniyle, ister Batı Şeria’da ister Gazze’de olsun, tüm Filistin halkıyla dayanışma içinde olduğumuzu ve Filistin halkının bu meşru müdafaasına sonuna kadar destek çıkacağımızı buradan bir kez daha belirtmek istiyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ticaret gemileri göndererek mi destek çıkıyorsunuz?

CÜNEYT YÜKSEL (Devamla) – Burada şunu da ifade etmek istiyorum: Sosyal medya üzerinden kendisini gazeteci olarak tanımlayan ancak İçişleri Bakanlığı tarafından hakkında kırmızı bültenle aranması istenilen bir kişi tarafından yayınlanan gerçek dışı, manipülatif haberler yalandır ve bu önergeyi de reddediyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Niye reddettiğinizi anlatsaydınız.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

4.- CHP Grubunun, Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar ve arkadaşları tarafından, emeklilerin yaşadığı sorunların incelenerek yaşam koşullarının iyileştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla 14/7/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Kasım 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

29/11/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 29/11/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Burcu Köksal

Afyonkarahisar

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar ve arkadaşları tarafından emeklilerin yaşadığı sorunların incelenerek yaşam koşullarının iyileştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla 14/7/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan 103 sıra no.lu Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 29/11/2023 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'a söz veriyorum.

Sayın Yontar, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin emeklilerin sorunları hakkında verdiği grup önerisi hakkında söz aldım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Seçimden önce, Cumhuriyet Halk Partisi, seçim sonrasında tüm emeklilere maaşını asgari ücrete eşitleyeceğini ve Kurban Bayramı'nda 15 bin lira ikramiye vereceğini vadetti. Bunun üzerine Cumhurbaşkanı seçim yatırımı olarak hazine yardımını alarak mart ayından itibaren geçerli olmak üzere emeklilerimizin maaşlarını 7.500 liraya yükseltti. Fakat seçim sonrası, her vaatte yaptığı gibi vitesi geriye taktı ve temmuzda zam yapılması gereken emekli maaşlarına “Yüzde 25 zam vereceğim.” dedi fakat emeklilerin hesaplarına yatan yine 7.500 lira oldu. İşte o zaman tüm emeklilerimiz kök maaşı öğrendi. Bu durumu yaşayan yaklaşık 9 milyon kök maaş alan emekli 31 Mart seçimlerinde size bunun hesabını muhakkak soracaktır.

CHP olarak tüm emeklilerin sesini Mecliste sürekli dile getirdiğimiz için Cumhurbaşkanı 5 bin liralık ikramiyenin 1 defaya mahsus olmak üzere sadece çalışmayan emeklilere verilmesini lütfetti. Burada da her olayda olduğu gibi emeklileri yine ikiye ayırdı; çalışan ve çalışmayan. Hiçbiriniz bunu sorgulamadınız, CHP olarak, hiçbir derde deva olmayacak ikramiyenin tüm emeklilere verilmesi adına Anayasa Mahkemesine başvurduk. Tüm bu tepkiler üzerine Cumhurbaşkanı yine çark etti; çalışan ve ÇKS kaydı olan emeklilere de bu ikramiyeyi vereceğini söyledi ancak siz o zaman buna onay verebildiniz. Siz fikir söylemekten yoksunsunuz sayın iktidar milletvekilleri.

Ülkemizde her 4 emekliden 1'i kiracı ve yüzde 35,5'i sobalı evde oturmakta. Odun, kömür ve doğal gaz fiyatlarının otomatik olarak artması emeklilerimizin zor bir kış geçireceğini göstermekte ve bir kısım emeklimizin de kira ve yakacak yardımına ihtiyacı olacaktır diye düşünüyoruz.

4 kişilik bir ailenin yeterli beslenebilmesi için Ekim 2023'te açlık sınırı 13.684, yoksulluk sınırı 44.533 liradır ancak asgari ücret 11.400, en düşük emekli maaşı hâlen 7.500 liradır. Kiralar almış

başını gidiyor, emekliler fahiş kira artışları dolayısıyla ödeyemedikleri kiralardan dolayı evlerinden çıkarılıyor, mahkemelik oluyor, ölümle neticelenen kavgalar yaşanıyor.

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı ne yazık ki bu ülkede, ülkesinde yabancı oldu. Rahat bir yaşam sürmek istiyorsak sığınmacı mı olmamız gerekiyor? Akşam pazar kapandığında ve hava karardığında hiç pazara gittiniz mi? Vatandaşın, kadınların, çocukların yüzlerini kapatarak dökülen sebze ve meyveyi topladığını hiç gördünüz mü, onlarla empati kurdunuz mu? Avrupa ülkelerinde yaşayan emsalleri dünyanın her ülkesinde rahat rahat tatillerini yapıp, ülke ülke gezerken bizim emeklilerimizin aldıkları maaş karınlarını bile doyumaya yetmiyor; kahveye gidip çay içmeye, bir simit yemeye bile yeterli değil.

Evet, biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak hiçbir emeklimizi ayırmadan ve mağdur etmeden emeklilerimizin intibak sorununun çözülmesi, en düşük emekli aylığının asgari ücrete eşitlenmesi, emekliye refahtan pay verilmesi, her bayramda asgari ücret düzeyinde ikramiye verilmesi, emeklilerin bankalardan aldıkları promosyonların iyileştirilmesi ve yıllık olması, sağlıkta emeklilerden alınan sağlık payının kaldırılması, emeklilerin kredi borçlarına kolaylık sağlanması, emekliye aile yardımının kesilmeden devam etmesi için gereğinin yapılmasını iktidar vekillerimizden bekliyoruz.

Bilindiği üzere, 2023 yılı için yeniden değerlendirme oranı yüzde 58,46 olarak belirlendi fakat 2024 yılı enflasyon hedefi yüzde 36 olarak açıklandı. Bu da bize 2024 yılında iğneden ipliğe her şeye yüzde 58,46 zam olarak yansıyacaktır. Cumhurbaşkanının yetkisinde olan yüzde 50 indirimini yaparak yeniden değerlendirme oranının yüzde 30'a çekilmesini bekliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yontar, lütfen tamamlayalım.

NURTEN YONTAR (Devamla) – Bitiriyorum.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, faizleri yükseltmeme adına Maliye Bakanlarını değiştirmeyi de göze alarak ve ekonomiyi nasa bağlayarak “Bu can bu tende oldukça iddiayla söylüyorum faiz sebeptir, enflasyon neticedir.” diyerek yüzde 8,5 olan faizi seçimden sadece beş buçuk ay sonra o can o bedende, o tende olmasına rağmen yüzde 40'a yükseltti. İşte bu inat yüzünden ülkemizin ekonomisi bu durumda. Değdi mi peki buna?

Merkez Bankası Başkanı ve Maliye Bakanı ülke ülke para bulmak için geziyor, hâlbuki ülkemiz kara para aklama cenneti hâline gelmiş. Bence bakanların gezmesine gerek yok, futbolculara gitse zaten bu parayı toplayabilecek. (CHP sıralarından alkışlar) “Bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın.” zihniyetini artık bir kenara bırakın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NURTEN YONTAR (Devamla) – Cumhurbaşkanı faizleri indiriyor, alkışlıyorsunuz; faizleri yükseltiyor, yine alkışlıyorsunuz; siz hâlâ neyi alkışladığınızı algılayamıyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Yontar, teşekkür ediyorum.

NURTEN YONTAR (Devamla) – Bu düzen böyle gitmeyecek hepiniz biliyorsunuz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, Saadet Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Hasan Ekici'ye söz veriyorum.

Sayın Ekici, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA HASAN EKİCİ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

16 milyon emeklinin dolaylı hırsızlık anlamına gelen enflasyon canavarı karşısında alım gücü maalesef yok edildi. Emekliler açlığa ve yokluğa mahkûm edildi. Kötü yönetimin ve kur, enflasyon, faiz sarmalının bütün yükü ücretlilerin ve emeklilerin üzerine bindi. Emeklinin hâli içler acısı. Sendikalar yoksulluk sınırını 45 bin, açlık sınırını 14 bin lira olarak belirlediler.

Sorarım sizlere: Yoksulluk sınırının altında 1'i olan bir maaşla nasıl geçinilir? Açlık sınırının yarısı olan bir maaşla nasıl hayat sürülür? Ne yapsın emekliler, 6 emekli bir ev tutup Çin'deki gibi koğuş sistemine göre mi yaşasınlar? Yoksulluk sınırının altında 1'i maaş mı olur arkadaşlar? Bizler bu millete bunu reva görmeye utanmıyor muyuz, soruyorum hepimize.

“Emeklinin millî gelirden aldığı pay her geçen yıl düşmekte.” gibi cafcıfı tespitlerde bulunmayacağım; o pay zaten uzun yıllardır kırpıla kırpıla bugünlere geldik. Yok kök maaş, yok refah payı; millete vereceğiniz sadakayı, zekâtı mı hesaplıyorsunuz? Bırakalım Allah aşkına abuk sabuk hesapları, oturup adam gibi bir yasa çıkaralım, maaşlara güncelleme yapalım. Devlet tasarruf yapmaz, ihaleciye, rantçıya para bulur, kur korumalıya kaynak yaratır ama emekliye gelince cepte akrep var. İsrâf etmeseniz, ihaleleri açık yapsanız, ekonomiyi liyakatle yönetseniz kaynak bol, kaynak niye olmasın? Bu işin lâmi cimi yok, maaşları güncellemekten başka çaremiz yok. 2 emekli karı koca maaşını birleştirse, kira dertleri olmasa, evleri kendilerinin bile olsa aç insanlar sınıfında, yoksul sınıfına atlamaları için kendilerine 4 emekli daha bulup aile kurmaları gerekiyor.

Yirmi sene evvel iktidar eleştirisi yaparken simit-çay hesabı yapan Sayın Cumhurbaşkanına sesleniyorum: Bu hesabı yeniden, o gür sesiyle yapsın bakalım sonuç ne çıkacak? Maaşları, halk deyimiyle “adam gibi” yeniden güncellemeye tabi tutmamız gerekiyor; bu işin artık şakası yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN EKİCİ (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Evet, Sayın Ekici, lütfen tamamlayın.

HASAN EKİCİ (Devamla) – Emekliler sizden çok ama çok haklı olarak ve vakur şekilde şunları talep ediyorlar: En düşük emekli maaşının tamamlanan kısmının Hazine Bakanlığından yardım olarak değil, SGK’den kök maaş olarak verilmesini; en düşük emekli maaşının asgari ücretin altında olmasını ancak asgari ücretin de geline nokta en düşük memur maaşından az olmamasını; özellikle mutfak ve gıda enflasyonunda rakamların kontrol altına alınmasını; eşit yıla eşit primle çalışanların emekli maaşları arasındaki adaletsizliğin intibak yasasıyla giderilmesini; 5510 sayılı Yasa’yla aylık bağlama oranlarıyla cezalandırılmaya son verilmesini istiyorlar; çalıştıkça düşürülen emekli maaşları değil, çalıştıkça, prim ödendikçe yüksek emekli maaşının olduğu sisteme geçişi talep ediyorlar.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, İYİ Parti Grubu adına Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz’a söz veriyorum.

Sayın Kocamaz, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, her geçen gün artan hayat pahalılığı ve enflasyon, emeklileri geçinemez ve en temel ihtiyaçlarını bile karşılayamaz hâle getirmiştir. Emeklilere seçim öncesi Hükümet tarafından verilen sözler ne yazık ki bugüne kadar tutulmamıştır. Emekliler yüksek enflasyon, hayat pahalılığı ve günlük yapılan zamlar karşısında inim inim inlemeye başlamış ve tarihinde ilk kez bu Hükümet döneminde sosyal yardımlara muhtaç hâle gelmiştir.

Seçim öncesi, Hükümet tarafından “Emeklileri enflasyona ezdirmeyeceğiz.” sözü de ne yazık ki tutulmamıştır. 16 milyona yakın emeklinin büyük bir çoğunluğu asgari ücretin altında, 7.500 TL’nin bile altında aylık almaya başlamıştır. Emekli maaşları hem açlık sınırı hem de yoksulluk sınırının altında kalmıştır. Dünyanın pek çok ülkesinde emekliler emekli maaşlarıyla ülke ülke gezerek emekliliğin keyfini çıkarırken ne yazık ki ülkemizde emeklilerimizin büyük bir çoğunluğu geçinebilmek için emeklilik sonrası da çalışmak zorunda kalmıştır. Emeklilerimiz bugün yaşanan hayat pahalılığı ve 7.500 TL’lik maaşlarıyla kasabın ve manavın önünden geçemez hâle gelmiş; etin, sütün tadını ve sıcak yuvayı unutmıştır. Emeklilerimiz bu Hükümet döneminde halk ekmek kuyruklarında ömür çürütmeye başlamıştır. Bu nedenle emeklilerimize Hükümet tarafından seçim öncesi verilen sözler tutulmalı ve en düşük emekli maaşı en az asgari ücret seviyesine çıkarılmalıdır, ancak bu şekilde emeklilerimiz birazcık da olsa rahat nefes alabilecektir.

Değerli milletvekilleri, geç de olsa çalışan emeklilerimizin 5 bin TL’lik ikramiyeden yararlanılacak olması memnuniyet verici bir gelişmedir. Kanun teklifi görüşmeleri sırasında sizlere buradan o kadar söyledik “Ayrımcılık yapmayın, çalışan emeklilerimizi de 5 bin TL’lik ikramiyeden yararlandırın.” diye, bizleri diledeniz, tekliflerimizi reddettiniz ama şimdi bizim sözüme geldiniz ve çalışan emeklilerimize de 5 bin TL’lik ikramiye ödemesi yapacaksınız. Bunu zamanında yapaydınız

da çalışan emeklilerimizi mağdur etmeseydiniz olmaz mıydı? Muhalefetin sesine kulaklarınızı tamamen tıkamayın, bizler de bu ülkenin insanıyız ve bu milletin iyiliği için uğraş veriyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kocamaz, lütfen tamamlayın.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; emekli aylıkları arasındaki eşitsizlik çözülmemiş ve emekli kesim tarafından talep edilen intibak düzenlemesi henüz gerçekleşmemiştir. İntibak düzenlemesi 2000 yılı sonrası emekliler için de mutlaka uygulanmalıdır. Ayrıca, emekliler TOKİ projelerinde kendilerine ayrılan kontenjanın yüzde 50’ye çıkarılmasını talep etmektedir. Hükûmetten kira desteği bekleyen emeklilerimiz sağlık katkı paylarından muaf sayılmayı ve vergi iadesinin yerine getirilen yüzde 5 oranındaki ek ödemenin de en az yüzde 10’a yükseltilmesini beklemektedir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kocamaz, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu’na söz veriyorum.

Buurun Sayın Gergerlioğlu. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; açlık sınırının 14 bin liraya dayandığı bir dönemde 9 milyon emekli ancak ve ancak 7.500 lira alıyor. Bununla nasıl yaşasın, nasıl geçinsin; bana cevabını verebilecek bir iktidar yetkilisi var mı, sorarım size?

Sağlıkta ilaç ve muayene katkı paylarını ödemeye devam ediyorlar, kuruşun hesabını yapmalarına rağmen bu ödemeler kendilerinden alınıyor. Bakın, dul ve yetim emekli maaşları ise daha düşük, 4.500-5.500 arası; olacak bir şey değil. Biz diyoruz ki en düşük emekli maaşı asgari ücret kadar olsun. Yani elinizi vicdanınıza koyun, gerçekten, bu dönemde, bir ayda 4.500 liraya geçinilir diyorsanız, 7.500 liraya geçinilir diyorsanız, size diyecek bir şey daha bulamam.

Bakın, yılda 2 kez bayram ikramiyesi veriliyor, emekli kardeşlerimiz diyor ki: “En azından asgari ücret olarak verilsin bu miktarlar.” Promosyon, kredi alma ve aile yardımı konusunda destek bekliyor emeklilerimiz. Emekliler çay ocağı ve kahvelere bile gidemiyor arkadaşlar, bırakın lokantayı yani çay ocağında gidip 1 çay, 2 çay içemiyor, onun hesabını yapıyor. Emekli adam ne yapsın, evde oturup hanımla kavga mı etsin; gidiyor çay ocağına, orada bile çayın hesabını yapıyor.

Yine, kirada olan birçok emekli insanımız var; yani bakın, emekli olmuş ve hâlâ kiracı durumunda. Şimdi, emeklilere soruyoruz, diyorlar ki: “ ‘Ya, bayramlarda torunlarımız gelsin, onlara harçlık verelim.’ derdik, şimdi torunlarımızdan harçlık istiyoruz.” Durum bu, net durum bu değerli arkadaşlar.

Ben, yine, intibak yasasının da 3 kademe olduğunu ve bunun dönemsel olarak farklı farklı ücretlere tekabül ettiğini ve olmaması gerektiğini, eşitlenmesi gerektiğini söylüyorum, iktidar yetkilileri duymuyor. Ben onlara Tevfik Fikret’in bir şiiriyle söyleyeyim. Bakın, bu kadar yoksul, emekliye karşın bu kadar fazla maaş alan bürokratlarınız var. Tevfik Fikret ne demiş:

“Yiğin efendiler, yiğün; bu han-ı iştiha sizin,

Doyuncaya, tıksıncaya, patlayıncaya kadar yiğün!

Bu harmanın gelir sonu, kapıştın giderayak,

Yarın bakarsınız söner bugün çatırdayan ocak!”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu, lütfen tamamlayın.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Değerli arkadaşlar, şimdi konuşmamın son bölümünde de bakın, bir yargı skandalından bahsedeceğim, bu yargı skandalı benimle ilgili. Devlet Bahçeli’yi eleştirdim, cevap organize suç örgütü liderliğinden mahkûm olmuş Alaattin Çakıcı’dan geldi. Ben kendisiyle muhatap olmadım, suç duyurusu yaptım. Jet hızıyla Ankara Cumhuriyet Savcısı İlyas Ay takipizlik kararı verdi. Hakaret ve tehdit içeren bir sosyal medya paylaşımı yaptı. Neden vermiş? “İsminiz belirtilmiyor.” diyor. Aslında benim ismim de belirtiliyor, Meclisteki arkadaşlarım

da atıf var ve Çakıcı'nın lekelenmeme hakkına dikkat etmiş savcı bey. Ben kendisini HSK'ye şikâyet etmişim daha önceleri, dosya yine aynı savcıya verilmiş ve takipsizlik verdirmesi sağlanmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Adalet Bakanına soruyorum: Bu nasıl bir rezalettir? Organize suç örgütü liderliğinden mahkûm olmuş bir kişi bu Meclisin bir milletvekiline tehdit ve hakaretler yağdırсын, bir hafta içinde bu ülkenin bir savcısı takipsizlik kararı versin. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı bir açıklama yapsın, Adalet Bakanlığı bir açıklama yapsın. Böyle bir rezalet ve skandala sadece ben değil, bu ülkenin 600 milletvekilinin de karşı çıkması gerekir bu Meclisin saygınlığına dikkat edilmesi için.

Teşekkür ediyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu, teşekkür ediyorum.

Evet, şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Ahmet Zenbilci'ye söz veriyorum.

Sayın Zenbilci, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET ZENBİLCİ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu grup önerisi hakkında kendi-partim olan AK PARTİ adına kanaatlerimi paylaşmak istiyorum.

Biraz önce konuşan milletvekili hatiplerimizi dinledim, dinlerken de şunu açıkça ifade edeyim: Sanki AK PARTİ Hükûmeti bugüne kadar hiçbir şey yapmamış, bunu sürekli ezilegelmiş bir yapıyla ifade ettiler. Onlara şunu söylüyorum: AK PARTİ siyasi hayatının temel bakış açısı, paradigması “önce insan”dır. İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Hiç görmedik, hiç görmedik.

AHMET ZENBİLCİ (Devamla) – Bütün siyasi bakışımızda insan vardır. Bütün imkânlarımızı insan merkezli olarak almışız ve bütün çalışanlarımızla birlikte diğer katmanları da aynı şekilde düşünerek AK PARTİ hükûmetleri içerisinde büyük bir başarıyla bugüne kadar gelmişizdir. Bu noktada, başta emeklilerimiz olmak üzere, çalışanlarımızı, vatandaşlarımızı enflasyona karşı sürekli koruma çabası ve mücadelesi devam ediyor. Peki, neler yaptık? Asgari ücreti 11.402 liraya yükselttik –2002 yılında bu 184 liraydı- reel olarak yüzde 237 artırmış olduk. Asgari ücretliye vergi muafiyeti getirerek tarihî bir reforma imza attık.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – O gün kaç dolar alıyordu, bugün kaç dolar alıyor?

AHMET ZENBİLCİ (Devamla) – Kamuoyunda yıllardır ifade edilen EYT'yle, emeklilikte yaşa takılı olanlarla ilgili ortaya koymuş olduğumuz tarihî bir karar vardı, EYT'lileri emekli ederek önemli bir sorunu çözmüş olduk. Bir diğeri ise 2012 yılında yıllardır beklenen intibak kanunu çıkardık ve bu kapsamda 1,8 milyon emeklimizin aylığında artış sağladık. 2018 yılından itibaren emeklilerimize bayram ikramiyesi verdik.

Emeklilerimiz bizim başımızın tacıdır, büyüklerimizdir; elbette onlar için yapılan şeyler, çok daha fazlasının yapılmasına engel değildir. Muhakkak ki çok daha fazlası yapılacak, çok daha fazlasını da hak ediyorlar. İşte, bu sebeple 2002 yılında emekli sayımız 6,5 milyon iken bugün 15,5 milyon rakamına ulaşmıştır. Bu bizim için de bir mazeret değildir, bu bizim için de bir sığınma alanı değildir; elbette imkânlar dâhilinde, bütün bu mazeretleri yok sayarak bugüne kadar nasıl bir mücadele vermişsek bundan sonra da emeklilerimizle de diğer çalışanlarımızla da ilgili aynı mücadeleyi vermeye devam edeceğiz.

Emeklilerimizin şartlarının iyileştirilmesi elbette bizler için çok önemli bir hedeftir, bunun için de elimizden gelen bütün gayreti gösteriyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Zenbilci, lütfen tamamlayın.

AHMET ZENBİLCİ (Devamla) – Bugüne kadar emeklilerimize yüzde 72 ile yüzde 655 oranında değişik zamlar yapılmış. İşçi emeklilerine yüzde 96, tarım işçisi emeklilerine yüzde 130, BAĞ-KUR emeklilerine yüzde 234, tarım BAĞ-KUR emeklilerine yüzde 655 oranında zam yapılmış, Emekli Sandığı memur emeklilerine yüzde 72 oranında reel olarak artış yapılmış. Bugün, biraz önce

konusmacıların da söylediği gibi, çalışan emeklilerimize de 5 bin lira verilecek ama hepsinden daha ötesi, biz emeklilerimizin bütün sorunlarını biliyoruz ve ocak ayından sonra, Sayın Cumhurbaşkanımız da açık ve net ifade etti ki kamunun imkânları dâhilinde en iyi, en güzel şekilde yatırım yapacağız ve destek vereceğiz.

Biz Recep Tayyip Erdoğan'ın, bu milletle beraber, yirmi iki yıldır arkasındayız ve dimdik duruyoruz, yaptığı işleri alkışlıyoruz. Bizim lider değiştirmeye, genel başkan değiştirmeye ihtiyacımız yoktur çünkü Recep Tayyip Erdoğan bu millete yetecektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Burcu Köksal, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Adana Milletvekili Ahmet Zenbilci'nin CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, sayın hatibin anlattıklarını böyle, büyük bir merakla dinledik acaba başka bir ülkeden mi bahsediyor diye. Öyle bir anlattı ki... Sanki emekli, asgari ücretli bu ülkede hiç yoksulluk çekmiyor, hiç yokluk çekmiyor, hiç açlık çekmiyor, hiç geçim sıkıntısı yokmuş gibi anlatıyor ve övünerek diyor ki: “Biz asgari ücreti yükselttik, emekli maaşını yükselttik.”

Siz 2002’de iktidara geldiğinizde en düşük emekli maaşıyla 8 tane çeyrek altın alınabiliyordu; bugün, 2023 yılında en düşük emekli maaşıyla 2 tane çeyrek altın alamıyorsunuz bile; neden bahsediyorsunuz siz. Siz iktidara geldiğinizde 2002 yılında dolar kaç liraydı ve emekli maaşıyla, asgari ücretle kaç dolar alınabiliyordu, bugün kaç dolar alınabiliyor? Oturun, bir hesabınızı yapın, ondan sonra çıkıp konuşun. Sonra -yok neymiş?- biz lider değişikliğine ihtiyaç duymuyoruz da lider değişim... Zaten istesenez de değiştiremezsiniz. Bırakın sizde genel başkan adayı olmayı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Peki, Sayın Köksal...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, tamamlayacağım.

BAŞKAN – Lütfen bir şey mahal vermeden tamamlayın.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Siz bırakın genel başkan adayı olmayı, kendi ilçenizde bir ilçe başkanı adayı, ilinizde bir il başkan adayı çıkaramazsınız. Genel Merkezinizden ya da Genel Başkanınızdan icazet olmadan bir il başkanı adayını, ilçe başkanı adayını destekleyemezsiniz. Sizde demokrasi yok ama Cumhuriyet Halk Partisinde demokrasi vardır; isteyen istediği yere aday olur ve nihai kararı delegeler verir, tek adam vermez. İşte sindiremediğiniz nokta bu. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ŞAHİN TİN (Denizli) – Nereden nereye geldin ya! Seçimle, demokrasiyle ne alakası var!

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, bir söz talebim vardı.

BAŞKAN – Sayın Danış Beştaş, buyurun.

31.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Batman Belediye Eş Başkanı Mehmet Demir hakkında Cumhurbaşkanına hakareten verilen hapis cezası ile Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'na yöneltilen tehditle ilgili verilen takipsizlik kararına ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Teşekkürler Sayın Başkan.

2 tane yargı kararı ifade edeceğim.

(Uğultular)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Keşke dinleseniz.

Bugün Batman Belediye Eş Başkanımız Mehmet Demir Cumhurbaşkanına hakareten on bir ay yirmi gün ceza aldı, hapis cezası. Cezaya gerekece sözlerini aynen aktarıyorum: “Erdoğan bizim için ‘Onlar kazansa da biz onların elinden alacağız.’ diyordu. Bu, Erdoğan’ın düzenidir. Erdoğan bu ırkı

düzeni devam ettiriyor. Cumhurbaşkanının bu ırkçı düzenini yok edeceğiz, buna eminiz, bu inançla başaracağız. Kanunsuz ve hukuksuz bir şekilde görevden alındık.” Bunun neresi suç? Bu ırkçılık değil mi? Kürtlerin sadece oy verdiği bir belediye başkanını görevden almanın, kayyum atamanın İsrail’in Filistin’e yaptığından ne farkı var? Batman Belediye Başkanı ya... Bunu söylemiş ve hakaretten hapis cezası almış. Yargının hâlipürmelali budur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Diğeri Sayın Başkan... Çok önemli...

BAŞKAN – Evet, lütfen tamamlayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) –Bu ülkede bir suç örgütü lideri olarak bilinen bir şahıs Parlamentoda 600 kişiden birini tehdit ediyor; Ömer Faruk Gergerlioğlu. Ben o zatın ismini söylemeyeceğim çünkü muhatap almıyorum. Burada elimde söyledikleri var; alenen tehdit var, hakaret var ve ölümle tehdit var. Ve sadece o değil “Senin gibi arkadaşların da.” diyor. Elimizde dilekçe ve açıklama var. Vekilimize dedik: Sakın muhatap alma, sen bir milletvekilisin, suç duyurunu yap. Biz konuştuk, karar aldık ve Mecliste de söylemedim. Geçen hafta suç duyurusunda bulundu ve savcının adını söylemekte hiçbir beis görmüyorum çünkü derhâl görevden alınmalı, İlyas Ay. Bir haftada takipsizlik kararı verilmiş, bir milletvekiline tehdit ve hakaret.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bitirmeme izin verin.

BAŞKAN – Evet, lütfen, son sözlerinizi alalım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Yargıtay kararını göstermiş ve demiş ki... Matufiyet şartının olayda gerçekleşmediğinden bahisle, bir gerekçe bu; diğeri de lekelenme hakkı, o tehdit eden zatın lekelenme hakkı. Matufiyet, hukuk dilinde, şahsa söyleyip söylemediğinin belli olmadığı demek. Gergerlioğlu adı 3 kere geçiyor ya; savcı kör mü, görmüyor mu bunu? Dünyanın neresinde olsa, bir milletvekiline böyle bir tehdit yapılırsa anında ilgili şahıs tutuklanır ya. Ben Adalet Bakanına derhâl bu savcırı görevden alması gerektiği çağrımızı yapıyorum; bunu sineye çekmeyiz. Solda birileri gülümsüyor, demek ki onları destekliyor o şahıs. Ben şunu söylüyorum: Bu grubun korkmadığını, geri adım atmayacağını söylemeye gerek bile duymuyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Gerek bile duymuyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

32.- *Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Niye gülüyorsunuz ya, komik bir şey mi söyledim?

VAHİT KAYIRICI (Çorum) – Sana mı soracağım gülmesini?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Gerçekten komik bir şey mi söyledim?

VAHİT KAYIRICI (Çorum) – Gülerken sana mı soracağım?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bunu destekliyor musunuz?

VAHİT KAYIRICI (Çorum) – Evet.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şunu ifade edeyim: Önergeyle ilgili grubumuz adına Sayın Ahmet Zenbilci Bey gerekli açıklamaları yaptı.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Meral Hanım...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bunu destekliyor musunuz?

VAHİT KAYIRICI (Çorum) – Sana ne?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Meral Hanım, yapmayın böyle.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Tehdidi destekliyor musun?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu manada emeklilerle ilgili yaptığımız düzenlemeleri, iyileştirmeleri, emeklilerin her zaman yanında ve hizmetinde olduğumuzu ifade etti.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Tehdidi destekliyor musun? Ne sırtıyorsun ya? Ne sırtıyorsun ya?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Meral Hanım, ayıp ediyorsunuz ama!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ama deminden beri gülüyor ya!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ayıp ediyorsunuz!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Deminden beri gülüyor ya!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ayıp ediyorsunuz!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Taciz ediyor oradan.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Benim milletvekillikle öyle konuşamazsınız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Oradan taciz ediyor, bakın, oradan taciz ediyor.

BAŞKAN – Sayın Daniş Beştaş...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Öyle konuşamazsınız!

BAŞKAN – Sayın Bülbül....

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bakın, oradan taciz ediyor!

BAŞKAN – Lütfen karşılıklı konuşmayalım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu tarafa doğru tebessüm ettiyse üzerinize niye alınıyorsunuz?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Hayır, bana bakıp yapıyor bunu ya!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ayıp ediyorsunuz!

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Taciz ediyor!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – İşinize bakın!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Başını sallayıp onaylıyor milletvekili.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, buradan bir milletvekili başını sallayıp taciz ediyor ya!

BAŞKAN – Değerli milletvekili...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – İşinize bakın!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Resmen taciz ediyor burada!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Bakın, devam ediyor; gülmeye ve onaylamaya devam ediyor.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Buluttan nem kapıyorlar, öyle bir şey yok!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Böyle bir şey olur mu ya!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Gülmeye ve onaylamaya devam ediyor.

BAŞKAN – Bir müsaade buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Yazık ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Milletvekiliyse milletvekili gibi otursun ya!

BAŞKAN – Sayın Daniş Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Çok ciddi bir şey söylüyorum burada.

BAŞKAN – Herkese söz veriyoruz, gerektiği zaman da konuşmalar yapıyor. Dün de ifade ettim, biz birbirimizi iyi dinlersek, saygıyla dinlersek daha verimli olur.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Mimik takip ediyoruz(!)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bu, şahsı alenen tahkir etmektir.

BAŞKAN – Sayın Daniş Beştaş, burada nokta koyalım bu konuya.

Sayın Akbaşoğlu'na söz veriyorum.

Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, lütfen oraya da bir şey söyler misiniz?

BAŞKAN – Oraya da söyledim, bu söylediğim hepinize. Sayın Bülbül'e de söyledim, oraya da herkese.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ne söyleyecek! Ne söylenecek bize! Yani bir şey söyleyin de bize, bir dinleyelim!

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Tamam, siz konuşurken ben size bakıp şöyle güleyim, olur mu? Böyle güleyim olur mu?

BAŞKAN – Sayın Danış Beştaş...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Gülün!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Tamam, bundan sonra böyle yapalım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Gülün!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Arkadaşlar, Levent Bülbül konuşunca sürekli bakıp böyle gülün, tamam mı. Müstehzi bir şekilde gülün!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Tabii, tabii...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Tamam, bundan sonra böyle yapacağız.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Onayladınız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Onayla... Hepiniz gülün, tamam.

BAŞKAN – Peki, meram anlaşıldı o zaman, tamam.

Sayın Akbaşıoğlu, buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Değerli Ahmet Zenbilci Milletvekilimiz, grubumuz adına, emeklilerle ilgili bugüne kadar yaptıklarımızın başlıklarından bir kısmını çok kısa ifade etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, lütfen tamamlayalım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Her zaman emeklilerimizin yanında yer aldığımızı ve onların alım gücünü artırmak için bundan sonra da çalışmaya devam edeceğimizi ifade etti.

2002’de iktidara geldiğimizde asgari ücret 116 dolardı; bugün 420 dolardır. Biz bunları yeterli görmüyoruz, daha da...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Dolar kaç liraydı?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Dolar cinsinden, o gün 116 dolar, bugün de 420 dolar.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – O gün dolar kaç liraydı, bugün dolar kaç lira?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Fark etmez, o gün de bugün de. 116 dolardan 420 dolara, yani 3 mislinden fazla, 3,5 misli, 3,5 kat artırmışız. Alım gücünü de artırmaya devam edeceğiz. Her zaman, asgari ücretlimizin, emeklimizin, memurumuzun, çalışanımızın yanında yer almaya devam edeceğiz diyor, teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Köksal, lütfen, meramlar... Bakın, bir sataşma yok...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hayır, ben yeni bir sataşmaya mahal vermeyeceğim. Lütfen...

BAŞKAN – Mahal verecek bir şey yok, size bir şey demedi. Bir sataşma yok.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sataşmadım efendim. O zaman ben de söz hakkı isteyeceğim.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hayır, lütfen...

BAŞKAN – Efendim, bakın, böyle bir usul yok.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hayır, direkt diyor ki... Lütfen...

BAŞKAN – Değerli grup başkan vekillerimize hassaten rica ediyorum. Görüşe karşı görüş, İç Tüzük izin vermiyor. Herkes farklı olduğu için ayrı partide; sizin dediğinizi reddedecek, siz de onu reddedeceksiniz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, kayıtlara geçsin lütfen...

BAŞKAN – Efendim, tamam, siz söylediniz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – 7.500 lira emekli maaşıyla veya 11.402 lira asgari ücretle bugün bir AKP vekili bir ayı geçirsın ondan sonra gelip bu kürsüde konuşsun!

BAŞKAN – Sizin dediğiniz kayda geçti; Sayın Akbaçoğlu da söyledi, onunki de kayda geçti.

Teşekkür ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan...

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

4.- CHP Grubunun, Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar ve arkadaşları tarafından, emeklilerin yaşadığı sorunların incelenerek yaşam koşullarının iyileştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla 14/7/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Kasım 2023 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Danış Beştaş, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, ben sizin yönetiminizi bozmak istemiyorum ama deminki tepkime bir açıklık getirmek istiyorum.

BAŞKAN – Buyur, buyur bakayım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Buradan mı, oradan mı?

BAŞKAN – Yerinizden.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, yaptığı açıklaması sırasında niye sinirlendiğine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, diğer vekiller anlamamış olabilir durup dururken niye sinirlendim. Ben burada konuşurken ister istemez bakıyorum, burada oturan bir vekil... Ben bir suç örgütü liderinden söz ediyorum, savcının takipsizlik kararı verdiğini söylüyorum; bir milletvekilinin ölümle tehdit edildiğini ve hakarete uğradığını söylüyorum; bir vekil oradan gülerек böyle dalga geçiyor benimle.

VAHİT KAYRICI (Çorum) – Ağlayalım mı?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Katılıyor musun? diyorum, “Evet, katılıyorum, ne var? Ne diyorsun? Katılıyorum.” diyor. Bu da kayıtlara geçsin. Yoksa durup dururken aklımızı yemedik. Size rağmen burada birisine sataşacak hâlim yok, öyle bir tarzım da yok. Bu da kayıtlara geçsin. Kendisi bizzat bu tehdidi de hakareti de onaylamıştır ve bunu söyleyen zatın yanındadır.

BAŞKAN – Peki, teşekkürler.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ya, çok gereksiz bir şey ama tutanağa geçsin.

BAŞKAN – Sayın Bülbül, buyurun.

34.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Efendim “Katılıyorum, destekliyorum.” dediği şey, vermiş olduğu kararla alakalı beyan edilen bu karara dair bir ifadedir.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Bak hâlâ gülüyor. Maşallah!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Mahkemenin veyahut da savcılığın vermiş olduğu böyle bir karara katılıp katılmamak herkesin kendi takdirindedir efendim.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Kendini tutamıyor, gülüyor bak.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu noktada bir eleştiri, bir karşıtlık olduğu zaman bunun karşısında düşünenler de olabilir ama böyle birtakım şeyleri zorlamaya, tahrik etmeye de gerek yok. Herkes Genel Kurula hitap eder, Mecliste esas olan budur. Ben Genel Kurula hitap ederken ben kalkıp da burada, Mecliste bir üyenin o esnada önündeki cep telefonuna bir şey gelmiştir, kulağına bir şey gelmiştir, kulağında kulaklık vardır, telefonla konuşuyordur; eğer bunlardan ben bir alınganlık gösterir, farklı birtakım bir şeylere girersem burada, Mecliste çok iyi bir durum ortaya çıkmaz. Kendi kendimize itibarımızı düşürürüz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Şu anda telefonla konuşmadığı görülüyor tüm ekranlarda. Hâlâ gülüyor!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Gerek yok bunlara. Herkes Meclise hitap etsin, zaten Meclise ifade ettikleri hususlar vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bülbül, lütfen tamamlayalım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Telefonla konuşuyorsa sözümü geri alayım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu zamana kadar HEDEP Grubunun bize karşı -efendime söyleyeyim- yaptığı mimikler veya gösterdiği tavırlarla ilgili olarak bugüne kadar bir konuşma ihtiyacı hissetmedik ama konuşma ihtiyacı hissetmediyse bunların hepsinin normal olduğu iddiasında değiliz. Dolayısıyla bunlara girmek lazım, bunlar çok boş tartışmalara sebebiyet vermektedir.

BAŞKAN – Peki, Sayın Bülbül, çok teşekkür ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – O zaman yanınızdaki vekile sahip çıkın, vekilinize sahip çıkın.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ne demek “Sahip çıkın.” ya, Allah aşkına ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sahip çıkın diyorum canım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – İşinize bakın! Hayret bir şey ya.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Burkina Faso Hükümeti Arasında Havacılık Hizmetleri Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlıyoruz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Burkina Faso Hükümeti Arasında Havacılık Hizmetleri Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/46) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 29)()*

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 29 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde, Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya’ya söz veriyorum.

Buyurun Sayın Kaya. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MUSTAFA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yine bir uluslararası sözleşmeyi konuşuyoruz. Uluslararası sözleşmeleri konuşurken tabii, yine, dış politikada yaşanan, bu zamana kadar yaşatılan, bu iktidar tarafından yaşatılan zikzakların ve

(*) 29 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

zıkzakların ülkemize dış politikada verdiği zararların farklı boyutlarını olabildiği ölçüde, zamanım yettiği ölçüde değerlendirmeye çalışacağım.

Değerli milletvekilleri, Hazreti Peygamber “Sevdiğini ölçülü sev, belki bir gün düşmanın olabilir; kızdığına da ölçülü kız, belki bir gün dostun olabilir.” diye buyurmuş. Bu kaide sosyal hayatta nasıl geçerliyse aynı şekilde uluslararası ilişkiler için de öylece geçerlidir. Şimdilerde ülkemizin dış politikası çoğu zaman asgari tutarlılık noktalarında bile zafiyet göstermektedir. Bugün düşman olarak tanımlanan yarın kolayca dost olabilirken bugün dost olan ise yarın çok rahatlıkla düşman ilan edilebilmektedir.

Aynı zamanda, özellikle konum ve tavır belirlenirken sürekli “kırmızı çizgi” söyleminin kullanılması da ayrı bir sıkıntı olarak ortaya çıkmaktadır. Bu “kırmızı çizgi” söylemi, cıtaı sürekli yüksekte tutmak ve o kırmızı çizgiye atfı yaparken bir süre sonra o çizgilerin pembeleşmesiyle beraber aslında bir güven krizi de meydana getirmektedir. Tavır değişikliği o veya bu gerekçeyle gündeme geldiğinde, bir tavır değişikliği içine girilmek arzu edildiğinde çok daha büyük laflar ilan edilerek, hatta “bu can bu bedende olduğu sürece” gibi önüne cümleler ilave edilerek maalesef bu cümlelerin bir anlamda içinin boşaltıldığı bir süreç yaşatılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, yakın zamanda Birleşik Arap Emirlikleri’yle olan ilişkimizin hangi boyutlarda seyrettiğini takip ettik. Suudi Arabistan’la neler yaşadığımızı bugün çok daha net olarak biliyoruz. Mısır’la her şeyin hangi noktadan nereye evrildiğini gördük. Amerika Birleşik Devletleri’yle stratejik müttefik ilişkisinden tutunuz, farklı tartışmaların içine girdik. Trump’ın varlığı Amerika’da egemen iken bir süre sonra “Keşke Trump kazansa da ilişkilerimiz devam etse.” diye bir gün kendi kendimize söylendiğimiz o süreçte Trump’ın İbrahim Anlaşmalarıyla İsrail’i nasıl güçlendirdiğini gördük. Trump’ın aynı zamanda Tel Aviv’den Amerikan Büyükelçiliğini Kudüs’e taşıyarak 90’lı yıllardan beri hiçbir Amerikan Başkanının cesaret edemediği şekilde Kudüs’e diğer ülkelerin de büyükelçiliklerini, elçiliklerini taşımak üzere girişimlerde olduğunu gördük.

Son olarak -biraz önce bir konuşmacı ifade etti- bizim Dışışleri Bakanımızın, NATO’da İsveç Dışışleri Bakanına yakın gelecekte, haftalar içerisinde İsveç’in NATO üyeliğinin onaylanacağına dair bir taahhütte bulunduğu haberi bugün ajanslara düştü. Değerli milletvekilleri, şu anda Komisyonunda süreci tamamlanmamış, süreci bitmemiş ve Komisyon kararı henüz Genel Kurula inmemiş bir süreç var ve burada bütün milletvekillerinin henüz masaya yatırmadığı, İsveç’le ilgili nasıl bir karar vereceğinin belli olmadığı bir ortamda bir Dışışleri Bakanı nasıl oluyor da bir Dışışleri Bakanına “Biz, sizin NATO’ya girişinizi haftalar içerisinde sağlayacağız.” gibi bir sözü verebiliyor? Ben bunu anlamakta zorlanıyorum.

İşte bizim uzun zamandan beri söylediğimiz şey şu: Türkiye’nin dış politikasında kurumsal akıl ortadan kalkıyor. Kurumsal aklın olmadığı yerde maalesef biz kendimizi geleceğe taşıyamıyoruz. Mesela, bugün Amerika’yla bir F-16 süreci yürütüyoruz. F-16 sürecini yürütürken Amerika’da iyi polisin Biden tarafından oynandığını, kötü polisin de Temsilciler Meclisi tarafından oynandığını net olarak biliyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımız Biden’le bir araya geldiğinde Biden’ın “F-16’ları aslında bizim vermek noktasında herhangi bir olumsuz düşüncemiz yok.” ifadelerine Temsilciler Meclisini adres göstererek “Ama Temsilciler Meclisi, Amerika’nın yürütme sistemi, Amerika’nın devlet sistemi, bu kararın Temsilciler Meclisinden çıkmasını zorunlu kılıyor.” diyerek aslında kuvvetler ayrılığı prensibinin bir ülke yönetiminde ne kadar önemli olduğunu bize hissettirmeye çalışıyor. Ama gelin görün ki biz, burada, yasama görevi yürüten Parlamento olarak maalesef şu anda bir meselenin, kendi gündemimize gelmemiş bir meselenin, yürütme tarafından söz verildiğine dair haberleri duyarak böyle bir gündem içine çekiliyoruz. İşte, bizim eleştirdiğimiz nokta bu. İşte, kuvvetler ayrılığının olmadığı noktada, yasamanın, yürütmenin, yargının birbirini denetleyemediği noktada, birbirini dengeleyemediği noktada hangi hükümet krizlerinin çıktığını, dış politikaya bunların nasıl yansıdığını net olarak görüyoruz.

Saygıdeğer milletvekilleri, ekonomik bağımsızlığınız yoksa siyasi bağımsızlığınız yoktur. Ekonomik bağımsızlık olmazsa olmazdır. Önümüzdeki bir yıl içerisinde Türkiye’nin ödemesi gereken toplam borcu 211 milyar dolardır. Ne turizm gelirleri ne ihracat gelirleri Türkiye’nin borcunu çevirmeye

yeterli olmadığı için biz, bugün, maalesef, Londra’da finans merkezlerinin kapısında yüzde 8’le, 9’la borç bulabilmek için oraları su yoluna çevirmiş durumdayız.

Saygıdeğer milletvekilleri, bir diğer konu da şu anda hâlihazırda “insani ateşkes” diye açıklanan bir sürecin Gazze’de yaşandığını görüyoruz. Ama bu gece itibarıyla bu süreç bitecek ve bu sürecin bitmesiyle beraber İsrail’in, Gazze’nin tamamını kontrol altına almak istediğine dair, kuzeyiyle güneyiyle her tarafı, Gazze’yi kendince -tırnak içinde- temizleme düşüncesiyle beraber hareket ettiğini görüyoruz. Genelkurmay Başkanı’nın yaptığı açıklamalar, diğer İsraili yetkililerin yaptığı açıklamalar bunu net olarak ortaya koyuyor.

Değerli milletvekilleri, hâl böyleyken şu anlarda “insani ara” şeklinde tarif edilen, Katar’da yürütülen bir süreç var. Katar’da yürütülen bu süreçte kimler var? Mesela, Katar Başbakanı, Katar Dışişleri Bakanı, İsrail Dış İstihbarat Servisi Başkanı, Amerika İstihbarat Servisi Başkanı, Mısır İstihbarat Servisi Başkanı var. “Kudüs’ün tapusu bizde.” diyen Türkiye’nin orada herhangi bir yetkilisi yok, Türkiye ara bulucu olamıyor. Türkiye’de şu anda öyle de bir garip durum var ki maalesef, iktidarı desteklediğini düşünen kimi gazeteler 4 tane Taylandlının bırakılmasının Sayın Cumhurbaşkanının talimatıyla, emriyle olduğunu söyleyerek buradan bir başarı hikâyesi çıkarmaya çalışıyorlar. Bu kabul edilebilir değil, böyle bir dış politikanın bu ülkeye bir faydası olmaz arkadaşlar, aklımızı başımıza toplayalım. Bugün AK PARTİ iktidarda, yarın bir başkası olacak ama bu devlet varlığını sonuna kadar devam ettirecek. Biz, siyasi partiler olarak sadece milletin bize verdiği yetki döneminde o yetkiyi kullanma hakkına sahibiz. Devlet biz değiliz, devlet AK PARTİ değil, devlet Cumhuriyet Halk Partisi değil, devlet Saadet Partisi değil ama devlet, hepimizin oluşturduğu bir yapı. Biz, devletin kurumlarını olması gerektiği gibi koruyamazsak, kurumsal aklımızı geleceğe taşıyamazsak, kurumsal aklın bize sağladığı avantajları kullanamazsak işte “kırmızı çizgi” diye tarif edilen, sonra pembeleşen, sonra silinen, sonra ne olduğu belli olmayan bir döneme evrilen bir süreci maalesef yaşamak zorunda kalırız.

Saygıdeğer milletvekilleri, şunu da söyleyerek sözlerimi tamamlamak istiyorum. Bildiğimiz bir şey var, stratejide yaptığımız hatayı taktik planda çözemeyiz. Asıl önemli olan, stratejiyi doğru kurmaktır. Türkiye, hinterlandının karıştırılmasına verdiği doğrudan ve dolaylı desteklerle hayati bir strateji hata yaptı. Taktikler ancak yeni oluşturulacak stratejiler için zaman kazandırabilir.

Saygıdeğer milletvekilleri, sürem doldu, şu son ifadeyi de söyleyerek sözlerimi tamamlıyorum. Biliyorsunuz, İsrail’in 2010 yılının 10 Mayıs’ında OECD üyesi olmasına destek veren, veto etmeyen bu iktidardır. 10 Mayıs’tan yirmi gün sonra 31 Mayıs’ta İsrail, Mavi Marmara’ya uluslararası sularda saldırarak 10 insanımızı şehit etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaya, lütfen tamamlayınız.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Ve o süreçten bu zamana kadar gerek ticari faaliyetlerde gerek diğer bütün ilişkilerde Türkiye sadece sözlü anlamda sözü doğru söyledi ama uygulama sahasında buna 180 derece taban tabana zıt adımlarla iktidara geldiği ilk gün toplumdaki Filistin’le ilgili hassasiyetin bugün itibarıyla maalesef zarar görmesine sebep oldu. Bu durumu, bu süreci buradan karşıdaki iktidar yetkilisi arkadaşlarımıza söyleyerek, milletvekili arkadaşlarımıza söyleyerek... Lütfen, elinizi vicdanınıza koyunuz, burada muhalefet partilerinin söylediklerini, her bir sözü doğrudan reddetme şeklinde bir hareketle bu olaya yaklaşmayınız ve söylenen doğruları lütfen alınız ve gereğini yapınız. Tarih bizi çok yakından takip ediyor.

BAŞKAN – Peki Sayın Kaya, çok teşekkür ediyorum.

İkinci söz talebi, İYİ Parti Grubu adına Antalya Milletvekili Uğur Poyraz’a aittir.

Buyurun Sayın Poyraz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA UĞUR POYRAZ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemiz ile Burkina Faso arasında hava ulaştırması konusunda imzalanan uluslararası sözleşmenin onaylanması kapsamında partimiz adına söz aldım.

Türkiye’mizin gündemi yoğun, vatandaşın derdi büyük. Beceriksizliğini, basiretsizliğini, umarsızlığını vatandaşa küfe eden iktidarın keyfi yerinde. Yoksulluk sınırı 4 asgari ücreti aşmış, 6 milyon çalışan asgari ücretle çalışıyor. Çalışıp kazanmanın kıymeti kalmadığı için memleketin yarısı

borsa brokeri, diğer yarısı TikTok fenomeni. Yargıtayın filanca dairesi falanca yerel mahkemeyle bir olmuş, Anayasa Mahkemesini yok sayıp kafa tutarak kendilerine hukuk türetiyorlar. Açık öğretim mezunları anayasa doktrini yazarken devletin savcıları rüşvet ihbarı için açık mektup, açık muhtıra veriyor. Gençlerin umudu kalmamış; çoğu bir şekilde yurt dışına kapağı atmanın hesabını yapıyor, gittiği okulda eğitim alamıyor. Üniversite sınavına giren 5 öğrenciden 1'i barajı geçemiyor, kendi dilinde 40 sorunun 25'ine cevap veremiyor; temel matematikte 40 soruda 7, sosyal bilimlerde 20 soruda 8... Üniversiteye girse kalacağı yer yok, mezun olsa gireceği iş yok. Çoğunun bir kitap alacak, bir filme gidecek hatta âşık olacak ne parası var ne fırsatı var ne de umudu var. İşte, ana-babasının kuzusu, gencecik bir kız, üniversite son sınıf öğrencisi Zeren, devlet yurdunda bakım yapılmadığı için kopan asansörde öldü. Meclis araştırırsın dediğimizde, kaldırı elleri indir elleri, iktidarın oylarıyla reddediliyor. Meclise araştırırsın dediğimiz her konuda eller kaldırılıyor, eller indiriliyor, iktidarın oylarıyla bütün talepler reddediliyor. Her gün yeni bir vergi kaçakçısı, her gün yeni bir suç şebekesi, her gün yeni bir saadet zinciri ortaya çıkıyor; bakanlarla, başkanlarla, mühim adamlarla fotoğrafları çıkıyor, işledikleri suçların belgeleri, ispatları ortaya dökülüyor; Meclis araştırırsın dediğimizde iktidar kaldır elleri indir elleri, iktidarın oylarıyla reddediliyor.

Tabii ki bu aralar iktidara gün doğdu, memleketin tüm meselelerine paydos. Gazze'de yaşanan insanlık suçu bir yandayken gemileri, tankerleri doldurup İsrail'e sevkiyat yapan siz; kürsü, kamera gördünüz mü hamaset, edebiyat yapan siz; Rahip Brunson'ı tutuklayıp bedeninizi, canınızı siper ederken sonunda elleriyle teslim eden siz; faizler yüzde 40 oldu ülkemde "Yetkiyi verin, bu faizle nasıl uğraşılır görün." diyen siz; dolar 15 lira iken "Türk lirası en düşük durumda, daha ineceği bir yer yok; vatandaş rahat olsun." diyen siz ancak bugün dolar 30'un eşiğine gelmiş durumda; "Başta olduğumuz sürece İsveç ve Finlandiya NATO'ya giremez." diyen siz, Finlandiya NATO'ya girdi, İsveç de girsin diye kanunu geçireceksiniz bugün yarın.

Tarihimizin en yıkıcı depremini yaşıyoruz, İstanbul'da beklenen afetin kabusunu görüyoruz; siz "depreme hazırlık kanunu" diye milletin malına çökmenin yasal zeminini oyluyorsunuz. Hoca verir talkını, kendi yutar salkımı diyeceğim ama sizin hocalar talkını bile "prompter"dan okuyor, siyasetle uğraşmaktan ezberi unutmuşlar. Memleketin en ivedi, en önemli, en can yakan sorunlarını, bırakın Genel Kurula getirmeyi, komisyonda bile görüşemiyoruz. Gana'yı, Gine'yi, Kongo'yu, Burkina Faso'yu görüşüyoruz ama memleketin can alıcı sorunlarını görüşemiyoruz.

Genel Kurula girmeden evvel Meclisin internet sitesine baktım 28'inci Dönem başladığından beri kaç araştırma önergesi verilmiş diye. Notlarımı iletiyorum: Teklif sayısı 635, kabul edilen sayısı 5; küsuratın küsuratı kadar. Görüşülüp reddedilen araştırma önergesi sayısı sıfır, kurulan araştırma komisyonu sayısı 1. Söylesek tesiri yok, sussak gönül razı değil; bir garip vaziyet. Belli ki memleketin derdine faydanız, söylediklerimize de merakınız yok.

Hâl böyle olunca düşündüm ki iktidar mensubu milletvekili dostlarımıza hem ilgi duydukları hem istifade edecekleri bir konudan bahsedeyim. Aradım, düşündüm, taradım, bu konu olsa ne olur diye düşündüm. Sonra, zannederim, hepimizi buluşturacak ortak bir payda nihayet buldum.

Sayın Başkan, izninizle... Evet, penguenler, penguenler... Beş dakikam var, pardon, dört dakika elli üç saniyem var Sayın Başkan, ek süre istemeyeceğim çünkü nasılsa ne anlatırsak anlatalım önceliğiniz penguenler. Bu sırada, özür diliyorum, şu tarafa da vereyim çünkü iktidarla birlikte hareket ediyor Milliyetçi Hareket Partisi de.

Penguenlerle ilgili şöyle gireyim: Zamanında bir penguen belgeseli konusu olmuştu, çok eleştirilmiştiniz. Halbuki penguenlerin kimi bakımlardan kimi insanlara ne kadar benzeyen canlılar olduğu daha iyi anlaşılmış, halkımız bu konuda daha iyi bilgilendirilmiş olsaydı muhtemeldir ki sizlere hak verirdi.

Mesela bir imparator penguen -bu görüntülerdeki imparator penguen- 600 metre kadar derine dalabiliyor. Denizin bu derinliği zifiri karanlık, zira ışık bu derinliğe ulaşamaz. Bu derinlikte sıcaklık çok da düşük. Zaten penguenler kutup ikliminde hep soğukta yaşarlar ama onlar hiç üşmezler.

Sayın Başkanım, siz görebiliyor musunuz penguenleri?

Dış sıcaklık ne olursa olsun vücut ısıları hep aynı kalır, keyifleri yerindedir daima yani penguenlere hiçbir şey olmuyor. Büyük gagaları var, ağızlarında dişleri yok, bu yüzden avlarını çiğnemedi bütünüyle yutuyorlar. Sanki smokin giymiş gibi görünmeleri sayesinde doğadaki avcılarına yakalanmıyor, hayatta kalıyorlar. Binlercesi aynı grupta yaşayabilir, sınırlı kaynaklarını düzenli biçimde paylaşabilirler. Buna karşılık, sıkı bir hiyerarşileri var; güçlülerin zayıfları ezdiği, herkesin yerini bildiği bir hiyerarşi. O zorlu doğada yaşamının gereği herhâlde budur. Sevimli görünürler ama tehlikelidirler. Alanlarına girilir veya besinleri azalırsa agresifleşirler. Bir başka türle çatışacak olduklarında hemen kalabalıklaşırlar, gürültü çıkararak korkutmaya çalışırlar. Çok yaygara çıkarır ama kavgaya az girerler. Birbirleriyle sık dövüşmezler ama dövüşleri acımasızdır. Birbirlerini hem kanatlarıyla pataklarlar hem de gagalarıyla deşerler. Rakiplerinin bilhassa gözünü hedef alır, onu kör etmeye çalışırlar. Kavgada yenilen her zaman dışarı atılmaz, grubun içinde yaşadığı da olur ama hiyerarşinin en aşağısına düşer, ilk saldırıda da o yem edilir. Anlayacağınız, bu penguenler hakikaten enteresan canlılar, ne çok benzerler insana.

Bugün Gine'nin, Gana'nın, Kongo'nun işlerini halledeceğiz, hepsini sırayla; dilerim peşinden sıra penguenlere de gelir, kanadı olup uçamayan diğer kuşlara, başını kuma gömen deve kuşlarına, pembe renkli flamingolara, sonra, belki, soyu tükenmekte olan kelaynaklara, boylarından ötürü ayrımcılığa uğrayan zürafalara, su aygırlarının sorunlarına; yeter ki milletin derdi duyulmasın, dermanı bulunmasın, duraksız sürsün bu hanişihti.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bülbül, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Antalya Milletvekili Uğur Poyraz'ın 29 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde İYİ Parti Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım, burada hayvanlar üzerinden bir yaklaşım getirirsek mahcup olurlar, ona gerek yok. Herkesin herkese verebileceği, koyacağı bir levha vardır. Milliyetçi Hareket Partisinin eğer bir türle bağlantısı kurulacaksa biz, Türk milletinin sembolü olarak tarihte var olan bozkurttan başka bir şeyi tanımayız. Bozkurdun huyunu, suyunu, ne olduğunu da arkadaşımız da az bir şey biliyordur. O noktada bu yapılan benzetmeyi yakışsız bulduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Burkina Faso Hükümeti Arasında Havacılık Hizmetleri Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/46) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 29) (Devam)*

BAŞKAN – Şimdi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Ali Bozan'a söz veriyorum.

Sayın Bozan, buyurun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA ALİ BOZAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, değerli halkımız; size, bugün AKP iktidarının tecritte ve savaşta ısrar politikalarının bu ülkeye faturasını anlatacağım. Milletvekillerinden bir ricam var, lütfen konuşmamı bitirinceye kadar sessizce dinleyin ve söyleyeceğiniz bir söz varsa daha sonrasında buradan dile getirin.

Değerli milletvekilleri, on yıl kadar önceydi, hatırlayalım, bu ülkede sürekli kazanmasa da bir bahar havası esmeye başlamıştı. Bu bahar havası nasıl esmeye başlamıştı? PKK ve devlet arasında

çatışmazsılık hâli ilan edilmişti ve o süreçte bu ülkede hiçbir eve ateş düşmüyordu, her şeye rağmen ortada atılmış güzel adımlar vardı. Bugün eğer ülkenin dört yanında sokağa çıkıp halkımız arasında gezecek olursak o dönemden şikâyetçi tek bir vicdanlı yürek bulamazsınız çünkü vicdanlı her yürek huzurdan yanadır, barıştan yanadır, kardeşlikten yanadır çünkü vicdanın rantı yoktur çünkü vicdanın kendisi zenginliktir. Ben, bu soruyu bugün Meclisteki vicdanlara da soracağım.

Değerli milletvekilleri, ne yazık ki güzel havayla başlayan o süreç çok kısa sürdü, atılan tüm adımlar hiç atılmamış gibi derin dondurucuya kaldırıldı. Dolmabahçe'deki mutabakat masasının ayağı kırıldı, masa dağıtıldı ve iktidarın hesaplarına uymayan o barış günlerinin yerini, yine silahların konuştuğu günler aldı. Düğmelere basılmıştı, ülkede yine ağıtlar yükseldi. Barış sürecinde anaların gözlerinde yeşeren umutlar yerini, maalesef, kuru otlara bıraktı.

Barış sürecinde AKP'li siyasetçiler Sayın Abdullah Öcalan'ın duruş ve fikirlerinin önemli olduğunu söylüyorlardı. Sayın Abdullah Öcalan'a methiyeler düzen bakanlar ve AKP'li siyasetçiler birdenbire U dönüşü yapmaya başladı; söylemlerini barıştan yana değil çatışmadan, savaştan yana değiştirdiler. Hatta Bülent Arınç o dönem "Sayın Abdullah Öcalan'a ev hapsi konuşulabilir." demişti.

Sayın Başkan, o dönemde siz Başbakan Yardımcısıydınız, Yozgat'ta yaptığınız bir açıklama var, diyorsunuz ki: "Hükümet barışı sağlamak için tarihî kararlar aldı. Güvenlikçi politikalarla netice alan ülke yoktur." Ne iyi demişsiniz, çok iyi yapmışsınız bence. Size daha sonra bir soru soruluyor, deniliyor ki: "Yasal düzenleme konusunda ısrar edilmesi süreci sekteye uğratır mı?" Siz cevap veriyorsunuz: "Ben sürecin sekteye uğrayacağı kanaatinde değilim çünkü Türk toplumu çözüm sürecine desteğini ortaya koymuştur, o yüzden süreç işleyecektir." Ne iyi demişsiniz, çok doğru demişsiniz.

Bunları şunun için söylemiyorum: O tarihte bunları söylediniz, bunlardan çark ettiniz demiyorum; o tarihte çözüm süreciyle ilgili, çözüm sürecinin başarıya ulaşmasıyla ilgili yapılan bütün açıklamalar kıymetlidir, bütün açıklamalar yerindedir; asla şu şekilde anlaşılmasın: O gün bunu söylediniz, bugün çark ettiniz demek istemiyorum.

Oysa o dönemde her şey daha iyi olabilirdi ama iktidar, siyasi rant uğruna onca güzelliği ateşe verdi çünkü o dönem Sayın Abdullah Öcalan'la görüşüyorlardı. Sayın Abdullah Öcalan'la yapılan görüşmeler neticesinde bu ülkede kalıcı, onurlu bir barışın sağlanacağını iyi biliyorlardı çünkü Abdullah Öcalan'la sık sık görüşen, o dönem düşüncelerini, fikirlerini en iyi bilen kendileriydi. Sayın Abdullah Öcalan'la görüşmeleri kesen iktidar tüm bu çözümlerin ana kaynağını kapattı. Hâlbuki talepler çok basitti; talepler Kürtlerin dilinin, kültürünün, kimliğinin anayasal güvence altına alınmasıydı. Bu insani talepleri reddeden iktidar, ülkeyi karanlık bir havaya âdeta hazır hâle getiren ağır tecritin ilk adımlarını attı.

Barış sürecinin sonlandırılmasıyla -bir hatırlayalım- bu ülkede neler yaşandı? Kürtler Hitler faşizmini aratmayan saldırılarla karşı karşıya kaldı. Ne mi yaşandı? Taybet ananın cenazesi yedi gün sokak ortasında bekletildi, Cizre'de defnedilemeyen Cemile'yi annesi derin dondurucuda saklamak zorunda kaldı, Cizre'nin vahşet bodrumlarında insanlar diri diri yakıldı. İktidar bunlarla yeterli kalmadı, vakit kaybetmeden siyasi operasyonlar başlattı, saldırılarını daha da sertleştirdi ve o dönem iktidarın komşu ülkelere açılma politikası neticesinde bu ülkede bombalar patlamaya başladı, patlayan bombalar neticesinde bu ülkenin güzelim gençleri ve güzelim insanları yaşamını yitirdi. Ortadoğu'da IŞİD çeteleri ortaya çıktı. İktidar ne mi yaptı? IŞİD'e "bir avuç öfkeli genç" diyerek IŞİD'den desteğini esirgemedi ama IŞİD, o dönem Kobani'de Kürt halkının destansı direnişine takıldı ve en büyük darbesini Kobani'de aldı. IŞİD'in bu kaybına karşılık iktidar, karanlık günleri sürdürme ısrarına devam etti, hiçbir şekilde yanlışlanmadı, yanlışta ısrar etti; Eş Genel Başkanlarımızın da aralarında bulunduğu birçok siyasetçiyi rehin aldı. Kobani kumpas davasında arkadaşlarımız hâlâ yargılanıyor, hâlen tutsak.

Bugün, Kobani kumpas davası için Sincan'daydım, bugün sevgili Nazmi Gür savunma yapıyordu. Kobani kumpas davası için ne diyordu biliyor musunuz, diyordu ki: "Bu dava çözüm sürecinin bir daha konuşulmaması için açılan bir davadır." Tam da yerinde bir tespit.

Gelinen süreçte, yirmi dört yıldır İmralı Cezaevinde tutsak bulunan Sayın Abdullah Öcalan'ın üzerindeki tecrit daha da ağırlaştı. Son otuz iki ayda ne mi oldu? Ailesi ve avukatlarıyla hiçbir şekilde görüştürülmedi. Sayın Abdullah Öcalan üzerinde uygulanan bu ağır tecrit, iktidarın rant uğruna

uyguladığı tamamen politik bir tercihtir. İktidarın kendi çıkarları doğrultusunda sürdürdüğü bu tercih sebebiyle tüm ülke bugün en büyük güvensizlik ortamını yaşıyor. Bu ağırlaştırılmış tecrit bugün tüm ülkeye uygulanıyor, ülkedeki tüm yurttaşlara uygulanıyor. Bu ülkede çocuğundan emeklisine kadar mutlu kimse kalmadı, adalete zerre güven kalmadı.

Tam da böyle bir ortamda, böyle bir kara kışın yaşandığı bir süreçte cezaevindeki siyasi tutsaklar bir karar aldı: “Abdullah Öcalan’a özgürlük, Kürt sorununa çözüm” kampanyası başlattılar ve 27 Kasım’da bir açlık grevi başlattılar. Onlar yaşadıkları onca kötü koşullara rağmen, mutlak barışa çare olmak için hepimize bir mesaj verdiler: “Bugün değilse ne zaman?” diyorlar. Evet, bugün, Türkiye cezaevlerinden yükselen ses bu: “Bugün değilse ne zaman?” Biz bu sesi aldık, bu sesi yayacağız çünkü barıştan başka çaremiz yok. Barışa daha da geç kalmamak için hepimiz bu sese ortak olabiliriz. Cezaevlerindeki ağır koşullarda yaşamak zorunda kalan siyasi tutsakların omuzlarına aldığı bu yükü, bir olarak, vicdanlarımızı birleştirip hep birlikte sırtlayabiliriz.

O yüzden, buradan iktidara ve muhalefete seslenmek istiyorum, burada yapılan bütün açıklamalarda iktidar ve muhalefet sözcükleri birbirlerini çözüm süreci ve Kürtler üzerinden vurmaya çalışıyor. Gelin, bu dili ve anlayışı terk edin; başarıya ulaşmasa da daha önce denendi, yeniden deneyebiliriz, bir kez daha deneyebiliriz. İş o ki bir gün bile vakit kaybetmeden geçmiş tecrübelerimizden alacağımız derslerle, muhalefeti ve iktidarıyla amasız fakatsız bu ülkenin 85 milyon yurttaşının geleceği için kalıcı, onurlu bir barış için adım atalım. Tüm bunlar için atılacak ilk adım ortada: İlk olarak Sayın Abdullah Öcalan’ın üzerindeki ağır tecridi kaldırılması gerek, ailesi ve avukatlarıyla görüştürülmesi gerek; barış için geçmişte nasıl yapıldıysa bugün de fikirlerine kulak verilmesi gerek. Barış kapısının İmralı’dan açıldığı herkesin bildiği bir hakikat, bu hakikat kapısını cesur adımlarla açmak gerek.

Ben tekrar tüm ülkeye seslenmek istiyorum: Cezaevlerinden barış için başlatılan bu mücadele sesini her yere duyuralım. Bu, hepimiz için tarihî bir sorumluluktur; bu sorumluluk tüm vicdanların omzundadır. Bugün ağırlaştırılmış tecridi kaldırmamak ve tekrardan bir barış süreci başlatmamak için hiçbir sebep yok. Daha doğru bir yöntemle şeffaf bir şekilde bu Meclisten barışın sesi için kararlı adımlar atılabilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bozan, lütfen tamamlayalım.

ALİ BOZAN (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Soruyorum: Bu kadar kan ve gözyaşı yetmedi mi? Bugün değilse ne zaman? Gelin, barış için bir olalım çünkü hepimizin, 85 milyon yurttaşın bu ülkede kalıcı ve onurlu bir barışa ihtiyacı var.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, birleşime...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım, Sayın Başkanım, bir saniye, bir söz verir misiniz?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbül.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, Mersin Milletvekili Ali Bozan’ın 29 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde HEDEP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Yani bazen müdahale noktasında tereddütte kalıyoruz ama bazı konuşmalarda, özellikle HEDEP konuşmacılarının yaptığı konuşmalarda işte “sayın” diye bahsettikleri teröristbaşını burada kutsadıkları ve barışın tecellisi için son derece kilit rolü olduğunu ifade ettikleri durumda, biz, burada, Türkiye Büyük Millet Meclisinde ve Gazi Meclisimizde bu şahısla alakalı durumu bir sefer daha söyleyerek bunun bir sefer daha tutanaklara geçmesinde fayda olduğu kanaatindeyiz. Bahsettikleri Abdullah Öcalan isimli terörist, elebaşı bugün İmralı’da, 1999 yılına kadar dışarıdayken 1978’den itibaren binlerce insanın ölümüne, binlerce insanın -sivil, asker- hayatını kaybetmesine, yine aynı şekilde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bebek katili.

BAŞKAN – Lütfen tamamlayalım Sayın Bülül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Devletimize, milletimize büyük zararlara sebep olan bir terör örgütünün -ki uluslararası manada bütün örgütlerin tanıdığı bir terör örgütünün lideridir, elebaşısıdır; bu noktada Türk Ceza Kanunu’nun 125’inci maddesine göre vatana ihanetten dolayı yargılanmış ve idam cezasına mahkûm edilmiş, daha sonra idam cezası ağırlaştırılmış müebbet cezasına dönüştürülmüş olan bir suçludur; bu dünyada görülebilecek en büyük terör suçlarından birini işlemiş bir terör elebaşısıdır; bunun altını bir defa daha çizmek isterim. Burada, şahsına yönelik olarak sanki bir sevgi keleşiymiş gibi bir betimleme ve tanımlama yapılmasını -hiçbir şekilde- Gazi Meclisimiz, milletimizin vicdanı ve yaşadıklarımız da bunu reddeder.

Teşekkür ederim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Birleşime otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.16

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.50****BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ****KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Adil BİÇER (Kütahya)**

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27’nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

29 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Burkina Faso Hükümeti Arasında Havacılık Hizmetleri Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/46) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 29) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Şimdi dördüncü söz sırası, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Servet Mullaoglu’na aittir.

Sayın Mullaoglu, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SERVET MULLAOĞLU (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi üzen yıkıcı depremlerin üzerinden on ay geçmesine rağmen deprem illerinde ve özellikle Hatay’da henüz sorunlar çözülebilmemiş değildir. İnsanlarımızın hâlâ barınma sorunu, sağlık sorunu, eğitim sorunu ve su sorunu tam anlamıyla çözülebilmemiş değildir. Daha dün yağan yağmurlarda vatandaşlarımızın konteynerlerini su basmış, çadırlarda kalanların da çadırları uçmuştur. İnsanlarımız maalesef hâlâ çok derin acılar yaşamaktadır. Depremlerden en çok etkilenen Hatay ilimiz olmuştur ve özellikle Hatay’ın Antakya, Defne, Samandağ, Hassa ve Kırıkhan ilçeleri gerçekten çok etkilenmişlerdir. Bu ilçelerden kadim Antakya şehri neredeyse tamamen yıkılmıştır. Binlerce yıldır hayatın var olduğu ve medeniyetlerin yaşadığı Antakya’da hayat yok olmuş, medeniyetler yıkılmıştır; maalesef, henüz bir hayat kıpırtısı dahi mevcut değildir.

Hatay’ın tamamına getirilecek çözümlerde maliyet hesabı yapılıyorsa ilçeler bazında maliyet hesabının yapılması daha gerçekçi olacağı gibi daha az maliyetleri de getirecektir. Bu nedenle Hatay ilinde depremden en çok zarar gören ilçelerimizden Antakya, Defne, Samandağ, Kırıkhan ve Hassa özelinde getirilecek çözümlerin maliyetleri azaltacağı gibi, doğrudan doğruya yardıma muhtaç insanlarımızın da yaralarına merhem olacaktır. Bu nedenle ilçe bazında tedbirlerin üzerinde yoğunlaşılması daha doğru olacaktır.

Bu ilçelerde bulunan bütün vatandaşlarımızın elektrik ve su faturası tutarları kesinlikle silinmelidir. Bu ilçelerde bulunan esnafımızın, KOBİ’lerimizin, çiftçilerimizin ve her seferinde unutulunan avukat, diş hekimi, eczacı, veteriner, mühendis gibi akademik meslek sahiplerinin de desteklenmesi gerekmektedir. Yine, bu ilçelerde -altı ay süreyle ertelenmiş- kredi kartlarından ve kartlardan doğan borçlardan dolayı bankalar icra takibi yoluna girmiştir. Deprem olduktan sonra Hükümet, altı ay kredi kartlarının ve kredilerden doğan borçların ertelenmesine karar vermişti ancak altı ay dolduktan sonra bankalar, vermiş olduğu kredileri, toptan, faiziyle birlikte depremedelerden istemiş. Tabii, depremedelerin evi yıkılmış, eşyalarını, iş yerleri yıkılmış ve işlerini kaybetmiş ve bu şekilde icra takibine maruz kalmışlardır. Şimdi, siz bu depremedelerin aleyhine icra takibi başlatarak Allah aşkına nelerini haczedeceksiniz? Yıkılmış evlerini mi, iş yerlerini mi, ev eşyalarını mı, yardımdan aldıkları giysileri mi, çadırları mı, konteynerleri mi yoksa evlatlarının mezar taşlarını mı haczedeceksiniz? (CHP sıralarından alkışlar) Bunu kabul etmek asla mümkün değildir. Derhâl icra takiplerinin durdurulması gerekmektedir. Dolandırıcıları

koruyan bu çarpık iktidar sisteminin depremzedelerin üzerine bu şekilde gitmesine isyan ediyoruz. Bu kadar vicdandan uzak uygulamaları kabul etmek mümkün değildir. İktidarın il bazında afet bölgesi ilanı gerekmektedir. Deprem olduktan sonra afet bölgesi ilanı yapıldı, kamuoyunda “Özel afet bölgesi ilanı yapılsın.” diyenler çoğunlukta ancak özel afet bölgesi ilanı mevzuatımızda yok. Hükümet depremden hemen sonra afet bölgesi ilanı yaptı ancak afet bölgesi ilanının gereklerini yeterince, tam olarak yerine getirmedi. Çok basit, pansuman düzeyinde uygulamalarla bu derin yıkımın giderilmesi mümkün değildir. Bu nedenle, afet ilanının yeniden gözden geçirilmesi ve ilçeler bazında daha ciddi, devletin bütün gücüyle getireceği çözümlere ihtiyaç vardır.

Bu ilanda, evleriyle birlikte eşyalarını kaybeden vatandaşlarımızın, meslek mensuplarının, esnafımızın eşya bedellerinin ödenmesi gerekmektedir. Arabası hurdaya dönmüş ve arabası kaskosuz olan vatandaşlarımıza bir defaya mahsus olmak üzere ÖTV’siz araba alma hakkı tanınmalıdır. Akademik meslek sahiplerine, esnafımıza ve KOBİ’lerimize faizsiz kredi imkânı tanınmalıdır. Deprem illerinde atanamayan öğretmenlerimizin atamalarının derhâl yerine getirilmesi ve atamalarının yapılması gerekmektedir. Özel okullarda çalışırken işlerini kaybeden öğretmenlerimizin de atamalarının yapılması gerekmektedir. Birçok öğretmenimiz aldığı maaşa güvenerek evlerini satın almışlar, krediyle satın almışlar, kredi borçlarını ödemeye devam etmektedirler ancak kredi borçlarını ödemediği evleri maalesef yıkılmış olduğundan, işlerini de kaybetmiş olduklarından dolayı kredi borcunu ödeyemiyor ve yine icra takibine maruz kalıyorlar. Bu öğretmenlerimizin bu feryadına kulak verilmeli ve derhâl atamalarının yapılması gerçekten insani bir meseledir.

Çiftçilerimizin zararları giderilmeli ve deprem illerimizde mazot, gübre, ilaç ve su giderleri çok düşük bedellerle sağlanmalıdır.

Hatay’daki narenciye üreticileri desteklenmelidir. Son grup toplantımızda Sayın Genel Başkanımız yine çiftçilerimize, narenciyecilerimize sahip çıkmış ve dalında kalmış olan narenciyelerin belediyelerimizce satın alınacağını ve yoksullara dağıtılacağını müjdelemiştir. Yani yine çiftçilerimize ve mağdurlara Cumhuriyet Halk Partisi yetiştirmiştir ve her zaman olduğu gibi yine yanlarında olmaya devam edeceği.

Hatay’da yıllarca dile getirdiğimiz ve Hatay trafiğini sürekli felç eden Belen Geçidi’ne amasız fakatsız derhâl bir çözüm üretilmesi gerekmektedir. Yıllarca hepimiz bu sorunu dile getiriyoruz ama iktidar tarafı bir ara “Projesi yapılıyor.” “Projesi bitti.” “İhalesi hazırlanıyor.” “İhalesi bitiyor.” diyerek Hatay’ın trafiğini felç eden Belen Geçidi bir türlü yapılmıyor. Artık ertelenecek durumda değildir çünkü Belen Geçidi, Hatay’ı diğer illere bağlayan önemli, tek geçittir ve bazen saatlerce geçilemiyor. Dolayısıyla alternatif çevre yolunun artık acilen yerine getirilmesi ve alternatif yolun açılması gerekmektedir.

Yine Hatay’daki inşaat maliyetlerinin düşürülmesi gerekmektedir. Hatay’daki inşaat ve işçi maliyetleri diğer illere nazaran 2 kat yükselmiştir. Dolayısıyla yine en azından ilçe bazında Hükümetin ciddi tedbirler alması, en azından evini kaybetmiş ve kendi imkânlarıyla evini yaptırmak isteyen depremzedelere kolaylıklar tanınması gerekmektedir.

Birkaç gün önce Hatay’ın Defne ilçesinde birçok mahallesinde rezerv yapı alanı ilan edilmiştir. Biz bu ilanın iyi niyetli olduğunu değerlendiriyoruz ancak burada kafa karışıklığı var. Sayın Bakanın çıkıp açıkça bu rezerv alanının neyi kapsadığını anlatması gerekmektedir çünkü rezerv alanı içerisinde sağlam binalar da bulunmaktadır. Tabii, ortak akıl sağlam binaların yıkılmaması gerektiğini söylemekte ancak söylentiler ciddi sıkıntı yaratmış bulunmaktadır. Eğer sağlam binalar yıkılmayacaksa bunu Bakanlığın açıklaması gerekmektedir. Az hasarlı binaların, orta hasarlı binaların ne olacağının mutlaka izaha, açıklığa kavuşturulması gerekmektedir çünkü burada binlerce vatandaşımız hayatını kaybetmiştir, yeniden mülkünü kaybetmekle karşı karşıya bırakılmamalıdır. Biz asla Hükümetin bu niyette olduğunu düşünmüyoruz ancak uygulamada sıkıntı doğmaması açısından daha özenli bir yaklaşıma ihtiyaç duyulduğu da açıktır.

Hatay’da yapılan çalışmalar depremden bu yana çok ağır ilerlemekte ve âdeta şehir kendi kaderine terk edilmiş bulunmaktadır. İktidarın insanlara terk edilmişlik hissi verir bir şekilde ağır ve kötü çalışmalar yürütmesine artık isyan ediyoruz. Deprem bölgelerinde yakınlarını kaybetmiş ve

henüz yakınlarından bir iz dahi bulamamış insanların mutlaka çocuklarının veya çocuklarından bir izin bulunması gerekmektedir. Gerçekten biraz empati kurmak ve o insanların depremde çocuklarının bir dişini dahi bulamadığını hatırlayıp o insanları en azından anlamak ve çözüm üretmek zorundayız. İktidarın deprem illeri ve Hatay'dan daha önemli bir işi yoktur; bu işi millî güvenlik meselesi olarak görüp Hatay'daki meselelere ciddiyetle eğilmesi gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, kentlerin tarihi uygarlık tarihiyle eş zamanlıdır. Kentlerin tarihi aynı zamanda o kentte yaşayan insanların medeniyetlerinin de tarihidir. Bu nedenle kültürel medeniyetimizin devamı için kentlerimizi afetlere dirençli hâle getirmek zorundayız. Bizlere büyük acılar yaşatan depremden sonra yeniden buna benzer acılar yaşamamak için kentlerimizi afetlere dirençli hâle getirmek ve kentlerdeki binalarımızı da güçlü hâle getirmek durumundayız. Bunun için en önemli şey: Belediye Yasası'nın mutlaka değişmesi gerekmektedir. Belediye Yasası'nda başkana büyük imtiyazlar tanınmakta. Daha önce, geçmişte olduğu gibi çocukluk hayallerini yaşamayan başkanlarımızın dinozor parkı kurarak halkın parasını çarçur ettiğini biliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERVET MULLAOĞLU (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Mullaoğlu, lütfen tamamlayalım.

SERVET MULLAOĞLU (Devamla) – Halkın parasını çarçur etmemek için altyapı sorununun giderilmesi konusunda, afete dirençli kentlerin tasarımı ve depreme dayanaklı binaların yapılması konusunda belli bir bütçenin, büyük oranda bütçenin harcanması zorunlu hâle getirilmelidir. Yoksa koskoca halkın bütçesini seçtiğimiz belediye başkanına, tek bir kişinin insafına bırakmak doğru değildir.

Ayrıca, Belediye Yasası'na göre -küçük ilçelere göre yollar başka- başka yollar yapılıyor, büyük ilçelerin yetkisi dâhilinde başka yollar yapılıyor, Karayollarındaki başka yollar... Bu kuvvetler ayrılığını herhâlde iktidar yanlış anlamış, “yollardaki ayrılık” diye algılamıştır ki bu da çok büyük sıkıntılara neden olmaktadır. “Şu yolu yapalım.” diyoruz, ilçe belediyesi diyor ki: “Büyükşehir belediyesi yetkili.” Büyükşehir belediyesine gidiyoruz: “Karayolları yetkili.” Bu yetki karmaşasının giderilip yolların tek bir erkte toplanmasına ve hizmetlerin tek bir elden yürütülmesine de zaruri ihtiyaç vardır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Mullaoğlu.

Şimdi şahsı adına ilk söz, Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'a aittir.

Sayın Tanhan, buyurun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Esasında burada uluslararası sözleşmelerle ilgili açıklama yapmak isterdim ama güncel bir konuya ilişkin, güncel ve acı bir konuya ilişkin bir açıklamada bulunacağım. Sincan Kadın Cezaevinden gelen bir mektubu sizlerle paylaşmak istiyorum. “Yaşamış olduğumuz adaletsizliği paylaşmak istiyorum. 1980 darbe anayasasının tartışıldığı bugünlerde karşı karşıya olduğumuz hukuksuzluk adalet konusudur. Darbe anayasası ve buna bağlı yasaların günümüz Türkiye'sinde aşılması gerektiğini, yerine daha insani ve demokratik yasaların yer alması gerektiğini birinci elden dile getiren yasama ve yürütmenin söylemi bilgimiz dâhilindedir ancak ben ve benim gibi 11 kişinin Sincan Kadın Kapalı Cezaevinde yaşamış olduğu hukuksuzluk 1980 darbe sürecini ve TCK'yı aratır düzeydedir.

Ben 1993 yılında tutuklandım, o günün DGM'lerinde yargılama yapılmaksızın hüküm verildi. 3173 sayılı Yasa'nın 17'nci maddesi gereğince cezanın infazı düzenlendi, buna göre şartlı tahliye tarihi 1 Nisan 2023'tü. Otuz günü aşan işkence gördükten, yargılanmaksızın hüküm giydikten, kesintisiz otuz yıl yedi ay cezaevinde bulunduktan sonra DGM'nin vermiş olduğu kararı arayacağım ancak kötü bir rüya veya bir şaka olabilirdi ve oldu. 5275 sayılı Yasa'nın 89'uncu maddesi; 1980 darbe anayasasını ve TCK'yi katbekat aşan, antiinsani bir yasadır. Cezaevi savcısından müdürüne, doktor, öğretmen, gardiyan ve teknisyenine verilen sınırsız yetki, insana zulüm yetkisidir. Cezaevleri gözlem kurulları, infaz hâkimliği ve ağır ceza mahkemeleri; biri, diğerini denetlemeksizin onay merci olarak hareket etmektedirler. İyi hâlimize bağlı olarak değil, disiplin cezası almak, firar etsin veya etmesin, disiplin cezası alsın veya almasın gözlem kurulunun ruh hâline ya da inisiyatifine ya da kendisine verilen emre göre -turnak içerisinde- ‘Bize verilen emir bu yönde.’ şeklindeki beyanlara göre kararlar alınıyor çünkü

suça yaptırım olmaksızın kanaat mekanizması işletilmektedir. 5275 sayılı Yasa'nın 89'uncu maddesi, gözlem kurulu yapısını ve işleyişini de düzenlemektedir ancak ben ve 11 arkadaşım hâlâ, yaklaşık iki yıldır savcılığın başkanlık ettiği bir kurula çıkmadık; 'alt kurul' adı altında bir girişimle kurula çıkmamız engellenmektedir. Dilekçeyle kurula çıkma taleplerimiz olmasına rağmen kurula çıkamıyoruz, gözlem kurulu hakkımızda ne gözetirse, bize rağmen, biz olmaksızın kanaatle özgürlük hakkımız elimizden alınmaktadır. Otuz yıl yedi aydır kesintisiz cezaevinde bulunmaktayım; otuz yıl yedi ay. Bu durum ne eski İnfaz Yasası kapsamında ne de yeni İnfaz Yasası gerekleriyle bağdaşmıyor. 1 insana 2 hüküm birden uygulanmaz; Türk Ceza Kanunu'nun 7'nci maddesinin (1) ve (2)'nci fıkraları bunu açıkça belirtmiştir. Ben ve yakinen takip ettiğim 11 kişi büyük bir adaletsizlikle karşı karşıyayız. Otuz yılı aşkındır kesintisiz cezaevinde bulunan kişilere hüküm giydikleri İnfaz Yasası uygulanmıyor, yeni infaz yasaları da gereğince değil, keyfi olarak uygulanmıyor. 9 Eylül 2023 tarihinde 2 arkadaşımızın infazı kanun dışı uzatıldı." Bu ses, bugün cezaevlerinde olan bir ses; sadece biri. Evet, cezaevinden gelen bu mektup Sincan Cezaevi Nedime Yaklav'dan gelmiş. Adalet istiyoruz, denetim istiyoruz, kanunlar neyse gereğinin yapılmasını istiyoruz.

AKP iktidarı, Türkiye'yi bugün kendi yasalarını uygulamayan bir hükümet sistemiyle yönetmektedir ne yazık ki. Adalet Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı ve diğer kurumlar ne yazık ki cezaevlerinde bir öğ almayla, mahkemelerin vermiş olduğu cezaları bile alt kurullarla, keyfi uygulamalarla, infaz yakmalarla şahısların kişi hürriyetini engellemektedir. Bu konuda Anayasa Mahkemesine yapılan başvurularda, Anayasa Mahkemesi ne yazık ki siyasi bir figür olmaktan öteye gidemediği, bu tür başvurularla ilgili herhangi bir karar alamıyor çünkü bir iradesi yok, ne bağımsız ne tarafsız bir yargı değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tanhan, lütfen tamamlayın.

KAMURAN TANHAN (Devamla) – Tamam.

Buradan cezaevinde bulunan ve infazları yakılan, ağır hasta olan tüm tutsakların sesi olmak için bu mektubu okudum. Dolayısıyla burada aslında vicdanlarınıza seslenmek istiyordum ama ne yazık ki iktidar partisinden yaklaşık 10 vekilimiz burada. Biliyoruz, herhangi bir karar almayacaksınız ama cezaevlerinde ses yükselen ses budur.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tanhan.

Şimdi şahsı adına ikinci söz, Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'a aittir.

Sayın Avşar, buyurun.

CEM AVŞAR (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün sizlere en temel insan ihtiyacı olan barınmanın ülkemizde nasıl krize dönüştüğünü anlatmak üzere söz almış bulunuyorum.

Ülkemiz yüzde 56'lık konut sahipliği oranıyla Avrupa ortalamasının altında kalmaktadır; maalesef, aynı, ekonomide, sanayide, üretimde, demokraside ve insan haklarında olduğu gibi. Kiracıların sorunları her geçen gün daha da büyüyor; cinayetler, kavgalar, adli vakalar bu işi toplumsal krize doğru günbegün daha fazla eviriyor.

Peki, bu süreçte Hükümet ne yaptı? Kanuni düzenlemeyle “yüzde 25” olarak adlandırdığımız kira kotasını getirdi. Mesele çözüldü mü? Tabii ki hayır. Ara buluculuk formülü getirildi, çözülmedi. Sayın Adalet Bakanı “Taraflar anlaşırsa kanuna uymak zorunlu değildir.” gibi yuvarlak ifadelerle kanunu taca attı; bu, işin bir tarafı. Bir diğer tarafı yani barınma krizinin bizi getirdiği asıl, kök sebep ise ekonomimizin gelmiş olduğu mevcut durum.

Değerli milletvekilleri, bugün asgari ücretin 11.402 lira olduğu bir Türkiye’de yaşıyoruz. Hükümete sorduğumuz zaman “Biz yüzde 107 zam yaptık.” diyor.

Nüfusumuzun yaklaşık dörtte 1’ini oluşturan İstanbul’u ele alalım. İstanbul’da konut fiyat artış oranı yüzde 77, 100 metrekarelik bir dairenin fiyatı 4-4,5 milyonlarda, kira artış oranı yüzde 131, ortalama kira bedelleri 17 bin lirayı geçti. İstanbul’da yaşam maliyeti 45 bin liranın üzerinde. İşte, bu yüzden buna artık “konut” değil “barınma krizi” adı veriyoruz. Bu ücretlerle vatandaşımız, ev sahibi olmayı geçtim, nasıl ev kiralasın, nasıl yaşıyasın?

Değerli milletvekilleri, geline noktada, konut piyasasında arz talep dengesizliğini bıraktık, bir piyasa dahi neredeyse kalmadı. Maliyetler dövize endeksli arttıkça artmakta, piyasanın alım gücü de aynı hızla düşmeye devam etmektedir. Yani inşaat sektörümüz de krizdedir. Sadece özelde değil, kamuda da durum aynı... Önümüzdeki süreçte, yerel yönetimler seçimlerine gireceğiz. Artan maliyetlerle belediyeler parke taşı bile döşeyemez durumda çünkü ihalelere teklif veren yok. Şöyle bir incellerseniz yüksek kârlı konut üretimi devam etmekte, üretilen konutlar lüks ve üst gelir gruplarına hitap etmekte. Çalışanın büyük bir kısmı asgari ücretli olan vatandaşın zaten bu konuta ulaşması mümkün değil. Dolayısıyla vatandaşın mağduriyeti devam ediyor, barınma krizimiz tam da bu noktada başlıyor. Peki, bunları yapması gereken yani düşük faizli, uzun vadeli kredi sağlaması gereken, dar gelirlinin konut sahibi olması için önemli destekler üretmesi gereken, kiralanabilir sosyal konut üretmesi gereken kurumumuz hangisi bizim? TOKİ. TOKİ ne yapıyor, sosyal konut üretiminde ne durumda? Son on yılda ürettiği sosyal konut, son on yılda ürettiği toplam konutun sadece yüzde 10'unda kalmış durumda. Geri kalan yüzde 90'ıyla da -kendi tabirleriyle- kaynak geliştirmek için üst gelir gruplarına konut ürettiklerini ifade ediyorlar. Peki, bu geliştirdikleri kaynak nerede? Kimin için kullanıldı? Bu kaynak sosyal konut üretmek için oluşturulmadı mı?

Öte yandan, üretilen konutların satın alımları da mükerrer olduğu için yani bir kişi birden fazla konut alımı yaptığı için ve daire sahibi olduğu için ihtiyaç sahibi, gerçekten konuta ihtiyacı olan insan ev sahibi olamıyor. Başta da belirttiğim gibi konut sahiplilik oranımız Avrupa'nın en düşük seviyelerinde, yüzde 56'larda kalıyor. Tam da bu yüzden şu anda sadece İstanbul'da kiracısı bile olmayan 700 bine yakın konut var.

Değerli milletvekilleri, akla şöyle bir soru geliyor: İnşaatta yirmi bir yıldır bu kadar mahir bir Hükümet, memleketin dört bir yanı şantiye hâline gelmiş fakat sosyal konut üretiminde vatandaşlara verilen vaatlerin yanından bile geçemiyorsunuz. "Vaatler" derken neden bahsediyorum? On İkinci Kalkınma Planı'nın 217'nci sayfasında vatandaş... 2023 senesinde sosyal konut adet hedeflerinizden ne kadar uzakta olduğunu görebilirsiniz. Davul zurnayla açıkladığımız sosyal konut proje arazilerinde bugün hâlâ koyunlar otluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Avşar, lütfen tamamlayın.

CEM AVŞAR (Devamlı) – Toparlıyorum.

Değerli milletvekilleri, sözlerimin başında da ifade ettiğim gibi ülkece derin bir barınma krizi yaşıyoruz. Nereye elimizi atsak sorun var. Vatandaşlara birçok vaatler verildi. Kulaklar tıkanarak, bizi bu duruma getiren yanlış politikaları göz göre göre reddederek, krizlerin göbeğinde kalan vatandaş sinema seyredir gibi seyrederek ve birçok konuda "Cambaza bak." diyerek barınma krizi çözülmez; icraat lazım, eylem lazım. Hükümeti bu konu özelinde eylem planını gerçekleştirmeye ve kamuoyuna açıklamaya davet ediyor; barınma krizini ne zaman çözeceksiniz, nasıl çözeceksiniz diyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Avşar.

Değerli milletvekilleri, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Teklifin maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Şimdi 1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE BURKİNA FASO HÜKÜMETİ ARASINDA HAVACILIK HİZMETLERİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 19 Ekim 2015 tarihinde Antalya'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Burkina Faso Hükümeti Arasında Havacılık Hizmetleri Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Evet, 1'inci madde üzerinde söz talepleri vardır, karşılayacağım.

Şimdi, ilk söz talebi Saadet Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'a aittir.

Sayın Özdağ, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir uluslararası sözleşme üzerine söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, konuşmama başlamadan önce, bugünkü konuşmamda söylediğim gibi, Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekillerine ve grubuna teşekkür ediyorum. Niçin teşekkür ediyorum? Şundan dolayı... Meclis tatile girmişti; İç Tüzük'ün “En fazla üç ay tatil yapar.” kısmını değerlendirerek bir teamül hâline getirmişiz ve üç ay tatile çıkmışız. Peki, bu memurlar, emekliler, esnaflar üç ay tatil mi yapıyorlar? Memurların tatili ilk on yıla kadar yirmi gün, sonra da bir aylık bir tatilleri var. Bu parlamento Türkiye'yi çok zengin yapmış, özgür yapmış, mutlu yapmış da ondan dolayı mı üç ay tatili hak etmiş? Üç aylık tatil esnasında Cumhuriyet Halk Partisi Grubuyla beraber ve aynı zamanda DEVA Partisi, Saadet Partisi-Gelecek Partisi Grubu, Demokrat Parti ve İYİ Parti'yle birlikte olağanüstü toplantıya çağırdık Parlamentoyu. Dışarıda beklediniz. Niçin olağanüstü toplantıya çağırdık? Bir yandan bu, motorlu taşıtlar vergisini 4'e çıkarmış olmanız ve de motorlu taşıtlar vergisi ve yapmış olduğunuz enflasyonun çok çok üstündeki zamlar nedeniyle çağırdık ve siz dışarıda beklediniz ve beklediniz ki “Burada 200 kişi olmasın ve eğer olmazsa da Parlamento tekrar tatile çıksın.” Ama gönül isterdi ki siz, çıkartmış olduğunuz motorlu taşıtlar vergisini, yapmış olduğunuz zamları çok rahat bir şekilde gelip burada anlatsaydınız “Girdik içeriye. Bizim yaptıklarımız doğrudur, enflasyonun altındadır.” diyebilseydiniz ama demediniz. Neyse, biz buraya geldik ve konuşma hakkı elde ettik ve dedik ki: “Gelin bu zamları geri alın.” Aynı zamanda da şöyle bir çağrıda bulunduk sizlere “Memurlara yapmış olduğunuz seyyanen zammı emeklilere de verin.” dedik ama dinlemediniz bizi. Ardından da Sayın Cumhurbaşkanı şöyle seslendi: “Emeklilerimizin serzenişlerini, şikâyetlerini duyuyoruz ve biliyoruz.” Ardından da yine biz burada çıktık ve söyledik; “‘Bir 5 bin lira zam yapacağız bu kişilere bir defaya mahsus olmak üzere.’ dediniz, gelin bunu yedi aya şamil edin aynen memurlar gibi yapın.” dedik. Yine dinlemediniz ve de bizim önergelerimizi reddettiniz, grup önerilerimizi reddettiniz. Bununla ilgili olarak, kanun geldiği zamanki değişiklik önergelerimizi de reddettiniz. Ardından siz dediniz ki: “Dul, yetim ve gazilerin maaşlarına oransal olarak yardım yapacağız.” Onlar da 2.500 lira ile 3.750 lira arasında bir rakamdı ve ardından bununla ilgili de söyledik: “Yapmayın, bunlara da verin 5 bin lirayı. Mademki ekonomimiz pik yapmıştır, bunlara da bir 5 bin lira veriniz.” Bakın, 5 bin lira. Ne alınabilir buna da? Bir evin hemen hemen bir aylık mutfak ihtiyacını karşılamaz bile. Bugün pazara gittiğiniz zaman 1.500 liraya fileniz dolmaz, dolduramazsınız filenizi alışverişe gitseniz. Demek ki bir aylık bir alışverişte bir evin normal mutfak ihtiyaçlarının bile karşılığı değil. Yapmadınız, yine dinlemediniz aynı şekilde.

“Çalışanlara vermeyeceğiz.” dediniz. “Gelin, çalışanlara da verin.” dedik, hatta burada, biz, maddeye değişiklik önergesi verdik. Ne dedik? “Ek göstergesi yüksek olanlara, milletvekillerine vermeyin.” dedik ve ardından da şimdi, Sayın Cumhurbaşkanı dedi ki: “Arkadaşlarıma talimat verdim, çalışanlara da vereceğiz.” O sırada ne çıktı? “ÇKS'ye kayıtlı olanlara da vermeyeceğiz.” dediniz. Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı olanlar... Niye? Covid sürecinde bu insanlar tarlalarına gitmeleri, oradaki ineklerini, öküzlerini, hayvanlarını beslemek adına gitmeleri gerekiyor; izin vermiyorsanız, ÇKS'ye kayıtlı oldular, 250 lira aidat vererek ÇKS'ye kayıt oldular. Ardından da bu insanlar bu kayıt sisteminden çıkmadıkları için -çıkıyorlar, yine hayvanları beslemek için, burada 250 lira kadar da devletten, Hükûmetten yardım alıyorlar, bu nedenle- bu insanlara da vermediniz. Ziraat odalarına ve de esnaf odalarına kayıtlı olanlar daha sonra dükkânlarını kapattırlarsa iflas ettilerse veya artık çalışmak istemiyorlarsa sistem, sizin bürokratlarınız çok iyi çalışmadığı için de bunları kayıttan düşmedi “Bunlara da yardım yapmıyoruz, bu 5 bin lirayı bunlara da vermiyoruz.” dediniz. Sayın Cumhurbaşkanı ardından dedi ki: “Çalışanlar dâhil olmak üzere bunlara da vereceğiz. Talimat veriyorum.”

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Düzeltildi.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Doğru mudur?

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Düzeltildi.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – “Düzeltildi.” Kim düzeltti? Daha düzeltilmedi, ne zaman düzeltilecek? Parlamentodan geçtikten sonra düzeltilecek Sayın Bakan, Parlamentodan geçecek. Sayın

Cumhurbaşkanının sözlerini siz talimat gibi değerlendirebilirsiniz. Belki de vicdan sahibi insanlar der ki: “Yok canım, burada aynı zamanda dul ve yetimler var, gaziler var, onlara da 5 bin lira verelim ama vermedik. Bununla ilgili ‘hayır’ oyu vereceğim.” Alışmışsınız, yasama, yürütme ve yargıyı bir arada düşündüğünüz için “Evet, düzeltildi.” diyorsunuz, düzeltilmedi daha. Bu Parlamento çok önemli, bu yüzyıllık bir Parlamento, çok önemli şeyler yapıyor ve bundan sonra da yapacak, her ne kadar Cumhurbaşkanlığı sisteminde bunu yapmamış olsanız bile. Ama teşekkür ediyorum sizlere; muhalefetin, bizim grup önerilerimizi reddediyorsunuz, sizlere teşekkür ediyorum; kanun tekliflerimizi komisyonda reddediyorsunuz, sizlere teşekkür ediyorum; kanunlarla ilgili madde değişikliklerimize, buradaki önergelere ret oyu veriyorsunuz ama ilk defa olarak, arkadan bizi dinlediğinizi, kulak verdiğinizi görüyoruz. Bizim sözlerimize evet, yazılı şeylere, yazılara dikkat etmiyorsunuz ama sözlü olarak demek ki arka planda “Bu muhalefet doğruyu söylüyormuş, o zaman doğruyu yapalım.” diyorsunuz. Bu doğruyu yapmak “Hakikaten yanlış yaptık da onun için düzeltiyoruz.” değil, seçim arifesinde, bir noktada, emeklilere karşı “Size yanlış yaptık, bu yanlış düzeltiyoruz ve gelin, bize oy verin.” mesajıdır. Yetmez; 5 bin lira değil, -memurlara 8.500 lira seyyanen zam yaptınız- bu 5 bin lirayı 7’yle çarpın, 35 bin lira da borcunuz var. Ben buradan emeklilere sesleniyorum, 15 milyon 750 bin emekli var Türkiye’de. Bu rakamlar da tam olarak belli değil. Burada, bir yandan sosyal güvenlik sistemi “15 milyon 250 bin” diyor, sendikalar, başkaları “15 milyon 750 bin” diyor, birileri “12 milyon bilmem kaç bin” diyor; bunlarda da rakamlar belli değil; aynen TÜİK’in TOKİ’yle ilgili verdiği rakamlar, TOKİ’nin vermiş olduğu rakamlar, Sayın Erdoğan’ın verdiği rakamlar birbirlerinden çok farklı. Böyle bir devlet kurumu olabilir mi Allah aşkına ya? Bunların hepsini doğru bir şekilde tanımlamanız gerekiyordu.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz bir yandan doğal afetlerle sarsılırken bir diğer yandan terörün sebep olduğu çok ciddi sosyal problemlerimiz var bizim. Bununla ilgili olarak da şunu söylemek isterim: Bir yandan sel felaketleri; bakın, tedbir almıyorsunuz. Kastamonu Bozkurt’ta sel felaketi oldu, geçen sene oldu ve bu sel felaketinden sonra Sayın Cumhurbaşkanı şunları söyledi; “Efendim, burada sel felaketi bir noktada kaderdir.” Ya, affedersiniz, beni bağışlayın, burada dere yataklarına ev yapılmasının sorumlusu kim, kim burada sorumlu belediye Başkanı mı? Eğer oysa belediye Başkanı hakkında işlem yapalım. Kim burada sorumlu, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı mı, Çevre, Şehircilik İl Müdürlüğü mü Allah aşkına? Bununla ilgili ona işlem yapalım ama burayla ilgili geldiği zaman kader oluyor. Burada İzmir Belediyesiyle ilgili veya Manisa’da, Muğla’da yangınlar olduğu zaman, Muğla’da ve İzmir’de yangınlar olduğu zaman da “Belediyeler çalışmıyor.” diyor. Gelin, bakın, şunu yapalım arkadaşlar: Burada doğru işler yapalım. Mesele partililik değildir, partilerimiz araçtır, bu aracı amaç hâline dönüştürmeyelim. Kim nerede yanlış yapıyorsa “CHP’li belediye başkanı” demeyelim, “AK PARTİ’li belediye başkanı, MHP’li belediye başkanı, İYİ Parti’li” demeyelim, gereğini beraberce yapalım ama kalkıp küçük siyaset uğruna, oy uğruna. “Efendim, şu belediye burada itfaiyeleri bulundurmadı...” Ya “Muğla Belediyesi CHP’li” diyerek Muğla İtfaiyesi gidip de ormanda yangın mı söndürecek? Ben CHP’li belediyeyi savunmuyorum veyahut da AK PARTİ’li belediyeyi savunmuyorum, MHP’li veya İYİ Partili belediyeyi savunmuyorum veyahut da onlara destek vermiyorum. Kim doğru yapıyorsa onları destekleyelim. Gelin, bu ülkeye demokrasiyi getirelim. Gelin, bu ülkeye Avrupa Birliği’ndeki ülkeler gibi bir partililik anlayışını getirelim. Gelin, hep beraber tarihî sorumluluğumuz var bizim burada... Bu Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemini değiştirmek istiyorsunuz, bunu değiştirmek adına şunu yapabilirsiniz: “Biz parlamenter sistemden yanayız, tam ve kâmil manada bir parlamenter sistemden yanayız...” Ama eğer bugünkü Cumhurbaşkanlığı sisteminde Cumhurbaşkanının yetkilerinden şekvacıysanız, şikâyetçiyseniz; yasama, yürütme ve yargıya müdahale ediliyorsa, burada yargı bağımsız, tarafsız ve objektif değilse gelin bunlarla ilgili bir düzenleme yapalım, bu Parlamentoyu güçlü hâle getirelim. Güçlendirirken de İç Tüzük’ü değiştirelim, Siyasi Partiler Kanunu’nu değiştirelim. Anayasa’dan önce Siyasi Partiler Kanunu’na ihtiyacımız var. Burada niye liderler belirlesin milletvekillerini? Halkımız belirlesin. Liderler belirliyor ve ardından da halka diyorsunuz ki: “Gelin, bunları tasdik edin.” Bu maalesef Türkiye’nin kaderi hâline gelmiş, teamül hâline gelmiş. Milletimiz de mecburiyet karşısında seçimlerde gidiyorlar, partilere ve liderlere oy veriyorlar, milletvekillerine oy vermiyorlar; istisnalar vardır, istisnalar da kaideyi bozmaz.

İç Tüzük'ü değiştirelim. Burada grup önerilerimizi veyahut da kanun değişikliklerimizi veyahut da kanun maddeleri hakkındaki değişiklik önergelerimizi niye reddediyorsunuz? Ya, muhalefet bir tane doğruyu söylemez mi Allah aşkına?

Şimdi, bir torba yasa getiriyorsunuz, 80 maddelik bir torba yasa. Niye getiriyorsunuz biliyor musunuz bunları? Bakın, ben size söylüyorum: Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemeyeceğinden bahisle, Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilip torba yasayla, kanunla düzenlenmesi öngörülen hükümler... Siz gelmişsiniz... Sayın Cumhurbaşkanı kararnameyle bir kanun çıkarmış, demiş ki: "Bu kararname tamam." Anayasa Mahkemesi de demiş ki: "Hayır, bunu sen çıkaramazsın, Anayasa nedeniyle bunun Parlamentoda çıkarılması gerekmektedir."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özdağ, lütfen tamamlayalım.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

20'nci madde, 49'uncu madde, 27'nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi, 50'nci madde, 76'ncı madde -hukuki öngörülebilirlik ilkesine aykırılığından bahisle Anayasa Mahkemesi yine iptal etmiş- 21'inci madde, 26'nci madde, 39'uncu madde -Anayasa Mahkemesince iptal edilip torba yasayla, kanunla düzenlenmesi öngörülen diğer hükümler- 22'nci madde, 68'inci madde, 69'uncu madde, 70'inci ve 71'inci madde... Niye zaman kaybediyoruz, neden kaybediyoruz? Sayın Cumhurbaşkanı bunları bilmiyor mu, niye kararnameyle yapıyor? İşte, Parlamente'ye gelin, sahip çıkın. Bugün böyle bir sistem olabilir. Gelin hep beraber -özellikle Adalet ve Kalkınma Partililere sesleniyorum ve diğer milletvekillerine de- tarihe not düşelim; bu Parlamente'nin gücünü güçlendirmek adına, yetkilerini güçlendirmek adına çok ciddi işler yapalım, bunları yapalım.

Ardından da NATO zirvesiyle ilgili -biliyorsunuz İsveç'i NATO'ya alma meselemiz gündemde- çitayı çok yüksekte tuttu Sayın Erdoğan. Ardından da bu İsveç'le ilgili şimdi, geldi, burada, Komisyon'da bekliyor, beklesin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Cümlelerimi bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Özdağ, teşekkür ediyorum.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Buraya gelecek. Burada NATO Genel Sekreteri şöyle bir ifade kullandı: "İsveç'in NATO'ya girme sırası gelmiştir." Ardından da ne oldu? İsveç NATO toplantısına çağırıldı. Kim? İsveç Dışişleri Bakanı. Daha alınmadı, niye çağırıyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Özdağ, teşekkür ediyorum.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – O nedenle, burada çok ciddi problemlerimiz var, ekonomik problemlerimiz var, siyasi problemlerimiz var ve dış politika problemlerimiz var; bunları hep beraber çözelim, bu Meclis çözsün, Türkiye'de yasama, yürütme ve yargının ayrı olduğunu bütün Türkiye'ye haykırılım ve tarihe de not düşelim diyorum.

Saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, ikinci söz, İYİ Parti Grubu adına Çanakkale Milletvekili Rıdvan Uz'a aittir.

Sayın Uz, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA RIDVAN UZ (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu adına, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Burkina Faso Hükümeti Arasında Havacılık Hizmetleri Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi hakkında görüşlerimi açıklamak üzere buradayım. Bu vesileyle, Meclisimizi ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, Pençe-Kilit Harekâtı operasyon bölgesinde şehit düşen kahraman Mehmetçiklerimiz Necdet Çalış, Emrah Gündüz ve Fevzi Kızıldaş'a Allah'tan rahmet, acılı ailelerine ve yüce milletimize sabırlar diliyorum; aziz Türk milletinin başı sağ olsun.

Kıymetli milletvekilleri, Burkina Faso ve Türkiye arasında gerçekleştirilecek olan havacılık hizmetleri konusunu ele alırsak, iki ülke arasında bu alandaki iş birliği sadece havacılık sektörünü değil, aynı

zamanda ekonomik ve kültürel bağları da güçlendirecektir. Havacılık günümüzde ülkeler arası ilişkilerin önemli bir parçası hâline gelmiştir. Burkina Faso ve Türkiye havacılık hizmetleri alanında iş birliğini artırmak insanlar arasındaki mesafeleri kısaltma, ticareti güçlendirme ve turizmi teşvik etme amacını taşımaktadır. Öncelikle, havayolu bağlantıları ve uçuş frekanslarının artırılması iki ülke arasında olduğu gibi tüm ülkeler için de insan ve mal hareketliğini hızlandıracak, ticaretin gelişmesine katkı sağlayacak, bu ekonomik kalkınma ülkemiz için de önemli bir adım olacaktır. Aynı zamanda havacılık sektöründeki teknolojik gelişmelerin paylaşılması, eğitim ve deneyim transferiyle her iki ülkede havacılık endüstrisinin güçlenmesine olanak tanıyacaktır. Ortak projeler ve teknik iş birliği güvenli ve verimli havacılık hizmetlerinin sağlanmasına katkıda bulunacaktır. Turizm açısından da bakıldığında, daha sık ve etkili hava bağlantıları kültürel alışverişi artırarak turistik potansiyeli artıracaktır. Bu, her iki ülkenin turizm sektörünü de destekleyecek, ekonomik büyümeye de katkı sağlayacaktır.

Kıymetli milletvekilleri, Türkiye, uluslararası ilişkileri çok boyutlu bir yapıda olması ve coğrafi konumu, tarihi geçmişi ve stratejik önemi nedeniyle, dünya genelinde birçok ülke ve bölgeyle yakın ilişkilere sahiptir. Bir ülkenin dış politika karnesini doğru belirlemek için o ülkenin ekonomik, askeri ve diplomatik kapasitesinde yaşanan dönüşüme bakmak lazımdır. Zira bir ülkenin dış politikasının bağımsız ve etkinliği bu alanlardaki kapasitesiyle çok yakından ilgilidir. Buradaki denklem ise doğal olarak ekonomik, askeri ve diplomatik güç ne kadar yüksek ise dış politika da o kadar bağımsız ve etkindir.

Türkiye'nin uluslararası ilişkilerinde bir dizi avantaj bulunmaktadır. Bu avantajlar, coğrafi konumu, ekonomik gücü, kültürel etkileşimi ve tarihi geçmişi gibi çeşitli faktörlere dayanmaktadır. Türkiye stratejik bir coğrafi konuma sahiptir. Avrupa, Orta Doğu ve Asya'nın kesişim noktasında bulunması Türkiye'yi önemli bir transit ülke hâline getirir. Bu durum, Türkiye'nin hem ticaret hem de enerji taşımacılığı açısından da kritik bir geçiş noktası olmasını sağlar.

Türkiye sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda çeşitli projelere de odaklanmalıdır. Bu projeler, çevresel sürdürülebilirlik, yenilenebilir enerji, altyapı gelişmeleri ve insani yardım alanlarında Türkiye'nin uluslararası alanda olumlu bir rol oynamasına da olanak tanır. Bu avantajlar, Türkiye'nin uluslararası arenada etkili bir aktör olmasına ve çeşitli alanlarda iş birliği yapmasına da olanak sağlamaktadır. Ancak her ülkenin olduğu gibi Türkiye'nin uluslararası ilişkilerinde karşılaştığı zorluklar ve sorunlar da doğru adımlarla atılabilir.

Türkiye'nin coğrafi konumu, enerji taşımacılığı açısından stratejik bir avantaj sağlar. Türk boğazları, Karadeniz ve Akdeniz üzerindeki limanlar enerji nakil hatları ve tesisler için önemli geçiş noktalarıdır. Bu durum, Türkiye'yi enerji tüketen ve taşıyan ülkeler için kritik bir bölgesel nokta hâline getiriyor.

Sonuç olarak, Burkina Faso ve Türkiye arasında gerçekleşecek havacılık hizmetleriyle ilgili bu iş birliği sadece iki ülkeye değil, aynı zamanda bölgesel ve küresel düzeydeki bağları güçlendirerek ortak kalkınmaya önemli katkılar sunacaktır.

Son dönemlerde -bizden önceki değerli konuşmacı Selçuk Bey'in söylediği gibi- İsveç'le ilgili, komisyona getirilen bir durum var. Bununla ilgili, hatırlayacağınız üzere, son dönemde yeni bir gelişme daha yaşandı, onu da aktarmak isterim, konumuz dış ilişkiler olunca. Hatırlayacağınız üzere, bir yıldır, Kur'an-ı Kerim'i yakmakla hiç gündemden düşmeyen İsveç'te, şimdi de camilere zorla el konularak yıkılmaları gündeme getirildi. Seçimlerde Müslüman göçmen düşmanlığıyla oy toplayan ve çete oylarına karşı verdiği kanun ve nizam vaadinde çuvallayan yabancı karşıtı İsveç Demokratları Partisi İsveç'teki camileri yıkmak istiyor. Nazi kökenli ve Müslüman yabancı düşmanı olarak tanımlanan İsveç Demokratları Partisi, geçen yaptıkları kongrede, İsveç'teki camilere zorla el koyarak yıkacağını, minareleri, kubbeleri ve hilalleri ortadan kaldıracağını ve yeni cami yapılmasını da yasaklayacağını net olarak açıklayıp tüzüğüne koydu. Ne diyelim? Kur'an yakmaları hoş karşılayan İsveç, şimdi de camileri yıkmaya telaşına ve derdine düştü. Bunların başında da Stockholm'un güneyinde, göçmen gettosu semtinde bulunan, minareli, kubbeli ve şerefesi hilalli Türk camisi geliyor. Acaba İsveç demokratlarının gündeminde, Kur'an yakılması, cami yıkılması, minarelerin ortadan kaldırılması işlemlerinden sonra, İsveç'teki Müslümanların kendilerine mi sıra gelecek? Tehlikenin farkında mıyız? Şimdi, iktidar partisi

ve Reisicumhurumuz “Ey İsveç!” deyip parmak mı sallayacak, yoksa Meclise getirip İsveç’i NATO’ya almak için “evet” oyu mu kullanacaksınız? Bunun için Müslüman büyük Türk milleti de büyük bir merak içinde sizleri gözlemektedir.

Değerli milletvekilleri, Burkina Faso faslına son verdikten sonra, kısaca da seçim bölgemle ilgili birkaç cümle sarf etmek isterim. Seçim bölgem Çanakkale, güçlü bir tarım, sanayi ve ticaret lojistik kenti, bunların hepsi birbirinden değerli ve kıymetli özelliklerimiz. Çok yönlü ekonomik hareket gücümüzün ana kaynağı. Tüm potansiyele rağmen iktidar gündemimizin hiçbir zaman Çanakkale olmaması da ayrı bir üzücü durum. Türk ve yabancı yatırımcıların listelerde üst sıralarda yer aldığı bir kent olmamıza rağmen vatandaş gibi yatırımcılar da kamu yatırımının öneminin ve Çanakkale’ye ulaşmayışının farkındalar. Bu yatırımlar için siyasi dışlama tercihi Çanakkale, Marmara için, ülkemiz için bir zorunluluktur, ertelenen, sümen altı edilen her kamu yatırımı kaçırılan bir fırsattır, insanlarımızın “Siz yatırımı yapın, biz rekabeti fazlasıyla öderiz.” dediği değerli bir kenttir.

Değerli milletvekilleri, bu bağlamda, Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener, geçen hafta yani 24 Kasım tarihinde Çanakkale’imizi ziyaret etti. Çiftçisinden işçisine, sanayicisinden esnafına hemşehrilerimizle bir araya gelerek sorunları yerinde dinledi. Umutsuz gençlerin, ürünü tarlada kalan çiftçinin, emekleri zayı olan üreticinin, önünü göremeyen sanayicinin, asgari ücretle ay ortasını getiremeyen işçinin, gelecek kaygısı yaşayan çocuklarının dertlerine ortak oldu. Plansızlığı, programsızlığı, dışlanmışlığı, ezcümle Çanakkale’nin kaderine terk edilmesini yerinde gördü. Bundan dolayı kendilerine teşekkür ediyorum.

Kıymetli milletvekilleri, kabul etsek de etmesek de bu Çanakkale’deki durum budur fakat ayrı ve somut bir örnekle de anlatmak isterim: Çanakkale’de iktidarın bir köprü projesiyle Çanakkale’ye kazandırdığı 1915Çanakkale Köprüsü var. Bununla ilgili Ulaştırma ve Altyapı Bakanı daha geçen ay “16 milyon 425 bin araç için hazine garantisi verdik.” dedi. Bir yılda 16 milyon 425 bin aracın geçmesi gereken Çanakkale Köprüsü’nden bir yılda sadece 2 milyon 200 bin araç geçmiş. Yani bu ne demek? Garanti edilen her 8 araçtan sadece 1 tanesi köprüyü kullanmış. Bu 7 tanesinin külfetini de milletimizin, hazinenin sırtına yüklemişiz. Fakat daha büyük bir garabet var; geçen aracın cinsi belirtilmediğinden, hangi araç geçerse geçsin bir fiyat belirlenmiş, taksilerde 15 euro ama hazine garantisi bir araç için 15 euro verirken köprüden geçiş ücreti 205 lira. Dolayısıyla yarısını da yine bu milletimizin, Çanakkale’nin sırtına yüklemiş durumdayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Uz, lütfen tamamlayın.

RİDVAN UZ (Devamla) – Evet, Çanakkale’imize geçmişten bugüne kadar iktidarın ne kadar önem verdiğini görmüş durumdayız. Bunları ayrı ayrı anlatmaya çok niyetimiz de yok ama hoş, artık milletin de iktidardan bir beklentisi yok. Bu yüzden tek beklenti, artık sandığın gelmesi yani yerel seçimlerde bu tercihlerini yapmasıdır. Çanakkale’yi de biz bu bağlamda iyi belediyecilikle tanıştırmak adına, yurt dışına giden çocuklarımızın artık yurt içinde temsilcilerinin olduğunu gösterebilmek için, genç, dinamik ve güvendiğimiz kardeşimiz Burak Kunt’u belediye başkan adayı gösterdik. Çanakkale’imize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, Sayın Uz, teşekkür ediyorum.

Üçüncü söz, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya’ya aittir.

Sayın Kaya, buyurun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA ADALET KAYA (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri ve değerli halklarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

31 Martta yapılacak yerel seçimlere dört ay gibi kısa bir süre kaldı. Daha adaylar bile netleşmedi ancak şu anda pek çok platformda seçim anketi sonuçları paylaşıyor. Yurttaşlarımız nasıl, itibar ederler mi bilmiyorum ama ben bugün başka bir veri paylaşmak istiyorum buna dair, bu konuyla ilgili. Tabii ki daha güvenilir bir veri Sayıştay raporları.

Belediyelere ait Sayıştay raporları yayımlandıkça AKP'li belediyelerde ve AKP'nin hukuksuzca gasbettiği kayyum belediyelerinde gerçekleşen usulsüzlükler bir bir açığa çıkıyor. Önce, AKP'li belediyelerdeki Sayıştay raporlarına yansıyan usulsüzlüklerden ve yolsuzluklardan bahsetmek istiyorum. Mesela, Samsun Büyükşehir Belediyesinin ihalelerinde rekabeti engelleyici hususlar tespit edildi. Raporda doğrudan alım usulsüzlüğü gibi yasalara uymayan unsurlar da bulunmakta. Ayrıca, işçilerin yasal sürenin üzerinde çalıştırıldığı Samsun Büyükşehir Belediyesi raporlarına yansıdı. AKP'li Sivas Belediyesinde tam 61 usulsüz işlem tespiti yapıldı. Alımların şeffaf olmadığı, dolu kadrolara başka birinin vekâlet ettirildiği ve bu kişilere harcama yetkisi verildiği ve yandaş gazetelere abone desteği sağlandığı belirlendi.

Yine AKP'li Ordu Büyükşehir Belediyesi ruhsatsız iş yerlerine izin verdi. Temsil ve tanıtma giderleri yanlış birimlerde kullanıldı. Raporda Çaybaşı ilçesinde bulunan çöp tesisinin su kaynağına karıştığı da doğrulandı.

Ankara'da AKP'nin kalesi olarak görülen Sincan Belediyesinin ihalelerdeki şeffaflık ilkesini ihlal ettiği, temel ihale usullerini uygulamadığı ve işçilerine yıllık izinlerini kullandırmadığı ortaya çıktı. Kendi yönetimindeki belediyelerde çalışan işçilerin haklarını gasbeden bir iktidardan zaten emekçilerden yana bir tavır, bir politika beklemiyoruz.

Yine Ankara'dan AKP'li bir diğer örnek Çubuk Belediyesi; burada da kanuna aykırı harçlar toplandığı, ihale yapmak yerine aynı firmaya birden fazla iş verildiği, inşaat harçlarının mevzuatta belirlenen tutarın üstünde alındığı ortaya çıktı.

Sayıştay, AKP'li Üsküdar Belediyesinde kadrosu dolu olmasına rağmen 8 başkan ve yardımcılığı danışmanlığı kadrosu istihdamı olduğunu tespit etti. Ayrıca, muhtarlara 2022 yılında 944 bin TL nakdî yardım yapılması da usulsüzlük olarak değerlendirildi.

Yine Bitlis'te AKP'li Tatvan Belediyesinde, dolu olan 10 müdürlük ve yardımcılık görevine mevzuata aykırı şekilde başka müdür ve memurların atandığı ve atanan vekillere yine usulsüz bir şekilde harcama yetkisi verildiği Sayıştay raporunda ortaya çıktı. Tatvan Belediyesindeki yolsuzluk iddialarını araştıran Gazeteci Sinan Aygül'ün AKP'li Belediye Başkanı Mehmet Geylani'nin 2 koruması ve 1 polis memuru tarafından darbedildiğini zaten hepimiz biliyoruz.

Kendi kazandığınız belediyelerde yapılan yolsuzluklar yetmiyor, bizim kazandığımız belediyeleri de kayyumlarla gasbederek hırsızlığı, yolsuzluğu, usulsüzlüğü bizim belediyelerimize de buluşturuyorsunuz. Kayyumla yönetilen Mardin Büyükşehir Belediyesinde, arasında taşınmaz malların süresiz tahsis edilmesi, sosyal denge sözleşmesine sözleşme konusu olmayan hükümlerin konulması, avans ve kredilerin süresinde kapatılmaması, doğrudan temin alımlarının Elektronik Kamu Alımları Platformu'na kaydedilmemesi gibi 10 ayrı başlıkta usulsüzlük belirlendi. MARSU raporunda ise kurum borcunun 1 milyar 960 milyon 994 bine ulaştığı aktarıldı.

Bir diğer kayyum belediyesi ise Van. Van Büyükşehir Belediyemize bağlı VASKİ'nin borçlanma sınırını aştığı tespit edildi. Ayrıca, ilçeler arasında adil bir su tarifesinin uygulanmadığı saptandı. VASKİ, 2021 yılında su borçlarını ödeyemeyen 10 bin aboneyi icraya vermişti, icra işlemlerini yürüten avukatların da yine AKP'li belediye meclis üyeleri ve AKP Van il yönetimindeki kişiler olduğu tespit edildi; bu da ayrı bir tartışma konusu. Van kayyumunun yaptığı usulsüzlükler de saymakla bitmiyor. Temel ihale usulleriyle karşılanması gereken ihtiyaçlar pazarlık usulüyle karşılanmış, tam 110 ihalede pazarlık usulü kullanıldığı tespit edilmiş. Belediyeye ait 40 taşınmaz, kira süresi bitmesine rağmen kullanılmaya devam edilmiş. Yine, belediye tarafından kiraya verilen iş yerlerinden açma ve çalışma ruhsatı olmaksızın faaliyette bulunan iş yerleri olduğu ve bunun belediyenin gelir kaybına uğramasına sebep olduğu Sayıştay raporunda var. Kentte toplu taşıma hizmeti veren 318 minibus, 1.347 servis aracı, 14 personel servis aracı ve 971 ticari taksinin trafik komisyon kararlarıyla süresiz olarak ve ihale yapılmaksızın üçüncü kişilere verildiği yine Sayıştay raporuna yansıyan bilgiler arasında.

Diyarbakır'la ilgili birkaç ilçeye değinmek istiyorum, bunlar zaten daha önceden de tespit edilmişti: Diyarbakır'ın Lice kayyumu belediyeye ait 1.400 metrekaare taşınmazı Lice İlçe Emniyet Müdürlüğüne devretti. Sur Belediyesi kayyumu seçim günü belediye kaynaklarından 100 araç kiralayarak AKP'nin

seçim çalışmalarında kullandırdı. Bismil kayyumu Engelsiz Yaşam Merkezi Projesi'ni göreve gelir gelmez iptal ederek aynı projeyi nikâh salonuna çevirdi. Kayapınar Belediyesindeki Cegerxwin Kültür ve Sanat Merkezi bünyesinde 2012'de açılan kütüphanede bulunan 10 bini aşkın kitap kayyumlar tarafından peyderpey azaltıldı, Cegerxwin Kültür Merkezi de başka bir kuruma devredildi. Bunlar Sayıştay raporlarına yansıyan veriler.

Şimdi bir de yıllardır Sayıştay denetimi geçirmemiş belediyelerden bahsetmek istiyorum, yine kayyum belediyeleri: Ağrı'nın Doğubayazıt Belediyesinde 2015'ten, Diyarbakır'ın Bağlar Belediyesinde ise 2016'dan beri Sayıştay denetimi yapılmadı. Vekilimiz Ceylan Akça, kayyum yönetimindeki Hakkâri Belediyesinde 2019'dan; Siirt, Şırnak, Bingöl, Iğdır ve Kars Belediyelerinde de 2020'den beri Sayıştay denetimi yapılmadığını ortaya çıkardı. Sayıştay denetiminden kaçırırsanız da Bağlar Belediyesinde olduğu gibi yolsuzluk da hırsızlık da bütün bu usulsüzlükler de bir şekilde ortaya saçılıyor. Ya, Bağlar Belediyesi örneğini bir önceki kayyum konuşmamda söylemiştim; şu anda Bağlar Belediye Başkanı ve diğer bütün çalışanlar soruşturma geçiriyorlar rüşvet ve yolsuzluktan dolayı.

Bir de Suruç kayyumuna değinmek istiyorum: İki yıllık 137 milyon lira olan bütçesini on bir ayda bitiren kayyum sadece bir ay için 46 milyon 500 bin lira ek bütçe talep etti. Seçimlere az zaman kala alınan bu yüksek meblağın nereye harcandığını elbette biz takip edeceğiz.

Kayyumların tek zararı hırsızlık, yolsuzluk, rant değil; yanlış politikaları yurttaşların canına mal oluyor. Bir örneği, geçen gün Batman'da mazgalların kayyum yönetimi tarafından temizlenmemesinden kaynaklı olarak oluşan selde 4 Batmanlı yurttaş hayatını kaybetti.

Üç gün önce Cizre'de Dicle Nehri'ne atlayan 2 kız kardeşten Zilan çevredekilerin yardımıyla kurtarıldı ancak Zelin'den hâlâ bir haber alınamıyor. Dilerim bir an evvel hayatı kurtarılır. Bununla ilgili de şunu söylemek istiyorum: Cizre Belediyesine kayyum atanır atanmaz bölgedeki tek profesyonel arama kurtarma ekibini -dalgalı ekibini- görevden almasaydı arama kurtarma çalışmaları daha hızlı başlayabilirdi, belki şu anda Zelin de ailesinin yanında olurdu.

Bu 2 kız kardeşle ilgili olarak olayın bir başka boyutunu söylemek istiyorum: İntihara veya şüpheli ölüme sürükleyen etkenleri de ortaya çıkarmak bu Meclisin görevi. Dün bununla ilgili olarak verilen önergeyi reddettiniz oy birliğiyle.

Bir diğer boyutu da şu: Kayyumlar göreve gelir gelmez bütün belediyelerimizde ilk icraat olarak kadın merkezlerini, danışma merkezlerini yani kadına karşı şiddetle mücadele eden bütün mekanizmaları ya boşalttılar ya kapattılar ya da içini boşalttılar. Bunu da çok önemli bir mesele olarak burada ifade edeyim.

Buradan yurttaşlara seslenmek istiyorum: Değerli yurttaşlar, icraatla övünen iktidarın karnesi işte bu. Dört bir yana çürümeyi paydılar. Bugünlerde çökertildiği iddia edilen mafya yapıları, kısa sürelerde zenginleşerek şaşaalı hayatlar yaşayan sosyal medya fenomenleri ki bunlar sadece büyük soyguncuların komisyonlarıdır. Yani, çürüme her yerde, belediyelerin ötesinde, bizim kazandığımız belediyeleri kayyumlarla da gasbettiler. İktidar kendi zayıf karnesini kolay bir yöntem bulmuş ve böyle örtmeye çalışıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaya, lütfen tamamlayın.

ADALET KAYA (Devamla) – Tamamlıyorum.

Her gün yoldaşlarımız gözaltına alınıyor, tutuklanıyor; siyasi faaliyetlerimiz engellenmeye çalışılıyor, 25 Kasım'da kadınların yürüyüşü engelleniyor. Bir yandan vatan, millet, Filistin, diğer yandan da savaş çığırtkanlığı ve toplumun üzerinde gerçekleştirilen baskı ve kayyum politikaları; ne yaparsanız yapın, bizi durduramazsınız. 31 Mart'ta belediyelerimizi kayyumlardan yeniden alacağız ve yeniden eş başkanlık başta olmak üzere kendi sistemimizi oluşturacağız.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kaya.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, yerimden kısa bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Evet, buyurun Sayın Danış Beştaş.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- *Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Eş Başkanı Selçuk Mızraklı hakkında yapılan yargılamaya ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Teşekkürler.

Kayyumlar anlatılırken Diyarbakır'dan bir haber geldi. Diyarbakır Büyükşehir Belediye Eş Başkanımız Selçuk Mızraklı hakkında yapılan yargılamaya bugün devam ediliyordu. Yargıtay tarafından ceza bozulmuştu, aslında esasa etkili olacak şekilde bir bozma kararı vardı ama maalesef, bugün Diyarbakır Ağır Ceza Mahkemesi direnme kararı verdi.

Selçuk Mızraklı kimdir? Bir cerrah, bir doktor ve Belediye Başkanı. Seçilmeden önce herkesin bildiği, Diyarbakır'da çok sevilen bir hekim ama Belediye Başkanı olur olmaz hakkında soruşturmalar açıldı ve Hicran Berna Ayverdi isimli -aslında çok önceden önerge de vermiştim- Emniyetle çalıştığı sabit olan, belgeli olan bir tanığın iftiralarıyla ceza verildi ve tek bir amaç vardı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Peki, lütfen tamamlayalım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Tek bir amaç vardı: Diyarbakır Büyükşehir Belediyesine kayyum atamak. Burada defalarca söylediğimiz üzere 31 Mart yerel seçimlerinden sonra, 1 Nisanda Diyarbakır Valisi kayyum atanması talebini Süleyman Soylu'ya iletmışti yani bunların hepsi birer mizansen. AKP iktidarı sonradan itiraf edildiği üzere halk iradesini, şu anda konumuz olan Diyarbakır halkının iradesini, sahtecilikle, yaratılan delillerle, gerçek dışı beyanlarla Belediye Başkanımızı hâlâ cezaevinde tutuyor, rehin olarak tutuyor ve kayyum da orada kamu kaynaklarını, tamamen kendi yandaşlarına, iktidarın yandaşlarına peşkeş çekiyor. Bunu ne Allah ne kul kabul etmez, bunun hesabı bu dünyada da öbür dünyada da verilecektir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Akbaşıoğlu....

38.- *Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Efendim, bu kurgusal anlatımın hiçbirine katılmadığımızı ve bütün iddiaları reddettiğimizi ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Hangisine?

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- *İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Burkina Faso Hükümeti Arasında Havacılık Hizmetleri Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/46) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 29) (Devam)*

BAŞKAN – Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'e söz veriyorum.

Sayın Öztürkmen, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Her ne kadar Burkina Faso'yla ilgili konuşma yapmak üzere kürsüye geldiysem de ben yaklaşık iki aydan beri beklediğim Gaziantep'in sorunlarını dile getirmek istiyorum izninizle. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Gaziantep'te bugünlerde bir türkü dilden dile dolaşıyor -az önce burada Gaziantepli milletvekillerimiz vardı AK PARTİ'den, göremiyorum şimdi onları- "Derdim çoktur, hangisini söyleyeyim." diyor Gaziantep'li. Gaziantep'te eğitim bir sorun, hemen

hemen bütün okullarda en az ellışer kişilik sınıflarda ikili eğitim yapılmakta. Özellikle, kenar mahallelerdeki okullarda  ğrenci velileri okulları temizlemekte, temizlik masrafları, giderleri  ğrenci velilerinden alınmakta. Ayrıca, Gaziantep'te herkesin söylediği gibi, herkesin bildiği gibi çok can yakıcı bir uyuşturucu sorunu var. Diğer illerden, Gaziantep'e benzer illerden çok daha fazla asayiş sorunu olmasına rağmen, Gaziantep Türkiye'de asayiş sorunlarının en çok yaşandığı iller arasında olmasına rağmen Gaziantep'teki güvenlik mensubu polis ya da bekçi sayısı neredeyse Adana'nın, Mersin'in, civar illerdekisinin yarısından daha az; o nedenle bu sorunlarla Emniyet g  leri baş edemez hâle gelmiştir. Gaziantep'te -özellikle kenar mahallelerde- neredeyse her evde bir uyuşturucu müptelası vardır. Bu, oradaki  antacıları, oradaki torbacıları yakalamakla c z lecek bir sorun değil; uyuşturucu baronları iktidar tarafından kollandık a bu sorun c z lemeyecektir.

Diğer taraftan, Gaziantep'te sağlık sorunu var. Gaziantep'te sağlık sistemi tamamen c km ş durumda. Üniversite hastanesi çalışanları günlerdir eylem yapıyorlar, kendilerine zorla fazla mesai yaptırıldığı, fazla mesai ücretlerinin ödenmediği ve fazla mesaiye kalmak istemeyenlere de mobbing uygulandığı iddialarıyla günlerdir eylem h lindeler Gaziantep  niversitesi sağlık çalışanları.

şehir hastanesi ayrı bir sorun. Az önce şehir hastanesi çalışanı 3 kişi Gaziantep'teki şehir hastanesi çalışanlarının üç ay önce ücretsiz izne çıkarıldığı, ücretlerinin ödenmediği gibi sigortalarının da kesildiğini; bu nedenle de sağlık hizmetlerinden yararlanamadıklarını ileri sürdüler ve "Gittiğimiz hiçbir AK PARTİ milletvekiline ulaşamadık, yanlarına gidemedik; derdimizi size yaınıyoruz." diye yaınma geldiler.

Bir başka sorun, Gaziantep hastanelerinde, özellikle kamu hastanelerinde yoğun bakımlarda uzman hekim yoktur, bu uzman hekimlerin yerine pratisyen hekimlere nöbet tutturulmaktadır; bunun da özellikle insan sağlığı ve hastaların sağlıkları açısından ne kadar büyük tehlike arz ettiğini ayrıca söylemeye gerek yok. Hele hele görüntüleme hizmetlerinde aylar sonrasına hatta bazen yılı aşan, on iki ayı aşan s reler sonrasına randevular verilmektedir, o zamana kadar acaba bu hasta ölür m , kalır mı ayrı bir sorun.

Gaziantep'te bir de çok acil AMATEM hastanesi ihtiya ı bulunmakta. Yine, bugün beni Gaziantep'ten arayan bir tanıdığımız hastası için ta Antalya Akdeniz Üniversitesi Hastanesinden yatak bulmamı rica etti. O nedenle de Gaziantep'te çok acilen bir AMATEM hastanesine ihtiya ı bulunmaktadır.

Gaziantep'te defalarca dile getirdiğimiz, benim de k y m n olduğu Barak bölgesinin sulama sorunu var. Barak bölgesinin sulama sorununu ne zaman dile getirsek iktidar da iktidar milletvekilleri de yetkililer de bunu duymazdan gelmektedirler. Gaziantep'te P2 pompaj ihalesi acilen yapılmalıdır. Bunları ben niye getirdim? Yaklaşık bir ay kadar önce bir konuşma hakkı alırım da elime geçer de ben Gaziantep'teki zeytinin -dökülüyor, yapacak bir şey yok- ve fıstığın h lini dile getireyim dedim. Çünkü daha geçtiğimiz hafta Gaziantep köylerine gittim, Barak Ovası köylerine gittim; orada önceki yıllarda 4 kilogram zeytinden 1 kilogram yağ çıkarken bu sene 8-10 kilogram zeytinden ancak 1 kilogram yağ çıkabildiği dile getirildi.

Daha önce bunu bir basın toplantısında dile getirmiştim ama burada tekrar dile getirmem gerekiyor: Fıstık. Gaziantep fıstığı, bundan önceki bir konuşmamda anlattığım gibi, dünyanın en lezzetli, en kaliteli fıstığıdır; Antep fıstığıdır. Antep fıstığının lezzeti, kalitesi Sümerler zamanından bu yana tüm tabletlerde, yazıtlarda geçiyor. Hatta Evliya  elebi'nin de Gaziantep'le ilgili yazdıklarında geçiyor Antep fıstığının ne kadar insan sağlığına yararlı olduğu. Ama artık Gaziantep'te ve Barak bölgesinde fıstıkta, zeytinde hem rekoltede düşüşler yaşanmakta hem de verimde, kalitede düşüşler yaşanmakta. Bu sorunu daha önce dile getirmiş olmamıza rağmen, maalesef iktidar bu konuyu duymazdan geldi. Bu nedenle çok acilen Gaziantep'te P2 pompaj ihalesi yapılmalıdır ve 9 megavat gücünde bir GES kurulursa Gaziantep ve Barak'ta yaklaşık 1 milyon dönüm verimli arazi tarım yapılır hâle gelecektir. Ülkemizde tarımın içine düştüğü durum göz önüne alındığında bunun ne kadar önemli ve gerekli, zorunlu olduğu ortaya çıkacaktır.

Evet, bir başka sorun var Gaziantep'te değerli milletvekilleri: İsl hiye ve Nurdağı'nda hâlen şu anda konteynerlerde eğitim verilmektedir. Vatandaşın konteynerlerde korunmaya çalıştığı yetmezmiş

gibi konteynerlerde ders yapılmaktadır. Her ne kadar iktidar “Şu kadar konut yapıyoruz, bu kadar konut yapıyoruz.” dese de, iktidarın sözünü ettiği konutların tamamı yapılmış olsa bile bu, ancak sorunun yüzde 7’sini çözmektedir. Kış gelmiştir, vatandaş karın, toprağın, yağmurun içinde yaşamaktadır ama iktidar milletvekilleri, iktidar yetkilileri bunu görmezden gelmektedir.

Ayrıca Gaziantep’li sanayiciler 2022 yılında Dışişleri Komisyonunda görüşülüp kuru liman ilan edilmesi, yapılması uygun görülen iller arasına Gaziantep’in alınmaması nedeniyle mağdur olmuşturlar. Gaziantep sanayicisi sayesinde tüm zorluklara rağmen dünyanın 185 ülkesine ihracat yapan, yıllık ihracat geliri 12 milyar doları geçmiş bir ilimizdir. Bu nedenle de Gaziantep’te kuru limanın öncelikle gündeme alınması ve kuru limanın da Gaziantep’te yapılması gerekmektedir. Bu nedenle de değerli dostlar, değerli milletvekili arkadaşlarım; Gaziantep’teki can yakıcı sorunların hangi birini dile getireceğimizi şaşmış durumdayız.

Gaziantep’in sorunları bunları saymakla da bitmediği gibi, geçtiğimiz günlerde Plan ve Bütçe Komisyonunda yıllık bütçesinin yüzde 151 artırılmasına karar verilen Diyanet İşleri Başkanlığı hakkında ağzımızı açmaya kalmadı, AKP’li milletvekilleri neredeyse üzerimize yürüyecekti. Nedense bu DİB başkanı Ali Erbaş hakkında AKP’de fazla bir duyarlılık var. “DİB başkanı -DİB derken zaten Başkan’da olmuş oluyor, özür dilerim- Ali Erbaş Türkiye Cumhuriyeti’nin kurucusu, oturduğu koltuğu kuran, makamı ihdas eden Büyük Atatürk’ün ismini bir türlü anmıyor, nankörlükte neredeyse püsküllü Kadir’i de geçti.” dememe kalmadı, AKP’liler üzerime yürüyordu. Niye bu kadar duyarlılık arkadaşlar; yanlış bir şey mi söyledik, haksız bir şey mi söyledik? Ali Erbaş hangi gün, ne zaman Atatürk’ün adını ağzına aldı? Ölüm yıl dönümünde bile ağzına almıyor, millî bayramlarımızda da ağzına almıyor “Atatürk” demek zor geliyor ama demek ki güç aldığı bazı merkezler var, güç aldığı bazı yerler var yoksa Ali Erbaş dediğimizde AKP’liler üzerimize yürümez.

Bu nedenle değerli dostlar, iktidar her ne kadar kalkınma masalları ileri sürse de kalkınma masalları, Andersen’den masallar -Andersen’den masalları biz biliriz, ilkokulda okuduk- anlatsa da ülkedeki yoksulluğu görmezden gelse de ülkede halkımız inim inim iniyor. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının bütçesinde övünerek anlatıldılar ki 2002 yılında AKP iktidarı işbaşına geldiğinde 1 milyon olan sosyal yardım alan aile sayısı AKP sayesinde 2023’te 4,4 milyona gelmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Öztürkmen, lütfen tamamlayın.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Devamla) – Başkanım, tamamlıyorum, son cümlem.

Kimler kalkınmış acaba, kimler kalkınmış? Bu aileler kalkındıysa niye sosyal yardım yapılıyor? Demek ki bu aileler değil de başkaları kalkınmış. Her kim kalkınmışsa bunu Türk halkı yakından görüyor, pazar yerlerinden çürük çarıkları toplayanlar bunu biliyor, 7.500 lirayla geçinemeyen emekliler bunu biliyor, ÇKS kaydı olduğu için 5 bin lirayı alamayan çiftçiler bunu biliyor.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Öztürkmen, teşekkür ediyorum.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Devamla) – Aman, yok bir dakika Sayın Başkanım, son bir dakikamı kullanayım, bunları getirdim, bunları ben şey yaptım.

BAŞKAN – Şahsi adına...

Sayın Öztürkmen...

HASAN ÖZTÜRKMEN (Devamla) – Bakın, bakın, Gaziantep’te deniliyor ki, efendim, burada diyor ki: “Sahipsiz Gaziantep” Sahipsiz Gaziantep’i AKP’li vekillere duyururum. Ben demiyorum, bu, Gaziantep’te iktidar yandaşı bir gazete. İktidar yandaşı bir gazete “Sahipsiz Gaziantep” diyor.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Öztürkmen, lütfen, bak, kürsüye gelirken geç geldiniz, inerken de uzattınız.

Teşekkür ediyorum.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Sen varsın Hasan Ağabey, sahibi var artık.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sen varsın.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Bundan sonra Antep’te sen varsın Hasan Vekilim.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Antep’in yanında Vekilim.

BAŞKAN – Şimdi, şahsı adına ilk söz, İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş’a aittir.

Sayın Altıntaş, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

HAYDAR ALTINTAŞ (İzmir) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Boşuna demiyoruz “CHP deyince akla çöp geliyor.” diye!

Başkanım, boşuna demiyoruz “CHP deyince akla çöp geliyor.” diye!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Çöp değil o, çöp değil o; zeytin ve fıstık ağacı.

BAŞKAN – Sayın Köksal, lütfen hatibi dinleyelim.

HAYDAR ALTINTAŞ (Devamla) – Burkina Faso’yla yapılan ikili anlaşmayı biz de Demokrat Parti olarak onaylıyoruz.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Başkanım, özür dilerim, size hemen bir baklava ikram edeyim. Arkadaşlar “Başkana baklava ikram et.” diyorlar, hemen baklava ikram edeyim bari.

BAŞKAN – Böyle bir usulümüz yok, teşekkür ederim.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Başkanım, yeniden başlatın süreyi lütfen.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Daha önce de fıstık ikram ettim, gene almadılar, bu sefer de baklava ikram ettim, gene almadılar.

Özür dilerim Sayın Hatip.

HAYDAR ALTINTAŞ (Devamla) – Sayın Başkan süremden düşer bunları.

BAŞKAN – Peki.

Süreyi yeniden başlatalım.

HAYDAR ALTINTAŞ (Devamla) – Afrika Kıtası dünyanın en az gelişmiş ülkelerinin çoğunu barındırmaktadır; bunda sömürgecilik faaliyetlerinin etkisi olduğu gibi Afrika ülkelerinin birçoğundaki siyasi rejimlerin yozlaşmasının da etkisi büyüktür. Demokrasi ve hukukun üstünlüğü yozlaşmayı önlemenin ve kalkınmayı sağlamanın en önemli koşullarından biridir. Siyasi rejimin bir ülkenin ekonomik refahı üzerinde ne kadar etkili olduğunun sonuçlarını adına “partili Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi” dediğimiz partili başkanlık sistemine geçtiğimiz günden bu yana maalesef acı bir şekilde ülkemizde de görmekteyiz. Denge ve denetleme sisteminin işlemediği bir devlet yönetiminde ipin ucu bir kere kaçınca iki yakanın bir araya gelmesi mümkün olmaz. “Neden sürekli bütçe açığı veriyoruz, neden sürekli dış ticaret açığı veriyoruz ve neden her geçen gün borçlarımızı katlanarak artacak seviyelere getiriyoruz?” sorusuna verdiğimiz makul bir cevap asla bulunmamaktadır. “Nerede hata yaptık?” diye kendimize sormaya cesaret edemiyoruz; sebepleri değil, sonuçları tartışmaya başlayıp çare arıyoruz; çok sıkıştırsak suçu dış güçlere ve bize diz çöktürmek isteyenlere atarak meselenin içinden çıkmaya çalışıyoruz. Gerçeklerle yüzleşmekten korkunca arayıp bulduğumuz çareler, havanda su dövmek, alanda bağcı dövmekten öteye gitmiyor.

“Kaynak yaratacağız.” diye yaptığınız bütün işlerin en fecisi ülkenin topraklarını satmaktır; kıymayın bu memleketin geleceğine, kıymayın bu ülkenin çocuklarına! Biliniz ki hatadan dönmek, fazilettir; korkmayın, hata yaptığınızı kabul ederek ülkenin geleceğini sıkıntıya sokmadan geriye dönün.

Atanız size söylemedi mi “Hazıra hazine dayanmaz.” diye. “Biz iktidarı, milletten yetki aldık.” diyebilirsiniz, biliniz ki her şey incelendiği yerden kopar ama bir tek şey hariç; kibir, kalınlaştığı yerden kopar. Kibriniz yüzünden ülkenin itibarı da yerlere inmiş durumdadır.

Her geçen gün içeriden, dışarıdan sürekli kaynak arayışındayız. Bir ülke iflas ettiğinde çare olarak ya borç arar ya da elinde avucunda ne varsa haraç mezat satar. Hesapsız kitapsız borçlanırsanız milletin geleceğini, haraç mezat satmak suretiyle de milletin geçmişini tüketirsiniz. Bu vebal, çok ağır bir vebaldir.

Edirne’den Ardahan’a kadar vatan topraklarını, yerli ve yabancı ayırımı yapmaksızın, bir taraftan belediyeler, bir taraftan TOKİ, bir taraftan da Millî Emlak vasıtasıyla batan geminin malları gibi satmaya devam ediyorsunuz. Satmayın tarım arazilerini, kıymayın bu milletin geleceğine çünkü gün gelir para biter, ecdadınızın kulağınıza fısıldadığı gibi “Allah insanı açlıkla terbiye etmesin.” denildiği zaman sofranızda yenilecek bir lokma ekmek bulamama durumuyla karşı karşıya kalırsınız. Ayrık

otundan ekmek yapmayı da yemeyi de bilmeyen bu neslin karnını neyle doyuracağımızı o zaman acı acı düşünürüz.

Büyükşehir belediyeleri ve yerel belediyeler sanırsınız ki emlakçı dükkânı gibi çünkü mahalle yaptığımız, sonradan adını kırsal mahalle koyduğunuz köyleri yok ettiniz, ortak mallarını ve hazine mallarını ganimet paylaşır gibi satıyorsunuz. Eğer köyün mallarını bu hızla satarsanız, köylüler de şehirli gibi yaşamaya başlarsa ekecek ve dikecek insan bulamazsınız, her şeye muhtaç hâle gelirsiniz, paranız olsa bile alamayacak hâle gelirsiniz. Büyük Atatürk'ün dediği gibi, saban tutan el kılıç tutan eli yener.

Tarım, bir medeniyettir, dünyanın ve insanlığın varoluş sebebidir. Bugün Türkiye yanlış politikalar nedeniyle bu medeniyetin yıkılmasını ayan beyan seyretmektedir. Dünyanın en büyük medeniyet tarihçisi Will Durant'ın söylediğine göre bir medeniyetin çöküş sebepleri arasında sayılan şeylerden bir tanesini size söylemek istiyorum: Verimli toprağın tükenmesi, insanların yiyecek ve içecek ihtiyaçlarının tamamını ithal yollarla tedarik etmesi ve gıda maddelerinin sürekli pahalılaşması bir medeniyetin çöküş sebebidir. Bugün Türkiye'de tarımla beraber insanoğlunun ilk kurduğu medeniyet çökmek üzere.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Altıntaş, lütfen tamamlayalım.

HAYDAR ALTINTAŞ (Devamla) – Efendim, tamamlıyorum.

Bütün bunların ötesinde, ayrıca altını çizerek söylemek istediğim birtakım meseleler var.

Değerli arkadaşlar, 2013-2023 yılları arasında Güney Kıbrıs'ın nüfusu yüzde 9 artarken, Kuzey Kıbrıs'ın nüfusu yüzde 33 artmıştır. Kuzey Kıbrıs'ta resmî olmayan rakamlara göre 50 bin Rus, 15 bin İranlı, 140 bin Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı yaşamaktadır. Bu rakamlar KKTC'nin Türkiye gibi demografik mobilizasyon ve kültür politikalarında kontrolü kaybettiğinin eseridir. Nüfus hareketi ve göç siyasetiniz olmazsa planlama da yapamazsınız. Ayrıca kulaktan kulağa fısıldandığı şekilde adada örtülü bir İsrail işgali olduğunu da gözden kaçırmamak gerekir. Mesele Dışişleri Bakanlığı bütçesi konuşulurken Komisyon'da da konuşulmuştur; resmî makamlar bu iddiayı doğrulamasa da gayiresmî rakamlara göre 386 bin olan KKTC nüfusunda İsrail...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAYDAR ALTINTAŞ (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Altıntaş, teşekkür ediyorum.

HAYDAR ALTINTAŞ (Devamla) – Efendim, bir cümle daha söylemek istiyorum lütfen.

Kentsel Dönüşüm Başkanlığı...

BAŞKAN – Ekledim, ek sürenizi ekledim.

Çok teşekkür ediyorum Sayın Altıntaş, sağ olun.

Evet, şimdi, şahsı adına ikinci söz, İzmir Milletvekili Burcuğül Çubuk'a aittir.

Sayın Çubuk, buyurun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HAYDAR ALTINTAŞ (İzmir) – Bu İç Tüzük çok demokratik değil. Azınlığın haklarının korunması lazım bu kürsüde. Bunu değiştirmek lazım.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Haklısın Vekilim.

HAYDAR ALTINTAŞ (İzmir) – Nefesimizi kesmeyin!

BURCUĞÜL ÇUBUK (İzmir) – Bugün Urfa Valiliği bir yasaklama kararı yayınladı. Bugünden itibaren 2 Aralık'a kadar dört gün boyunca her türlü eylem, etkinlik yasak yani ticari faaliyet değilse yasak. “Aman, ticarete zeval gelmesin.” demiş Valimiz. Urfa Valiliği neden böyle bir yasak ilan etmiş? Özak Tekstil patronunun canı sıkılmasın, ticaret devam etsin diye yani patron istemiş, Vali yapmış. Bakın, önümüzdeki dönem için güzel bir kayyum adayı size; emir alıyor, söz dinliyor.

Özak Tekstilde işçilerin “sarı sendika” dedikleri ÖZ İPLİK-İŞ örgütlü idi, işçilerin tepesinde sadece patron, müdür değil bir de sendika var; sanki patron temsilcisi gibi çalışıyor. İşçiler de buna karşı başka ve haklarını savunacak bir sendikaya, BİRTEK-SEN'e geçiyorlar. Bu nedenle bir kadın işçi işten atılıyor ve ip burada kopuyor. Şu an orada yüzlerce işçi direnişte, sadece bir işçinin işten çıkarılmasıyla yüzlerce kadın işçi iş bırakıyor, fabrika önünde direnişe başlıyor. Biz de parti olarak en başından itibaren bu direnişin yanındayız. Bugün Eş Genel Başkanımız Tulay Hatimoğulları da

işçileri ziyaret etti fakat bu ziyaretin akabinde işçiler saldırıya uğradılar bu yasaklama kararı dayanak gösterilerek. Kim saldırdı? Kolluk saldırdı ve sendika başkanını dahi gözaltına aldılar. Bakın, ne diyor? “İş bırakıp direnişe çıkan kadın işçiler...” Biz bu direnişe insan olduğumuzu hissetmek için çıktık; haysiyetimiz, onurumuz için çıktık.

Agrobay işçisi kadınlar da benzer şeyler yaşadılar, sendika üyesi oldukları için işten atıldılar. Bergama’da, Bayburt Gruba bağlı Agrobay Seracılık işçisi kadınlar 23 Ağustostan bu yana grevde, direnişte. Kod 46’yla 31 işçi tazminatsız, hiçbir hakkı olmadan, iftirayla işten atıldı. Kadınların çoğu on yıldır Agrobayda çalışıyor, çok değil üç gün önce iş yerlerinin çatısına çıkarak eylem yapmak, seslerini duyurmak istediler; saldırıyla gözaltına alındılar. Yine, polis, kolluk kuvveti saldırdı işçilere, işkenceyle gözaltına alındılar. Bu pervasız kadın düşmanlığı, işçi düşmanlığı giderek tırmanıyor; bunun da sebebi, kaynağı belli, iktidarın işçi düşmanlığı, kadın düşmanlığı. Kadınların en yoğun çalıştığı sektörler tarım, tekstil, büro, hizmet sektörü, güzellik sektörü; kadınların yüksek istihdam edildiği ama düşük ücretlerle mobbing, taciz, güvencesizlikle boğuştuğu alanlar bunlar ki genellikle bu sektörlerde çalışmaya başlama yaşı da oldukça küçüktür, “çocuk” denilecek yaşta işe başlayıp ömrünü tüketen, bu işlerde çalışmaya devam etmek zorunda kalan kadınlardan bahsediyoruz. Buralarda emekleri nitelsiz ve değersiz görüldüğü için sürekli işten atılma tehdidiyle yaşıyorlar, genelde de ilk fırsatta ya işten atılıyorlar ya da işi bırakmak zorunda bırakılıyorlar. Göçmen ve mülteci kadınlar merdiven altı atölyelerde on yedi saate varan günlük mesailerle, maksimum 9-10 lira ücretlerle güvencesiz çalıştırılıyorlar; “Kadın istihdamı artıyor.” denilirken sanırım “Arttı.” denilen bu.

Pandemi başladığında ilk işten çıkarılanlar kadınlardı, 1 milyon 577 bin kadından bahsediyoruz işten çıkarılan, iş bırakmak zorunda kalan kadınlardan. Pandemi dönemi ve sonrasında ise artan yoksulluk yüzünden kadınlar düşük ücretlerle çalışmak zorunda bırakıldılar. “Müjdeli istihdam” budur arkadaşlar, “müjdeli istihdam” dedikleri kadınlara dair düşük ücretle, güvencesiz, maksimum asgari ücrete çalıştırılmaktır. Kadın istihdamının yüzde 27’den 36’ya çıkması bu şartlarda patronlara müjdedir yani kadınlar uzun saatler güvenlik önlemlerinin olmadığı merdiven altı şartlarda ve bazen onu bile aratan şartlarda çalıştırılıyorlar. Bu işler nedeniyle kalıcı sağlık sorunları yaşıyorlar ve bunlar “meslek hastalığı” olarak geçmiyor, çalışamaz hâle geliyorlar ama malulen emekli olamıyorlar. Hadi bu “meslek hastalığı” olarak tanındı, patronlar eksik vesaire SGK primi yatırdıkları için bu hakkı yine kazanamıyorlar, emekli olamıyorlar.

6 Şubat depremiyle şehir değiştirmek zorunda kalan kadınlar hâlâ işsiz; konteyner kentlerde yaşamaya çalışan kadınlar ise zaten su bile bulamıyorlar. Kadının emeği; evde, işte, hayatın her noktasında kıymetsiz, değersiz, karşılıksız. Erkek işçilerle aynı işi yapsalar dahi, kalifiye işler çıkarsalar dahi kadınlar düşük ücretlere çalıştırılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çubuk, lütfen, tamamlayalım.

BURÇUGÜL ÇUBUK (Devamla) – Kadın işi-erkek işi ayrımı bile açıklıyor bu durumu. Bizler bunları söyleyince iktidarın aklına hemen aile geliyor. Deprem bölgesine su dağıtamayan bir iktidar “Evlenin, 150 bin lira vereceğiz.” diyor; her meseleyi aileyle örtmeye çalışıyor ama son beş yılda resmî rakamlarla, bakın, sadece resmî rakamlarla -gerçek değil- iş cinayetlerinde katledilen 580 kadın işçinin üzerini aileyle örtmeyeceksiniz.

Erkek devlet, sermaye, kadınların ucuz işçi olmasını, hak talep etmemesini hatta işsiz olmasını istiyor; buna izin vermeyeceğiz, örgütlü mücadelemizle kazanacağız. Bugün direnişte olan, geçmişte direnmiş olan, gelecekte direnecek olan bütün kadınlara selam ve sevgiyle. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

1’inci madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır

1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1’inci madde kabul edilmiştir.

Şimdi, 2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2’nci madde üzerinde söz talepleri vardır, şimdi onları karşılayacağım.

İYİ Parti Grubu adına Kayseri Milletvekili Dursun Ataş’a söz veriyorum.

Sayın Ataş, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülen uluslararası anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi üzerine söz almiş bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, AKP iktidarında hemen hemen her konuda yaşadığımız sıkıntılar Türk dış politikasında da yaşanmaktadır. AKP iktidarının Türk dış politikasındaki en büyük eseri Türkiye’nin ciddi bir itibar kaybıyla karşı karşıya olmasıdır. Müzakere yeteneğini kaybetmesi ise bu itibar kaybının en önemli sonuçlarındandır yani AKP dönemindeki dış politika anlayışı Türkiye’yi diplomatik çıkmazlara sürüklemiş, uluslararası alanda güvenilirliğimizi erozyona uğratmıştır. Yirmi bir yıldır bize hemen hemen her gün stratejik hamle vadeden ancak her seferinde yanıltan bir iktidarla karşı karşıyayız. Türkiye’nin itibarı cumhuriyet tarihinde eşine rastlanmayacak kadar zedelenmiştir. Dış politikada sürekli değişen, bir gün dost bir gün düşman ilan ettiğimiz politikalar ülkemizi ciddiyetsiz bir duruma düşürmüştür ve tabii ki dost bildiklerimizin bile ne zaman düşmanımız olacağını kestiremediğimiz bir dış politika anlayışıyla karşı karşıyayız.

Değerli milletvekilleri, Rusya-Ukrayna savaşından İsrail-Filistin savaşına, Libya’dan Afganistan’a, Irak’tan Suriye’ye kadar uzanan geniş bir coğrafyada yaşanan sorunlarda Türkiye dış politikasının ne kadar etkisiz kaldığı ortadadır. Küresel emperyal güçler arasındaki hegemonya mücadelesine bağlı olarak şekillenen pazarlıklı dış politika anlayışı maalesef ülkemize kayıplar yaşatmaktadır. Tarihsel olarak baktığımızda Türkiye’nin dış politikası Lozan Anlaşması’ndan doğan statükonun korunmasına odaklanmıştır. Türkiye’nin bu politikası akılcı şekilde bölgesinde hep dengeleri koruma amacını taşımıştır. Türkiye, cumhuriyetten bile çok öncesinde başlayan Batılılaşma yolculuğuna cumhuriyetten sonra daha hızlı şekilde devam etmiş, Batı’ya yakın bir politika izleyerek çoğu Orta Doğu devletlerinin aksine demokratik bir cumhuriyeti benimsemiştir.

AKP ise iktidarının ilk döneminde doğru olarak Avrupalılaşma sürecini takip etmiş ancak 2007 yılı sonrasında dış politika açılımları, özellikle İsrail’le ilişkilerde yaşanan gerginliklerle birlikte Avrupa’dan uzaklaşmaya başlamıştır. 2013 yılından sonra ise Türkiye’nin dış politikasında net bir istikamet belirlemek bile imkânsız hâle gelmiştir. Bu dönemde AKP’nin dış politikasında pragmatizm ve stratejik bir yaklaşımın yerine taktik öncelikler, iç siyaset ve zikzaklar görülmüştür. Geleneksel Türk dış politikası terk edilmiş, yerine hiçbir yararı olmayan, tam aksine birçok zarara sebep olan, akılcılık ve devlet menfaatlerinden uzak yeni Osmanlıcılık ve İslamcılık gibi politikalar izlenmiştir. AKP iktidarının bu akılcılıktan uzak politikalarının acı sonuçlarını ise hep beraber yaşayarak görmekteyiz.

Değerli milletvekilleri, bakıldığında cumhuriyet tarihimize bizi doğrudan en çok etkileyen meselelerden biri de Türkiye’nin Suriye politikasıdır ancak AKP’nin Suriye politikası en başından beri sürdürülebilir temele dayanmayan ve ulusal çıkarlarla örtüşmeyen bir istikamet izlemiştir. AKP iktidarında Türkiye Cumhuriyeti’nin Suriye politikası, Esad’la diyalog, Esad’a karşı durma, şimdi ise tekrar Esad’la diyalog kurma çabası şeklinde devam etmektedir. Bunun kaçınılmaz sonucu olarak da Türkiye’nin Suriye politikası âdeti bir felakete dönüşmüş durumdadır. Türkiye, bu felaketin faturasını sadece ekonomik olarak değil, aynı zamanda güvenlik ve ulusal çıkarları açısından da ağır bir şekilde ödemektedir.

Bakın, bugün Türkiye’de resmî rakamlara göre 3,5 milyona yakın Suriyeli bulunmaktadır. Üstelik resmî rakamların gerçeği yansıtmadığı, kayıt dışı milyonlarca Suriyelinin bu sayıya dâhil olmadığı hepimizce bilinen bir gerçektir. Yani AKP iktidarının hatalı dış politikası yüzünden Türkiye dünyanın en fazla sığınmacı bulunduran ülkesi konumuna gelmiştir. Ülkesi dışına göç eden Suriyelilerin yüzde 50’si Türkiye’ye göçmüştür. 250 binin üstünde Suriyeliye vatandaşlık verilmiştir. Cumhuriyetin akılcı dış politikası geleneğini terk edip Osmanlıcılık oynayan AKP yüzünden Suriyelilere harcadığımız para 185 milyar dolardır. Milletimiz yoksullukla, pahalılıkla mücadele ederken AKP Hükümeti Türk milletinin alın terine ihanet etmiştir. Türk genci iş bulamazken milyonlarca Suriyeli kayıt dışı çalışmaktadır. Milletimizi yardıma muhtaç hâle getirenler Suriyelilere yağmur gibi yardım yağdırmaktadır.

Diğer yandan bakıldığında Türkiye’de 2022 yılı verilerine göre doğurganlık hızı 1,62’ye ve sürekli düşüş eğilimi gösterirken Türkiye’deki Suriyeli kadınların doğurganlık hızı 5,3 seviyesine ulaşmıştır ve bu oran sürekli artmaktadır. Bu duruma önlem alınmazsa Türkiye Cumhuriyeti’nin zaten değişmeye başlayan demografik yapısı artık telafi edilemez şekilde değişecek, üniter yapı ve Türk kimliği ciddi tehdit altına girecek, Türk vatandaşları öz yurdunda garip, öz vatanında parya kalacaktır. Bu artık dış politikada yapılan bir hatayı da geçmiştir, bu artık Türk milletine ihanet boyutuna gelmiştir. Buradan Türk milleti adına çağrıda bulunuyorum: Bu hatalı politikadan vazgeçin, bir an önce sığınmacıları göndermeye başlayın, aksi hâlde Türk milletine en büyük ihaneti siz yapmış olursunuz.

Değerli milletvekilleri, AKP’nin iktidara geldiği günlerden bugüne dış politikada yaptığı hatalar yüzünden Türkiye Cumhuriyeti devleti ve Türk milleti sürekli bedel ödemektedir. Türkiye, doğrudan ulusal çıkarlarını ilgilendiren konuların hemen hepsinde diplomatik olarak yalnızlaşmış, haklıyken bile haksız duruma düşmüştür. Doğu Akdeniz başta olmak üzere, Türkiye’nin diplomatik güçsüzlüğünü fırsat bilen tüm muarızları Türkiye’ye karşı birleşmiştir; Yunanistan hakkı olmayan adalarda hak iddia etmiştir. Rahip Brunson olayında hukukun hiçe sayılması, tutarsız ve hamasi dış politika yüzünden ABD, Türk ekonomisine büyük zarar vermiştir. ABD askerleri Süleymaniye’de askerimizin başına çuval geçirdiğinde ABD’ye nota vermeyip bir de üstüne “Ne notası, müzik notası mı?” diye dalga geçenler, üst düzey siyasilerle yakın ilişkisi olan Rıza Zarrab’ın can güvenliğinden endişe ettiği için ABD’ye 2 defa nota vermiştir. ABD başkanlarından biri beyzbol sopası gösterirken, diğeri “Aptal olma.” diye mektup yazmıştır. Onlarca askerimiz Suriye’de katledildikten sonra Putin, Erdoğan’ı kapıda bekletip Cumhurbaşkanı üzerinden Türkiye’nin diplomatik şahsiyetini canlı yayında tüm dünyaya rezil etme cüreti göstermiştir. Tüm dünya ABD’ye Biden’ın “Ermeni soykırımı” demesi nedeniyle bir tepki gösterilmesini beklerken Erdoğan “Hamdolsun, hiç gündeme gelmedi.” demiştir. Bugün, Avrupa ülkeleri, Türk vatandaşına vize randevularını askıya almaktadır. Yine, dış politikada devlet aklıyla hareket edilmemesi yüzünden 2,5 milyar dolar da para ödediğimiz S-400 hava savunma sistemi aktif hâle getirilememiştir. Üstelik bu F-35 programından çıkarıldık, dünyanın en iyi savaş uçağı hâline gelecek F-35’ten olduk. F-35 projesine yatırdığımız 1,4 milyar dolar gitti, F-35 üretim sisteminin yıllar içerisinde bize getireceği ihracat rakamı olan tam 11 milyar doları da çöpe attık. Şimdi, ne olacak; kimse bilmiyor. Örnekler saymakla bitmez ama AKP’nin dış politikadaki Türkiye’yi yıllardır düşürdüğü durumun özeti işte budur.

Diğer yandan, bugün İsrail-Filistin savaşında İsrail’e göstermelik tepkiler veren AKP’nin Mavi Marmara fiyaskosunda takındığı tavrı da hatırlatmak isterim. İsrail tarafından 10 Türk vatandaşı uluslararası sulara katledilmişken Mavi Marmara gemisini organize eden İHH’yi hedef göstererek “Gazze’ye giderken bana mı sordunuz?” diyen kimdi?

Özetle, dış politikayı iç siyaset malzemesi yapan, cumhuriyetin bütün diplomasi temayüllerini yok sayan, ülkemizi bütün komşularıyla sorunlu hâle getiren, sürekli U dönüşleri yapan, Türk tarihinin en kötü diplomasisini yürüten AKP tüm bunların bedelini vatandaşa ve ülkemize yüklemiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen sözlerinizi tamamlayın.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Sayın milletvekilleri, açıkça görüldüğü üzere AKP dış politikada Türkiye’yi oradan oraya savurmaktadır. Buna derhâl son verilmeli, Türk diplomasisi geleneğine uygun davranılmalı, kişisel dostluklara dayalı dış politika değil, Atatürk’ün gösterdiği istikamette güçlü, millî, tutarlı ve istikrarlı bir politika izlenmelidir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, Sayın Ataş, teşekkür ediyorum.

Şimdi, ikinci söz, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Mardin Milletvekili George Aslan’a aittir.

Sayın Aslan, buyurun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA GEORGE ASLAN (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, nefret söylemi ve nefret suçları dünyanın pek çok coğrafyasında yıkıcı etkilere neden olan güncel ve sosyal bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu nedenle, konuşmamda ülkede yaşanan nefret suçlarına dikkat çekmek istiyorum. Türkiye’de nefret söylemi ve buna bağlı olarak nefret suçları giderek daha fazla artarken özellikle medya platformlarında kimi zaman farklı etnik ve dinî gruplara yönelik ön yargılı, aşağılayıcı ve ayrımcı söylemlerin kullanılması zaman zaman bu kesimlerin saldırılara maruz kalmasına neden olmaktadır. Nefret söylemi ve suçlarıyla ilgili yeterli yasal düzenlemelerin olmayışı ve çoğu zaman cezasız bırakılması bu saldırıların sistematik bir biçimde devam etmesine zemin hazırlamaktadır. Son yıllarda özellikle mülteciler ve Kürt mevsimlik işçiler başta olmak üzere pek çok kesime yönelik saldırıların sayısında artış yaşanması bu cezasızlık ortamının bir ürünüdür.

Türkiye’de inançları nedeniyle en çok saldırı ve nefret suçuna maruz kalan kesimlerin başında Aleviler, Hristiyanlar, Yahudiler ve Ezidiler gelmektedir. İnanç Özgürlüğü Girişimi tarafından din veya inanç temelli nefret suçlarının önlenmesi ve nefret suçlarıyla ilgili cezasızlık politikalarının önüne geçilebilmesi amacıyla hazırlanan Türkiye’de Din, İnanç veya İnançsızlık Temelli Nefret Suçları 2022 Raporu’na göre Ocak-Aralık 2022 tarihleri arasında din, inanç veya inançsızlıkla bağlantılı 36 nefret suçu işlenmiştir. Bunlardan 15’i Alevilere, 15’i Hristiyanlara, 4’ü Yahudilere, 1’i Ezidilere, 1’i Müslümanlara karşı işlenmiştir. 18 Mart 2022’de Mardin’in Nusaybin ilçesinde 1 Ezidi evinin yakılması, 10 Nisan 2022’de İstanbul Şişli’deki Ermeni Katolik ilk ve ortaokulunun kapısına Nazi sembolü gamalı haç çizilmesi, 5 Haziran 2022’de Mardin Kızıltepe’de restorasyonu tamamlanan Süryani Ortodoks Kilisesi’ne bağlı Mor Gevargis’te yüz yıl aradan sonra düzenlenen ayin sonrasında köyde yaşayan tek Süryani ailenin evine taşlarla ve sopalarla saldırılması, 13 Temmuz 2022’de İstanbul Beyoğlu’ndaki Hasköy Yahudi Mezarlığı’ndaki 81 mezar taşının tahrip edilmesi ve 30 Temmuz 2022’de Ankara’da, muharrem orucunun ilk gününde cemevlerine ve Alevi kurumlarına arka arkaya 4 saldırı düzenlenmesi raporda yer alan saldırılardan sadece birkaçıdır.

Değerli milletvekilleri, dünyanın pek çok gelişmiş hukuk sisteminde bir suçun nefret güdüsüyle işlenmesi cezayı ağırlaştıran nitelikli bir hâl olarak ele alınmaktadır. Ancak Türkiye taraf olduğu uluslararası insan hakları sözleşmeleri nedeniyle nefret suçuyla ilgili etkili soruşturma ve yargı süreci yürütme konusunda önemli yükümlülüklerle sahip olmasına rağmen Türk Ceza Kanunu’nda nefret suçlarına ilişkin özel veya yeterli bir düzenleme bulunmamaktadır. Her ne kadar Türk Ceza Kanunu’nun 122’nci maddesinde “Nefret ve ayrımcılık” başlığı altında bir düzenleme söz konusuysa da bu maddi nefret suçları için yeterli bir kapsama sahip değildir. Toplumsal barışın önümüzdeki temel sorunlardan birini oluşturan nefret suçlarının ortadan kaldırılması için her şeyden önce siyasi liderler ve her kademedeki yetkililer nefret söylemlerinden kaçınmalı, resmî ideolojiye bağlı ceza mevzuatı değişmelidir.

Etnik kimliğin, her türlü dinî inancın ve mezhebin ayrımcılığın temelleri arasında sayılmaması ve gerekli yasal düzenlemelerin yapılması gerekmektedir diyor ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aslan, teşekkür ediyorum.

Şimdi üçüncü söz talebi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin’e aittir.

Sayın Müzeyyen Şevkin, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, dün barış elçisi Tahir Elçi’nin hunharca katledilişinin 8’inci yıl dönümüydü ve bugün onun mahkemesi devam etti. Sevgili Türkan Elçi, bugün mahkemesine katıldı. Sayın Tahir Elçi’yi buradan saygı ve rahmetle anıyorum. Bu topraklarda faili meçhul cinayetlerin aydınlanacağı günler gelene kadar adalet mücadelemizi elden bırakmayacağımızı buradan belirtmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, yine, Adana’mızın Aladağ ilçesinde 10 kız öğrencinin, 2 belletmenin yaşamını yitirdiği ve çok sayıda öğrencinin yaralandığı yurt yangınının üzerinden bugün tam yedi yıl geçti. Bu yedi yıl içerisinde ne yazık ki hâlâ ihmaller zinciri ve hâlâ adalet sağlanamadı, yangından

gerekli dersler çıkarılamadı. Tabii, aslında burada şapkamızı önümüze koyup düşünmemiz gereken şey, köy okullarının kapatılması ve bu köy okullarına erişemeyen kız öğrencilerin ilçelere giderek bu yurtlarda barındırılması ve bu yurtların da yeterli güvenliği bulunmadığı için çocuklarımızın yaşamlarını farklı şekillerde yitirmesiyle karşı karşıya kaldığımız durumlar var. Her seferinde söylüyoruz; kız çocuklarının okutulmasının önündeki en büyük engellerden biri köy okullarının kapatılmasıdır. Erken yaşta onların evliliği bir kere sağlanmış oluyor çünkü birçoğu okumaya gönderilmediği için erken yaşta da bu kız çocuklarının evlendirilmesinin önü açılıyor ve eğitime erişemiyor bu çocuklar ve dolayısıyla tabii bu tür kazalarla da karşı karşıya kalıyoruz.

Devlet yurtlarında son günlerde yaşanan asansör kazaları yine bu ihmaller zincirinin ve eğitimde yaşanan büyük kaosun en önemli göstergelerinden biri. Her şeyle övünüyoruz “Büyüyoruz.” “Uçan Türkiye.” “Amerika bizi kıskanıyor.” “Almanya bizi kıskanıyor.” ama bir öğün yiyeceği ilköğretimdeki çocuklara ne yazık ki veremez durumdayız arkadaşlar. Allah aşkına, hangi büyümeden bahsediyorsunuz? Bir öğün yemeği çocuklarına sunamayan bir ülkenin hangi büyüklüğünden bahsedebilirsiniz?

Bir başka olay, yurtlarda barınamayan çocuklar, asansör kazalarının dışında gıdaya da erişemiyorlar. Gıdaya eriştiklerinde içinden çıkan kurtlar ve ne yazık ki niteliksiz yiyecekler her gün basında çeşitli şekillerde yer almaya devam ediyor. Eğitimde yaşanan kaos umarım bu dönem -hani siz yeniden Hükümetmişsiniz gibi geldiniz ve her şeyi yeniden yapıyorsunuz ya- eğitimde yapacağınız o devrim niteliğinde değişikliklerle düzelir diye düşünüyoruz, bunu ümit etmek istiyoruz doğrusu.

Evet, sayın milletvekilleri, Türkiye, tam bir ekonomik buhrana sürüklenmiş durumda. Baktığımız zaman, ülkemizde halkımızın önceliklerini önceleyen bir hükümet anlayışı değil; tamamen müteahhitlere, yandaş müteahhitlere ve yakın holdinglere öncelikler taniyan ve bunları daha çok zengin etmeye dönük politikalar izlendiğini görüyoruz. Zengini daha çok zengin etme, vergi adaletsizliği ve benzeri gibi pek çok şeyle karşı karşıyayız.

AKP iktidarı maalesef ülkeyi bir torba yasalar cennetiyle yönetme alışkanlığını hâlâ sürdürüyor. Geçtiğimiz gün de 80 maddelik bir torba yasa yeniden Plan Bütçeye geldi. Sanki aciliyeti varmış gibi, sanki Türkiye’nin en önemli önceliği bu 80 madde içerisinde saklıymış gibi bir tutum izleniyor ne yazık ki. Bunlar ne meslek odalarına ne sivil toplum örgütlerine ne muhalefet milletvekillerine sorulmadan ne yazık ki karşımıza getiriliyor.

Evet, yine, tabii, 25 Kasım’da, Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü’nde, tam da bugün 6’ncı maddede tecavüze uğrayan kadının beyanının esas olması gereken bir noktada -hani tecavüz sanki ulu orta yapılıyor, zaten kapalı kapılar ardında yapılan bir durum- kadının beyanını ortadan kaldıracak kanıt arayan bir madde ekleniyor bir gece yarısı operasyonuyla. Zaten İstanbul Sözleşmesi’ni bir gece yarısı kaldırdınız, 6284’ü etkin olarak kullanmıyorsunuz. Her gün bir kadın öldürülüyor veya şüpheli şekilde ölü bulunuyor. Allah aşkına, nereye kadar bu cins kırımına devam edecek arkadaşlar? Hiç mi bundan ders almayacağız, nereye kadar yani bu?

Değerli milletvekilleri, sizin derdiniz bazılarının şirin görünmek mi, doğrusu bunu merak ediyoruz. Yani üzüm yemek mi bağcı dövmek mi yoksa birtakım çevrelere şirin görünmek adına bu maddeleri, bu kadar kadının öldürülmesine rağmen, hâlâ bize dayatmanız mıdır? Bu konuda mücadelemiz devam edecek. Yeniden bu kadar kadının katledilmesine... Asla ve asla kazanılmış haklardan da taviz vermemeye devam edeceğiz. Bu mücadelemiz devam edecek arkadaşlar.

Değerli milletvekilleri, evet, baktığımızda tabii, ekonominin kötülüğünden bahsettik. Bununla ilgili birkaç rakam da vermek isterim. Ekonomide maalesef, hanı, faiz nastı, işte haramdı, vesaire gibi şeyleri, hepsini unuttuk, yüzde 50’lere ulaşan bir faizle şu anda karşı karşıyayız ve ne yazık ki ülkeler arası borç bulma atağı devam ediyor ama kendi ülkemizde kendi çiftimizi yok sayan, üretimi yok sayan... Kendi ülkemizin ürettiği, özellikle kendi bölgem olan narenciye’nin yüzde 70’inin üretildiği Çukurova bölgesinde 7 milyon ton üretimin yapıldığı bir ortamda bunlar çürümeye terk ediliyor ve insanlar ağaçlarını söküyorlar. Maalesef -bunların satılmasına ilişkin- İspanya bizim 5 katımız ihracat yaparken biz ne yazık ki elimiz böğrümüzde ağaçlarımızı sökmeye devam ediyoruz ama üç kuruş para bulabilmek için de ülke ülke gezmeye devam ediyoruz.

Evet, değerli milletvekilleri, yine baktığımız zaman 1 Ocak-24 Kasım tarihleri arasında icra dairelerine gelen dosya sayısı geçen yılın aynı dönemine oranla yüzde 61,3 artmış, 12 milyon 301 bin kişi maalesef hacizlerle karşı karşıya. TÜRK-İŞ'in bugün açıkladığı rakamlara göre 4 kişilik bir ailenin açlık sınırı 14.025 lira oldu ve ne yazık ki bizim hâlâ asgari ücretimiz 11.402, emekli maaşı 7.500 lira, dul ve yetimlerse 2.800 lira maaşla geçinmek zorunda. Bu ekonomik buhranı ortadan kaldırmak üzere maalesef, hiçbir girişimde bulunulmuyor. Zaten emekli maaşını ve asgari ücreti artırırsanız ne olur? Alım gücü artmadıktan sonra, bu ülkede üretim, istihdam artmadıktan sonra neye yaradığı da zaten dikkatlerinizde olması gereken bir şey.

Değerli milletvekilleri, Adana'ya gelecek olursak, Adana'da zamanın belediye başkanı tarafından yapılan hafif raylı sistemin 1'inci etabı ne hastaneye gidiyor ne postaneye ne de üniversiteye, sürekli zarar eden bir projeye karşı karşıyayız ve ısrarla burası Ulaştırma Bakanlığına devredilmiyor. Cumhuriyet Halk Partili Belediye Başkanımız Sayın Zeydan Karalar ve ekibi 2'nci etap metro projesini hazırladı, 2026'dan başlayıp 2055 yılına kadar işletilmesini planlıyor. Gelir elde edilecek raylı sistemin bütünü düşünüldüğünde zarar yerine kâr edilecek çünkü 2'nci etap tamamlanırsa hastaneler bölgesine gidecek, üniversitelere gidecek, stadyuma gidecek, Adanalı derin bir nefes alacak ve borç yükünden kurtulacak. Ama gelin görün ki projesi hazır, kredisi bulunmuş bu sisteme 4'üncü kez başvuru yapılmış olmasına rağmen Sayın Cumhurbaşkanının masasında bekliyor.

İkinci konu tramvay projesi. Tüm senaryoları ile teknik altyapısı hazır hâlde duran tramvay, fonu da hazır ama üç yıl sonra bitmesi planlanan bu projeye de maalesef Cumhurbaşkanından onay çıkmıyor. Bu konjonktürde, baktığımız zaman, bu tramvay projesi Kalkınma Bankası, Dünya Bankası, özel sektör ve belediyelere fon sağlayan IFS'den 60 milyon euroluk fon da bulunmuş olmasına rağmen imzalanmaması sadece Adanalıya eziyettir, belediye başkanlarına ya da Cumhuriyet Halk Partililere değil, Adanalı vatandaşlara eziyettir arkadaşlar. Sevgili milletvekilleri, insanları bu konfordan mahrum etmeyin; bu kini ve düşmanlığı bırakın, Adana Büyükşehir Belediyesi de bu memleketin bir belediyesidir.

Değerli milletvekilleri, yine, Adana Şakirpaşa Havalimanı, kapatmaya kalkışıyorsunuz. Altmış dört yıldır hiçbir havai koşuldan etkilenmeyen ya da hiçbir kazaya maruz kalmayan, deprem sırasında da stratejik öneme sahip ve tüm lojistik ulaşımın buradan sağlandığı bir havalimanıdır. Burada havalimanı taksisinden tutun, etrafındaki pek çok esnaf buradan geçimini sağlamaktadır. Adana Havalimanı şehrin içerisinde beş dakika mesafede bir havalimanıdır, bunun kapatılmasına asla ve asla, bir Adanalı olarak müsaade etmeyeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şevkin, lütfen tamamlayın.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Bir yatırım yapılmıştır ve hem çevre illerimize hem de Adana'mıza lojistik desteği çok büyük olan Adana Şakirpaşa Havalimanı'nı kapatma sevdanızdan da derhâl vazgeçmeniz gerekmekte.

Evet, değerli milletvekilleri, kadınlarla ilgili buradan defalarca konuşuyoruz, ekonomiyle ilgili konuşuyoruz, depremzedelerle ilgili konuşuyoruz ama biz konuşuyoruz, biz dinliyoruz. Maalesef, bu konuda gözleriniz kör, kulaklarınız sağır; bir türlü duymak istemiyorsunuz, bir türlü bu sorunlara çözüm bulmak gibi bir niyetiniz yok. Artık Türkiye'de, gerçekten, ruhsatsız silahtan tutun, uyuşturucu kaçakçılığından tutun, kadın cinayetinden tutun, çocuk taciz, tecavüzlerine varan bir dizi sorun yumağı var ve sanki muhalefetteymiş gibi bunlardan yakından da bir zümre var ne yazık ki. Sanki bu ülkede biz ülkeyi yönetiyoruz da sizler muhalefetteymişsiniz gibi bir tavır sergiliyorsunuz ama merak etmeyin, tüm bu sorunlar görmezden gelinmeyecek, elbette halkımız bunun hesabını sizden soracaktır.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şevkin, teşekkür ediyoruz.

Şimdi şahsı adına ilk söz, İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'e aittir.

Sayın Şahin, buyurun.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Görüşülmekte olan uluslararası sözleşmelere kabul yönünde oy kullanacağımızı ifade ediyorum. Tabii, dış siyaseti konuşuyoruz, itibarlı bir dış siyaset için dün adalet ve liyakatlı bir devlet düzeninin ne kadar önemli olduğunu buradan işaret etmiştik. Yine, itibarlı bir dış siyaset için temiz siyasetin, siyasi ahlak reformunun da ne kadar önemli olduğunun farkındayız ve bu anlamda Gelecek Partisinin kamuoyuyla paylaştığı temiz siyaset belgesinden bazı kesitleri buradan paylaşmak istiyorum. Öncelikle siyasetin finansmanı konusuna değinmek istiyorum. Siyasetin finansmanı bir ülkedeki yozlaşma sürecinin ilk düğmesidir. İlk düğme yani siyasetin finansmanı doğru iliklenirse ekonomik yozlaşma ve yolsuzluklar da büyük ölçüde engellenebilir. Siyasetin finansmanının meşru zeminde kalabildiği oranda ülkemizdeki yolsuzlukların engellenmesi de mümkün olacaktır.

Bir başka husus, tam demokratik bir hukuk devleti maliye politikalarının üzerinde titremek zorundadır, zira bu politikalar kamu gelirlerinin üretken kullanımının yanında adil kullanımının da sağlanmasını belirler. Kamuda radikal bir tasarruf hamlesi yapılması ve şatafatın ortadan kaldırılması, temel hizmetlerde daha fazla eşitlik ve hatta stratejik pozitif ayrımcılık, sosyal faydası sermaye faydasından daha fazla olan yatırımlara öncelik verilmesi, hedefe yönelik yatırımlarla kaynak israfı ve yolsuzlukların engellenmesi şeffaflığa ve hesap verilebilirliğin sağlanmasına bağlıdır.

Evet, bir başka husus, mali politikaların siyasetin çıkarlarını değil vatandaşların çıkarlarını, ihtiyaçlarını öncelemesi için mali kural yaklaşımının eksiksiz bir şekilde işletilmesi gerekir. Haksızlıkların, eşitsizliklerin ve yolsuzlukların vergi sistemi üzerinden hayata geçmesine müsaade edilmemesi temiz bir siyaset için temel bir unsurdur. Bu bilincin kazanılmasında en önemli unsurların başında vatandaşların oylarıyla seçtikleri vekillerin bütçeyi yapması gelmektedir. Bütçe yapımı bütün unsurlarıyla Meclise yani millete iade edilmediği sürece kaynakların verimli, adil ve şeffaf kullanımından bahsetmek mümkün olmayacaktır.

Bir başka husus, başta kalıcı emek barışını sağlamak üzere her türlü kayıt dışılığın, bahanelere sığınmaksızın insan onuruna yakışır bir şekilde ortadan kaldırılması gerekmektedir.

Bir başka husus, vergi teşvik ve istisnalarını kişiye ve kuruma özel olmaktan çıkarıp aynı durumda olan gerçek ve tüzel kişilerin hepsini kapsayacak adil bir düzenleme yapılmalıdır.

Yine, sistemik yolsuzluğun en belirgin uygulaması haksız kaynak transferleriyle kamunun bir zenginleşme aracı olarak kullanılmasıdır. Kamu ihalelerinde istisnasız şeffaf ve rekabetçi bir düzen sağlanmadığı sürece yozlaşma ve yolsuzluk devam edecektir.

Benzer bir şekilde, çevre ve şehir kültürünü tahrip eden imar merkezli kaynak transferlerine karşı olabilecek en sert tedbirler alınmalıdır.

Yine, sistemik bir yolsuzluk örneğine dönüşme potansiyeli yüksek olan bir diğer alan ise kamu-özel iş birliği projeleridir. Bu projelerin ülkemize yüklediği maliyetler ortadadır. Bu projelerin sözleşmelerinin tamamı gözden geçirilmeli ve gelecek nesillerin borçlandırılmasına son verilmelidir. Adil ve şeffaf olmayan teşvik dağıtımı da kamu kaynaklarının haksız transferinde önemli bir rol oynamaktadır. Bu adaletsiz dağılım da son bulmalıdır.

Yine, Türkiye’de yozlaşma denilince akla gelen unsurlardan bir tanesi de kamu istihdamında yaşanan haksızlıklardır. Kamuda işe girmenin, terfi etmenin, yer değiştirmenin, ceza ve promosyonun nesnel şartlara bağlı olduğunu söylemek de imkânsızdır. Kamu hizmetine giriş, kalış ve yükselişin kayırmacılık, nepotizm ve farklı çıkarlar sebebiyle aşındırılmasına müsaade edilmemelidir. Kamuya yeni personel istihdamında mevcut bulunan mülakat sistemi kaldırılmalı, her meslek için objektif kriterlere dayalı sınavlar getirilmelidir. Ayrıca, kamu personel sayısının rasyonel olmayan kararlarla şişirilmesini de bir yolsuzluk türü olarak değerlendiriyoruz.

Değerli milletvekilleri, temiz siyasetin bütün unsurlarıyla hayata geçmesinde en önemli unsur herkesin saygı duyacağı bir denetim yapılmasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şahin, lütfen tamamlayın.

İSA MESİH ŞAHİN (Devamla) – Toparlıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi ve yargının denetimi eksiksiz bir şekilde yapması durumunda siyaseti kirleten, kamu kaynaklarını israf eden ve kamu yönetimini yozlaştıran kapılar kapatılabilir; evet, bu denetim önemlidir.

Son olarak, Gelecek Partisi temiz siyaset ahlakını ortaya çıkaracak siyasi, ekonomik ve toplumsal havanın ülkemize yerleşmesi için siyaset yapmaktadır. Bu amaca matuf olarak temiz siyaset çalışmasını kendimiz için sadece bir ödev olarak görmüyoruz, milletimize karşı bir sorumluluk, bir ahit olarak da görüyoruz. Bu duygularla temiz bir Türkiye için, temiz bir gelecek için temiz bir siyaset diyoruz.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; bu duygularla Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şahin, teşekkür ediyorum.

Şahsı adına ikinci söz, Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü’ye aittir.

Sayın Hülakü, buyurun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

AKP iktidarının kayyum eliyle gasbettiği sadece Amed büyükşehir belediyesi değildir, Mardin, Van, Kars, Siirt belediyeleri de değildir, 2019 yılında çalınan, gasbedilen belediyelerin yanında resmî kayyum işlevi gören belediyeler de vardır. Kayyum pratiğinin “talancı belediyecilik” anlayışının bir benzeri de Bingöl’dedir. 2004 yılından beri Bingöl Belediyesi kayyum gasbıyla yönetilen onlarca belediyemizle âdeta aynı kaderi paylaşmaktadır. 2020 yılında “Bu bir torpil listesidir” ilanıyla Bingöl Belediyesinin resmî kayyumu AKP’li Belediye Başkanı görevine büyük bir sükse yaparak başladı; birçok AKP’linin yakınına Bingöl Belediyesine itinayla işe aldı. Bu hak gasbının, bu göz göre göre yapılan hırsızlığın sonucunda Bingöllü gençler elbette AKP zulmünden kaçmanın yollarını aramaya başladı. Torpilin merkezi hâline gelmiş Bingöl’de on binlerce gencin Avrupa’ya, Amerika’ya göç etmesinin sebebi işte budur; çarşaf çarşaf serilen torpil listelerinden yüzü zerre kızarmayan AKP’li Bingöl Belediyesi; diğer bir ifadeyle seçimle göreve gelmiş kayyumdur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir diğer mesele Sayıştayın belediye ve il özel idarelerini denetlememe meselesidir. İktidarın saymanlığına dönüşmüş bir Sayıştayın çalışmasının hiçbir anlamı yoktur. 2019 yılından beri Bingöl Belediyesini denetlemeyen, yönetildiği beş yıl içerisinde hiçbir denetime tabi olmayan AKP belediyeciliğinin koruculuğunu yapan, kayyumla gasbedilen, hırsızlıkları arşa ulaştırmış belediyeleri denetlemekten âciz olan Sayıştayın bizim nezdimizde hiçbir hükmü yoktur. Tüm samimiyetimle söylüyorum, Sayıştayı kapatın. Bakın, Meclis Başkanlığına hem önergeyle hem de Plan Bütçe Komisyonunda sözlü olarak ilettiğim “Bingöl Belediyesi ve Bingöl İl Özel İdaresi neden yıllardır denetlenmiyor?” sorusuna verilen cevap şudur: “Denetleme gereği duyulmamıştır.” Verilen bu cevabın pişkinliğini ve sorumsuzluğunu Bingöl halkının ve kamuoyunun vicdanına bırakıyorum.

Nihayet geçtiğimiz günlerde yayınlanan 2022 yılı Sayıştay Raporu’nda Bingöl İl Özel İdaresinin raporu da kamuoyuyla paylaşıldı. Raporda Sayıştayın -AKP eliyle- denetleme gereği duyulmamıştır kolaycılığına neden kaçtığını açıkça görüyoruz. 2022 yılı Bingöl İl Özel İdaresi Sayıştay Raporu’ndan bazı örnekleri sizinle paylaşayım. Son denetimin yapıldığı 2017 yılındaki hiçbir uyarı dikkate alınmamış, hiçbir usulsüzlük düzeltilmemiştir. Aradan geçen beş yılda aynı bulgular tekrar raporda yer almıştır. Denetim nerede, soruşturma nerede? Hiçbiri yok. İl Özel İdaresi bünyesinde çalışan işçilere yıllık izinleri kullandırılmamıştır. 36 bin gün yıllık izin kullandırılmadığı, bu hak gasbının da bütçeye yükünün 16 milyon TL’nin üzerinde olduğu belirtilmiştir. İşçiler yasal sınırın üzerinde çalıştırılmış, ayda azami 180 saat çalışması gerekirken bunların üzerinde çalıştırılmışlardır. Üstelik bu fazla çalışmaya ilişkin mesai ücretleri ödenmemiştir. Köylere hizmet götürme birliklerine usule aykırı para aktarımı yapılmış, 47 milyon 300 bin TL’lik usulsüz aktarım -AKP’nin- İl Özel İdare eliyle sözde hizmetlere kullanılmıştır. Yeni yatırım programları için ayrılan bütçe keyfi bir şekilde, usule aykırı kullanılarak kamu zarara uğratılmıştır, işte denetim gereği duyulmamıştır kolaycılığının altında yatan sebep bu usulsüzlüklerin çarşaf çarşaf halkın önüne serilmesidir. Lafı dolandırmanın hiçbir anlamı yoktur, AKP iktidarının vesayeti altında hareket eden bir Sayıştayın denetim gücü ve sorumluluğu ortadan kalkmıştır. Bingöl halkına ve Türkiye’de yaşayan milyonlarca yurttaşaya verilen mesaj açıktır.

“Biz çalarız, biz bölüşürüz, biz bu parayı seçim çalışmalarında çalışırız, yaparız, siz de hiçbir şey yapamazsınız.” demenin başka bir versiyonuyla karşı karşıyayız. Biz de buradan söz veriyoruz: Her bir kuruluşun hesabını tek tek vereceksiniz. Bizden aldığınız ne varsa sizden tek tek geri alacağız.

Teşekkür ediyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Hülakü, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, 2’nci madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2’nci madde kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3’ncü madde üzerinde söz talepleri vardır.

İlk söz talebi, Saadet Partisi Grubu Adına Kayseri Milletvekili Mahmut Arıkan’a aittir.

Sayın Arıkan, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MAHMUT ARIKAN (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizin dış politikası hakkında değerlendirme yapmak gerek biz milletvekilleri, siyasetçiler gerekse konunun uzmanları açısından öylesine zor. Bunun en temel sebebi, ülkeyi yirmi iki yıldır tek başına idare eden Sayın Cumhurbaşkanının hiçbir önemli konuda maalesef düz bir çizgisinin bulunmamasındandır. Dünyü ile bugünü bir tarafa, sabahı ile akşamı arasında bile Ahmet Kaya’nın şarkısında geçtiği gibi “yaman çelişkiler” bulunan bir liderin politikası üzerine söz söylemek, analiz yapmak hiçbir babayığidin harcı değildir. Dış politikada verilen algı ile gerçekler arasındaki bu büyük uçurum maalesef ülkemizi hızla geriye götürmektedir. Hâlen sadece Orta Doğu’nun değil, tüm dünyanın vicdanlarını kanatan Filistin’de yaşanan katliama karşı takınılan ikili tavır, iktidarın dış politikada sergilediği değişkenliği açıkça ortaya koymaktadır. Bir taraftan mangalda kül bırakmayacak şekilde “Bir gece ansızın gelebiliriz.” şarkısını en üst perdeden söylerken öbür taraftan limanlarımız İsrail’e yakıt ve mal götüren gemilere ev sahipliği yapıyor. Bir iktidar partisinin protesto mitingi düzenlemesi gibi bir gariplik de tarihe not olarak düşüldü. Filistinli kardeşlerimize kan kusturan İsrail, Türkiye’deki büyükelçisini geri çağırırken biz maalesef buna en ufak bir karşılık veremedik. Dış politikanın en temel ve herkes tarafından kabul edilen ilkelerinden olan karşılıklılık ilkesini dahi hayata geçiremedik ama öbür taraftan bakıyorsunuz ki Cumhurbaşkanından partinin en alt kademesindeki görevli üyesine kadar herkes Salâhaddin Eyyubî tavırlarında nutuklar atıyor. En hafif tabirle söylersek, dili başka söylüyor, eli başka yapıyor. AK PARTİ hükûmetlerinin, daha doğrusu Sayın Cumhurbaşkanının bugün sergilediği tavır sadece son dönemde sergilenmiş bir tavır değil, yirmi yılı aşkın bir süredir maalesef bu durumu yaşamaktayız. Dış politikanın tek istikrarlı ilkesi “istikrarsızlık” olmuştur. Hatırlayın, Davos’ta katıldığı panelde İsrail Cumhurbaşkanı’na yönelik sadece milletimizin değil, başta İslam âlemi olmak üzere tüm mazlum insanların yüreğine su serpen “one minute” haykırışından sonra, salon dışına çıktığında alelacele bir basın toplantısı düzenleyerek “Tavrim, İsrail Cumhurbaşkanı’na değil moderatöre idi.” diyen kişi Sayın Cumhurbaşkanımızdır. Hatırlayın, “Biz de Büyük Orta Doğu Projesi’nin Eş Başkanımız.” diyen de bu konu çok eleştirilip tepki toplamaya başladıkdan sonra, sanki o sözleri kendi söylemiş gibi buna karşı çıkanlara ağır şekilde yüklenen de Sayın Cumhurbaşkanımızdır. Hatırlayın, Mavi Marmara gemisine yol veren, o zalim saldırı gerçekleşip 9 insanımız şehit olduktan sonra bu olayı seçimlerde, miting alanlarında siyaset konusu yapan, şehitlerden biri olan Furkan Doğan’ın babasını Kayseri’de kısa dönem de olsa milletvekili yapan Sayın Cumhurbaşkanımızdır. Aynı Cumhurbaşkanımız, İsrail’in uluslararası hukuk alanında köşeye sıkışıp katilliğinin tescilleneceği bir esnada 20 milyon dolar karşılığında hukuk sürecini ortadan kaldıran anlaşmayı imzaladı. Yine aynı konuda, yıllar sonra “Dönemin Başbakanından izin mi aldılar?” diyerek Mavi Marmara mağdurlarını suçlamaktan geri durmadı. Suriye konusunu hatırlayın, ailecek tatil yapacak kadar Beşar Esad’la dostluk ilişkisi geliştiren Sayın Cumhurbaşkanı, iki ülke arasında ortak Bakanlar Kurulu toplantısı yapacak kadar iki ülkeyi yakınlaştıran Sayın Cumhurbaşkanı Amerika’dan esen bir rüzgâr sonrasında Esad için “Esed” demeye başlamıştır. Bu tavır değişikliğinden sonra Suriye’nin hâli de ortada, ülkemizin hâli de ortada. Suriye böyleyken Irak farklı

mı? Hatırlayın, 3 Mart tezkeresinin Mecliste kabul edilmemesinden sonra Sayın Cumhurbaşkanının göreve gelir gelmez yaptığı ilk işlerden biri tezkereyi yeniden Meclise getirip onaylatmak olmuştur. Mısır’la olan ilişkilerimiz de tam bir ibretlik hikâye. Seçilmiş devlet başkanını askerî darbeyle devirip binlerce Müslümanı katleden, on binlerce insanı zindanlara atan Sisi için Sayın Cumhurbaşkanımız neler neler söylemişti. Hatta en çok can kaybının yaşandığı Rabia meydanından hareketle rabia işaretini partisinin işareti yapıp yıllarca kullandı. Sağ elinin 4 parmağıyla seçim meydanlarında işaretler yapan Sayın Cumhurbaşkanını, aynı eliyle Katar’da Sisi’nin elini sıktı. Libya konusunda “Ne işi var NATO’nun Libya’da?” çıkışından sonra, yirmi dört saat bile geçmeden NATO’dan daha hızlı hareket edildi; sözler başka, işler başka. Birleşik Arap Emirlikleriyle olan hikâyeler de bambaşka bir hikâye; en yetkili ağızlardan 15 Temmuz hain darbe girişiminin finansörü ilan edilen bu ülkenin yöneticilerinin önüne kırmızı halılar serildi. Suudi Arabistan’ın İstanbul Başkonsolosluğunda öldürülen gazeteci hakkında ortaya konulan tepkiler hâlen kulaklarımızda. Sonra ne oldu? Kralla, prensle arayı düzeltmek amacıyla üçüncü dünya ülkelerinde bile olmayacak şekilde dava dosyasını “katil” dedikleri kişilere teslim edip ülkemizin yargı yetkisini yerle bir ettiler; sözleri başka, işleri başka.

Yine hatırlayın, uzun süre Rahip Brunson olayı gündemi işgal etti. Ne dedi Sayın Cumhurbaşkanı tutuklu rahip hakkında? “Bu can bu bedende, bu fakir bu görevde olduğu sürece o teröristi alamazsınız.” dedi. Sonra devreye Amerikan Başkanı girip hepimizi derinden yaralayan sözler sarf edince o can o bedende, o fakir o görevde olmasına rağmen Brunson cezaevinden çıkıp Beyaz Saray’da Oval Ofis’te ağırlandı. Alman vatandaşı bir Türk gazeteci olan Deniz Yücel’in tutuklanması ve serbest bırakılmasında da benzer gelişmeler yaşandı; sözler başka, işler başka.

Bu saydığım örnekler ilk anda aklımıza gelen örnekler. Dış politika alanında yirmi iki yıllık dönemde bu örneklerin en az 22 katı U dönüşler yaşandı. Sabah Avrupa Birliği söylemiyle uyananlar, gece “Şanghay Beşlisine 6’ncı olalım.” diyerek uykuya daldılar; sözler başka, işler başka.

Değerli arkadaşlar, bu yaşananların sonucunda ülkemiz maalesef güvenilmez bir noktaya hızla ilerlemekte. Sabah söylediği ile akşam yaptığı taban tabana zıt olan idarecilerin elindeki bir ülkeye güvenmeyenler o ülkeye yatırım yapmıyor ve ekonomi ciddi şekilde zarar görüyor. Dış politikanın istikrarsızlığı ekonomiyi de istikrarsız hâle getiriyor. Sayın Cumhurbaşkanı “Dün dündür, bugün bugündür.” diyen merhum Süleyman Demirel’i yıllar boyunca bu sözü dolayısıyla eleştirmesine rağmen, maalesef, icraat olarak Süleyman Demirel’in bu cümlesinin varisi olmuştur. Bizim millî görüş olarak, Saadet Partisi olarak en çok eleştiri aldığımız tutum, AK PARTİ’ye karşı olan muhalefetimiz oysa bizim ne Sayın Cumhurbaşkanının şahsına ne de AK PARTİ yöneticilerinin şahsına bir husumet duymamız söz konusu değil. Biz doğruya doğru, yanlışla yanlış diyoruz; dış politika konusunda da aynı şeyler geçerli.

Biraz evvel, birçok örnekte sözü de söyledim, işi de söyledim. Biz Sayın Cumhurbaşkanı ve AK PARTİ yöneticilerinin sözlerine tam destek veriyoruz ancak işlerine Sisi’nin tanklarına karşı Rabia Meydanı’nda direnenler gibi karşıyız. Sözüne desteğimiz ama işinize karşıyız. İşiniz sözüne uyarı sonuna kadar destekçiniz olacağımızı ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Arıkan, teşekkür ediyorum.

İkinci söz talebi, İYİ Parti Grubu adına Antalya Milletvekili Aykut Kaya’ya aittir.

Sayın Kaya, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYKUT KAYA (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulumuzu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. Bugün, uluslararası anlaşmalarla ilgili İYİ Partimiz adına söz almış bulunuyorum.

Afrika ülkelerinin küresel üretimin geleceğinde öne çıkması beklenmekte ancak Afrika’daki ülkeler hem mevcut refah düzeyleri hem de geleceğe dair taşıdıkları potansiyel açısından biraz farklılık gösteriyor. Bu ülkeler arasında Burkina Faso gibi dünyanın en az gelişmiş ve refah artış potansiyeli düşük ülkeler de var, Demokratik Kongo Cumhuriyeti gibi sahip oldukları koltan, bakır, kobalt, lityum rezervleriyle küresel üretimin sürdürülebilirliği açısından önem arz eden ülkeler de var.

Diğer taraftan, gelişmiş ve gelişmekte olan ekonomilerde doğum oranlarındaki düşüş devam ederken nüfus artış hızının da yavaşladığı ya da negatife döndüğü düşünüldüğünde Afrika'nın önemini bir kez daha anlıyoruz çünkü önümüzdeki otuz yılda Sahra Altı Afrika'nın nüfusunun 2'ye katlanacağı hatta 2100'de dünya genelindeki her 2 doğumdan 1'inin Afrika'da gerçekleşeceği tahmin ediliyor.

Beşerî sermaye ve ham madde açısından önemi aşikâr olan Afrika'yla münasebetimizin artması elbette ülkemiz ekonomisinin bugünü ve geleceği için önemlidir. Mesela Çin'in küresel yatırım hareketleri ya da Kuşak ve Yol Girişimi gibi projeleri Afrika'yı stratejik olarak önceliklendirdiğini göstermektedir. Çin'in bölgeye artan ilgisi ve yatırımlarıyla uyumlu şekilde Afrika'nın toplam ithalatından Çin'in aldığı payın da arttığını görmekteyiz. 2003'te Afrika'nın toplam ithalatında Çin'in payı yüzde 5,3 iken bu oran 2022'de 17,8'e yükselmiştir. Aynı dönemde Afrika'nın ithalatından ülkemizin aldığı payın yüzde 1,2'den yüzde 3,1'e yükselmesi de oldukça önemli bir gelişme ancak 2019'dan beri bu payın sabit kaldığına da dikkatinizi çekmek isterim.

Çin örneğini vermemin de bir nedeni var. Bugünlerde Çin'den kayacak üretimi ülkemize çekmek, Çin'e alternatif küresel tedarik zincirlerinde öne çıkmak gibi hususlar iş insanlarımız tarafından sıkça dile getirilmekte. Bu konuda taşıdığımız potansiyeli gerçekleştirebilmek için de ticaret anlaşmalarını ülkemizin çıkarlarını gözetttiği sürece her türlü uluslararası anlaşmayı desteklemekteyiz. Uluslararası rekabetçiliğimizi artırmak için bu anlaşmaların önemi elbette yadsınamaz ama bundan daha önemli bir önceliğimiz olmalı; kendi vatandaşlarımızla anlaşmak, kendi vatandaşlarımızın rızasını almak. Mesela, yeni torba yasa teklifinde sporculardan yüzde 20 gelir vergisi alınması hususu var. Düşünsenize aylık net ücreti 15 bin TL olan çalışandan da yüzde 20 vergi alıyoruz, aylık ücreti 1,5 milyon TL olan sporcudan da yüzde 20 vergi almayı planlıyoruz hatta sporcu olmayan ücretlinin ücreti arttıkça ondan alınan verginin oranını yüzde 40'a kadar çıkarıyoruz. Şimdi soruyorum size: Burada vergi adaleti var mıdır? Burada ülkemizdeki ücretlinin rızasını almak var mıdır? Burada çizilen teknolojik gelişme vizyonu ile uyum var mıdır? En iyi okullardan mezun olmuş, teknolojiyi geliştiren, ülkemizden markalar çıkmasına katkı sağlayan çalışanlardan yüzde 40'a kadar vergi al, sporculardan yüzde 20 vergi almayı planla.

Ücretlere değinmişken asgari ücretten de bahsetmemek olmaz., Komisyon, gelecek yılın asgari ücretini belirlemek üzere gelecek hafta toplanacak. İşveren temsilcilerinin farklı önceliklerinin, Hükümetin farklı önceliklerinin olduğunu biliyoruz ancak burada asıl özneniz çalışanlar olmalı. Bugün asgari ücret 11.402 TL iken 4 kişilik bir hanenin dengeli beslenmesi için yapması gereken gıda harcama tutarı 14 bin TL'yi geçmişse, bugün ülkemizde neredeyse her 2 çalışandan 1'i asgari ücret ve her 10 çalışandan 9'u en fazla 2 asgari ücret kazanıyorsa vatandaşın refahı için asgari ücretten daha büyük bir önceliğimiz yoktur. Hele ki bu asgari ücretli popülasyonun büyük bir kısmı kiracı statüsündeyse ve ortalama kiralar öğretmen, memur maaşını geçmişse asgari ücreti belirlerken bunu da dikkate almalıyız. Vatandaşın rızasını onlara insanca yaşama olanağını sunduğumuz takdirde kazanırız ki ülkemizde asgari ücretin bunu sağlayamadığını tartışmaya bile gerek yoktur.

Bakın, ücretliler konusunda kendi ilim Antalya'dan da bir örnek vermek istiyorum sizlere. Antalya'da turizm çalışanlarının en büyük kâbusu sezon sonunda işsiz kalma veya askıya alınmadır. Bakınız, askıdaki turizm personelinin kanuni hakları sağlanmıyor; ne çalışıyor görünüyolar ne de işsizde görünüyolar, bu durumda bir nevi ücretsiz izin durumu ortaya çıkıyor. Dolayısıyla, fesih olmadığından işsizlik maaşı ortadan kalkıyor, kıdem tazminatında ise tek sezonluk bir sözleşme yapıldıysa bir yıl dolmadığı için tazminat hakkı doğmuyor. Yaz aylarıyla birlikte binlerce personel kış aylarında askıda kalmakta, tazminat, ihbar ve işsizlik maaşı gibi haklarını alamamakta ve geçim sıkıntısıyla mücadele etmek zorunda kalmaktadır.

Bakınız, ev kiralarının astronomik seviyede olması, lojman şartlarının olumsuzluğu ve sezon sonunda personelin kalacak yerinin de olmamasıyla barınma sorunu ortaya çıkıyor. Sezon sonunda memleketine giden personelin geri dönüş masrafları ve işe tekrar girişi yapılırken de aynı evrak ve belgelerin tekrar istenmesi de ayrı bir maliyet olarak ortaya çıkıyor. Bu noktada soruyorum: Yoksulluk sınırının 46 bin TL'ye dayandığı ülkemizde askıdaki personel nasıl geçinecek? Bu noktada ek bir maddeyle askı personelinin SGK'yle ilgili haklardan yararlanmasını sağlayacak kanuni düzenleme yapılmalıdır. Konaklama tesislerinin ödediği vergi, konaklama vergisi gibi fonlardan belli oranda

askı personeline çalışmadığı dönem boyunca maddi destek verilmelidir. Vergiden sağlanacak destekle kısa çalışma ödeneğinde olduğu gibi, işçi askıda olduğu süre içerisinde ücretinin yüzde 50'sinin işletme, yüzde 50'sinin de devlet tarafından olacak şekilde karşılanması gerekir. Mevsimlik işçilerin kış aylarında yaşadığı zorluklar hafifletilmeli ve onlara adil bir destek sağlanmalıdır; hem işveren hem de işçi için kayıp yaratan bu sorun için adil ve kapsayıcı bir politika oluşturmak gerekmektedir. Bu bağlamda, turizm meslek birliği yasası acil bir ihtiyaçtır. Eğer biz kalifiye personel oluşturmak, turizmde dünya ligine çıkmak istiyorsak tüm paydaşları da toplayarak meslek yasasını hazırlamaya başlamalıyız. Turizm çalışanlarını temsil edecek, adil ücret almasını sağlayacak, haklarını ve çıkarlarını koruyacak bir meslek odası hâline gelmelidir. Turizmde istihdam edilen personel aidiyet duygusuyla ne kadar mutlu edilirse Türk turizmi de o kadar, o oranda değer kazanacaktır.

Vatandaşlarımızla anlaşmak için onlardan topladığımız vergiyle onlara düzgün kamu hizmeti sunmak da önceliğimiz, belki de yegâne vazifemiz olmalı oysa OECD verilerine göre, son on yılda sağlık hizmetlerimizden memnun olanların oranı yüzde 60'tan yüzde 53'e düşmüş, eğitim hizmetlerinden memnun olanların oranı son beş yılda yüzde 52'den yüzde 21'e düşmüş, adli hizmetlerden memnun olanların oranı yine son beş yılda yüzde 67'den yüzde 33'e düşmüş. Vergiyi toplarken adaleti tesis etmede yaşanan sıkıntı, görünen o ki vergi gelirini harcarken de geçerli. Ana kamu hizmetlerinde bu denli bir memnuniyetsizlik geçerliyken kendi vatandaşınla anlaşmak geçerli olabilir mi?

Bugün, kendi ilim Antalya'da ve ilçelerindeki kamu hastanelerimizde hasta yoğunluğuna göre tıbbi cihazların ve sağlık personelinin azlığı hastalarımızın geç randevu almasına sebep olmaktadır. Üç dört ay sonrasına ultrason, MR, tomografi gibi randevuların verildiği bu durumdan vatandaşlarımız mağdur olmaktadır. Radyolojik tetkikler geç yapıldığı için tanı konulması geç olmakta, bu da hastalarımızın yaşamlarını riske atmaktadır. Tıbbi cihazların ve kalifiye sağlık personeli sayısının da artırılması gerekmektedir.

Antalya'mızın nüfusu yaklaşık 2,7 milyon olarak gözüktü de turizm başkenti olması dolayısıyla şehrimizin nüfusu bunun kat kat üstüne çıkmaktadır. Mevcut barınma krizinden ve yaşam pahalılığından dolayı başta asistanlar olmak üzere sağlık personeli artık Antalya'yı tercih etmemektedir, mevcut sağlık personeli de tayinini başka illere istemektedir. Acilen, bu sağlık personelimiz için onların makul bir şekilde kalabileceği kaliteli lojmanlar inşa edilmelidir.

Birçok kanser hastamız nakil için ilaç beklemekte, nakil hazırlık rejiminde uygulanacak olan ilaç zamanında temin edilmediği için hastaların hayatı riske girmektedir. Alanya ve Manavgat gibi nüfusun yoğun olduğu önemli ilçelerimizde kanser hastaları için onkoloji bölümlerinin olmaması vatandaşlarımızı mağdur etmekte, zaten yaşam mücadelesi veren bu hastalarımız bir de iki üç saatlik yollarda yıpranmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaya, lütfen tamamlayalım.

AYKUT KAYA (Devamlı) – Bir an önce, Alanya ve Manavgat ilçelerimizde onkoloji ve hematoloji bölümlerinin açılması ve gerekli personelin görevlendirilmesi acildir. Alanya'da hematoloji bölümü kısmen açılrsa da yeterli gelmemektedir. Doktorlarımızın ve diğer sağlık personelimizin gerçek enflasyona göre maaşlarında iyileştirilmeler yapılması gerekmektedir. Ekonomik nedenlerden dolayı bu önemli sağlık personellerimizi özel sektöre kaybetmekteyiz. Dolayısıyla, kamu hastanelerini tercih eden hastalarımız bu durumdan mağdur olmaktadır.

Bu düşüncelerle Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kaya, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Harun Özgür Yıldızlı'ya söz veriyorum.

Sayın Yıldızlı, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA HARUN ÖZGÜR YILDIZLI (Kocaeli) – Sayın Başkan, kıymetli vekiller; yüce Meclisi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Geçen hafta TÜRKPA'nın 15'inci kuruluş yıldönümü vesilesiyle can Azerbaycan'daydık. Aynı zamanda can Azerbaycan'ın kurucu devlet Başkanının 100'üncü doğum yıl dönümüydü. Buradan Sayın Aliyev'i rahmetle, minnetle anmak istiyorum.

Evet, demin, konuşmalarda Hasan Vekilim Sayın Ali Erbaş'ın Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü anmamasından bahsetmişti; çok üzölmeye gerek yok; dünya tanıyor Gazi Mustafa Kemal'i; Ali anmış, Veli anmış problem yok, onun için hiç üzölmemek gerekiyor. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Can Azerbaycan'da hangi sokağa gitseniz Mustafa Kemal Atatürk'ü minnetle anıyorlar. Hepsine saygı ve sevgilerimi buradan iletmek istiyorum.

8'inci öölüm yıl dönümünde Tahir Elçi'yi de rahmetle anmak istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün bölgemin 2 önemli sorunundan bahsetmek istiyorum: Evet, Kocaeli'nin Kandıra ilçesinde yapılmak istenen Sungurlu Barajı'ndan bahsetmek istiyorum, Kıbrıs Barış Harekâtı'nın önemli figürlerinden merhum Turan Güneş'in memleketi Kandıra'da yapılmak istenilen Sungurlu Barajı'ndan bahsetmek istiyorum. Kandıra ilçemizin 18 köyünü etkileyecek, Teksen ve Akçaova köylerini tamamen sular altında bırakacak olan Sungurlu Barajı'nı bölge halkı istemiyor; istememesinin haklı nedenleri de var. Sungurlu Barajı, proje kapsamında binlerce hektar tarım alanını üretimden koparacak. Bu proje kapsamında yaklaşık 200 bin ağaç kesilecek; Akçaova ve Teksen köyleri sınırlarında kalan tarihi sütunlar, lahitler, fındık bahçeleri, tarım arazileri, hayvancılık yapan köylülerin tüm arazileri sular altında kalacak; çiftçiler dede topraklarını terk etmek durumunda kalacaklar.

Sungurlu Barajı tamamlandığında alınacak su miktarı toplam 115 milyon metreküptür. Hâlihazırda ortalama 85,7 milyon metreküp su, zaten İstanbul'a verilmektedir. İSKİ verilerine göre regülatörün devreye sokulmasından bu yana yıllık 104, 112, 114, 106 ve 2020 yılında ise 127 milyon metreküp su İstanbul'a verilmiştir.

Kıymetli vekillerim, bunları niye anlatıyorum? Kandıra ilçemizin Teksen köyü Türkiye'nin en eski tarımsal kooperatifinin kurulu olduğı yerdir. Burada yaşayan vatandaşlarımız topraklarıyla, hayvanlarıyla yüzyıllardır hayatlarını burada idame ettirmektedirler. Kandıralı hemşehrilerimiz bu durumdan iyice sıkılmış vaziyettedir, iktidar tarafından muhatap alınmadıklarını düşünmektedir. Kandıralı muhtarlarımız muhalefet olarak bizlere ulaşmıştır ve konunun muhatabı olan DSİ Genel Müdürüyle görüşme taleplerini bize ilemişlerdir. Tabii ki görüşme talepleri gayet makuldür; yerleşim alanları yok olacaktır, bununla ilgili görüşmek için DSİ Genel Müdüründen randevu almamız noktasında bizlerden talepte bulunmuşlardır. Asıl dikkat çekilmek çekilmesi gereken durum buradadır. Bizler siyaset yaparken siyasetin diline her zaman dikkat etmeye önem vermişizdir; iletişime, müzakereye önem vermişizdir. Konuyla ilgili Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekilleri Bahadır Nahit Yenişehirliloğlu Beyefendi'yle, Sayın Özlem Zengin Hanımefendi'yle görüştüm; kendilerine durumu aktardım, kendilerinden DSİ Genel Müdüründen Kocaeli Milletvekilleri olarak randevu talebimiz olduğunu ilettim, kendileri de bize DSİ Genel Müdüünün döneceğini söyledi. Fakat milletin Meclisine ayar vermeye çalışan bir yargı olursa birileri de kendine vazife çıkarıp milletin vekillerine randevu vermez.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, Kandıralı vatandaşlarımızı daha fazla üzmemelim; barajın kotunun düşürölmesi noktasında gelin, hep birlikte Kandıralının, Akçaovalının, Teksenlinin problemini çözelim. 93 metre olarak projelendirilen baraj gövdesi 75 metre seviyelerine çekildiğı zaman Akçaova ve Teksen köylerinin en azından yaşama alanlarını kurtarmış olacağız.

Evet, kıymetli arkadaşlar, Akçaova ve Teksenliler köylerine baraj yapılmasını istemiyorlar. Bu sorunu el birliğıyle hep birlikte çözelim istiyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilllerimiz; Kocaeli'de bir şehir hastanesi yapıldı; emeğimize sağlık, Allah razı olsun. Ama bir türlü bu şehir hastanesinin derdi bitmedi, bir türlü verim alınamadı; 2013'te temeli atıldı, on yıl sonra, 2023'te hizmete girebildi; gerçi bugün yaşananları görünce hizmete girdi mi, girmede mi ona da bakmak lazım. Üstelik şehir hastanesi devreye girdikten sonra Alikahya Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesi kapatıldı ve Kocaeli Şehir Hastanesine devredildi. Kocaeli Devlet Hastanesi, İzmit Seka Devlet Hastanesi, Derince Eğitim ve Araştırma Hastanesi gibi hastanelerden doktorlar buraya çekilmiş, hastanelerin kapasiteleri düşürölmiş, poliklinik hizmetleri azaltılmıştır.

Kocaeli Şehir Hastanesi bu süreçte çok ilginç bir konuyla ülke gündeminde kendine yer bulmuştur. İktidara yakın müteahhitlerin yaptığı şehir hastanesinde dış cephede gökkuşağı renkleri bulunan bir duvar eski bir belediye başkanını rahatsız etmiştir, sosyal medyada jelibon rezervlerini ülkemize kazandıran bu eski başkanın talimatıyla apar topar o renkler silinmiş, duvar rengi değiştirilmiştir. Böylelikle hastanenin çok önemli bir sorunu çözülmüştür.

Kocaeli Şehir Hastanesinin mevsimin ilk yağışlarında altyapı ve üstyapı sorunları meydana gelmiş, hastanenin on yıl sonunda dahi hazır olmadığı gözle görülür hâle gelmiştir. Hastanede 15 tane ruhsatsız mekân vardır; bunları geçtik, bunların önemi yok. Kocaeli Şehir Hastanesinde bugün geldiğimiz noktada, şifa bulmak için hastaneye giden vatandaşlarımız vücutlarında yanık meydana gelmiş şekilde hastaneden ayrılıyorlar. Evet, şaka değil, Kocaeli Şehir Hastanesinde ameliyat olan vatandaşlarımız ameliyat masasındayken elektrik kaynaklı olduğu söylenen arıza nedeniyle yanarak ameliyattan çıkıyorlar. 63 tane ameliyathanesi olan hastanede, 18 olan aktif ameliyathane sayısı kısa bir süre önce 35'e çıkarıldı. Elektrik sıkıntısının bundan sonra ortaya çıktığı yönünde bilgiler mevcut. Elektrik kaçağının sebebinin ana trafoda olduğu hastanedeki teknik personel tarafından konuşuluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yıldızlı, lütfen tamamlayın.

HARUN ÖZGÜR YILDIZLI (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım, toparlıyorum.

Eğer ki bu iddia doğru ise ana trafonun değişmesi gerekiyor. Yani bu, şu demek oluyor: Ana trafo yenilenecek, bu süre zarfında hastanede hizmet ne olacak?

Evet, şehir hastanesinde hastaların ameliyathanede çarpılarak yandığına dair ortaya atılan korkunç iddiaları günlerdir yalanlamayan, kentte hiçbir açıklama yapmayan yetkililere ve iktidar vekillerine bir kez daha sormak istiyorum: Elektrik kaçağı nedeniyle ameliyathanede gerçekten yanan hastalar oldu mu, olduysa bu yanıkların derecesi nedir? Geçtiğimiz hafta sünnet olan bir çocuk ile doğum yapan bir annenin vücudunda yanıklar olduğu doğru mudur? Bir hastanın ameliyathanede çarpılarak yoğun bakıma alındığı bilgisi doğru mudur? Daha vahimi, ölümle sonuçlanan bir vaka yaşanmış mıdır?

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yıldızlı, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, 3'üncü madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası “Başkanın gerekli görmesi hâlinde açık oylama oturumun sonuna veya haftanın belli bir gününe bırakılabilir.” hükmünü havidir. Bu hüküm uyarınca teklifin açık oylamasını oturumun sonuna bırakıyorum.

2'nci sırada yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlıyoruz.

2.- *İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/48) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 30) (*)*

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 30 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi 1'inci maddeyi okutuyorum:

(*) 30 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE NAMİBYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 6 Aralık 2016 tarihinde Nassau’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1’inci madde üzerinde söz talebi? Yok.

Şimdi 1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1’inci madde kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi? Yok.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2’nci madde kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

“MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.”

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi? Yok.

3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3’üncü madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir. Açık oylamayı İç Tüzük’ün 145’inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bırakıyorum.

3’üncü sırada yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlıyoruz.

3.- *İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/71) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 31) (*)*

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 31 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz talebi? Yok.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ARNAVUTLUK CUMHURİYETİ
BAKANLAR KURULU ARASINDA SÜRÜCÜ BELGELERİNİN KARŞILIKLI OLARAK
TANINMASI VE DEĞİŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN ANLAŞMA VE ANLAŞMADA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR NOTALARIN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

“MADDE 1- (1) 12 Şubat 2020 tarihinde Tiran’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşma” ve Anlaşmada değişiklik yapılmasına dair “Notalar”ın onaylanması uygun bulunmuştur.”

BAŞKAN – 1’inci madde üzerinde söz talebi? Yok.

Görüşmeler tamamlanmıştır.

(*) 31 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi? Yok.

2'nci madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi? Yok.

Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamayı İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturum sonuna bırakıyorum.

4'üncü sırada yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un 30 Eylül 1957 Tarihli Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının (ADR) Başlığında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlıyoruz.

4.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un 30 Eylül 1957 Tarihli Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının (ADR) Başlığında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/81) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 32) ()*

BAŞKAN – Komisyon? Yerde.

Komisyon Raporu 32 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz talebi? Yok.

Teklifin tümünün görüşmeleri tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

30 EYLÜL 1957 TARİHLİ TEHLİKELİ MALLARIN KARAYOLU İLE ULUSLARARASI TAŞIMACILIĞINA İLİŞKİN AVRUPA ANLAŞMASININ (ADR) BAŞLIĞINDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 13 Mayıs 2019 tarihinde kabul edilen “30 Eylül 1957 Tarihli Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının (ADR) Başlığında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokol”ün onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Söz talebi? Yok.

1'inci madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi? Yok.

Görüşmeler tamamlanmıştır.

(*) 32 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Şimdi 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde söz talebi? Yok.

Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın ve bugün yapılacak diğer açık oylamaların elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için iki dakika süre vereceğim. Bu süre içerisinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için verilen süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Bu açıklama, bugün yapılacak diğer oylamalar için de geçerli olacaktır.

Şimdi oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, 32 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucunu açıklıyorum:

“Kullanılan oy sayısı	:	303
Kabul	:	294
Çekimser	:	9 (*)

Kâtip Üye
Yasin Öztürk
Denizli

Kâtip Üye
Adil Biçer
Kütahya”

Bu sonuca göre teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Şimdi İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bıraktığımız açık oylamaları yapacağız.

29 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylamasına başlıyoruz.

1.- *İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Burkina Faso Hükümeti Arasında Havacılık Hizmetleri Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/46) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 29) (Devam)*

BAŞKAN – Oylama için iki dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, 29 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucunu açıklıyorum:

“Kullanılan oy sayısı	:	307
Kabul	:	299
Çekimser	:	8 (*)

Kâtip Üye
Yasin Öztürk
Denizli

Kâtip Üye
Adil Biçer
Kütahya”

BAŞKAN – Bu sonuca göre teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Şimdi 30 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylamasına başlıyoruz.

(*) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

2.- *İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/48) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 30) (Devam)*

BAŞKAN – Oylama için iki dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, 30 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucunu açıklıyorum:

“Kullanılan oy sayısı	: 311
Kabul	: 302
Çekimser	: 9 (*)

Kâtip Üye
Yasin Öztürk
Denizli

Kâtip Üye
Adil Biçer
Kütahya”

Bu sonuca göre teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Şimdi 31 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylamasına başlıyoruz.

3.- *İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/71) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 31) (Devam)*

BAŞKAN – Oylama için iki dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Evet, değerli milletvekilleri, 31 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucunu açıklıyorum:

“Kullanılan oy sayısı	: 311
Kabul	: 302
Çekimser	: 9 (*)

Kâtip Üye
Yasin Öztürk
Denizli

Kâtip Üye
Adil Biçer
Kütahya”

Bu sonuca göre teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Şimdi 5'inci sırada yer alan, 41 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

5.- *İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/63) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 41)*

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

6'ncı sırada yer alan, 42 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlayacağız.

(*) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

6.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değişimine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/64) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 42)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da Komisyonun bulunamayacağı anlaşıldığından, (3/808) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi'ni ve alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 30 Kasım 2023 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.51

IX.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 32) 30 Eylül 1957 Tarihli Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının (ADR) Başlığında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

2.- (S. Sayısı: 29) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Burkina Faso Hükümeti Arasında Havacılık Hizmetleri Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

3.- (S. Sayısı: 30) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Namibiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

4.- (S. Sayısı: 31) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

Sıra Sayısı	: 32	Sıra Sayısı	: 29	Sıra Sayısı	: 30	Sıra Sayısı	: 31
Oylama Saati	: 22:37	Oylama Saati	: 22:41	Oylama Saati	: 22:44	Oylama Saati	: 22:47
Üye Sayısı	: 600	Üye Sayısı	: 600	Üye Sayısı	: 600	Üye Sayısı	: 600
Kabul Edenler	: 292	Kabul Edenler	: 294	Kabul Edenler	: 297	Kabul Edenler	: 300
Reddedenler	: 0	Reddedenler	: 0	Reddedenler	: 0	Reddedenler	: 0
Çekimsizler	: 9	Çekimsizler	: 8	Çekimsizler	: 9	Çekimsizler	: 9
Geçersiz Oylar	: 0	Geçersiz Oylar	: 0	Geçersiz Oylar	: 0	Geçersiz Oylar	: 0
Mükerrer Oylar	: 2	Mükerrer Oylar	: 5	Mükerrer Oylar	: 5	Mükerrer Oylar	: 3
Toplam	: 303	Toplam	: 307	Toplam	: 311	Toplam	: 312
Açık Üyelikler	: 0	Açık Üyelikler	: 0	Açık Üyelikler	: 0	Açık Üyelikler	: 0
Kanunlaşmıştır		Kanunlaşmıştır		Kanunlaşmıştır		Kanunlaşmıştır	

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 32	S.S. 29	S.S. 30	S.S. 31
Adana	Aytek	Faruk	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Barut	Ayhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Bilici	Bilal	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Bulut	Burbanettin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Çelik	Öner	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Doğru	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Ersoy	Ayşe Sibel	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Hatimoğulları Oruç	Tulay	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Karamık	Sunay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Kısacık	Sadullah	DEVA	Kabul	Kabul	Kabul 2 (Mük.1)	Kabul
Adana	Simer	Ohan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Şevkin	Müzeyyen	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Türkş Taş	Ayyüce	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Varlı	Muhammed	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Zenbilen	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Altayış	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Kurt	Resul	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Özhan	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Kabul
Adıyaman	Şan	Işhak	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Tutdere	Abdurrahman	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Arslan	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Köksal	Burcu	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Olgun	Hakan Şeref	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Taylak	Mehmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Yurdunuseven	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ağrı	Bozdağ	Heval	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Demir	Nejla	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Kilerci	Ruken	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ağrı	Sakık	Sırrı	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Amasya	Çilez	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Amasya	İpek	Haluk	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Amasya	Karagöz	Reşat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 32	S.S. 29	S.S. 30	S.S. 31
Ankara	Akdoğan	Unut	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Alparslan	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Anslan	Yüksel	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Aydemir	Zehranur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Aydın	Koray	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Baykoç	Ahmet Fethan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Beker	Adnan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Bilgin	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Çelebi	Kurtcan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Demir	Deniz	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Diğer	Senra	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Doğan	Mesut	SAADET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Durmaz	Sadık	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Enir	Murat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Erdogan	Asuman	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Ergin	Sadullah	DEVA	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Fikriyaba	Ahmet İşref	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Gökçek	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	İleri	Ömer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Konurup	Okan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Okay	Fuat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Sanceroğlu	Jülide	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Şahin	İdris	DEVA	Katılmadı	Kabul 2 (Mük.1)	Kabul 2 (Mük.1)	Kabul
Ankara	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Taşçer	Canze	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Tinisi Ersever	Aliye	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Türkçü	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Yamalı	Mustafa Nedim	SAADET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Yaman	Aylin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Yegün	Othman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 32	S.S. 29	S.S. 30	S.S. 31
Ankara	Yıldırım	Yaşar	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Yıldız	Zeynep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Zorlu	Kübra	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Ari	Cavit	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Başkan	Abdurrahman	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Coşar	Aliye	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Çavuşoğlu	Mevlüt	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Çelik	Kemal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Çorbacı	Suturi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Durgun	Hilmi	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Erdem	Mustafa	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Kaya	Aykut	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Kılıç	Şerafettin	SAADET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Oluc	Hakkı Samuhan	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Poyraz	Uğur	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Taş	İbrahim Ethem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Yorul Çolak	Tuba	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Yazıcı Özbudun	Serap	SAADET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Artvin	Çelik	Faruk	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Bilbul	Süleyman	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Karakaş	Ömer	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Karakoz	Evrin	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Özmen	Ömer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Sarıbaşı	Seda	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Aytekin	Ensar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Canbey	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Çomez	Turhan	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyad	Adı	Parti	S.S. 32	S.S. 29	S.S. 30	S.S. 31
Balkesir	Dalgın	Burak	DEVA	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balkesir	Ok	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Balkesir	Özaylan	Ali Taylan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Balkesir	Sarı	Serkan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balkesir	Uygur	Belgin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balkesir	Yüksel	Ekrem Gökay	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bilecik	Eldemir	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bingöl	Berdibek	Feyza	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bingöl	Hülali	Öner Fanık	HEDEP	Çekimsiz	Çekimsiz	Çekimsiz	Çekimsiz
Bingöl	Korkutata	Zeki	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bitlis	Bedirhanoglu	Turan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bitlis	Çağlar Gökalp	Senra	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bitlis	Olan	Hüseyin	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bolu	Akgül	İsmail	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bolu	Ateş	Türker	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bolu	Coşkunyürek	Yüksel	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Burdur	Akbulut	İzzet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Burdur	Korkmaz	Adem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Burdur	Oğuz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Ala	Elkan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Altıncı Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Arıncı	Mehmet	SAADET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Büyüktatman	İsmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Gözükara Dumaz	Enel	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Kılıç	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Özen	Refik	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Öztürk	Hüsan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Pala	Kayhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Salmın	Ayhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Sarıbal	Orhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 32	S.S. 29	S.S. 30	S.S. 31
Bursa	Toldaş	Hasan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Torun	Cemalettin Kani	SAADET P	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Türkoglu	Yüksel Selçuk	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Varank	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Yavuz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Yavuz Közgeç	Emine	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Zirhioğlu	Fevzi	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çanakkale	Çeylan	Özgür	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çanakkale	Gider	Ayhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çanakkale	Güneşhan	İsmet	CHP	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
Çanakkale	Uz	Redvan	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çankırı	Abbasoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çankırı	Yılık	Pelin	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çorum	Ahlatcı	Yusuf	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Çorum	Kaya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Kayncı	Vahit	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Tahtasız	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Arpacı	Şeref	CHP	Çekimsiz	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Biçer Kanaca	Cülizar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Ök	Nilgün	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul
Denizli	Özkan	Calit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Öztürk	Yasin	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Silkin Ün	Serra	SAADET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Akçeş Cüpolo	Ceylan	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Çandar	Osman Cengiz	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Çelenk Özen	Sevilay	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Ensarioğlu	Mehmet Galip	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Eren	Serhat	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Kurmuş	Mehmet	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Kaya	Adalet	HEDEP	Çekimsiz	Çekimsiz	Çekimsiz	Çekimsiz
Diyarbakır	Kepolu Ataman	Suna	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Öztürk	Berdan	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 32	S.S. 29	S.S. 30	S.S. 31
Diyarbakır	Tanrıulu	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Türkoğlu	Hakide	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Yaz	Mehmet Sait	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Edirne	Akalin	Mehmet	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Edirne	Aksal	Fatma	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Edirne	Ün	Ediz	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Edirne	Yazgan	Alihan Baran	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Elazığ	Açıkkapı	Ejder	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Elazığ	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Elazığ	İşkver	Semih	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Elazığ	Keleş	Erol	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Elazığ	Nazırlı	Mahmut Redvan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzincan	Karaman	Süleyman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzincan	Sungül	Mustafa	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Erzurum	Alınok	Selami	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Erzurum	Danış Beştaş	Meral	HEDEP	Çekimsiz	Çekimsiz	Çekimsiz	Çekimsiz
Erzurum	Fırat	Abdurrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Öncü	Fatma	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Öz	Mehmet Erkin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Eskişehir	Arslan	İbrahim	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Çakıröz	Utku	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Dönmez	Fatih	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Gürcan	Ayşen	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Eskişehir	Hatipoğlu	İdris Nebi	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Silli	Jale Nur	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Altay	Semret	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Bakkak	Derya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Bozatlı	Mesut	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Bozgeyik	Binyamin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Çelikkaslan	İrfan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Demir	Şahzade	HÜDA PAR	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Gül	Abdulhamit	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 32	S.S. 29	S.S. 30	S.S. 31
Gaziantep	Çirban	Mehmet Mustafa	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Karaca Demir	Sevda	EMEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Kaya	Ertuğrul	DEVA	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Meriç	Melhi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Özkececi	Mehmet Eyup	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Güzantep	Öztürkmen	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Şahin	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Giresun	Ehras	Nazım	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Giresun	Giresun	Elvan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Giresun	Konal	Ertuğrul Gazi	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Giresun	Temir	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gümüşhane	Köse	Celalettin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gümüşhane	Kılıçık	Musa	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hakkari	Bartın	Önur	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hakkari	Düşünmez	Onur	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hakkari	Parlak	Vezir Coşkun	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Atalay	Serafettin Can	TİP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Çalışkan	Necmettin	SAADET P	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Çirkin	Adnan Şefik	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Güzelnarsur	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Karhan	Kemal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Kaşıçlı	Lütfi	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Mullaoglu	Servet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Özel	Abdulkadir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Yayın	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Yeşildal	Adem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Yıldırım Kara	Nermin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İsparta	Çökgeçöz	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İsparta	Halıcı	Hikmet Yalın	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İsparta	Sönmez	Hasan Basri	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İsparta	Zabun	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Başarrı	Ali Mahir	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Bozan	Ali	HEDEP	Çekimsiz	Çekimsiz	Çekimsiz	Çekimsiz

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 32	S.S. 29	S.S. 30	S.S. 31
Mersin	Çakar	Hasan Ufuk	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Diñç	Faruk	HÜDA PAR	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Dinçer	Talat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Eksen	Mehmet Emin	DEVA	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Kıraltı	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Kış	Cülcün	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Koca Doğan	Perihan	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Kocamaz	Burhanettin	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Soylenez	Nureddin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Uysal	Havva Sibel	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Uysal	Levent	MHP	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul
İstanbul	Aykel	Fethi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Albunak	Burak	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Akkuş İlgezdi	Canze	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Aksakal	Mehmet Önder	DSP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Alan	Nurettin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ayan	Nilhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Ayaydın	Derya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Aydın	Biröl	SAADET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Aydın	Samil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Baş	Erkan	TİP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Bayhan	İskender	EMEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Bekin	Doğan	YENİDEN RE	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Berberoglu	Kadri Enis	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Beyaz	Ersin	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Cevizoglu	Mustafa Halki	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çalık	Sena Nur	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çalik	Yalçın	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Çek	Cengiz	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 32	S.S. 29	S.S. 30	S.S. 31
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Demir	Doğan	SAADET P	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Demir	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Durgut	Müşerref Pervin Tubra	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Eker	Behiye	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Ekinci	Azmi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Elçi	Türkan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erne	Yunus	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erne	Zeynel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Enginyurt	Cemal	DP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ensarioğlu	Mehmet Selim	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erbakan	Muhammed Ali Fatih	YENİDEN RE	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erdem	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Esen	Elif	DEVA	Kabul	Kabul	Çekimsiz	Çekimsiz
İstanbul	Fırat	Celal	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Gökçek	Ali	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Gören Bölük	Seda	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Günaydın	Gökhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Hacıoğlu	Yücel Arzen	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	İşık Ercan	Tugba	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	İlhan	Rabia	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	İziz	Seyithan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kadık	Rümeysa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kadırlı Sürü	Salih Sıra	TİP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kandemir	Ehvan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Karabat	Özgür	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Kabul
İstanbul	Karal	Hasan	DEVA	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Karayel	İsmail Enrah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Karlı	Şengül	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kayuncu	Mehmet Saituk Buğra	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kaya	Bülent	SAADET P	Çekimsiz	Çekimsiz	Çekimsiz	Çekimsiz
İstanbul	Kaya	Mustafa	SAADET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 32	S.S. 29	S.S. 30	S.S. 31
İstanbul	Kılığın Uçar	Çiğdem	DBP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kılıç	Yüksel Mansur	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Konal Sitsilli	Yıldız	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Konukcu Kok	Kezban	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kurtuluş	Nurcan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kunum	Murat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Olu	Çiçek	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Önder	Sırrı Süreyya	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özdoğan	Suat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Nimet	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özer	Turan Taşkan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Öztürk	Ümmügülşen	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Paçacı	Mustafa Çihan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Paker	Büşra	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Pannukçu	Suat	YENİDEN RE	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Rızvanoğlu	Evrim	DEVA	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Saki	Özgül	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Selci	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Simleya	Zafer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Swacıoğlu	Sevan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Soylu	Süleyman	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şahin	İsa Mesih	SAADET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Şenocak	Bayram	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şık	Ahmet	TİP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tan	Namık	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Temurci	Selim	SAADET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Üçüncü	Oğuz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yanıkmeriçli	Ayşe Şebel	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Yapıcıoğlu	Zekeriya	HÜDA PAR	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 32	S.S. 29	S.S. 30	S.S. 31
İstanbul	Yeniroğlu	Mustafa	DEVA	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yerebakan	Halit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Yıldırım	Adem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Yıldız	Feti	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yılmaz	Medeni	DEVA	Kabul	Kabul	Kabul 2 (Mük.1)	Kabul
İstanbul	Yöner	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yücel	Ahmet Ersagun	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yüksel	Cüneyt	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Zengin	Özlem	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Zeybek	Gökhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Akın	İbrahim	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Alıntaş	Haydar	DP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Arslan	Ednan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Bilici	Mustafa	SAADET P	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Bölümmez Çankır	Ceyda	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Bursalı	Şebnem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Çelebi	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Çubuk	Burcuğül	HEDEP	Çekimsiz	Çekimsiz	Çekimsiz	Çekimsiz
İzmir	Derişoğlu	Dursun Müsavat	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Erdan Kılıç	Sevda	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Gökçen	Gökçe	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	İnan	Eyyüp Kadir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Kasapoğlu	Mehmet Muharrem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kılıya Ösen	Seda	DEVA	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Kırkpınar	Hüsnen	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Kırkpınar	Yaşar	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Nalbantoğlu	Rifat Turuntay	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Osmangaoğlu	Taner	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Özalan	Fehmi Alpaz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Özale	Unat	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 32	S.S. 29	S.S. 30	S.S. 31
İzmir	Polat	Mahir	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Taşkın	Yüksel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Türeli	Rahmi Aşkın	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Uzun	Mehmet Salih	DP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Yücel	Deniz	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kars	Alp	İnan Akgün	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kars	Çalkın	Adem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kars	Kılıç Kocayigit	Güllistan	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kastamonu	Baltacı	Hasan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kastamonu	Elmekci	Fauna Serap	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kastamonu	Uluay	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Alar	Hulusi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Anılcan	Mahmut	SAADET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Ataş	Dursun	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Böhürler	Ayşe	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Çingir	Murat Cahid	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Çopuroğlu	Şaban	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Ersoy	Mustafa Baki	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Genç	Aşkın	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Özdemir	İsmail	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Örsöy	Soyun Bayar	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırklareli	Gündoğdu	Veddi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırklareli	Ökan	Fahri	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırklareli	Sarıcan	Ahmet Cökhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırşehir	Erkan	Necmettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırşehir	Kırşehir	Metin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Aşila	Mehmet	YENİDEN RE	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Bitmez	Hasan	SAADET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Çakar	Sami	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Çiler	Nail	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Gengerlioğlu	Öner Faruk	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Hilalgil	Sadetin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Kanko	Mühip	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 32	S.S. 29	S.S. 30	S.S. 31
Kocaeli	Katreoğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Suncaklı	Saifett	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Tipioğlu	Veysel	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Türkkan	Lütfi	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Yıldız	Harun Özgür	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Akyürek	Tahir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Altunyalız	Ziya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Baykan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Beleş	Başı	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Ekici	Hasan	SAADET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Erdem	Ohan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Gök	Meriye	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Kakıyıcı	Mustafa	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Karaman	Ünal	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Koçak	Konur Ap	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Özboyacı	Selman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Özer	Mustafa Hakan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Sevi	Latif	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Yüksel	Ali	YENİDEN RE	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kütahya	Baynel	İsmail Çağlar	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Bıçer	Adil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Denir	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Ertas	Ahmet	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Kasap	Ali Fazıl	CHP	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Kabul
Kütahya	Malatya	Ağbaba	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Babacan	Abdurrahman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Fendoğlu	Mehmet Celal	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Koca	İhsan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Ömürzoprak	İnanç Sinaç Karan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Tufenkeci	Bülent	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 32	S.S. 29	S.S. 30	S.S. 31
Manisa	Alkay	Erkan	MHP	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Akcal	Tamer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Arıncı	Ahmet Mılcıahit	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Bakırloğlu	Ahmet Vehbi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Başevirgen	Bekir	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Kavaf	Selma Aliye	DEVA	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Sunat	Senol	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Yenişehircioğlu	Bahadır Nuhit	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Debgici	Ömer Onuç Bâlal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Karakoç Dora	Zuhâl	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Karatutlu	İrfan	DEVA	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Kirişci	Vahit	AK PARTİ	Kabul	Kabul/Mülk	Kabul/Mülk	Kabul/Mülk
Kahramanmaraş	Köksal	Tuba	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Kurt	Mevlüt	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Özünç	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Şahin	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mardin	Adak	Muhammed	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mardin	Aslan	George	HEDEP	Çekinsler	Çekinsler	Çekinsler	Çekinsler
Mardin	Aydeniz	Salih	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Güneş Alın	Beritan	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Kılıç	Fanuk	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mardin	Tanhan	Kamuran	HEDEP	Çekinsler	Çekinsler	Çekinsler	Çekinsler
Mugla	Ergün	Metin	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mugla	Mete	Kadem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mugla	Oğöz	Yakup	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mugla	Onuş Denici	Stureyya	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mugla	Özen	Gizem	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mugla	Öztağ	Selçuk	SAADET P	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Kabul
Mugla	Uzun	Cumhur	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Şimşek	Sümeyye	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muş		Mehmet Erın	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 32	S.S. 29	S.S. 30	S.S. 31
Muş	Temelli	Sezai	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Neveşehir	Çalışkan	Emre	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Neveşehir	Kılıç	Filiz	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Neveşehir	Öğün	Süleyman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Niğde	Güner	Ömer Fethi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Niğde	Nigde	Cumali	MHP	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
Niğde	Uzkurt	Cevahir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Adigüzel	Mustafa	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Hamanat	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Kaynak	İbrahim Ufuk	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Özer	Mahmut	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Şanlıtürk	Naci	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul
Rize	Avcı	Muhammed	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Rize	Mertoğlu	Harun	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Rize	Ozaklı	Tahsin	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Bayraktar	Lütfi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Bülbül	Muhammed Levent	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Dikbayır	Ünüt	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Erdogan Atabek	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	İnci	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Kaya	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Kocak	Eruğrul	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Taşkent	Ayça	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Aksu	Ersan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Çan	Murat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Karasilan	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Karaman	Mehmet	SAADET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Kırcalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Muş	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Topsakal	Ilyas	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Usta	Erhan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Yılmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 32	S.S. 29	S.S. 30	S.S. 31
Siirt	Bakıran	Tuncer	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Siirt	Erdogan Saritas	Subahat	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Siirt	Gil	Mervan	AK PARTI	Kabul/Mülk.	Kabul/Mülk.	Kabul/Mülk.	Kabul/Mülk.
Sinop	Karadeniz	Baris	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sinop	Mavis	Nazım	AK PARTI	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Alsın	Hakan	AK PARTI	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Güler	Abdullah	AK PARTI	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sivas	Karasu	Ulas	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sivas	Özyürek	Ahmet	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Toy	Rukiye	AK PARTI	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Avşar	Cem	DEVA	Katılmadı	Kabul/Mülk.	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Aygün	İlhami Özcan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Diktaş	Gökhan	AK PARTI	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Hamsıoğlu	Selcan	İYİ PARTI	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Koneağul	Çiğdem	AK PARTI	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Özcan	Mestan	AK PARTI	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Öznak	Faik	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Yontar	Nurten	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tokat	Altınar	Cüneyt	AK PARTI	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tokat	Arslan	Mustafa	AK PARTI	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tokat	Bevizit	Yusuf	AK PARTI	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tokat	Bulut	Yücel	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tokat	Durmaz	Kadim	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Trabzon	Aydın	Yavuz	İYİ PARTI	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Biyikaydın	Yılmaz	AK PARTI	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Karaismağlıoğlu	Adil	AK PARTI	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Koç	Velbi	AK PARTI	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Suçmez	Sibel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Trabzon	Şen	Mustafa	AK PARTI	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tunceli	Kordu	Ayten	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Başak	Hikmet	AK PARTI	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Bozdağ	Beşir	AK PARTI	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTI	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 32	S.S. 29	S.S. 30	S.S. 31
Şanlıurfa	Dısaç	Abdurrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Eyyipoğlu	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Kunt Ayan	Dilan	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Öcalan	Öner	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Önen	Abdulkadir Erün	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Özavuz	İbrahim	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Pınarbaşı	Mehmet Faruk	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Sancar	Mithat	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Şenyaşar	Ferit	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Tunalı	Mahmut	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Yazmaçlı	Cevahir Asuman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Uşak	Güneş	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Uşak	Karoba	Ali	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Uşak	Tuğrul	Fahrettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Van	Buklan	Pervin	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Çiftçiyök	Sinan	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Dındar	Mahmut	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Kaçmaz Sayyigit	Gökcan	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Kayatürk	Burhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Van	Türkmenoğlu	Kayhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Van	Uyar	Zülkâf	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Varlı	Gülderen	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Algül	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Yozgat	Kayalar	Lütfullah	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Sedef	İbrahim Ehem	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Yozgat	Şahan	Süleyman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Avcı	Muammer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Bozkurt	Safit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Çolakoglu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Ertugrul	Eylem Eruğ	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Zonguldak	Yavuz İlmaz	Deniz	CHP	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul
Aksaray	Altınsoy	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 32	S.S. 29	S.S. 30	S.S. 31
Aksaray	Kaşlı	Ramazan	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aksaray	Yaldir	Turan	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı
Bayburt	Ateş	Ohan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Karaman	Eser	Selman Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Karaman	Sağlam	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Karaman	Ünver	İsmail Atakan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırıkkale	Kaplan	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırıkkale	Önal	Ahmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırıkkale	Öztürk	Halil	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bitün	Bayındır	Keskin	DBP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bitün	Nasiroğlu	Ferhat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bitün	Oluncu	Zeynep	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bitün	Ramınlı	Serkan	HÜDA PAR	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bitün	Tiryaki	Mehmet Rüştü	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	Şırnak	Doğan Dağlı	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	İmrez	Mehmet Zeki	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	Tatar	Arslan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şırnak	Uysal Aslan	Nevroz	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bitün	Altınöz	Yusuif Ziya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bitün	Bankoğlu	Aysu	CHP	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul
Ardahan	İncesu	Özgür Erdem	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ardahan	Koç	Kaan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İğdir	Alagöz	Çantürk	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İğdir	Hun	Yılmaz	HEDEP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yalova	Akyol	Melha	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Yalova	Becan	Tahsin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yalova	Büyükgünüş	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Karabük	Akay	Cevdet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Karabük	Keskinlikç	Durmaz Ali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Karabük	Şahin	Cem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kilis	Dal	Ahmet Salih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kilis	Demir	Mustafa	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 32	S.S. 29	S.S. 30	S.S. 31
Osmaniye	Göksoy	Seydi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Osmaniye	Kaya	Asu	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Osmaniye	Yanık	Derya	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Kabul/Mülk	Kabul/Mülk	Kabul	Kabul/Mülk
Düzce	Özcan	Talih	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Düzce	Öztürk	Ercan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, evi hasarlı olduğu için eşyalarını alamayan depremzedelere verilecek eşya yardımına dair çeşitli verilere ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın cevabı (7/5490)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sayın Ali Yerlikaya tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ve talep ederim.

Av. Abdurrahman TUTDERE
Adıyaman Milletvekili

19 Şubat 2023 tarihinde AFAD Başkanlığı tarafından yayınlanan genelgede özetle; "Yıkık veya acil yıktırılacak durumdaki evinize, iş yerinize girmeyin eşya tahliyesi yapılamayan vatandaşlarımız için ayrıca eşya yardımı yapılacaktır." denilmişti.

Ardından Gelir İdaresi Başkanlığının Zarar Tespit Komisyonu yetkilileri evi yıkık, acil yıktırılacak ve ağır hasarlı olan vatandaşlarımıza zigon sehpadan masa örtüsüne kadar 26 ayrı eşya kaleminden oluşan formlar doldurarak bu zararların karşılanacağını belirttiler. Ancak vatandaşın yitirdiği veya evi ağır hasarlı olduğu için alamadığı eşyalarına ilişkin sözü verilen nakdi yardım aradan geçen 8 aya rağmen yapılmadı.

Depremin üzerinden geçen süre, depremzedelerin yaşadıkları büyük mağduriyetler nazara alındığında bir de eşya yardımı sözünün yerine getirilmemiş olması bu mağduriyetlerin katlanarak artmasına sebebiyet vermektedir.

Bu bağlamda;

1. Eşya yardımına ilişkin detaylar bugüne kadar neden açıklanmamıştır? Eşya yardımı usul ve esasları ne şekilde olacaktır?
2. Deprem bölgesinde illere göre ayrı ayrı belirtilmek üzere kaç vatandaşımız eşya yardımı almak için başvuruda bulunmuştur?
3. Depremzede vatandaşların genelge doğrultusunda eşyalarını kontrollü şekilde almaları sağlanmış mıdır? Hangi ilde kaç vatandaşımızın ağır hasarlı evlerden eşyalarını almaları sağlanmıştır? İllere göre ayrı ayrı belirtilmek üzere "Ağır Hasarlı" evlerden eşyalarını alamayan vatandaşlarımızın sayısı kaçtır?
4. Yıkık ve Acil Yıktırılacak yapılardan eşyalarını alamayacak durumda olan vatandaşların eşyalarının tespiti yapılmış mıdır? Hangi ilde kaç vatandaşımızın zararı tespit edilmiştir? Tespit edilen toplam zarar miktarı nedir?
5. İllere göre ayrı ayrı belirtilmek üzere zarar tespit ve eşya yardımı başvurularının hane, işyeri vb. dağılımı ne şekildedir?
6. Bugüne kadar kaç vatandaşımıza ödeme yapılmıştır? Ödenen toplam zarar miktarı ne kadardır?

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı

Sayı : E-18635364-610-764471

Konu : 7/5490 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 20.10.2023 tarihli ve 43452547-1307929 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan Adıyaman Milletvekili Av. Abdurrahman TUTDERE'ye ait 7/5490 esas numaralı yazılı soru önergesi incelenmiştir.

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremlerden sonra devlet millet elele birlikte asrın dayanışması ile yaptığımız yardım, destek ve hizmetlerin belli başlıcaları aşağıdaki gibidir.

Afetzede vatandaşlarımıza 10.000,- TL hane başı destek ödemesi, 15.000,- TL taşınma yardımı ve 12 ay boyunca kira destek ödemesi yapılmaktadır.

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı bağış kampanyaları hesaplarında 122.585.814.851-TL toplanmış olup 15.11.2023 tarihi itibarıyla bu miktarın 65.592.834.645-TL'si harcanmıştır. Harcanan 65.592.834.645-TL'nin 40.500.808.000-TL'sini afetzedelere yapılan nakdi yardım ödemeleri ve 25.092.026.645-TL'sini de barınma giderleri oluşturmaktadır.

Afetzedelere yapılan 40.500.808.000-TL nakdi yardım ödemelerini ise;

10.000-TL hasar hane ödemeleri için 19.024.470.000-TL,

15.000-TL taşınma yardımı ödemeleri için 8.042.235.000-TL,

100.000-TL vefat ödemeleri için 4.066.500.000-TL,

7 aylık kira ödemeleri için 9.354.910.000-TL,

Tahliye ödemeleri için 12.693.000-TL, oluşturmaktadır.

Barınma giderleri için yapılan 25.092.026.645-TL ödemelerini ise;

Çadır ve konteyner alımı ile konteyner altyapısı için 23.596.932.310 -TL

Gıda-hijyen seti alımları için 1.101.647.335-TL,

Esenkart ödemeleri için 393.447.000-TL oluşturmaktadır.

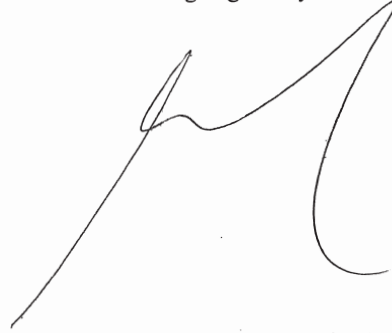
Bilgilerinize arz ederim.

Ali YERLİKAYA
Bakan

2.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Diyarbakır'ın Çermik ilçesine bağlı Kuşlukçayır köyünde yaşanan su sorununa ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın cevabı (7/6073)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sayın Ali Yerlikaya tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgide : “Ben TC NO’lu 11213083100 Serdar Gül. Diyarbakır’ın Çermik ilçesi Kuşlukçayır Köyünde yaşıyorum. Depremden sonra su kuyumuz kurudu. 24 haneli köy halkı olarak perişan haldeyiz. Hem temel su ihtiyacımızı karşılayamıyoruz hem de hayvanlarımız çok büyük sıkıntılar çekiyor. Sorunumuza çare istiyoruz.” ifadeleri yer almıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Yukarıda bahsi geçen iddialar doğru mudur?
- 2- Kuşlukçayır köyünde yaşayan vatandaşların su sorununu çözmek için ne yapmayı düşünüyorsunuz?
- 3- Soru önergesinin verildiği tarih itibarıyla Diyarbakır’da su sorunu yaşayan başka köyler var mıdır? Eğer su sorunu yaşayan başka köyler mevcutsa ne kadar insan bu konuda mağdurdur?

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
İller İdaresi Genel Müdürlüğü

Sayı : E-29102412-250-64123
Konu : 7/6073 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesi

29.11.2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 10.11.2023 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1320736 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'na ait 7/6073 esas numaralı yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Bahse konu soru önergesinde belirtilen hususlarla ilgili olarak Diyarbakır Valiliğinden alınan 16.11.2023 tarihli ve 85974 sayılı yazıda;

Diyarbakır İli Çermik İlçesi Kuşlukçayı Mahallesinde içme suyu sıkıntısının bulunmadığı, Alyan Sokakta yaşayan 26 hanenin içme suyu ihtiyacının debisi 2 lt/sn olan bir sondaj kuyusu ile sağlandığı, ancak 06.02.2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli depremde içme suyu sondaj kuyusunda çökme meydana geldiği, su miktarında azalmaya neden olduğu, su verimini artırmak için iyileştirme çalışmalarının yapıldığı, ancak su kaynağında gerek küresel ısınma gerekse kuraklık kaynaklı mevsimsel şartlara bağlı olarak azalmalar olduğu, yaşanan su verimindeki düşüş nedeniyle vatandaşların mağduriyet yaşamamaları için yaz aylarında tankerlerle su ihtiyaçlarının karşılandığı, bahse konu yerin 2024 yılı sondaj yatırım programına alındığı, Alyan Sokakta ve çevresinde gerekli jeofizik etüt çalışmalarının yapılmakta olduğu, etüt çalışmaları yapıldıktan sonra ihalesi yapılarak yeni sondaj kuyusunun açılacağı belirtilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Ali YERLİKAYA
Bakan

3.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Şavşat ilçesindeki köylerin bazı sorunlarına ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın cevabı (7/6077)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın İçişleri Bakanı Sayın Ali YERLİKAYA tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunu; Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim. 30.10.2023

Av. Uğur BAYRAKTUTAN

Artvin Milletvekili

Artvin'in Şavşat ilçesine bağlı köylerimizde yaşanan mağduriyetlerin ivedilikle giderilmesi gerekmektedir.

Bu Bağlamda;

- 1- Artvin'in Şavşat ilçesine bağlı köylerimizin içme suyu sorunu ne zaman çözülecektir? Bu noktada Bakanlığınız nezdinde yürütülen çalışmalar nelerdir?
- 2- Artvin Şavşat yolunun uluslararası standartlara uygun hale getirilmesi adına bir takvim açıklar mısınız?
- 3- Köyü yollarının bakım ve onarıma ihtiyaç duyulan noktaları asfaltlama veya betonlama yöntemiyle ne zaman düzeltilecektir?
- 4- İl Özel İdarece makine desteğinin artırılarak, ayrıca vidanjör hizmetinin de köylere sağlanması adına bir takvim açıklar mısınız?
- 5- Köylerde yangın vanalarının kurulması adına yürütülen bir çalışma mevcut mudur? İlgili Bakanlıklarla ortak bir çözüm sağlanarak köylerimize yangın tankeri desteği verilmesi adına çalışmalar ne zaman hayata geçirilecektir?
- 6- Yaylacılığı yaşatmak ve desteklemek adına yayla yollarının yapılması ve elektrik ve su sorunlarının çözümü kavuşturulması adına hangi projeler yürütülmektedir? İlgili mağduriyetlerin giderilmesi adına bir takvim açıklar mısınız?

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
İller İdaresi Genel Müdürlüğü

Sayı : E-46620203-000-64013
Konu : 7/6077 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesi

28.11.2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 10.11.2023 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1320736 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde yer alan Artvin Milletvekili Uğur BAYRAKTUTAN’a ait 7/6077 esas numaralı soru önergesi incelenmiştir.

Bahse konu soru önergesinde belirtilen hususlarla ilgili olarak Artvin Valiliği’nden alınan 16.11.2023 tarihli ve 19168 sayılı yazıda;

Artvin iline bağlı Arpalı, Susuz, Köprükaya, Elmalı, Dutlu, Oba ve Sebzeli köylerine yönelik içme suyu projeleri; Tepeköy, Dereiçi, Küplüce, Kayabaşı, Aşağı Koyunlar köyleri için isale hattı bakım ve onarım projeleri ve Kayadibi grubunda yer alan 12 köyün ana isale hattı için bakım ve onarım projesinin hazırlandığı, ayrıca halihazırda su miktarına yönelik bir sorun bulunmamakla birlikte klorlama ihtiyacı olan tesisler için dezenfektan amaçlı projelendirmelerin yapıldığı,

61 km uzunluğundaki ArtvinŞavşat yoluna yönelik proje revizyonu çalışmalarının yapıldığı ve Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından takip edildiği,

2024 yılı içerisinde köy yollarının bakım ve onarımı ile asfaltlama/betonlama çalışmalarının yapılmasının hedeflendiği,

Bütçe imkanları çerçevesinde İle bağlı köylere yönelik vidanjör hizmetinin geliştirilmesinin hedeflendiği,

Şavşat ilçesine bağlı Meydancık, Mısırlı, Taşköprü, Balıklı ve Meşeli köyleri ile Yusufeli ilçesine bağlı Pamukçular ve Yüncüler köyleri için yangın sistemlerinin 2022 yılı içerisinde yapıldığı,

İl sınırları içindeki planlı iskan alanları dışında kalan sahalara (meralar) yönelik yapılmış yatırım planlaması bulunmamakla birlikte, yaylacılığı geliştirmek ve teşvik etmek amacıyla proje ve uygulama desteğinin verildiği, DOKAP (Doğu Karadeniz Projesi) ile yapılan “Artvin İli Mera Hayvancılığında Hayvar Refahını Geliştirme Projesi” kapsamındaki protokol gereği boru sathında projelendirmelere ek olarak iş makinesi desteğinin verildiği, ihtiyacı bulunan tüm yayla yollarına yönelik bakım ve onarım çalışmalarının yapıldığı, ayrıca elektrik hizmetinin mera alanlarına verilmesine yönelik değerlendirmelerin ilgili mevzuatta belirtilen şart ve usullere göre yapıldığı bildirilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Ali YERLİKAYA
Bakan

4.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, Bursa'da başlatılan Çataltepe Esnaf Sanayi Sitesi Projesi'nin akıbetine ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/6106)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 98 inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96 ve 99 uncu maddelerine uygun olarak, T.C. Ticaret Bakanlığı'na iletilmesi ve Sayın Bakan Ömer Bolat tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğinin yapılmasını arz ederim. 02.11.2023

K. Pala

Kayıhan PALA
Bursa Milletvekili

Organize Sanayi Bölgeleri ve Küçük Sanayi Sitelerinin desteklenmesi kapsamında yürütülen projelerin etki analizlerinin yeterince yapılmaması sonucu gerek hak sahipleri gerekse yüklenici kurumlar arasında itilaf oluşmakta ve yıllardır tamamlanamayan projeler yüzünden de mağduriyetler yaşanmaktadır. Bursa'da 2008 yılında Kestel ilçesi Çataltepe mevkiinde inşası başlamış olan 'Çataltepe Esnaf Sanayi Sitesi' projesi de söz konusu mağduriyetlerin yaşandığı projelerden biridir.

Bu kapsamda olmak üzere;

- 1) 2008 yılında Kestel ilçesi Çataltepe mevkiinde inşası başlamış olan 'Çataltepe Esnaf Sanayi Sitesi' projesi, hangi aşamada? Kaç etapta, ne zaman bitirilmesi planlanmaktadır?
- 2) Proje kapsamında kaç hak sahibi esnaf bulunmaktadır?
- 3) Proje kapsamında kaç esnaftan, hangi adlar altında, ne kadar para toplanmıştır?
- 4) Projenin, TOKİ'den, BESOB Esnaf ve Sanatkârlar Toplu İşyeri Yapı Kooperatifi'ne (BESKOOP) devredilmesinin gerekçesi nedir?

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610-00091157403 / 00081408411
Konu : Soru Önergesi (7/6106)

28.11.2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 10.11.2023 tarihli ve 43452547-120.07- E.1320736 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Bursa Milletvekili Sayın Kayıhan PALA tarafından verilen 7/6106 sayılı yazılı soru önergesi incelenmiş olup Bakanlığımız görev ve yetki alanı itibarıyla bildirilecek bir husus bulunmamaktadır.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

5.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl ili Kiğı-Bilice yolunda yeniden yapım çalışması başlamasına ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın cevabı (7/6184)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Ali YERLİKAYA tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İttüztüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ömer Faruk HÜLAKÜ

Bingöl Milletvekili

Bingöl'ün Kiğı ilçesinde 11 köy ve 35 mezrayı birbirine bağlayan Kiğı-Bilice grup köy yolu, 2021 yılında başlayan çalışmalar sonucunda BSK kaplama yapılarak 2022 yılının yaz mevsiminde tamamlanıp hizmete açılmıştır. Yalnızca bir yıl önce yapımı tamamlanarak hizmete açılan Kiğı-Bilice grup köy yolunun şu an birçok noktasında, geçen yıl serilen asfalt kaldırılmıştır. Henüz bir yıllık olan Kiğı-Bilice grup köy yolunda yaşanan çalışmalar, akıllara birçok soru işaretinin gelmesine neden olmuştur.

Bu bağlamda;

- 1) Geçen yıl yapımı tamamlanıp hizmete açılan Kiğı-Bilice grup köy yolu yapım ihale bedeli ne kadardır?
- 2) Kiğı-Bilice grup köy yolu, yapım aşamasında kaç kez denetlenmiştir?
- 3) Henüz bir yıl önce tamamlanıp hizmete açılan Kiğı-Bilice grup köy yolunun, yeniden yapım çalışmasına alınmasının gerekçesi nedir?
- 4) Kiğı-Bilice grup köy yolunda başlatılan çalışmalar ne zaman tamamlanacaktır?
- 5) BSK kaplama yapılan bir yolun ortalama kullanım süresi ne kadardır?
- 6) Bakanlık olarak, Kiğı-Bilice grup köy yolunu kullanan yurttaşların güvenli bir şekilde ulaşım ihtiyaçlarını sağlamak ve bunu sürekli hale getirmek adına geniş kapsamlı bir projeniz var mıdır?

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
İller İdaresi Genel Müdürlüğü

Sayı : E-46620203-000-64014

28.11.2023

Konu : 7/6184 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 16.11.2023 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1324697 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde yer alan Bingöl Milletvekili Ömer Faruk HÜLAKÜ'ye ait 7/6184 esas numaralı soru önergesi incelenmiştir.

Bahse konu soru önergesinde belirtilen hususlarla ilgili olarak Bingöl Valiliği'nden alınan 21.11.2023 tarihli ve 20654 sayılı yazıda;

Kiğı ilçesinde bulunan Bilice Grup Köy Yoluna ait ihale bedelinin KDV hariç 13.900.000,00 TL olduğu ve yapım süresi boyunca yapı denetim görevlileri tarafından yolun ortalama olarak haftada iki defa denetlendiği,

İhale mevzuatı kapsamında, geçici kabulü yapılan yolda meydana gelen kısmi bozulmalar sebebiyle yüklenici firma tarafından onarım çalışmalarının yapıldığı ve trafiğe açıldığı,

Yolun BSK asfalt kaplamasının yapıldığı, viraj iyileştirmeleri dahil görüş alanı için sorun teşkil edebilecek sorunların giderildiği, yol çevresine yönelik gerekli çalışmalar yapıldığı ve trafik işaret levhalarının konulduğu,

Köy yolları için belirli periyotlarla bakım ve onarım çalışmaları yapılarak kullanım süresinin uzatıldığı bildirilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Ali YERLİKAYA
Bakan

